BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE ZARAGOZA

SIGNATURA: I – 120

Buenaventura, San. Meditationes vitae Christi. Monteserrato. 1499.

32483

Liber meditationū vite do
mini noſtri ieſu chriſti.

Prologus meditationū vi-
te dñi nr̄i ieſu xp̄i. Cap̄. .j.

¶ De meditationibus coꝝ que precedūt incar-
nationē chriſti. Et primo de ſollicita ꝑ nobis
angeloꝝ interceſſione. ij.
¶ De contentione inter miſericordiā ꝛ iuſticiā-
veritatem ꝛ pacem. iij.
¶ De vita Marie ꝟginis. Ibidem habent ſe-
ptē petitiones b ꝟginis. Ibidē habet ꝙ beata
ꝟgo nullam gratiā donū ꝛ ꝟtutē habuit a deo
ſine magno labore ꝯtinua oratiōe ardenti deſi-
derio, pfūda deuotiōe ꝛ multꝭ lachrimis. iiij.

¶ Incipiūt meditationes vite dñi

ieſu. Primo de incarnatione eius Luce. j. Ibi-
dem habetur de excellentia huius feſtiuitatis
ex multis. v.
¶ Quō dña iuit ad Elizabeth. Ibidez habetur
ꝙ illa duo cantica Magnificat ꝛ Benedictꝰ
dñs deus iſrael in nazareth in domo zacharie
facta fuerūt. vj.
¶ Qualiter Joſeph voluit dñam dimittere oc-
culte. Ibidē quō deus ꝑmittit ſuos tribulatio
nibus vexari ꝛ temptari ad ipoꝝ coronā. vij.

¶ Secunda feria.

¶ De natiuitate dñi. Luce. ij. Ibidez de magna

pauptate/humilitate/ꝛ afflictione Marie Jo-
ſeph/ꝛ pueri Jeſu nouiter nati. viij.
¶ De circūciſione dñi Luc.ij. Ibidem de fletu
pueri ꝛ marie in circūciſione ꝑpter dolorē quē
ſenſit in carne ſua ꝛc. ix.
¶ De epĩa ſeu manifeſtatiõe dñi Ibidē plura
multū notabilia de pauptate ꝛ humilitate. x.
¶ De mora dñe apud preſepe. xj.
¶ De purificatiõe btē virginis Luc.ij. xij.

Tertia feria.

¶ De fuga dñi in egyptū. Ibidē plura bona cū
diligētia conſiderāda. xiij.
¶ De reditu dñi de egypto. Ibidem ꝙ Iohānes
fuit primus heremita/ꝛ pricipiū ꝛ via religio-
ſe viuere volentium. xiiij.
¶ Quõ puer ieſus manſit in hieruſalem Ibidē
ꝙ nõ debemus turbari qñ tribulationes habe-
mus/cū etiā mři nõ pepercit dñs. ad ſuos eū
eas venire ꝑmittit in ſignū ſue dilectiõis. xv.
¶ Quid fecerit dñs a duodecimo anno vſqꝫ ad
principiū triceſimi. Ibidē habet ad ꝟbum ſa-
lomonis dicētis. Melior eſt patiēs viro forti.
Et qui dñatur animo ſuo expugnatore vrbiū
Ibidē nota magnū paſſum de hũilitate. xvj.
¶ De itinere dñi ieſu ad baptiſmū. Ibidem ꝙ
dñs petiit elemoſynā. Ibidē tres gradus hũi-
litatis. Ibidē ꝙ duplex eſt humilitas. Ibidē
quid eſt pugnare ꝯtra deū ꝛ reſiſtere veritati.
Ibidem ꝙ humilis eſt iuſtus. Ibidē nota plu-
res auctoritates. Bern. de humilitate. Ibidē
de caſtitate ꝛ caritate. xvij.
¶ De ieiunio ꝛ tēptationibus dñi ieſu. Et de re-
ditu eius ad matrē. Matth.j. Luc.iiij. Joh.j.
Ibidē nota q̃tuor q̃b⁹ puenit ad cordis puri-
tatē. Ibidē nota de oratiõe plura bona. Ibidē
quō exēplo dñi reſiſtendū ſit gule. Ibidē quare
ꝛ pro quibus deus fecit miracula. xviij.

Quarta feria.

¶ De aptiõe libri in ſinagoga. Luc.iiij. xviiij.
¶ De vocatiõe diſcipuloꝝ. de prima. Joh.j. De
ſecūda Luc.v. De tertia Matth.ij. Marci.j.
De vocatiõe Mat.ibidē. Mat.viij. Lu.v. xx.
¶ De miraculo facto ad nuptias. Et de cõuer-
ſione aque in vinū. Johānis.ij. xxj.
¶ De ſmone dñi in monte Mat.v. Ibidē dñs
ſmonē in monte incepit a pauptate. xxij.
¶ De ſeruo centurionis ꝛ filio reguli liberatꝰ a
dño. Mat.viij. Luc.vij. Joh iiij. xxiij.
¶ De paralitico miſſo per tectū a dño liberato.
Mat.viij. Mar.ij. Luc.v. xxiiij.
¶ De ſocru ſymonis liberata. Mat.viij. Mar-
ci.v. Luce.iiij. xxv.
¶ De dormitione dñi in nauicula Matth. viij.

Marci.iiij. Luce.viij. xxvj.
¶ De filio vidue a dño ſuſcitato. Lu.vij.xxvij.
¶ De puella ſuſcitata ⁊ martha curata. Mat.ix
Marci.ij. Luc.viij. Ibidē br̄ vulgare notabile
ad hūilitatis cuſtodiā ſm̄ Bern. xxviij.
De ꝯuerſiōe magdalene. Ibidē maniſeſte appa-
ret ꝙ dñs diſcalciat⁹ ibat. Ibidem notabile de
¶ Quō Johānes miſit di- Cebaritate.xxix.
ſcipulos ad xp̄m. Mat.ix. Luce.vij. xxx.
¶ De obitu Jobis baptiſte. Mat.iiij. Mar.vj
Lu.vij. Ibidē quō Criſoſtom⁹ cōmendat ſan-
¶ De locutiōe dñi cū ſa- Ctū Jobem.xxxj.
maritana ad puteū. Job.iij. Ibidem notanda
ſunt tria pulchra ⁊ valde vtilia. xxxij.
¶ Dñs fuit ductus vſqꝫ ad ſupciliū montis vt
precipitaretur. Luc.iiij. Ibidem habet̄ quō ru-
pis ceſſit dño latitanti. xxxiij.
¶ De habenti manū aridam curato a domino.
Mat.xij. Mar.ij. Luc.vj. xxxiiij.
¶ De multiplicatione panū. Matth.xiiij.⁊.xv.
Mar.vi. Ibidē habet̄ ꝙ dñs ſe diligentibus ⁊
p̄cepta ipſius ſequētibus manū ſuā nō claudit
quin eis ſubueniat qñ expedit eis. xxxv.
¶ De fuga dñi qñ voluerūt eū facere regē Job.
vj. Ibidē nota ꝯ mūdi honores. videlicet ꝙ q̄
delectant̄ honore in piculo ⁊ p̄cipicio magn
ſt; qđ multi rōnib⁹ oſtēdit̄. Ibidē ꝙ ambtiōi

vel adoratio diaboli eſt quā videlicet ad hono
res mūdi ⁊ gl'iaꝫ pueniendū ſuis ille adorato-
¶ Quō dñs orauit Crib⁹ pollicet̄.xxxvj.
in mōte ⁊ deſcēdēs ambulauit ſup aq̄s vbi pe-
trus merſus eſt. Mat.xiiij. Marc.vj. Job.vj.
Ibidē plura bona ⁊ vtilia habētur de ꝟtute ⁊
efficacia orōis. Ibidē petitiōes cordis in trib⁹
ꝯſiſtūt. Ibidē cōmēdatio bti Bern. multuꝫ ac
diligēter attēdēda. Ibidē ꝙ tribulatio eſt nob̄
neceſſaria. Ibidē ad dictū Bern. Felix q̄ paſſi
ones corporis ſui ꝑpter iuſticiā ordinat' vt q̄cq̄d
patit̄ ꝑpter dei filiū patiat̄. Ibidem ſpūſſetūs
hoī ad ſer ꝯcedit̄. Ibidē patet ex ꝟbis Ber. ꝙ
tribulatiōes nobis expediunt. xxxvij.
¶ De chananea. Mat.xv. mar.vij. Ibidē nota
tres ꝟtutes in chananea. ſ. fides magna. orōis
pſeuerātia ⁊ hūilitas pfunda. Ibidē ꝙ fideles
angeli nr̄i nob̄ ſuiūt nos cuſtodiēdo. xxxviij.
¶ Quō aliqui ex ꝟbis ieſu ſcandalizati fuerūt.
Math.xvj. Mar.vij. Job.vj. Ibidem ꝙ pro-
pter alterius ſcandalum nō debemus recedere
a ꝟitate iuſticie triplici ex rōne. xxx.x.
¶ De retributione relinquētiū omia. Math.ix.
Luc ⁊ Ibidē Bern. multipliciter oñdit verūꝫ
eſſe ꝙ omnes relinquētes tpalia ⁊ ſequētes do-
minū centuplum erūt accepturi in hoc mundo
⁊ vitā eternā in futuro. xl.

¶ Qualiter dñs queſiuit a diſcipulis quid diceretur de eo. Math.xvj. Mar.viij. Luc̃ ix. xlj.

¶ De tranſfiguratiõe dñi in monte. Math.xvij. Marci.ix. Luce.ix. xlij.

¶ De eiectione ementiũ ꝛ vendentiũ de templo Math.xxj. Luc̃.xix. ꝛ Johãnis.ij. xliij.

¶ De probatica piſcina Johã.v. Ibidem nota tria digne ꝯſideranda ſuper eo ꝙ dñs humiliter iuit ad infirmũ ꝛ ſibi more ſolito loq̄batur. Ibidem ne ſis fratri iudex temerari⁹ ꝛc. xliiij.

¶ Quõ diſcipuli vellebãt ſpicas ꝓpter famem. Math.xij. Luc̃.vj. Ibidem in eo ꝙ diſcipuli dñi vellebãt ſpicas ꝓpter famẽ ad multas virtutes ꝑficere poſſumus. Ibidem de paupertate profeſſorum. Ibidem ꝙ noſtra paupertas chriſti pauptati cõparari non põt ꝓbatur. Ibidem cur ipſe ſaluator cuius eſt aurum pariter ꝛ argentũ ſacrã in ſuo corpe dedicat pauptatem Ibidem vere magna abuſio ꝛ nimis magna vt diues velit eſſe vermiculus vilis. propter quẽ deus maieſtatis dñs ſabbaoth voluit eſſe paup. Ibidẽ nota ꝯcluſionem pro paupertate Ibidẽ nota quedam cõtra gulam. Ibidem corpori debetur ſanitas nõ voluptas. Ibidẽ corpori debet̃ puritas. Ibidem de modo ꝛ cauſa bibendi vinũ. Ibidẽ de abſtinẽtia. Ibidem abſtinẽtia tẽperãda eſt in tribus caſibus. Ibidem de diſcretiõe que mater eſt ꝟtutũ ꝛ ꝯſummatio perfectionis. Ibidem de cõmendatiõe diſcretionis. Audi Bern̄. xlv.

¶ Quinta feria.

¶ De miniſterio marthe ꝛ marie. Luc̃.iiij. Ibidem de ordine contemplationis ꝛ ꝙ duas habet partes. xlvj.

Prima pars actiue p̄cedit ꝯtẽplatiuã. Ibidem introducit̃ ſmo. Intrauit ieſus.q. xlvij.

¶ Qualiter ꝯtẽplatiua p̄cedit ſecũdam partem actiue. Ibidẽ de orone. Ibidẽ nota ſeptẽ q̄ precedũt bñ predicãtem ꝛ bonũ doctorẽ. xlviij.

¶ De exercitio actiue. Ibidẽ auctoritas cũ diligẽtia notãda. Ibidẽ triplex eſt malum. xlix.

¶ De exercitio vite cõtemplatiue. l.

¶ De tribus generibus cõtẽplationis. lj.

¶ De cõtemplatione humanitatis xp̃i. Ibidem auctoritas bene ꝛ diligẽter notãda. lij.

¶ De cõtẽplatione celeſtis curie. liij.

¶ De contemplatione maieſtatis dei. Ibidem quattuor ſunt ſpecies ꝯtemplationis. liiij.

¶ De modo viuendi in vita actiua. Ibidem auctoritas Bern̄. bene notanda. lv.

¶ De modo viuẽdi in vita ꝯtẽplatiua. Ibidem introducit̃ ſmo tertius Intrauit ieſus. lvj.

¶ De quattuor impedimẽtis contemplationis.

Ibidē introducitur ſmo quartus Intrauit ie-ſus. Ibidē nota de cōmēdatiōe paupertati. lvij.

Q̄ð vita ↄtēplatiua prefert actiue. Ibidē intro-ducit̄ ſmo quintꝰ Intrauit ieſus. Ibidē ſolitu-do ⁊ recluſio noīa miſerie ſunt ⁊c̄. lviij.

Q̄ð ex tribus cauſis ↄtēplator ſe reducit in acti-uā. Ibidē Bern̄ pulchre declarat ꝙ fides ſi-ne operibus mortua eſt. lix.

Quō dn̄s ieſus predixit iudeis ꝙ eccleſia deuol-ueretur ad gētiles ſub ſimilitudine cultorū vi-nee qui filium ſui dn̄i occiderūt. Matthei.xxj. Marci.xij. Luce.xx. lx.

Q̄ð voluerunt capere dn̄m Jeſum in ſermone. Math.xxij. Mar.xij. Luce.xx. lxj.

De ceco de hiericho illuminato a dn̄o Jeſu. Lu-ce.viij. Ibidem de v̄tute fidei ⁊ orōnis de quo plura ponūtur ibidem exēpla ꝙ orōnis impor-tunitas nō diſplicet deo imo placet. Ibidē du-plex eſt pudor. Ibidē de verecundia. lxij.

Qualiter dn̄s intrauit domum zachei. Luc.xix. Ibidem de v̄tute oratōis. nā deſideriū magna vox eſt ⁊ magna oratio eſt. lxiij.

De ceco a natiuitate illuminato a dn̄o. Joh.ix. Ibidem de ingratitudine. Nā multū cōmenda-bilis eſt v̄tus gratitudinis ⁊ dō accepta: ⁊ de-teſtabile viciū ingratitudinis. lxiiij.

Quō dn̄s abſcondit ſe ⁊ fugit de tēplo qn̄ iudei voluerunt eū lapidare. Johānis.ix. lxv.

Quomoda alia vice iudei voluerūt lapidare do-minum. Johānis.x. lxvj.

De reſuſcitatione lazari. Johānis.xi. lxvij.

De maledictiōe ficus. Matthei xxj. Marci.xj. Ibidem quid per ficus maledictionem ſit in-telligendum. lxviij.

De muliere in adulterio deprehenſa. lxix.

De ↄſpiratiōe iudeorꝫ contra ieſum. Et de fuga eius in ciuitatem effrem. Joh.xj. lxx.

Quō dn̄s ieſus rediit in bethaniā vbi magdale-na vnxit pedes eius. Math.xxvj. lxxj.

De aduentu domini in hieruſalem ſuper aſello. Matthei.xxj. Marci.xj. Luce.xix. Johannis xij. Ibidem quomodo in ſuo honore vitupera-uit honorabilem pompam mūdi. Ibidē ꝙ do-minus Jeſus tribus vicibus legitur fleuiſſe tribus ex cauſis. lxxij.

Quō dn̄s ieſus mortē dixit matri. lxxiij.

De cena dn̄i. Math.xxvj. Mar.xiiij. Luce.xxij. Joh.xiij. Ibidem notādum de menſa ⁊ modo ſedendi in cena. Ibidem ꝙ contēplatiuus non debet ſecretum ſui dn̄i reuelare Ibidem nota exemplum quinqꝫ v̄tutum chriſti in cena. Ibi-dem nota circa hec verba que dominus dixit hoc facite ⁊c̄. Ibidē ex ſermone domini quinqꝫ principaliter ſunt cogitanda. lxxiiij.

¶ Sexta feria.

Meditatio de paſſione dñi in generali. Ibidem in hoc opuſculo nulla ſunt poſita de domini paſſione niſi que per ſacrã ſcripturã vel dicta ſanctoꝝ vel opiniones approbatas affirmant ꝛ dicũtur. lxxv.

Meditatio paſſionis dñi ante matutinas. Ibidem ꝙ dñs ieſus pluries legit͛ oraſſe ſed ꝓ nobis tũc vt aduocatus noſter nũc autẽ pro ſe orabat. Ibidem animaduertẽdum eſt cõtra impatientiã noſtrã: q2 dñs tribus vicibus orauit anteꝙ̃ a patre reſponſionẽ accipet. Ibidẽ quadruplex volũtas fuit in xp̃o. Ibidẽ quomodo domina ſeceſſit ad parietem ꝛ in orationem ſe cõuertit ad patrem. lxxvj.

Meditatio paſſiõis chriſti hora prima. lxxvij.

Meditatio paſſionis chriſti hora tertia. Ibidẽ quõ iſta que paſſus eſt xp̃s in matutinali, prima ꝛ tertia hora videt͛ur vehementiſſimi dolores eſſe ſine crucifixione: ꝛ amariſſimi ꝛ horrores valde ſtupẽdi ꝛ valde inferentia compaſſionem lxxviij.

Meditatio paſſionis chriſti hora ſexta ꝛ nona. Ibidem de modo crucifixionis. Ibidẽ de alio modo crucifixionis. Ibidem quõ mr̃ cõmẽdabat pr̃i filiũ ꝛ filiꝰ ſibi cõmẽdabat matrẽ lxxix

Meditatio paſſionis xp̃i hora nona Ibidẽ xp̃s dixit ſeptẽ verba que in euãgelio ſcripta ſunt. Ibidem xp̃us clamabat in cruce In manꝰ tuas ꝛc. qui ita magnus erat ꝙ in inferno audiebatur. lxxx.

Nonam de apertione lateris. lxxxj.

Meditatio de dño hora veſpertina. lxxxij.

Meditatio de ſepultura domini hora completorij. lxxxiij.

Meditatio poſt cõpletorium. lxxxiiij

¶ Sabbato.

Meditatio d̃ dña ꝛ ſociabus die ſabbati. lxxxv.

Meditatio de dño ieſu die ſabbati deſcendente ad inferos. lxxxvj.

Canticum ſanctoꝝ de lymbo. lxxxvij.

¶ Dominica die.

De reſurrectiõe domini Et primo quomodo apparuit matri ſue. lxxxviij.

Quomodo maria magdalena ꝛ alie marie venerunt ad monumentũ. Math. xxviij. ꝛ Marci. xvj. De hoc habetur in Luca ꝛ Ioh. xx. Item Luce. xxiiij. lxxxix.

Qõ dominus apparuit marie magdalene. Luce xxiiij. ꝛ Iohãnis. xx. xc.

Qõ dñs apparuit tribus marijs. xcj.

Iterum de eodem. xcij.

¶ Iterum̄ de eodeȝ. xciij.
¶ Qō dn̄s apparuit Joſeph. de hoc habet in euangelio nicodemi. xciiij.
¶ Qō dn̄s apparuit iacobo minori. de hoc habetur ad Corinth. xv. xcv.
¶ Qō dn̄s apparuit petro. Luc. xxiiij. xcvj.
¶ De reditu dn̄i ad ſanctos patres poſt reſurrectionem: ⁊ decantatio eoꝝ. xcvij.
¶ Qō dn̄s apparuit duobus diſcipulis euntibus in emaus. xcviij.
¶ Qō dn̄s apparuit recluſis in die reſurrectionis. Luc. xxiiij. Johā. xx. xcix.
¶ Qō dn̄s apparuit diſcipulis in octaua p̄ſenſente Thoma. Johānis. xx. .c.
¶ Qō dominus apparuit diſcipulis in galilea. Math. xxviij. cj.
¶ Qō dn̄s apparuit diſcipulis ad mare tyberiadis. Johā. xxj. cij.
Qī dn̄s aparuit pl⁹ q̄ȝ qngētī ſil. j. ad co. xv. ciij
¶ De. xij. apparitiōib⁹ dn̄i p⁹ reſurrectiōeȝ. ciiij
¶ De aſcenſione domini. cv.
¶ De miſſione ſpiritusſancti. cvj.
¶ Excitatio deſiderij ad patriā per mortis appetitum. cvij
¶ De modo meditādi vitam domini ieſu ⁊ concluſione libri. cviij.

¶ Finit tabula.

¶ Incipit prologus meditationuȝ vite domini noſtri Jeſu chriſti ſm̄ deuotum ſanctuȝ Bonauenturam.

Capitulum. j.

INter alia virtutuȝ ⁊ laudū preconia de ſanctiſſima v̾gine Cecilia legit̄. q̄ euangeliū chriſti abſconditum ſemp̱ portabat in pectore. Qō ſic intelligi debere videt̄. q̄ ipſa de vita dn̄i Jeſu in euāgelio tradita quedā ſibi deuotiora preelegerat. in quib⁹ meditabatur die ac nocte corde puro ⁊ integro. attentiōe precipua ⁊ feruenti ⁊ cum plena circulatione reincipiens iterum. ⁊ dulci ac ſuaui guſtu ruminās. ea in archano pectoris ſui collocabat. Simile tibi ſuadeo faciendum. Super om̄ia nanq̄ȝ inter ſpirituales exercitij ſtudia hoc magis neceſſarium. magis q̄ȝ proficuum credo. ⁊ qō ad celſiorem graduȝ producere poſſit. Nuſq̄ȝ eniȝ inuenis vbi ſic doceri poſſes contra vana blandimenta ⁊ caduca. contra tribulationes ⁊ aduerſa. cōtra hoſtium temptamenta ⁊ vicia. ſicut in vita domini ieſu que fuit abſq̄ȝ omni defectu perfectiſſima. Ex frequenti enim ⁊ aſſueta meditatiōe vite ipſius adducitur

anima in quandam familiaritatē ꝯfidentiam ⁊
amorē ipſius. ita ꝙ alia vilipendit ⁊ contemnit
Inſup fortificat̄ ⁊ inſtruit̄ quid facere. quid ve
fugere debeat. Dico primo ꝙ iugis meditatio vi-
te dn̄i ieſu roborat ⁊ ſtabilit mentē cōtra vana ⁊
caduca: vt patet in predicta beata cecilia que ita
cor ſuū repleuerat de vita chriſti ꝙ in ipſam va-
na intrare nō poterāt. Unde in pompa nuptiarū
exiſtens vbi tot vana gerunt̄, cantantibus orga
nis ipa ſtabili corde ſoli deo vacabat dicens. Fi
at dn̄e cor meū ⁊ corpus meū immaculatum vt
nō ꝯfundar. ¶ Secūdo fortificat cōtra tribula
tiones ⁊ aduerſa, vt patet in martyribus. Circa
qđ ſic dicit Bernardus in .lxj. ſermone ſup Can-
tica. Inde tollerātia martyrii prouenit ꝙ in chri
ſti vulneribus tota deuotiōe verſetur ⁊ iugi me-
ditatione demoret̄. In illis ſtat martyr tripudi-
ans ⁊ triūphans: toto licet lacerato corpore: ⁊
rimante latera ferro. Ubi ergo tunc anima mar-
tyris? Nēpe in vulneribus ieſu. ⁊ vulneribus nī
mirū patētibus ad introeundū. Si in ſuis eſſet
viſceribus. ſcrutās ea ferrū. profecto ſentiret do
lorem, nō ferret ſuccūberet ⁊ negaret. Hucuſqꝫ
Bernardus. Inde eſt ꝙ nō ſolum martyres ſed
⁊ ꝯfeſſores in tribulationibus ⁊ infirmitatibus
ſuis tantā patientiā habuerūt ⁊ tota die habēt.
Si legas de beato Franciſco, ⁊ de beata ꝟgine

Clara matre ac duciſſa tua, poteris inuenire quo-
modo in multis tribulationibus penuriis ⁊ infir
mitatibus, nō ſolū patiētes. ſed etiaꝫ hilares exi
ſtebāt. Idē quotidie videre potes in ducentibus
ſanctam vitaꝫ. hoc ideo quia ipſoꝝ aīe nec erant
nec ſunt in eoꝝ corporibus ſed in xp̄i: et deuota
meditatione vite ipſi᷒. Tertio dico ꝙ docet circa
gerēda, vt nec hoſtes nec vicia irruere vel fallere
poſſint. hoc ideo, quia perfectio ꝟtutū reperitur
ibidē. Ubi enī ꝟtutes excelſe pauptatis. eximie
hūilitatis. ꝓfunde ſapiētie. orōis. māſuetudinis.
obediētie. patiētie. ceterarūqꝫ ꝟtutū exēpla ⁊ do-
ctrinā ſic inuenies, ſicut in vita dn̄i virtutuꝫ? De
hoc ſic breuiter ait Ber. ſermone xxij. ſup Cāti.
Incaſſū ꝓinde quis laborat in acquiſitione ꝟtu
tum. ſi aliūde eas ſperādas putet ꝙ̄ a dn̄o ꝟtutū
cui᷒ doctrina ſeminariū prudētie. cui᷒ mia opus
iuſticie. cui᷒ vita ſpeculū tēpantie. cui᷒ mors inſi
gne eſt fortitudinis. Hucuſqꝫ Ber. Qui ergo eū
ſequit̄ errare nō poteſt neqꝫ falli. Ad cui᷒ ꝟtutes
imitādas ⁊ adipiſcēdas, ex frequenti meditatiōe
cor accēditur ⁊ animatur. Deinde illūinatur vir-
tute ita ꝙ ⁊ ꝟtutē induit. ⁊ a veris falſa diſcernit.
adeo vt plures fuerūt illitterati qui magna ꝓfun
da dei myſteria cognouere. Unde credis ꝙ beat᷒
Franciſcus ad tātam ꝟtutū copiam ⁊ ad taꝫ lu-
culētam intelligētiā ſcripturaruꝫ. ⁊ ad tam etiaꝫ

perſpicacē noticiā fallaciarū hoſtiū ꝛ viciorum
ꝑuenerit-niſi ex familiari cōuerſatione ꝛ medita-
tione dñi ſui ieſu: Propter ea ſic ardēter afficie-
batur ad ipām-vt quaſi ſua pictura fieret. Nā in
cunctis ꝟtutibus ꝙ̄ perfectius poterat imitaba
tur eandē-ꝛ tandē complente ac perficiēte Jeſu
ꝑ impreſſionē ſacroꝝ ſtigmatū fuit in eum tranſ-
formatus totaliter. Vides ergo ad ꝙ̄ excelſum
gradū meditatio vite xp̄i ꝑducit. ſed ꝛ tanq̄ fun-
damentū efficax ad maiores ꝯtēplationis ſubli-
mat gradus: quia ibidē inuenit̄ vnctio-que pau-
latim purificās ꝛ eleuās animā docet de om̄ib⁹
de quib⁹ nō eſt ſermo ad preſens. Nūc autē te in
ipſas vite chriſti meditatiōes aliqualiter intro-
ducere cogitaui-ſed vellem ꝙ hoc a magis exꝑ-
to-magiſq̄ʒ docto accipes-quia in talibus maxi-
me inſufficiens ſum. Verūtamē iudicās melius
fore aliqua vtcunq̄ʒ dicere ꝙ̄ penitus tacere. Ex-
periar impotētiaʒ meā: ꝛ familiariter tecū loquar
rudi ꝛ impolito ſermone-tum vt melius poſſis q̄
dicūtur capeꝛ-tū vt non aurē ſed menteʒ ſtudeas
inde reficere. Nō eſt em̄ in ornatis ſ̄monibus ſed
in dñi ieſu meditationibus inſiſtendū. Ad quod
etiā Hiero. doctrina inducimur dicētis. Sermo
rudis vſq̄ʒ ad cor penetrat. politus aūt paſcit au
res. Spero aūt ꝙ ruditati tue ꝯfert aliquid mea
modicitas. ſed ꝛ in hoc magis ſpero ꝙ ſi te in

his exercitari ſedula meditatione volueris ip̄m
dñm de quo loquimur magiſtrū habebis. Nō au
tem credas ꝙ omnia que ipſum dixiſſe vel fe-
ciſſe ꝯſtat meditari poſſimus-vl' ꝙ om̄ia ſcripta
ſint. Ego ꝟo ad maiorē ipreſſionē ea ſic ac ſi ita
fuiſſent narrabo ꝓut ꝯtingere vel cōtigiſſe credi
poſſunt-ſ̄m quaſdam imaginarias repreſentatio
nes quas animus diuerſimode percipit. Nam ꝛ
circa diuinā ſcripturā meditari-exponere ꝛ intel-
ligere multifarie prout expedire credimus poſſu
mus. dūmodo nō ſit contra veritatē vite-iuſticie
ac doctrine: ꝛ non ſit contra fidem-ꝛ contra bo-
nos mores. Cum aūt me narranteʒ inuenies. ita
dixit vel fecit domin⁹ ieſus ſeu alia que introdu
cūtur ſi illud ꝑ ſcripturā probari nō poſſit. non
aliter accipias ꝙ̄ deuota meditatio exigit. Hoc
eſt: ꝑinde accipe-ac ſi dicerē mediter]. qd̄ ita dixit
vel fecit dñs ieſus. ꝛ ſic de ſimilibus. Tu auteʒ ſi
ex his fructū ſumere cupis-ita te preſentē exhibe
as his que ꝑ dñm Jeſum dicta ꝛ facta narrātur
ac ſi tuis auribus audires-ꝛ oculis ea videres:
toto ment] affectu diligēter delectabiliter ꝛ moro
ſe omnibus alijs curis ꝛ ſollicitudinibus tunc
omiſſis. Quare te precor dilecta filia vt hūc la-
borem meū quem ad laudem dñi Jeſu ꝛ tuū pro
fectum ꝛ meā vtilitatem aſſumpſi. letanter ſuſci-
pias. ꝛ letantius-deuotius-ꝛ ſollicitius te exer

ceas in eodē. Iniciū de incarnatione ſumēdū ē
ſed quedā ipam preceſſiſſe meditare poſſum⁹. tā
in celis circa deū ⁊ āgelos ſuos beatiſſimos. ꝙ i
terris circa ꝟginē glorioſiſſimā. que mihi videt
primit⁹ explicāda. Et ideo de ipſis videamus.

¶ De ſollicita pro nobis ītercesſiōe angelorum. Capitulum. ij.

Cum per longiſſima
tempora vltra ſpacium quinqꝫ mi
liū ānoꝝ miſerabiliter iaceret gen⁹
humanū. ⁊ null⁹ ꝑpter peccatum
ꝑmi hominis aſcendere poſſet ad
patriā: beatiſſimi āgelici ſpūs cō
patiētes tante ruine/ ac de ſua reſtauratione ſolli
citi. licet etiā pluries. primo tamē adueniente ple
nitudine tēporis deuoti⁹ ⁊ inſtāti⁹ taliter ſuppli
carunt dño. ꝓcidētes in facies ſuas ante thronū
eius ſimul omnes congregati/ ⁊ dixerunt. Domi
ne placuit maieſtati vr̄e rationalē creaturā ſcꝫ
hominem. ꝓpter veſtrā bonitatem creare vt ipe
eſſet hic nobiſcū/ ⁊ vt nobis ex ipſo noſtraꝝ ꝯtin
geret reſtauratio ruinaꝝ. Sed ecce ꝑeunt omnes
⁊ nemo ſaluatur. ⁊ in tot ānoꝝ curriculis hoc vi
demus ꝙ de omīb⁹ hoſtes noſtri triumphant. ⁊
de ipſis nō noſtre ruine ſed tarthareę ſpelunce re
plentur. Ut quid ergo domine naſcuntur: quare

traduntur beſtijs anime ꝯfitentes tibi. ⁊ ſi ſcꝫm iuſti
ciā veſtrā hoc fiat/ tamē miſericordie tempus eſt
Et ſi primi parētes veſtrū mādatū incaute trāſ
greſſi ſunt/ ſubueniat miſericordia vr̄a. Memen
tote ꝙ ad ſimilitudinē veſtrā creaſtis eos. Ape
rite dn̄e miſericorditer manū veſtrā ⁊ implete mi
ſericorditer. oculi oīm ſpectāt ad vos/ ſicut oculi
ſuoꝝ ad manus dn̄oꝝ ſuoꝝ donec miſereamini
⁊ ſubueniatis remedio ſalutari generi humano.

¶ De ꝯtentione inter miſericordiā ⁊ iuſticiā/ veritatē/ ⁊ pacē. Cap. iij.

His dictis miſericor
dia pulſabat viſcera patris vt ſub
ueniret/ ſecū pacē habēs. Sed cō
tradicebat veritas/ ſecū habēs iu
ſticiā. Et inter eas magna ꝯtrouer
ſia facta eſt/ prout narrat btūs Bern. pulchro ⁊
longo ſtilo. ſermone primo de annunciatiōe. Sed
ego ſuccincte vt potero referā ſummā. Frequen
ter enī ipſius dicta melliflua intēdo adducere/ ſꝫ
plerūqꝫ cum exceptione ꝓpter prolixitatē vitan
dam. In hoc ergo loco hec eſt dicti ſui ſumma. di
cebat dña miſericordia. Nunquid in eternū pro
ijcies dn̄e/ aut obliuiſceris miſereri: ⁊ hoc ei lon
go tēpore ſuſurrabat. Rn̄dit dn̄s. Vocentur ſoro
res veſtre quas cōtra vos paratas videtis ⁊ eas

pariter audiamus. Quibus vocatis incepit miſe
ricordia. Eget miſeratione diuina creatura ratio
nalis, quoniā miſera facta eſt: ꝛ miſerabilis val
de. venit tēpus miſerēdi ꝛ iam preterijt. Ecōtra
veritas. Oportet dn̄e implere ſmonē quē locutꝰ
es. Totus moriatur adam cū omnibus qui in eo
erant quādo preuaricādo pomū guſtauit. Dixit
miſericordia. Ut quid ergo dn̄e me feciſti: Scit
eñ ipſa veritas ꝙ ego perij ſi nunꝗ̃ miſereberis
Econtrario ipſa veritas. Si predictā tuā ſenten
tiaꝫ preuaricator euaſerit. perijt ꝛ veritas tua: ꝛ
non permanet in eternum. Fuit ergo hec queſtio
miſſa ad filiū. Ipſa autē veritas ꝛ miſcd̄ia corā
eo eadē dicebant. ꝛ addebat veritas. Fateor dn̄e
ꝙ beato zelo mouetur miſcd̄ia, ſed nō ſm̄ iuſtici
am que potius preuaricatori vult parcere ꝙ̃ ſo
rori. At miſericordia. Tu neutro parcis ꝛ tanta
indignatione ſeuis cōtra preuaricatorē vt inuol
uas pariter ꝛ ſororē. Sed nihilominus veritas
fortiſſime allegat. Dn̄e contra te ē queſtio que in
torquetur. ꝛ eſt cauendū ne ꝟbum patris euacue
tur. Dixit pax. Parcite vobis a verbis iſtis. vir
tutū non eſt honeſta contentio. Uides cōtrouer
ſiam magnā ꝛ rationes fortes ꝛ efficaces: Non
videbatur quomodo circa homineꝫ poſſent ꝛ mi
ſericordia ꝛ veritas conſeruari. Scripſit aūt rex
ſententiā quā paci que ꝓpinquius ei ſtabat dedit

legēdā ſic ꝯtinentē. Hec dic̄. Perij ſi adā nō mo
riat̄. Et hec dicit. Perij ſi nō miaꝫ ꝯſequat̄. Fi
at mors bōa. ꝛ hn̄t vtriqꝫ qđ petūt. Obſtupuerūt
oēs in ꝟbo ſapie ꝛ ꝯſenſerūt ꝙ moriat̄ adā miſe
ricordiā ꝯſequēdo. Sꝫ q̄rūt quō mors p̄t fieri bo
na cū horribil' ſit ipo auditui: Rn̄dit rex. Mors
peccatorꝝ peſſima, ſed mors ſanctorꝝ precioſa ꝛ
ianua vite. Inueniat̄ qui ex charitate moriat̄. nō
obnoxius morti. ꝛ ſic mors nō poterit tenere in
noxiū, ſed faciat in ea foramē per qđ tranſeat li
berati. Placuit ſermo. Sed vbi talis poterit in
ueniri rn̄derūt. Redijt ergo veritas ad terram. ꝛ
miſcd̄ia remāſit in celo. Nā iuxta ꝓphetiam. Dn̄e
in celo miſcd̄ia tua, ꝛ ꝟitas tua vſqꝫ ad nubes.
ꝛ circuit orbē terrarū. Et nemo mundus a ſorde
nec infans vnius diei. Sed a miſericordia perlu
ſtrat̄ celum ꝛ neminē inuenit qui ſufficientem ad
hoc habeat charitatē. Om̄es eñ ſerui ſumus. ꝛ
qui cū bene fecerimus dicere debemus, qꝛ inuti
les ſui ſumus. Et cū nullus inueniret̄ qui maio
rem charitatem haberet vt animā ſuā pro ſeruis
inutilibus poneret. redeunt ad conſtitutam diem
anxie plurimū. nō inuento qđ deſiderabāt ꝛ dixit
pax. Uos neſcitis quicꝙ̃ nec cogitatis. non eſt
qui faciat bonum. non eſt vſqꝫ ad vnum. ſed qui
dedit conſilium ferat auxilium. Intellexit hoc
rex ꝛ ait. Penitet me feciſſe hominem. Peniten

tiam me agere oportet ꝑ homine quē creaui. Et vocato gabriele dixit. Uade dic filie ſyon. Ecce rex tuus venit. Hucuſq; Bern. ¶ Uides ergo ꝙ magni periculi fuit ⁊ eſt peccatū/⁊ ꝙ magna difficultas eſt remediū inuenire? In hoc ergo cōſenſerunt predicte ꝟtutes precipue in perſona filij. Nam perſona patris aliqualiter videtur terribilis ⁊ potens. ⁊ ſic ſuſpicari quodammodo potuiſſent pax ⁊ miſericordia. Perſona ꝟo ſpiritus benigniſſima eſt/⁊ ſic ſuſpicari poterāt veritas ⁊ iuſticia. Unde perſona filij tanq̄ media accepta eſt ad hoc remediū faciendū hoc aūt nō ꝓprie/ſed appropriate intelligas. Tunc ergo impletū eſt illud propheticū. Miſericordia ⁊ veritas obuiauerūt ſibi/iuſticia ⁊ pax oſculate ſunt. Et hec de his que in celis contingere potuerunt poſſumus meditari.

¶ De vita Marie virginis/⁊ ſeptem petitionibus eius. Capitulū.iiij.

Circa virginē ex qua incarnatio facta fuit meditari poſſumus vitā ipſius. Unde ſcire debes ꝙ dum eſſet triū annoꝝ fuit a parētibus oblata in templuꝫ. ⁊ ibi ſtetit vſq; ad decimūquartū annū. Quid aūt ibi fecerit ſcire poſſumus ex reuelationibus ſuis factis cuidam ſue deuōte. Et credit ꝙ fuit ſancta Eliſabeth/cuius feſtum ſolenniter celebramus. In quibus hec inter alia cōtinētur. Cum inquit pater meus ⁊ mater mea me dimiſerūt in templo/ſtatui in corde meo habere deū in patrē. ⁊ deuote ac frequēter cogitabā quid poſſem facere deo gratū vt dignaret mihi dare gratiā ſuā/⁊ feci me doceri legē dei mei. Ex omībus preceptis diuine legis tamen tria precepta ꝓcipue ſeruaui in corde meo videlicet/Diliges dn̄m deū tuum ex toto corde tuo/⁊ ex tota anima tua/⁊ ex tota mente tua/⁊ ex omībus viribus tuis. Itē diliges pximū tuū ſicut teipm̄. Itē habebis odio inimicum tuū. Iſta inquit ſuaui in animo meo/⁊ ſtatī oēs ꝟtutes cōprehendi que in ipſis cōtinentur: ⁊ ita volo te facere. Anima aūt aliquā ꝟtuteꝫ hr̄e non poteſt ſi deū toto corde nō diligat. Ab iſto enim amore deſcendit omīs gratie plenitudo ſine qua nulla virtus in aliquē deſcendit/nec ꝑſeuerat in anima. ſed fluit vt aqua niſi ſuos inimicos. id eſt vicia ⁊ peccata habuerit odio. Qui vult ergo ſuam gratiā habere ⁊ poſſidere/oportet eū cor ſuū ad amorē ⁊ odiuꝫ ordinare. Uolo ergo te facere vt faciebam ego. Surgebā em̄ ſemꝑ in nocti medio ⁊ pergebā ante altare tēpli: ⁊ tanto deſiderio ⁊ tanta voluntate ⁊ tanta affectiōe quāta poterā ⁊ ſciebam petebā gratiā ab omipotēti deo obſer

uādi illa tria precepta.⁊ om̄ia alia mandata legi
Et ſic ſtando ante altare ſeptem petitiones domi
no faciebam que ſunt he. Primo em̄ petebā gra-
tiam qua poſſem implere dilectionis preceptum.
ſcilicet ipſum diligere ex toto ⁊c̄. ¶ Secundo pe
tebam gratiā qua poſſem diligere proximum ſm̄
volūtatē ⁊ beneplacitū ſuū.⁊ vt faceret me ama-
re om̄ia que ipſe amat ⁊ diligit. ¶ Tertio petebā
vt me faceret odire ⁊ fugere oīa q̄ odit. ¶ Quar
to petebam humilitatē.patientiā.benignitatem. ⁊
manſuetudinem. ⁊ om̄es ꝟtutes per quas effice-
rer gratioſa ante conſpectū ſuum. ¶ Quinto pe-
tebam vt faceret me videre tempus in qua eſſet
nata illa beatiſſima virgo que debebat filium dei
parere.⁊ vt ꝯſeruaret oculos meos vt poſſem eā
videre.linguā vt poſſem eam laudare.manus vt
poſſem ei ſuire.pedes vt poſſem ire ad ſeruicium
ſuū.genua vt poſſem adorare dei filiū in gremio
ſuo. ¶ Sexto petebā gratiā obediendi mandati
⁊ ordinationibus pontificis tēpli. ¶ Septimo
petebā vt tēplum ⁊ vniuerſum populum ſuū ad
ſeruitiū ſuum ꝯſeruaret. ¶ His auditis dixit an-
cilla chriſti O dulciſſima dn̄a nō eratis vos gra
tia ⁊ ꝟtutibus plena: Rn̄dit beata ꝟgo. Pro fir
mo ſcias ꝙ ita me reputabam reā ⁊ viliſſimam ⁊
gratia dei indignā ſicut tu. Propterea petebam
ſic gratiā ⁊ ꝟtutes. Et iterum. Filia tu credis ꝙ

omnē gratiā quā habui habuerim ſine labore ſ3
nō eſt ita.immo dico tibi ꝙ nullam gratiā donum
vel virtutē habui a deo ſine magno labore. conti
nua oratiōe.ardēti deſiderio. ꝓfunda deuotione.
multis lachrimis.⁊ multa afflictiōe. dicēdo. co-
gitādo.ſemper placita ſibi ſicut ſciebā ⁊ poteram
excepta ſanctificationis gratia qua ſanctificata
fui in vtero matris. Et addidit. pro firmo ſcias:
ꝙ nulla gratia deſcēdit in animā niſi ꝑ orationē
⁊ corporis afflictionē. ¶ Poſtq̄ autē dederim⁹
deo que per nos poſſumus licet ſint pauca. ipſe
venit in aīam ſecū ferēs iſta altiſſima dona ita ꝙ
videt in ſeipſa deficere.⁊ ꝑdit memoriā. ⁊ non re
cordatur ſe feciſſe vel dixiſſe aliquid deo gratum
⁊ tūc videtur ſibiipſi vilior ⁊ deſpectior q̄ vnq̄
fuerit. Hucuſq3 de dictis reuelatiōibus. Btūs
vero Hieronymus de vita ipius ſic ſcribit. Hāc
ſibi regulam btā virgo ſtatuerat/vt a mane vſq3
ad horam tertiam orationibus inſiſteret. A tertia
vſq3 ad nonam externo opere ſe occuparet. A no
na vero iterum ab oratione non recedebat quo-
uſq3 dum illi angelus appareret.de cuius manu
eſcam accipere ſolebat/⁊ melius in dei opere ⁊
amore proficiebat. Fiebat vt in vigilijs inueni-
retur prior. In ſapientia legis dei eruditior. In
humilitate humilior. Carminibus Dauiticis ele
gantior. In charitate glorioſior.

in puritate purior. in oīi ṽtute perfectior. Erat
eñi conſtans ⁊ imobilis. ⁊ cum quotidie melius
tranſiſſet hanc traſcentē nullus vel vidit vel au-
diuit. Omnis ſmo eius ita erat gratia plenus, vt
cognoſceret in lingua eius deus. Semꝑ in orati
one ⁊ in ſcrutatione leg] dei permanebat. Et erat
ſollicita circa ſocias ſuas ne aliqua ex eis in vl-
lo ſmone peccaret, ne aliqua in riſum vocē ſuam
exaltaret. ne aliqua iniurias, aut ſuperbiā contra
parē ſuam exerceret. Sine intermiſſiōe benedice
bat deū, ⁊ ne forte in ſalutatione ſua a dei laudi-
bus tolleret ſi quis eam ſalutabat, illa p ſalutati
one ſua deo gratias reſpondebat. ¶ Deniq3 pri-
mū ex ipſa exijt vt dum ſalutātur homines ſan-
cti deo gratias dicāt. De eſca quā de manu ange
li accipiebat, ipſa reficiebat. Quā vero a pontifi
cibus templi accipiebat, pauperibus erogabat.
Quotidie videbat ei angelus loqui, ⁊ quaſi cha-
riſſime ſorori vel matri obtēperabat ei. Hucuſq3
Hieronymus. ¶ In decimoquarto aūt anno fu-
it beata ṽgo Maria deſponſata Joſeph ꝑ diui-
nā reuelatiōem, ⁊ redijt in nazareth qđ qualiter
fuerit factū inuenies in legēda de natiuitate ſua.
Et hec ſunt q̄ ante incarnatiōnē dñi Jeſu poſſu
mus meditari, ipſa rumines bene ⁊ delecteris in
eis, toto affectu ea memorie cōmendando ⁊ ope
re adimplendo quia deuotiſſima ſunt. Nunc ad

incarnatiōem veniamus.

¶ De incarnatione chriſti. Cap. v.

POſtq̄ autē venit ple
nitudo tēpor] vel deliberaſſet. quō
ordinauit ſumma trinitas huma-
no generi puideri ꝑ incarnationez
ṽbi ꝑpter nimiā charitatē ſuā qua
ipſum genus humanū diligebat, cōmouēte eum
miſcđia ſua, ⁊ nihilominus ad inſtantiā ſupnoꝝ
ſpirituū, ⁊ btā ṽgo Maria rediſſet nazareth. vo
cauit deus oīpotēs Gabrielem archangeluz ⁊
dixit ei. Uade ad dilectiſſimā filiā noſtrā Mariā
deſponſatā Joſeph, ſuꝑ oēs creaturas nobis
chariſſimā, ⁊ dic ei q̄ filius meus cōcupiuit ſpe
ciem ſuā, ⁊ ſibi eam elegit in matrem. ⁊ roga eam
vt ipſum letāter accipiat, q2 per eam ſalutē toti9
gener] humani operari decreui, ⁊ obliuiſci volo
iniurie mihi facte. ¶ Attende hic ⁊ recordare q̄
tibi in principio ſupra dixi, vt diſcas oībus q̄
dicūtur, ⁊ fiunt te exhibere preſentem. Hic ergo
imagineris ⁊ aſpicias deuz (vt potes) q2 incor
poreus eſt. ſed aſpice eum tanq̄ magnū dñm ſe-
dentē in ſolio excelſo, vultu benigno, pio, ⁊ pater
no: quaſi reconciliare volentē, ſiue reconciliatum
eſſe. Hec ṽba dicentē. ⁊ Gabrielem facie hilari ⁊
iocūda flexis genibus, ⁊ inclinato vultu timoro

ſo ⁊ reuerenti ambaſiatā dn̄i ſui attente ſuſcipien
tem. ¶ Surgēs igit Gabꝛiel iocūdus ⁊ gaudēs
volitauit ab altis ⁊ in humana ſpecie in momen-
to fuit coꝛam ꝟgine Maria in thalamo domun-
cule ſue manente. Sed nec cito ſic volauit quin
pꝛeueniretur a deo/ ⁊ ſanctā ibi trinitateʒ inuenit
que pꝛeuenit nunciū ſuuʒ. Scire nanqꝫ debes ꝙ
excelſum incarnatiōis opus totius trinitatꝭ fuit
licet ſola ꝑſona filij fuerit incarnata. quēadmodū
ſicut tunicā induenti duo ex lateribus eius ſtan-
tes adiuuarent eum ⁊ tunice manicas tenerent.
Nunc ergo ⁊ hic bene aſpice ⁊ tanꝗ̄ ipſi facto ꝓ
ſens exiſteres intellige om̄ia que dicūtur ⁊ fiunt.
O qualis fuit ⁊ nūc eſt in meditatiōe tua illa do-
mūcula vbi tales ſunt ⁊ talia exercētur: Nā licet
vbiqꝫ ſit ſancta trinitas/ tamen ibi nūc aliquo ſin
gulari modo eſſe mediteris rōne ſingularis ope-
ratōis. ¶ Ingreſſus ergo Gabꝛiel paranymphꝰ
fidelis ad ꝟginē Mariā dixit/ Aue gratia plena
dn̄s tecuʒ. Benedicta tu in mulieribus. Ipa ve-
ro turbata nihil reſpondit. Non fuit turbata tur-
batione culpabili. nec ꝺ viſione angeli/ quia eos
ſepe videre ſolita erat. ſed iuxta ꝟba euāgelij tur
bata fuit in ſmone eius cogitās de nouitate ta-
lis ſalutatiōis. Non em̄ ſic eā ꝯſueuerat ſaluta-
re. In qua ſalutatiōe cum videret ſe de tribus cō
mendari. non poterat humilis dn̄a non turbari.

Commēdabat em̄ ꝙ eſſet gratia plena/ ⁊ ꝙ dn̄s
erat ſecū/ ⁊ ꝙ erat benedicta ſuꝑ om̄es mulieres.
At humilis nō poteſt ſui cōmendatiōem ſine ru-
boꝛe ⁊ turbatiōe audire. Turbata ergo fuit ex ve-
recundia honeſta ⁊ ꝟtuoſa. Cepit etiā timere an
hoc eſſet verum/ nō ꝙ nō crederet angelum vera
loqui. ſed ex eo ꝙ ꝓpꝛiū eſt in humilibus ꝙ non
examinēt ſuas ꝟtutes ſed defectus potius rumi
nāt/ vt ſic ſemꝑ pꝛoficere poſſint reputātes ma-
gnā virtutē paruā. ⁊ paruū defectū magnum val
de. Tanꝗ̄ ergo pꝛudēs ⁊ cauta pauida ⁊ pudo-
roſa nihil rn̄dit. Quid em̄ reſpōdiſſet: Diſce ⁊ tu
exemplo ſuo tenere ſilentiū ⁊ taciturnitatē amare
quia magna ⁊ vtilis valde talis virtus eſt. Nam
ipa bis pꝛius audiuit ꝗ̄ ſemel reſponderet. Abo
minabile em̄ eſt ꝟginē eſſe loquacē. Angelus em̄
cauſam ſue dubitatiōis cognoſcēs dixit Ne time
as Maria/ nec verecūderis de laudibus quas
dixi tibi/ quia ſic eſt [illegible]. Nec ſolum ipſa gra-
tia plena/ ſed eaʒ toti generi humano recuperaſti
⁊ reinueniſti a deo. Nam ecce cōcipies ⁊ paries
altiſſimi filium/ qui te elegit in ſuā matrem/ ⁊ ſal
uabit omnes in eum ſperantes. Tunc ipſa reſpō
dit. non tamen confitendo nec negando commen
dationes pꝛefatas. Sed de alio certificari vo-
lens/ de quo modo plus dubitabat/ ſcilicet: ne
perderet virginitatem ſuam. ¶ Queſiuit ergo ab

angelo huius ꝯceptiōis modū dicens. Quō fiet
iſtud, q̄ virginitatē meam firmiſſime dn̄o meo de-
uoui, nec iperpetuū hoīem cognoſcā? Et āgelus
Fiet p opationē ſpūſſancti, qui te ſingulari mo-
do replebit, ⁊ eius ꝟtute ꝯcipies ſalua tibi ꝟgi-
nitate tua, ⁊ ideo filius tuus vocabit̃ filius dei.
Nihil em̄ ei eſt impoſſibile. Nam Elizabeth co-
gnata tua cum eſſet ſenex ⁊ ſterilis, iam ſunt ſex
menſes ꝙ filium ꝟtute dei ꝯcepit. Intuere hic p̄
deo ⁊ meditare qualiter tota trinitas eſt ibi expe-
ctans rn̄ſionem ⁊ ꝯſenſum huius ſue filie ſingu
laris, amāter ⁊ delectabiliter aſpiciens verecūdiā
eius ⁊ mores ⁊ ꝟba. Et etiā qualiter angelus di
ligēter ⁊ ſapiēter inducit eā, ⁊ ordinat ꝟba ſua.
ſtans inclinatus ⁊ reuerēs coraꝫ dn̄a ſua vultu
placido ⁊ ſereno. fideliter exequēs ambaſiatā ſu
am, ⁊ attēte obſeruans ꝟba dn̄e vt poſſit ꝯgrue
reſpondere: ⁊ ſup hoc opere mirifico perficere do
mini voluntatē. Et qualiter etiā dn̄a ſtat timora-
te ac humiliter, facie pudoroſa p̄uenta ab āge-
lo, ⁊ ex improuiſo in verbis iſtis nō extollit̃ neqꝫ
ſe reputat. Et cū audit magnalia de ſe qualia ali-
cui nunꝗ̄ dicta fuerūt, totū diuine gratie aſcribe
bat. Diſce ergo eius exēplo eſſe pudoroſa ⁊ hu-
milis, qꝛ ſine his ꝟginitas parum valet. Gaudet
prudentiſſima ꝟgo ⁊ auditis ꝟbis angeli ꝯſen-
ſit. Et vt in ſuis reuelationibus ꝯtinet̃, profūda

deuotiōe genuflexit, ⁊ iūctis manibus dixit. Ec-
ce ancilla dn̄i, fiat mihi ſm ꝟbum tuū. Tunc fili-
us dei ſtatim totus ⁊ ſine mora intrauit vterum
virginis, ⁊ ex ea carnem aſſumpſit. ⁊ totus remā
ſit in ſinu patris. Potes autē pie imaginari q̄li-
ter ipſe filius tanꝗ̄ obedientiā ⁊ laborioſam le-
gationem ſuſcipiens. patri ſe inclinauit ⁊ recom-
mendauit ⁊ in eodem inſtanti anima creata ⁊ in-
fuſa fuit. ꝑfectus homo ſm oīa corporis linea
menta ſed paruulus valde: ita ꝙ in vtero poſtea
naturaliter creſcebat vt alij. ſed nō fuit dilata in-
fuſio anime vel membroꝝ diſtinctio vt in alijs.
Erat em̄ perfectus deus ſicut perfectus homo.
⁊ ita ſapiens ⁊ potens vt eſt modo. Gabriel aūt
tūc cum domina ſua ſimiliter genuflexit. ⁊ paruꝫ
poſt cū ea ſurgens ſe iterū inclinans vſqꝫ ad ter
ram ⁊ valefaciens ei diſparuit, ⁊ ad patriaꝫ redi-
ens hoc narrauit, ⁊ fuit ibi nouū gaudiū ⁊ nouū
feſtū ⁊ exultatio magna nimis. Dn̄a vero tota in
flammata ⁊ in amore dei magis ſolito ſuccenſa
ſentiens ſe concepiſſe genib⁹ flexis gratias egit
de tanto dono, humiliter ⁊ deuote ſupplicās ei-
dem vt eam dignaret̃ inſtruere, ita ꝙ in his q̄ cir-
ca filiū ſuū facienda occurrerēt, faceret ſine defe-
ctu. ¶ Conſiderare aūt debes quāta eſt hodier-
na ſolennitas: ⁊ iubilare in corde tuo ⁊ agere di-
es leticie. Inaudita eſt em̄ vſqꝫ modo a ſeculis

nec vnq̄ꝫ fuerat. Talis nāqꝫ hodie eſt ſolennitas
dei pr̄is q̇ nuptias fec̄ filio ſuo ī deſpōſatiōe hu-
mane nature quā hodie iſti⁹ ſibi vniuit inſepabi-
liter. Hodie eſt ꝛ ſolēnitas nuptiaruꝫ filij ꝛ dies
natalis ei⁹ in vtō. ſꝫ poſtea erit ex vtero. Hodie ē
ſolēnitas ſctiſpūs. ꝑpter hoc op⁹ mirificū ꝛ ſin-
gulare ipi⁹ incarnatiōis. qđ eidē attribuit̄. ꝛ ho-
die incepit oſtēdere benignitatē ſingularē hūano
generi Hodie eſt ſolēnitas glioſa dn̄e nr̄e q̄ a pr̄e
in filiā, a filio in mr̄eꝫ. ꝛ ſpūſctō in ſponſaꝫ eſt re-
cognita ꝛ aſſūpta. Hodie eſt ſolēnitas toti⁹ cele
ſtis curie. qꝛ inchoat̄ coꝝ reparatio Hodie ē mul
tomagꝭ ſolēnitas hūane nature qꝛ ei⁹ ſalus ince-
pit ꝛ redēptio, ꝛ toti⁹ mūdi reconciliatio. ꝛ ſubli-
mata ē atqꝫ deificata. Hodie nouā obediētiā ſu-
ſcepit fili⁹ a pr̄e ꝓ nr̄a pagēda ſalute. Hodie a ſū
mo celi egrediēs exultauit vt gygas ad currēdū
viā, ꝛ ſe reclusit in orto vteri ꝟginal̄. Hodie etiaꝫ
fact⁹ eſt vn⁹ ex nob̄ ꝛ frater nr̄. ꝛ cepit ꝑegrinari
nobiſcū. Hodie de celo lux ꝟa deſcēdit ad tollen
das ꝛ fugādas nr̄as tenebras. Hodie panis vi-
uus q̇ dat vitā mūdo decoq̇tur in ꝟginalis vteri
clibano. Hodie ꝟbū caro factū ē vt hitaret in no
bis. Hodie clamores ꝛ deſideria pr̄iarcharū ꝛ ꝓ
phetarū exaudita ſīt ꝛ īpleta. Clamabāt deſide-
rio inenarrabili ꝛ dicebāt. Emitte agnū dn̄e dn̄a
torē terre ꝛc̄. Et iterū. Rorate celi deſup. Et iteꝝ

Vtinam dirūperes celos ꝛ deſcenderes. Et ite-
rum. Dn̄e inclina celos tuos ꝛ deſcende. Et iteꝝ
Dn̄e oſtende nobis faciem tuam ꝛc̄. Et talia ml̄
ta de quibus tota ſcriptura eſt plena. Nam hodi
ernam diem vehementiſſime expectabāt. Hodie
eſt principium ꝛ fundamentum om̄ium ſolēnita-
tum: ꝛ initium toti⁹ noſtri boni. Nam vſqꝫ nunc
indignat⁹ eſt dn̄s contra genus humanuꝫ ꝑpter
tranſgreſſionem primoꝝ parentū: ſed āmodo vi
dens filium hominem factum, non vlterius iraſ-
cet̄. Hodie dicit̄ eē tēporis plenitudo. Vides ad
miraabile opus ꝛ q̄ꝫ ſolēniſſimū factuꝫ ſit iſtud:
totum eſt delectabile. totum iocundum. totum de
ſiderabile. ꝛ cum omni deuotione ſuſcipiendū in
iubilatione. letitia ꝛ exultatiōe ducendum ꝛ om̄i
veneratione digniſſimuꝫ. In hijs ergo meditare.
in hijs delectare ꝛ iocundaberis: ꝛ forte oſtēdet
tibi dominus ampliora ꝛc̄.

¶ Quō btā ꝟgo viſitauit Elizabeth Et quō magnificat, ꝛ benedict⁹ facta fuerunt. Capitulum. vj.

POſt hec recogitans domi
na verboꝝ angeli que dixit de con-
ſobrina ſua eliſabeth: eam viſitare
proponit ad congratulandū eideꝫ
ac etiā ſeruiendum. Iuit ergo vna

cum Joſeph ſponſo ſuo a nazareth ad domum
ipſius que diſtabat a hieruſalem per q̃ttuordeciꝫ
vel quindecim miliaria vel circa. Nō ergo retar
daẗ aſp̱itate vel longinq̃tate vie, ſed cū feſtinatio
ne iuit, quia nolebat diu in publico videri. Et ſic
nō erat ex conceptu filij aggrauata, vt alijs mu-
lieribus ꝯtingit, nō em̄ fuit dñs Jeſus oneroſus
matri. ¶ Conſpice ergo hic quō vadit ſola cum
ſponſo ſuo regina celi ⁊ terre, ⁊ nō eques ſed pe-
des, nō ducit frequentiā militū vel baronū. nec ca
merariū ⁊ domicellarū comitiuā. Uadunt autem
cum ea paup̱tas humilitas ⁊ verecūdia, oīmqꝫ
virtutū honeſtas. Eſt ⁊ dñs ſecū magnaꝫ ⁊ ho-
norabilem comitiuā habēs: ſed nō ſeculi vanam
⁊ pompoſam. Cum aūt intrauit domū ſalutauit
elizabeth dicens. Salue ſoror mea elizabeth. Il-
la vero exultans ⁊ tota exhilarata. ⁊ accenſa ſpi-
ritusancto ſurgit ⁊ amplexaẗ eam tenerrime. ⁊
exclamans pre gaudio dixit. Benedicta tu inter
mulieres ⁊ benedictus fructus ventris tui. Et
vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me ⁊c̄
Cum em̄ v̄go ſalutauit Elizabeth repletus eſt
in vtero Johānes ſpūſancto. repleta eſt etiam ⁊
mater. Nec prius repletur mater q̄ꝫ filius. ſed fi-
lius repletus, replet ⁊ matrē. non quidem in ani-
ma matris aliquid efficiendo. ſed p ſpm̄ſanctum
aliquid in ea fieri p̄merēdo, eo ꝙ in ipſo ſpūſſan

cti gratia affluentior refulgebat ⁊ prior gratiam
ſenſit. Et ſicut illa mariā, ſic ille aduentū domini
ſenſit. ⁊ ideo exultauit. ⁊ illa p̄phetice locuta eſt
Uide quāta virtus ſit in verbis dñe: quia ad eo-
rum p̄nūciationem ꝯfertur ſpūſſanctus. Sic em̄
abūdanter ipſa erat plena ꝙ eius meritis ip̄e ſpi
ritusſanctus etiā alios replebat. Reſpondit aūt
Maria ad Elizabeth dicens. Magnificat ani-
ma mea dñm ⁊c̄. Totū ibidem cōplens canticum
iocūditatis ⁊ laudis. Deinde ſe ad ſedenduꝫ po
nentes, dña humilima ad inferiorē locum ſe po-
nit ad pedes Elizabeth. ſed illa in continēti ex-
urgens ⁊ hoc nō patiens erexit eā ⁊ pariter con-
ſederūt. Querit aūt dña de modo ſue ꝯceptionis
⁊ Elizabeth de modo ſue. Et hec ſibiīuicē nar-
rāt letāter, ⁊ laudant deū de vtraqꝫ conceptione,
⁊ in gratiarū actiōe ꝯſiſtunt ⁊ agunt dies leticie.
Et ſtetit ibidem dña quaſi menſibus tribus mini
ſtrans ⁊ ſeruiēs ei in oīmibus que poterat, humi
liter, reuerēter, ⁊ deuote, quaſi oblita ſe matrē dei
eſſe ⁊ totius mundi reginā. O qualis domus. q̄-
lis camera. qualis lect⁹. in qua ⁊ quo pariter cō-
morātur ⁊ requieſcūt tales matres talibus filijs
fecūdate, Maria ⁊ Elizabeth, Jeſus ⁊ Johēs.
Sunt ⁊ ibi magnifici ſenes. ſ. zacharias ⁊ ioſeph
¶ Adueniēte ergo tēpore ſuo peperit elizabeth
filiū quē dña leuauit a terra, ⁊ diligenter aptauit

vt expediens erat. Paruulus autem ipſaʒ quaſi
intelligens aſpiciebat. ⁊ cum euʒ matri porrigere
vellet. caput ad eam vertebat ⁊ in ea ſolū delecta
batur ⁊ ipſa letanter colludebat eidē. ⁊ ãplexaba
tur ⁊ oſculabat̃ iocunde. Conſidera magnificēti
am Johānis. Nullus vnq̄ talem baiulā habuit
Multa alia magna priuilegia reperiūt̃ d̄ iƥo in
quibus non inſiſto ad preſens. Die autem octa
uo circunciſus eſt puer: ⁊ vocatus eſt Johānes.
Et tunc apertū eſt os zacharie ⁊ ꝓphauit dicēs
Bñs dñs deus iſrael. ⁊c̄. Et ſic ī domo illa hec
duo cantica pulcherrima. ſcꝫ Magnificat ⁊ Be
nedictꝰ fctā fuerunt. Dña ꝟo ſtans poſt aliqnaʒ
cortinam ne videret̃ ab hominibꝰ qui ꝯuenerant
ad circunciſionem Johānis: auſcultabat attente
ad canticuʒ illud in quo d̄ filio ſuo fiebat mētio
⁊ oīa ꝯferebat in corde ſuo ſapiētiſſime. Tādē
valefaciēs eliſabeth ⁊ zacharie: ac bñdicēs Jo
hāni redijt ad domū ſue hītatiōis ī nazareth. In
q̄ reuerſiōe pauptatem eius ad aīm reuoca. Re
dit em̄ ad domū in q̄ nec panē nec vinū nec alia
neceſſaria ē inuētura. Sꝫ nec poſſeſſiōes hēbat.
nec pecuniā. Stetit bis tribus mēſibus apud il
los forte opulētos. Nūc āt redit ad pauptatē ſu
am ⁊ vt ꝓprijs manibꝰ laborādo victū ꝓcuret.
Cōpatere ſibi ⁊ ī amorē paupertatis accendere.

Quō Joſeph voluit dimittere ma riam ⁊ quō deus permittit ſuos tri bulari. Capitulum. vij.

CUm autē ſimul habi
tarēt domina ⁊ ſponſus eius Jo
ſeph ⁊ creſcente Jeſu in vtero ma
tris. perpēdens Joſeph ipſaʒ gra
uidam eſſe doluit vltra modū. At
tende hic bene quia multa pulchra diſcere pote
ris. Si dubitas quare dñs voluit matrē ſuaʒ
habere virū cū ſemper vellet eam virginem eſſe.
Reſpondet̃ ꝓpter tria vt ſcꝫ ne grauida infama
retur: vt viri miniſterio ⁊ ſocietate frueret̃. Et vt
diabolo partꝰ filij dei occultaretur. Cōſpiciebat
ergo Joſeph ꝯiugē ſuā ſemel ⁊ pluries dolebat
⁊ turbabatur. ⁊ eidē vultū oſtēdebat turbatuʒ ⁊
oculos auertebat ab ea tāq̄ a mala ſuſpicās eā
ex adulterio ꝯcepiſſe. Vides quō deꝰ ꝑmittit ſu
os tribulatiōibꝰ vexari ⁊ tēptari ad iƥoꝝ coronā
Cogitabat āt eā occulte dimittere. Vere de h̄ di
ci pt q̄ eiꝰ laus ē in euāgelio Dicit̃ em̄ ibi q̄ erat
vir iuſtꝰ magne nāq̄ ꝟtutꝭ erat. Cū em̄ cōiter di
cat q̄ cā ſūme ꝟecūdie doloris ⁊ furorꝭ ſit viro
adulteriū vxorꝭ. tñ ipſe ꝟtuoſe ſe tēperabat ⁊ ac
cuſare nolebat. patiēter ac magnā ƥtrāſibat iniu
riā nō ſe vindicās: ſꝫ pietate victꝰ cedere volēs
occulte volebat eaʒ dimitere. Sed nec dña per

tranſiuit abſq; tribulatiōe. perpēdebat eñ ⁊ vide bat eū turbatū. ⁊ de hoc etiā ipſa turbabat. Hu militer tamē tacebat ⁊ occultabat donū dei. Po tius volebat reputari vilis ꝙ ipſum ſacramentū dei propalare ⁊ ꝺ ſe aliquid loqui quod ad iactā tiam putaret pertinere. Rogabat aūt dñm vt ipſe remediū apponere dignaretur. ⁊ hanc ſibi ⁊ viro ſuo tribulatiōem auferret. Vides ꝙ magna tribu latio ⁊ anxietas erat eis/ ſed dñs prouidit vtriq; Miſit ergo angelum ſuū qui dixit ioſeph in ſom nis ꝙ vxoꝛ eius de ſpirituſancto cōceperat ⁊ vt ꝯfidenter ⁊ gaudēter ſtaret cum ea. Unde tribu latione ceſſante rediit conſolatio magna. Sic ⁊ nobis ꝯtingeret ſi in tribulationibus patientiaꝫ habere ſciremus. Nā deus poſt tēpeſtatem tran quillum facit. Nec dubitare debes qꝛ nō permit tit eas ad ſuos venire niſi pro vtilitate eoꝝ. Que ſiuit Joſeph de hac ꝯceptione mirifica que ei do mina diligēter narrauit. Remanet ergo ⁊ ſtat Jo ſeph gaudens cū ſua ꝯiuge benedicta. Et vltra quā dici poſſit eam caſto diligit amoꝛe. ⁊ curam ipſius fideliter gerit/ ⁊ dña cū eo ꝯfidēter moꝛa tur. ⁊ in ſua pauptate letanter viuunt. Stat ergo dñs Jeſus recluſus in vtero vſq; ad menſes no uem moꝛe alioꝝ. Stat benigne ac patienter ſuſti net ⁊ expectat tempus debitū. Compatere ſibi ꝙ ad tantā humilitatis profūditatē deuenit. Mul

tum ergo deberemus hanc affectare ꝟtutem/ nec vnꝙ deberemus ad elationē vel ad noſtri repu tatiōem tumeſcere.. quādo tantū ſe inclinauit do minus maieſtatis. Et de hoc ſecundo beneficio huius tam prolixe pro nobis recluſionis nunꝙ ei digne poſſemus ſatiſfacere. Sed ſaltim coꝛde hoc cognoſcamus ⁊ gratias eidem toto affectu agamus. ꝙ nos ex aliis aſſumere dignatus eſt. vt vł hoc modicū repēdamꝰ eidē vt recluſi ſtemꝰ ad ſeruitiū ſuū. Jpſius quippe beneficiū eſt hoc. nō noſtrū meritū. ⁊ quidē permaximū multumq; acceptabile ac venerabile eſt. Non eñ ad penaꝫ ſed ad tutelam recluſi ſumus ⁊ in arce religionuꝫ tutiſſima collocati. Ad quā huiꝰ nequiſſimi mun di venenoſe ſagitte vel tumultuoſi maris procel le/ niſi noſtra temeritate attingere non poterunt. ¶ Conemur ergo toto poſſe mente recluſa ⁊ ab ſtracta ab om̄ibus caducis eidem coꝛdis purita te vacare/ quia coꝛpoꝛalis recluſio nihil aut pa rum ſine mentali prodeſt. Eidem etiaꝫ dño Jeſu in hoc cōpatere qꝺ eſt in ꝯtinua afflictiōe. Et fu it a ſue ꝯceptiōis primoꝛdio vſq; ad moꝛtem. ex eo ſcꝫ ꝙ patrē quem ſumme diligebat cognoſce bat ꝓpter idola reliqui a peccatoꝛibus ⁊ inhono rari. ⁊ ex cōpaſſione quā habebat ad aīas ad ima ginem ſuā creatas quas cernebat miſerabiliter ⁊ quaſi vniuerſaliter damnari. ⁊ erat ſibi maioꝛ pe

na ꝙ̄ fuerit paſſio corporalis. Nā ꝑpter hāc tol
lendā ſuſtinuit illaȝ. Uides ꝙ̄ pulcra fercula hic
tibi ꝓpinata ſunt: Si vis eoꝝ ſentire dulcedinē
ca rumina diligēter ⁊ ſepe. ¶ Feria ſecūda.

¶ De natiuitate xp̄i ⁊ alijs. Ca. viij.

Aduenīente aūt no
uem menſiū termino. exijt edictū
ab imꝑatore vt deſcriberetur vni-
uerſus orbis. ſ. quilibet in ciuita
te ſua. Cumq̄ʒ Joſeph ire vellet
in ciuitatē ſuā ſcʒ bethleem. ⁊ ſci
ret inſtare tempus partus ſue ꝯiugis. duxit eam
ſecū. Uadit ergo iterū dn̄a hoc lōgo itinere. Nā
bethleem eſt ꝓpe hieruſalem ꝑ quinq̄ʒ vel ſex mi-
liaria. Ducūt aūt ſecū bouē ⁊ aſinū. ⁊ vadunt ſic̄
pauꝑes mercatores beſtiarū. Cum aūt fuerūt in
bethleem. q2 pauꝑes erāt (nā multi ꝯcurrerāt ꝓ
ea 1ē cauſa) hoſpitium inuenire non potuerunt.
¶ Compatere hic dn̄e ⁊ ꝯſpice ipſam delicatam
⁊ iuuenē (quindeci em̄ erat annoꝝ) ex lōgo itine
re fatigatā. ⁊ cū verecūdia inter gentes ꝯuerſan-
tē querētem vbi quieſcat ⁊ nō inuenit. om̄es licē
tiant eam ⁊ ſociū eius. ⁊ ſic coguntˀ diuertere ad
quandā viā cooꝑtam vbi hoīes tꝑe pluuie diuer
tebāt. Ibidē Joſeph q̄ erat mgr̄ lignarius forte
aliq̄liter ſe clauſit. Nūc aūt diligētiſſime inſpice

oia. marie q2 referre intēdo q̄ ab ip̄a dn̄a reuelata
⁊ oſtēſa fuerūt. ꝓut a quodā ſctō nr̄i ordis fidedi-
gno habui. cui puto ꝛuelata fuiſſe. Cūq̄ʒ veniſſʒ
hora pt⁹. ſ. i media nocte dn̄ice diei. ſurgēs v̄go
appodiauit ad q̄ndā colūnaȝ q̄ ibi erat. Joſeph
v̄o ſedebat meſt⁹. ex eo forte ꝙ nō poterat q̄ dece
bāt parare. Surgēs ergo ⁊ accipiēs de feno p̄ſe-
pis ꝓiecit ad pedes dn̄e ⁊ v̄tit ſe in aliā partem.
tūc fili⁹ dei eterni exiens de mr̄is vtero ſine aliq̄
moleſtia vel leſiōe in momēto ſic̄ erat in vtero ſic
fuit ex̄ vterū ſuꝑ fenū ad pedes mr̄is ſue. ⁊ mr̄ i
ꝯtinēti ſe inclinās recolligēs eū ⁊ dulcitˀ ample-
xans poſuit i gremio ſuo. ⁊ vbere d̄ celo pleno a
ſpūſctō docta cepit lauare ſiue linire ip̄m ꝑ totuȝ
cū lacte ſuo. q̊ facto iuoluit eū in velo capit] ſui.
⁊ poſuit eū i p̄ſepio. ⁊ tūc bos ⁊ aſin⁹ flexis geni
bus poſuerūt ora ſuꝑ p̄ſepiū. flātes ꝑ nares ac ſi
rōne vtētes ꝯgnoſcerēt ꝙ puer ſic pauꝑrime ꝯte
ctus calefactiōe tp̄re tāti frigor] indigebat. Mr̄
v̄o flexis genib⁹ adorauit. ⁊ gr̄as agēs d̄o dixit
Gr̄as tibi ago dn̄e ſctē pr̄ q̊ filiū tuū mihi dediſti
⁊ adoro te de⁹ eterne. ⁊ te filiū dei viui ⁊ meū. Jo
ſeph āt ſilr̄ adorauit eū ⁊ accipiēs ſellā aſini ⁊
extrahēs d̄ eo cuſtinellū d̄ lana ſiue borra poſuit
iux̄ preſepe vt dn̄a ſuꝑ eū ſederet. Ip̄a ergo ſe po
ſuit ibi ad ſedendū. ⁊ ſellam poſuit ſubt⁹ cubitū.
⁊ ſic ſtabat domina mūdi tenens vultū ſuum ſu-

per preſepe innixa oculis ⁊ toto affectu ſuper di
lectiſſimū filiū ſuū. Hucuſq; de reuelatione. His
ergo ſic oſtenſis diſparuit dn̄a ⁊ remanſit angel⁹
⁊ dixit eidem laudes magnas. quas etiā ille mi-
hi dixit. ſed nec diſcendi nec ſcribēdi aptitudinē
habui. ¶ Vidiſti ortum ſacratiſſimi pricipis. vi
diſti ſimul ⁊ partū regine celeſtis. ⁊ in vtroq; ar-
tiſſimā paupꝫtatē potuiſti ꝯſpicere multis neceſ-
ſarijs indigere. Hanc ꝟtutē altiſſimā dn̄s reinue
nit. Hec eſt illa euāgelica margarita p qua emen
da om̄ia ſunt vendenda. Hec eſt totius ſpiritua-
lis edificij primū fundamentū. Nam cum ſarci-
na temporaliū rerū ſpūs ad deū nō poteſt aſcen-
dere. de qua dicebat btūs Franciſcus. Paupꝫta-
tem fratres noueritis eſſe ſpūalem viam ſalutis.
tanq̄ humilitatis fomentū ⁊ perfectiōis radicē.
Cuius eſt fructus multiplex ſed occultus. Ma-
gna ergo nobis eſt verecūdia q̄ eam non ample-
ctamur toto poſſe. ſed oneramur ſuperfluis. quā
do mūdi dn̄s ⁊ dn̄a mater eius eam ſic ſtrictiſſi-
me ac ſtudioſiſſime ꝟuauerunt. De qua ſic dicit
Bern̄. in ſmone primo in vigilia natiuitatis do
mini. qui ſic incipit. Sonuit vox. Abundabat in
terris hec ſpecies ⁊ neſciebat homo preciū eius.
Hanc itaq; dei filius ꝯcupiſcens deſcēdit vt eā
eligat ſibi ⁊ nobis. quā ſua eſtimatiōe faciat pre
cioſam. Adorna thalamū. ſ. humilitate ⁊ paupꝫta

te. in his cōplacet ſibi pānis Maria teſtimoniū
perhibēte. His ſericis delectat̄ inuolui ⁊ abomi-
nationes egyptiorum immola deo tuo. Hucuſq;
Bernardus. Idem in quinto ſmone natiuitatis
ſmo incipit Benedictus deus ⁊ pater. Deniq;
populū ſuū ꝯſolatur. Vis noſſe populum ei⁹?
Tibi derelict⁹ eſt paup ait homo ſm cor dei. Sꝫ
⁊ ipſe in euangelio. Ve vobis inquit diuitib⁹ qui
habetis hic ꝯſolatiōem veſtrā. Quid em̄ conſole
tur eos qui ſuā habent ꝯſolatiōem? Non ꝯſolat̄
xp̄i infantia garrulos. non conſolant̄ xp̄i lachry-
me cachinnātes. nō conſolant̄ pāni eius ambu-
lantes in ſtolis. nō conſolatur ſtabulum ⁊ preſe-
pe. amantes primas cathedras in ſynagogis. vi
gilantibus paſtoribus annūciatur gaudium lu-
cis ⁊ eis natus dr̄ eē ſaluator. Pauperib⁹ atq;
laborātibus nō vobis diuitibus qui veſtram ha
betis ꝯſolationem ⁊ veſtrū dominium. Hucuſq;
Bern̄. Potuiſti etiā attendere in vtroq; profun
diſſimā humilitatē in hac ipſa natiuitate. Nō em̄
ſunt ſtabulum dedignati. nō beſtias. nō fenū. ⁊ ce
tera vilia. Hanc ꝟtutē in om̄ibus actibus tā do-
minus q̄ dn̄a perfectiſſime ꝟuauerūt ⁊ nobis cō
mendauerūt. Nitamur ergo om̄i quo poſſumus
ſtudio ipſam amplecti: q2 ſine ipſa non eſt ſalus.
Nulla em̄ operatio noſtra cū ſuperbia deo place
re poteſt. Nam ſm beatū Auguſtinum. Superbia

fecit angelos demones. humilitas facit homīes
angelis ſimiles. Et Bern. ſmo de viſione Iſaie
Qualē putas neceſſe eſt hominē inuenire qui re-
pudiati locū angeli ſortiat: Semel turbauit ſup-
bia regnū illud. ꝯcuſſit muros ⁊ etiā proſtrauit
ex parte/⁊ parte nō modica. Quid ergo? Nunqd
nō odit ciuitas illam ⁊ vehementer hmōi peſtem
abominatur? Certi eſtote fratres: eum qui ſuper-
bis nō pepcit angelis/nec eſt hominibus parci-
turus. nō eſt cōtrarius ſibiipſi. Hucuſqꝫ Bern.
Potuiſti etiam attēdere in vtroqꝫ/maxime in pu
ero Jeſu nō paruā cordis afflictiōem. De qua ſic
dicit Bern. in ſecūdo ſmone natiuitatis dñi. Na-
ſcitur dei filius cuius in arbitrio erat quodcunqꝫ
vellet eligere tēpus. Elegit quoqꝫ moleſtius pre
ſertim paruulo ⁊ paupis matris filio/q̄ vix pan-
nos haberet ad inuoluendū. preſepe ad inclinan
dum. ⁊ cū tanta eſſet neceſſitas nullā audio pel-
liū fieri mentionē. Et infra. Chriſtus vtiqꝫ q̄ nō
fallitur elegit qd carni moleſtius eſt. Iſtud ergo
melius/illud vtilius. illud potius eligendū. Et
quiſquis aliud doceat vel ſuadeat. ab eo tanqꝫ
a ſeductore cauendū eſt. Et infra. Et tñ fratres
ipſe eſt promiſſus olim p Iſa. vij. paruulus ſci-
ens reprobare malū ⁊ eligere bonū. Malū ergo
voluptas corporis/bonū vero afflictio eſt. Siqdem
⁊ hāc elegit/⁊ illā reprobat puer ſapiēs. Verbū in-

fans. Hucuſqꝫ Ber. Vade ⁊ tu fac ſilr. Diſcrete
tñ vt nō excedas poſſe tuū. Et d his vtutib' ali
as poterit dici. Redeam' ad domū ntitatis. Nato
itaqꝫ dño āgelorum mltitudo ibi exiſtēs luū deū a-
dorauerūt/⁊ ꝯfeſtī ad paſtores iuerūt q̄ erāt ibi p-
pe forte p miliare nūciātes eis ipaꝫ ntitatē ⁊ etiā
locū. Exinde aſcēderūt i celū cū cāticis ⁊ iubilis. ꝯci
uib' ſuis ea ſilr nūciātes. Tota igitur ſupna curia
exhilarata. magnoqꝫ facto feſto ⁊ laudib' ⁊ grā-
rūactiōib' deo pri exhibitis. venerūt oēs quotquot
ibi erāt ſucceſſiue p ordines ſuos videre faciē dñi
dei ſui. ⁊ adorātes eū cū oī reuerētia ⁊ etiā mrēm
ei' laudē eidē ⁊ cātica pſonabāt. Quis eni eorum
auditis nouis remāſiſſet in celo qn viſitaſſet dñm
ſuū ſic hūiliter ꝯſtitutū i terra? In nullo cor hec
ſupbia cadere potuiſſet. Et iō dicit apl's ad He-
breos. j. Et cū introducit pmogenitū in orbē ter
rarū dicit. Et adorēt eū oēs angeli dei. Hec medi
tari de angelis iocūdū puto q̄liter ſqꝫ ſe habue
rit vtitas. Veneruntqꝫ paſtores ⁊ adorauerūt eū/re
ferētes q̄ audierūt ab angelis. Mr vero prudētiſſi-
ma oīa que de ipo dicebātur ꝯſeruabat in corde
ſuo. Illi aūt gaudētes abierūt. Genuflecte ⁊ tu
q̄ tm̄ diſtuliſti ⁊ adora dñm deū tuū ⁊ poſtea ma-
trē ei'. ⁊ reuerēter ſaluta ſctm̄ ſenē Ioſeph. Dein
de oſculeris pedes pueri Ieſu iacētis in lecto/⁊ ro
ga dñam vt eū tibi porrigat vel pmittat accipere

Accipias eum inter brachia tua. retine ⁊ intuea-
ris faciē eius diligēter ac reuerēter deoſculare ⁊
delectare in eo. Confidenter hoc facere potes. qꝛ
ipſe ad peccatores venit pro eoꝝ ſalute ⁊ cū eis
humiliter ꝯuerſatus eſt. Et tandem ſe ipſis dimi-
ſit in cibū. Unde benignitas ſua patienter ſe tan
gi pro tuo velle permittet. Nec imputabit p̄ſum-
ptioni ſed amori. ſemꝑ tamē cū reuerentia ⁊ timo
re hec facias. qꝛ ipſe ſanctuſſanctoꝝ eſt. Poſtea
redde ip̄m matri. ⁊ ꝯſpice diligenter q̄ꝫ ſtudioſe ⁊
ſapiēter gubernat eum. lactat ac cetera ei fac ob-
ſequia. Sta ⁊ tu adiuua eam ſi potes. In his de
lectare iocūdare ac ſedulo meditari memento. ⁊
quātum potes famuleris dn̄e ⁊ puero Jeſu. ⁊ in
tuearis faciē eius ſepe. in quā deſiderāt angeli ꝓ
ſpicere. Semꝑ tamen vt dixi cū reuerētia ⁊ timo-
re ne patiaris repulſaꝫ. Reputare em̄ te debes in
dignā talium ꝯuerſatione. Meditari debes etiā
cum gaudio quanta ſit hodierna ſolennitas. Ho
die nanqꝫ natus eſt xp̄us. ⁊ ſic vere eſt dies nata
lis regis eterni ⁊ filij dei viui. Hodie filius datꝰ
eſt nobis. ⁊ puer natus eſt nobis. Hodie ſol iuſti
cie qui erat in nubilo clare refulſit. Hodie ſpiritꝰ
ſanctus eccleſie electoꝝ caput proceſſit de thala
mo ſuo. Hodie deſideratam faciem oſtendit for-
ma ſpecioſus pre filijs hominū. Hodie factus
eſt ille hymnꝰ angelicus. Gloria in excelſis deo.

Hodie pax hominibus eſt annūciata vt in eodē
hymno cōtinetur. Hodie vt etiam cantat eccleſia
per totū mundū melliflui facti ſunt celi. ⁊ in ter-
ra canūt angeli. Hodie primitus apparuit beni-
gnitas ⁊ humanitas ſaluatoris dei noſtri. Hodie
adoratus eſt deus in ſimilitudīe carnis peccati
Hodie illa duo miracla ꝯtigerūt que ſupant oēꝫ
intellectū: ⁊ ſola fides apprehēdere pōt. ſ. q̄ꝫ deꝰ
naſcitur ⁊ v̄go parit. Hodie alioꝝ miraculorum
claruit multitudo. Deniqꝫ om̄ia que dicta ſūt de
incarnatione: quaſi hic clarius eluceſcunt. ibi in
choata: hic manifeſtata Unde nūc illa ⁊ iſtis me
ditatiōibꝰ iſta cōiunge. Merito ergo eſt dies illa
iubilationis ⁊ gaudij: ⁊ leticie magne nimis. Nā
rome: de quadā taberna dicta emetoria Coꝛ mili-
tes ibi ſpaciando ⁊ emēdo neceſſaria: ea q̄ ſtipen
dijs ſuis acq̇ſierāt expendebant ꝯ fōs olei largiſ-
ſimi emanauit de t̄ra. ⁊ ꝑ totuꝫ diem largiſſimo ri
uo fluxit. ⁊ circulus ad modū celeſtis arcus cir-
ca ſolem in toto orbe apparuit. ⁊ rome ſtatua au
rea quā romulus in ſuo palacio poſuerat: que ꝓ-
phetabaꝛ non cadere donec v̄go pareret: ſtatī vt
xp̄s natꝰ ē: corruit. In quo loco Calixtꝰ papa ec
cleſiaꝫ ſctē Marie q̄ nūc dicitur tranſtiberim: cō-
ſtituit.

De circūciſiōe ⁊ fletu dn̄i. Ca. ix.

O Ctauo aūt die circū-
cisus est puer. Duo autem magna
hodie fctā sunt. Unuꝫ quia manife
stuꝫ est nomē salutis: quod ab eter-
no sibi impositum fuerat: ⁊ ab āge
lo vocatum, priusq̄ in vtero cōciperet: hodie fu-
it declaratū ⁊ nominatum. Et vocauerunt nomē
eius Jhm. Jhs autem dicitur saluator. quod est
nomē sup omē nomen. Nec eni est ut Apl'us pe
trus ait. ꝯ aliud nomē sub celo: in quo oporteat
nos saluos fieri. Secundū quod hodie fctūꝫ fu-
it: est. quia incepit dn̄s Jhs suuꝫ sacratissimū sā-
guinem ꝓ nobis effundere. Tēpestiue enim cepit
ꝓ nobis pati ⁊ qui peccatuꝫ non fecit: ꝓ nostris
penaꝫ hodie portare incepit. Compatere tu ei: ⁊
plora cuꝫ illo: quia hodie fortiter plorauit. Nam
in solēnitatib' multum gaudere debemus ꝓpter
nr̄am salutem. sꝫ multuꝫ cōpati ⁊ dolere ꝓpter su-
as angustias ⁊ dolores. Audistis in ntītate quā-
tam afflictionem habuit ⁊ penuriam: ⁊ inter alia
h etiā fuit. q quādo mater eū posuit in presepio
ad caput eius posuit quēdam lapidē interposito
forte feno. ⁊ vt habui a frē nr̄o qui vidit: ⁊ adhuc
ille lapis apparet hodie ad memoriā ibidem mu-
ratus: credas q libenti' posuisset puluinar si ha
buisset: sꝫ cū aliud nō hr̄et qd poneret: cū cordis

amaritudie posuit illū lapidē: Audis ⁊ hodie: q2
sāguinē suū fudit. Fuit eīm caro ipsi' cū cultello
lapideo icisa. Nōne ergo cōpatiēdum est ei: Ita
Sic certe ⁊ mrī. ¶ Plorauit ergo puer Jhs ho
die ꝓpt dolorē quē sēsit in carne sua. Nā vam car
nē ⁊ passibilē habuit sic ceteri hoies. Sꝫ eo plo-
rāte: credis ne q mat potuit lachrimas cōtinere:
plorauit ꝗ ⁊ ipa. Quā plorātē fili' stās i gremio
ei' aspiciēs: puulā manū suā ad os ⁊ vultum ei'
ponebat: quasi nutu rogās eā ne ploraret. Quāꝫ
eniꝫ tenerrime diligebat: a ploratu cessare vole-
bat. Silr ⁊ mr cui' viscera totalr cōmouebant in
dolore ⁊ lachrimis filij: nutu ⁊ vbis ꝯsolabat eū.
Intelligebat ei tāq prudētissima volūtatē ei' q
uis nōdū loqret. Et dicebat. Fili. si tu vis me a
ploratu cessare: cessa ⁊ tu. Nō eiꝫ possū te plorāte
nō plorare. Et tūc ex ꝯpassiōe mris fili' a singul
tib' desistebat. Mr vo ⁊ ipi' ⁊ suos oclos terge-
bat: ⁊ vltū vltui applicabat. Lactabat eū ⁊ omi-
b' quibus poterat modis ꝯsolabat. Et sic facie
bat quotiēs plorabat qd forte sepe pueroꝝ more
faciebat: ad ostēdēdā miseriā nature hūane quā ve
assūpserat: ⁊ ad occultādū se ne a diabolo cogsceret-
tur. Cātat nāq de ipo eccl'ia. Uagit infās int ar
ta ⁊c̄. Hodierno autem tēpore cessat circuncisio
corporalis: ⁊ habem' baptismū qui est maioris
grē ⁊ minoris pene. Sed debemus hr̄e circunci-

ſionem ſpūalem ⁊ oīa ſupflua reijcere. ⁊ hoc ē
quod pauptatem cōmendat. Nā verus paup eſt
q ſpūaliter circūciſus. Et hāc ſm Ber. paucis
v̾bis tradit Apls dicēs. Habentes victum ⁊ ve-
ſtitum his contenti ſimus. Spūalis etiam circū-
ciſio d3 eſſe in omībus ſenſibus corporis noſtri
videndo. audiendo. guſtando. ⁊ tangendo: pauci
tate vtamur ⁊ maxime in loquendo. Loquacitas
eſt viciū peſſimu3: ⁊ deo ⁊ hominibus odioſu3 ⁊
diſplicibile. Unde debemus eſſe circūciſi lingua
.i. pauca ⁊ vtilia loqui. Signū leuitatis eſt mul-
tum loqui. Vn̄ ſilentium eſt v̾tuoſa res: ⁊ nō ſine
cauſa in religionibus ordinatū. Et circa hāc ma
teriam: ſic dicit beatus Gre. Ille loqui v̾aciter no
uit: qui pri' bene tacere didicerit. Cenſura eni3 ſi-
lentij eſt v̾bi neceſſarium inſtrumētū. Idem alibi
Qui ſenſu leues ſunt: ⁊ in locutiones precipites
erunt. quia qd leuius ɔſcia ɔcipit: leuius ptin
lingua pmit. De hoc etiā dicit Ber. in epl̄ia ſer-
mone qui incipit In opibus dn̄i. Iam v̾o de lin-
gua quis neſciat q̄ᵽ multum inquinauerit nos. per
vaniloquia ⁊ mendacia. p detractiones ⁊ adulati
ones. p v̾ba malicie ſiue iactantie: Pro his omi-
bus neceſſaria eſt ydria quinta. ſilētium. ſ. cuſtos
religiōis. in quo eſt fortitudo nr̄a. Idē alibi. Oci
oſitas mater nugaꝝ eſt: ⁊ nouerca v̾tutū. Inter ſe
culares nuge: nuge ſunt. in ore ſacerdotum blaſ-
phemie. Sed ⁊ ſi nuge incidunt interdum feren-
de fortaſſe ſunt. ſed inferende nunq̄ᵽ, conſecraſti
eīm os euangelio. illicitum eſt iam talibus aperi-
re illud.

De epiphania ſiue aperitione do- mini. Capitulum. x.

Die autez terciodeci-
mo puer Ieſus manifeſtauit ſe gē-
tibus. i. magis qui gentiles erant.
Attende circa diem iſtum. quia vix
inuenies aliquod feſtum ſic ab ec-
cleſia ſolennizatū ⁊ multiplicatū in antiphonis.
reſponſorijs, ⁊ ſermonibus, ⁊ alijs que ad ſolen-
nitatem pertinēt ſicut illud. Nō q̄ᵽ ſit maius om
nibus alijs. ſed quia multa ⁊ magna tali die fa-
cta ſunt p dn̄m Ieſum, ⁊ maxime circa ipſam ec-
cleſiam. ¶ Primu3 eſt quia hodie ipſa eccleſia
recepta eſt ab eo in perſona magorum. quia eccle
ſia ex gentibus congregata eſt. Nam die natalis
ſui apparuit iudeis in perſona paſtorum qui iu-
dei non receperunt verbū dei niſi pauci ex ipſis.
Hodie vero apparuit gētibus, ⁊ hec eſt eccleſia
electoꝝ. Unde feſtum hodiernum eſt proprie fe-
ſtum eccleſie ⁊ fidelium chriſtianorū. ¶ Secun-
dum, q2 eccleſia eſt hodie deſponſata ab eo. ⁊ d-

dem vere ꝯiuncta per baptiſmū. quē tali die ſuſce
pit. ſ. reuoluto. xxix. anno. Et ideo letāter cantat.
Hodie celeſti ſponſo iuncta eſt eccleſia ⁊c̄. Nam
in baptiſmo deſponſant̄ aīe xp̄o/qui a ſuo bapti-
ſmo ſumpſit ꝟtutē. ⁊ aīarū baptizatarū ꝯgrega-
tio vocat̄ eccleſia: ¶ Tertium. qꝛ tali die. ſ. reuolu
to anno poſt baptiſmū fecit primū miraculū ad
nuptias. qđ etiam ad eccliam ⁊ ſpūales nuptias
pōt adaptari. Videtur etiā poſtea feciſſe tali die
miraculum de multiplicatiōe panū ⁊ piſciū. Sꝫ
prima tria eccleſia hodie repreſentat. illud autē
nō. Vides ergo ꝙ̄ venerabilis eſt dies illa quam
dn̄s elegit ad tot magnifica ⁊ mirifica: Conſide
rans ergo eccleſia tot magna beneficia hodie ſi-
bi a ſuo ſponſo exhibita/grata exiſtere volēs. ex-
ultat. iocūdatur. ⁊ iubilat: ⁊ hūc diē magnifice ſo
lennizat. ¶ Dicamus ergo de primo. qꝛ de aliis
ſermo erit ſm̄ ordinem vite ipſius chriſti. Sed de
primo opere. ſ. de magoꝝ aduentu ad xp̄m nō eſt
intentionis mee narrare moralitates ⁊ expoſitio
nes que ſic diligēter per ſanctos tradite ſt. Qua
liter ergo venerūt magi ab oriente hieroſolymā.
Et quid inter eos ⁊ herodē actum ſit. ⁊ de ductu
ſtelle. ⁊ quare talem oblatiōem fecerūt. ⁊ de aliis
hm̄oi. Legas textū euāgelii/⁊ ſctōꝝ expoſitiōes
⁊ īuenies. Ego eñ in hoc ⁊ ī aliis vite xp̄i actib⁹
intēdo vt in p̄ncipio tibi dixi aliq̄s meditatiōes

tangere ſm̄ quaſdem imaginarias repreſentatio-
nes q̄s anima diuerſimode percipere pōt ſm̄ ꝙ
geſta fuerūt per ipſum. vel ſicut fuiſſe credi pn̄t.
De expoſitiōibus aūt raro intromittere me cogi-
taui. tū qꝛ ad hoc inſufficiēs ſum. tum etiā qꝛ ni-
mis eſſet lōga materia. In pn̄ti ergo negocio ſis
p̄ſens ⁊ ꝯſpice bene ſingula: qꝛ vt alias tibi dixi
in hoc eſt tota vis harū meditationū. Venerūt er-
go iſti tres reges cū multitudine magna ⁊ hono
rabili comitiua. ⁊ ſunt ante illud tuguriū in quo
natus eſt dn̄s Jeſus. Dn̄a ſentit ſtrepitum ⁊ tu-
multū. ⁊ accipit puerū. Intrāt illi domūculam ⁊
genuflectūt ⁊ adorāt dn̄m puerū Jeſuꝫ reuerēter
honorāt eū vt regē ⁊ adorāt vt dn̄ꝫ. Vide ꝙ̄ ma
gna fuit eoꝝ fides. Quid eñ erat credere ꝙ ille
puerulus ſic viliter indut⁹. cū paupcula mr̄e in-
uētus/⁊ in loco ſic abiecto. ſine ſocietate. ſine fa-
milia. ſine om̄i ornatu eſſet rex ⁊ de⁹ verus: Et tñ
vtrūq; crediderunt. Tales duces ⁊ talia p̄mitiua
nos oportebat habere. Stāt ergo genuflexi corā
eo. colloquūtur cū dn̄a. vel ꝑ īterp̄tē vel ꝑ ſeip̄os
qꝛ ſapiētes erāt/⁊ forte linguā hebraycā ſciebāt.
Querūt ab ea de ꝯditionibus iſtius pueri. Dn̄a
narrat/⁊ illi om̄ia credūt. Cōſpice bñ ip̄os qꝛ re
uerēter ⁊ curialiter loquūtur ⁊ audiūt. Conſpice
⁊ dn̄am. qꝛ cum rubore in verbis ⁊ oculis ad ter
ram demiſſis/ac cum verecundia loquitur. non

delectatur loqui nec videri. Dñs tamen dedit ei
vigorem in hoc magno opere. Quia illi repreſen
tabant vniuerſam eccleſiam futurã ex gentibus.
Conſpice ꝛ puerũ Jeſum nondũ loquitur. ſꝫ ſtat
cũ maturitate ꝛ grauitate tanꝙ intelligens. ꝛ be-
nigne reſpicit illos. ꝛ illi multũ delectant in eo.
tam viſu mentali tanꝙ intus edocti ꝛ illuminati
ab eo ꝙ corporali. qꝛ ſpecioſus erat p̄ filijs ho-
minũ. Tandem conſolatione magna recepta of-
ferunt eidem aurũ thus ꝛ mirrhã. aperiẽtes the-
ſauros ſuos. ꝛ ponẽtes aliquẽ pannũ vel tapetũ
ante pedes dñi Jeſu obtulerũt. ſ. quilibet illorũ
illa tria in maxima quantitate precipue de auro.
Alias eñ pro parua oblatõe nõ oportuiſſet ape-
riri theſauros. quia parua de leui habuiſſent ad
manus ſenaſcalli eorum. Et tunc reuerẽter ꝛ de-
uote oſculati ſunt pedes eius ¶ Quid ſi tũc pu
er ſapiẽtiſſimus vt eos magis conſolaretur ꝛ in
amore ſuo roboraret. porrexerat etiam deoſculan
dum manũ? Signauit etiã eos ꝛ benedixit. Illi
ergo ſe inclinantes ꝛ valefacientes cum magno
gaudio receſſerunt. ꝛ p aliam viã reuerſi ſunt in
regionem ſuam. Quid autẽ de auro iſto factũ pu
tas quod erat ſic magni valoris? Nunquid dña
reſeruauit ſibi? vel depoſitum fecit. vel nunquid
emit domos agros ꝛ vineam? Abſit. nõ curat de
talibus paupertatis amatrix. zelans ergo domi-
na fortiter p paupertate. ꝛ intelligens filij volun-
tatem tam intus docentis ꝙ foris ſigna oſtendẽ
tis. quia vultum forte auertebat ab auro ꝛ vilipẽ
derat. totũ infra paucos dies paupibus eroga-
uit. Graue eñ erat ſibi ſarcinam tenere vel defer-
re. Unde ſic iſta totaliter expenderat. ꝙ qñ intra-
uit in templum non habuit vnde vnum agnum
emeret quẽ offerret pro filio. ſed emit turtures vl
columbas. Unde rationabile eſt credere ꝙ ma-
gna fuit oblatio magorũ. ꝛ ꝙ dña zelans pauper
tatem (quia plena charitate) dedit eã paupibus
Vides preconiũ paupertatis. ꝛ in duobus hic at-
tẽde. Primo quia hodie puer Jeſus elemoſynaꝫ
recepit vt paup. ꝛ etiã mater ſua. Secũdo qꝛ nõ
ſolum non curabãt acquirere vel cõgregare. ſed
etiã que dabant retinere nolebant. Semp in eis
creſcebat deſideriũ paupertatis. ¶ Sed nunqd
circa humilitatẽ aliquid attẽdiſti? Si bene aduer
titur etiã humilitatis cernit profunditas. Sunt
eñ qui ſe viles ꝛ abiectos reputãt in animo ſuo.
ꝛ in oculis ſuis nõ extollunt. ſed non ſic eſſe vo-
lunt in oculis aliorum. nec patiũtur vilipendi ab
alijs vel derideri. ꝛ ſuã vilitatẽ vel defectus no-
lunt alijs innoteſcere ne vilipẽdant. Non ſic fe-
cit hodie puer Jeſus omnium dñs. q ꝛ alijs ſua
vilia patere voluit ꝛ non paruis aut paucis. ſed
magnis ꝛ multis. ſ. Regibus ꝛ ſocijs eorum ꝙ

pluribus. Et in tali caſu ⁊ tpe in quo multã erat timendã. Nã cũ illi venirẽt vt inuenirẽt regez iudeoꝝ quẽ etiã deũ eſſe putabãt. dubitare poterãt ne talibus de ipſo viſis reputãtes ſe fatuos ⁊ deluſos recederẽt ſine fide ⁊ deuotiõe. ſed non dimiſit humilitatis amator. dans nobis exemplũ ne ſub ſpecie alicuius apparẽtis boni recedam⁹ ab humilitate. Et ꝙ diſcamus etiã in alioꝝ oculis viles ⁊ abiecti velle apparere.

¶ De mora domine apud preſepe. Capitulum. xj.

Expeditis igitur magis. ⁊ viſus patriã ſuã regreſſis. ⁊ totis eoꝝ oblatiõibus erogatis. adhuc ſtat dña mũdi cum puero ſuo Jeſu. ⁊ nutricio ſuo ſancto ſene ioſeph apud preſepe in illo locello patienter vſqꝫ ad quadrageſimã diem. ac ſi eſſet quedã mulier alia de populo. ⁊ puer Jeſus eſſet homo purus ⁊ indigeret legis obſeruatiõe. Sed qꝛ nolebãt prerogatiuas ſingulares: legẽ obſeruabãt vt ceteri. Nõ ſic faciũt multi qui in cõi ꝯgregatiõe degentes, ſibi ſpeciales prerogatiuas exigunt fieri. et ab alijs tanꝙ honorabiliores volunt in talibus diſcerni. ſed hoc nõ patitur humilitas vera. Stabat ergo domina more aliarum, dictam diem expectans ingreſſura in templum. Stabat vigilãs ⁊ attenta ſuper cuſtodia dilecti filij ſui. O deus cum quanta ſollicitudine ⁊ diligentia ipſum gubernabat ne in minimo eſſet defectus. Cum quãta etiam reuerentia ⁊ cautela ⁊ quo timore ipſuꝫ contractabat, quem ſciebat eſſe deum ſuum ⁊ dominũ ſuum. flexis genibus accipiebat ⁊ imponebat eum in cunis. Cum quanta etiam iocunditate ⁊ confidentia. ⁊ auctoritate materna ipſuꝫ amplexabatur. oſculabatur. ſtringebat dulciter. ⁊ delectabatur in eo quem ſciebat eſſe filium ſuum. ꝙ̃ ſepe curioſe intuebatur eum in vultu. ⁊ ſingulis partibus eius ſacratiſſimi corporis. ꝙ̃ ſerioſe ac pudenter tenella membra faſcijs componebat. Sicut enim fuit humilima. ſic fuit ⁊ prudentiſſima. ¶ Unde in ſingulis officijs ⁊ obſequijs vigilanti ⁊ dormienti ſedule miniſtrabat. non ſoluꝫ infantulo ſed grandeuo. O ꝙ̃ libenter eum lactabat. Vix fieri potuit quin magnam etiam alijs feminis inexpertã dulcedinem, in talis filij lactatione ſentiret. Sed ⁊ de ſancto ſene Joſeph refert Bernardus ſe credere ꝙ puerum Jeſum ſuper genua ſua tenens eidem frequenter arriſit. Stante ergo dña apud preſepe. ſta ⁊ tu cũ ea iux̃ pſepe ⁊ delectare frequẽter cũ puero ieſu. qꝛ virtus exit ab ipſo. Quelibet anima fidelis ⁊ maxime religio

ſa perſona. A die natiuitatis dñi vſq3 ad purifi-
catiõem deberet ſaltē ſemel in die apud p̄dictū
preſepe dñam viſitare. adorare puerū Jeſum ꝛ
matrē eius. affectuoſe meditari de paup̄tate. hu-
militate ꝛ benignitate ipſorum.

De purificatiõe btē ṽgis. Cap. xij

Aduenienteaūt qua-
drageſima die prout in lege ſtatu-
tum erat. exijt dña cum puero Jeſu
ꝛ Joſeph. ꝛ iuerunt de bethleez in
hieruſalem que ſunt quinq3 vel ſex
miliaria: vt ſm legem ſiſterēt eū do
mino. Vade ꝛ tu cum eis ꝛ iuua portare puerū
ꝛ ↄſpice attente ſingula que dicūtur ꝛ fiunt. que
deuotiſſima ſunt. Adducūt ergo dñm tēpli ad tē
plum dñi. Cumq3 intraſſent tēplū/emerunt duos
turtures/aut duos pullos colūbarū vt offerrēt
p̄ eo ſicut pro paup̄ibus fiebat. Et q2 erāt paup̄
rimi. credendum magis de pullis colūbarū. quia
ꝛ pro minori precio inueniūtur. ꝛ ideo in lege po
nūtur in vltimo loco. ꝛ euāgeliſta tacet de agno
qui erat oblatio diuitū. Et ecce ſymeon iuſtus in
ſpū venit in templum. vt ſicut reſponſum accepe
rat videret xp̄m dñi. Cum aūt feſtināter veniens
vidiſſet eum/ſtatim ↄgnouit eū prophetico ſpiri
tu. ꝛ accelerans genuflexit ꝛ adorauit eum inter

brachia matris. Puer aūt benedixit eū ꝛ aſpici-
ens matrē inclinauit ſe. oſtendens ſe velle ad eū
ire/ qd mater intelligēs q̄uis admirās porrexit
eum ſymeoni. Ille aūt gaudenter ꝛ reuerenter in
vlnis ſuis eū recipiens ſurrexit/benedicēs deum
ꝛ dixit. Nunc dimittis ſeruū tuū dñe ꝛc̄. De paſ-
ſione ipſius p̄phetauit. Superuenit ꝛ ipſa prophe
tiſſa anna/ꝛ adorans eū/ſimiliter de ipō loqueba
tur. Maria vero de his admirās oīa conſerua
bat in corde ſuo. Deinde puer Jeſus extendens
brachia verſus matrē/ad eam redijt. Poſtea va-
dunt ad altare p̄ceſſionē faciētes que hodie rep̄-
ſentat̄ per vniuerſum mundū/precedūt alacriter
illi duo venerabiles ſenes. ſ. Joſeph ꝛ ſymeon te
nentes ſe per manus. ꝛ cū exultatione magna iu
bilantes ꝛ pſallentes. Confitemini dño quoniā
bonus: qm̄ in ſeculum ꝛc̄. Fidelis dñs in omni-
bus verbis ſuis. ꝛc̄. Quoniā hic eſt dñs deus nr̄
in eternum ꝛ in ſeculum ſeculi/ipē reget nos in ſe
cula. Suſcepimus deus miſcd̄iam tuā in medio
templi tui. Sequitur mater portans regē Jeſum
ꝛ Anna ſociat eā. vadens ex latere cū reuerentia
iubilans. ꝛ ipſa gaudio indicibili laudans dñm.
Ab iſtis ergo fit proceſſio. paucos quidē ſ3 val-
de magna repreſentātibus. q2 de omī genere ho-
minū ſunt inter eos. de maſculis ꝛ feminis. ſeni-
bus ꝛ iuuenibus/virginibus ꝛ viduis. Cū autē

peruenerunt ad altare. mater cũ reuerentia genu-
flexit ⁊ offert dilectiſſimũ filiũ ſuũ deo patri ſuo
dicens. Accipite pater excellentiſſime vnigenitũ
veſtrũ. quẽ ſm̃ mandatũ veſtre legis vobis offe-
ro. quia primogenitus matris eſt. Sed rogo pa-
ter vt eum mihi reddatis. ⁊ ſurgens dimiſit ipm̃
ſuper altare. O deus qualis eſt oblatio iſta: nũꝗ̃
a ſeculo talis facta fuit nec fiet. Reſpice hũ ſin-
gula. Stat puer Jeſus ſedens ſup altare. ſicͭ qui-
libet alius puerulus. ⁊ facie matura reſpexit ma-
trẽ: ⁊ alios. ⁊ humiliter ⁊ patiẽter expectat quid
deinceps fieri debeat. Adducũtur ſacerdotes ⁊
redimit dñs omnium tanꝗ̃ ſeruus quinqꝫ ſiclis
more aliorꝝ. Siclus erat genus monete quibus a
Joſeph ſacerdoti ſolutis mater letãter reaccepit
filiũ. Accepit etiam de manu Joſeph predictas
aues vt eas offerat. ⁊ genuflectẽs ⁊ tenens eas
in manu ſua. eleuatis oculis ⁊ in celum porrecti
eas obtulit dicens. Accipite clemẽtiſſime pr̃ hãc
oblatiõem ⁊ munuſculum: ⁊ primũ donũ qđ par-
uulus vr̃ vobis hodie de ſua pauꝑtate p̃ſentat.
Sed ⁊ puer Jeſus manus ſuas ad aues porri-
gens. oculos ad celum leuauit. ⁊ nondũ loquẽs
geſtibus vna cũ matre offerebat. ⁊ poſuerũt eas
ſuper altare. ¶ Vidiſti quales ſti oblatores iſti:
mater ⁊ filius: Nunqđ potuit talis hoſtia ꝗ̃uis
parua repudiari: Abſit. ſed potius ꝑ manꝰ ange-

lorꝝ fuit in ſuprema curia preſentata ⁊ valde ac-
ceptata. ita ꝙ tota curia iubilãs exultauit. Po-
ſtea virgo ſancta diſceſſit de hieruſalem ⁊ viſita-
uit Elizabeth. volẽs videre Johãnẽ priuſꝗ̃ de
partibus illis diſcederet. Vade ⁊ tu ſemꝑ cũ ea
quocunqꝫ ierit. ⁊ adiuua portare Jeſum. Cũ er-
go veniſſet ad eã. feſtũ magnũ fecerũt. ⁊ maxime
de pueris ſuis. Sed ⁊ pueri letabãtur adinuicẽ.
Et Johãnes quaſi intelligẽs reuerenter ſe habe-
bat erga Jeſum. Accipe ⁊ tu reuerẽter Johãnem
q2 hic puer magnꝰ eſt coram dño. ſi forte benedi-
xerit tibi. Aliquibus aũt diebus ibi mora contra-
cta diſcedunt volẽtes ire nazareth. Si aũt in p̃di-
ctis vis informari. de humilitate ⁊ pauꝑtate cõ-
ſiderata oblatiõe ⁊ redẽptione ac legis obſeruati-
one. de facili potes aduertere.

¶ Tertia feria.

¶ De fuga dñi in egyptũ. Cap. xiiij.

CUm ergo pergerẽt
Jhſus nazareth neſciẽtes adhuc
ſuper hoc ↄſilium domini. ⁊ ꝙ
Herodes pararet ſe ad necem
pueri Jeſu. Angelꝰ domini ap-
paruit Joſeph in ſomnis dicẽs
ei. Vt cum puero ⁊ matre fugeret in egyptum.

qꝛ herodes volebat aīam pueri perdere. Joseph
vero euigilās ⁊ excitās matrē dixit ei. Ipa incon
tinēti ſurgens, nulla moꝛa ꝯtracta voluit iter ar
ripere. ꝯcuſſa eñ ſunt ad hanc vocē viſcera eius
⁊ circa filij ſui ſalutem nolebat negligēs inueni
ri. Ergo de nocte incōtinēti ceperūt ire ꝟſus par
tes egypti. Conſpice ⁊ meditare pꝛedicta ⁊ infra
ſcripta. ⁊ quō puerū Jeſum doꝛmientē eleuant ⁊
cōpatere ipſis. Et attēde hic diligēter: qꝛ multa
⁊ bona conſiderare potes in pꝛeſenti negocio.
¶ Pꝛimo ꝯſidera queadmodū dñs in ſua ꝑſo
na ſuſcepit aliqñ pꝛoſpera. aliquādo aduerſa Et
cum ſimile tibi ꝯtigerit nō ſis impatiens. Nā iu
xta montem inuenies vallem. Ecce eñ in natiui
tate ſua xp̄s magnificatꝰ fuit a paſtoꝛibꝰ tāq̄ d̄s
⁊ parū poſt partū: circūciſus fuit tanq̄ pctōꝛ.
Deinde veniētes magi eum plurimū honoꝛaue
runt. ⁊ nihilominus ip̄e in ſtabulo remanens ſta
bat inter beſtias ⁊ ploꝛabat vt cuiuſdā homūcu
li filius. Poſtea pꝛeſentatus erat in templo quē
multū extulerunt ſymeon ⁊ anna. Et nunc ab an
gelo d̄r q̄ fugiat in egyptum. Et de multis tali
bus poteris in vita ſua ꝑpendere que ad noſtraꝫ
inſtructionem poſſumus retoꝛquere. Cum ergo
ꝯſolatiōem habueris, tribulatiōeꝫ expecta. ⁊ ecō
tra. Unde in eis nec extolli nec frangi debemus.
Dat eñ dñs conſolationes ad ſpem ſubleuādas

ne deniemus. Et tribulatiouē ad hūilitatē ꝯſuā
dam. vt cognoſcētes miſiaꝫ nrām, ſēꝑ in ſuo ſte
mus timoꝛe. Ad nrām ergo inſtructioneꝫ hec fe
ciſſe meditemur: ⁊ etiaꝫ vt ſe diabolo occultaret.
¶ Secūdo ꝯſidera circa dei bñficia ⁊ ꝯſolatio
nes, q̄ qui ea ꝑcipit nō dꝫ ſe pꝛeferre nō ꝑcipiēti
⁊ qui non ꝑcipit nō deijciat animo. nec habēti in
uideat. Hoc dico, qꝛ angeloꝝ locutiones fiebant
Joseph ⁊ nō matri: cū tamē lōge ea eſſet inferioꝛ
Itē ⁊ qui percipit licet nō percipiat pꝛo ſuo vel
le. nō debet eſſe ingratus nec murmurare. cū etiā
Joseph qui tantus erat apud deū nō palam ſed
in ſomnis tales allocutiōes ꝑcepit. ¶ Tertio cō
ſidera quō dñs ꝑmittit ſuos ꝑſecutionibus ⁊ tri
bulatiōibus vexari. Tunc eñ magna erat tribula
tio matri ⁊ Joseph. cū viderāt puerū ad occiſio
nē queri, quid eni grauiꝰ audire poterāt: Et erat
eis in hoc tribulatio magna. qꝛ licet ſcirēt eñ fili
um dei eſſe. tñ poterat ſenſualitas eoꝝ turbari et
dicere. Dñe deus omnipotēs. quid opꝰ eſt q̄ iſte
tuꝰ filiꝰ fugiat. Nō potes h̄ eū defēdere: Et etiā
in hoc erat tribulatio q̄ in terrā lōginquā opoꝛ
tebat eos ire quā ignoꝛabāt. ⁊ ꝑ vias aſꝑas cuꝫ
eſſent inhabiles ad eūdū. Dña ꝓpter iuuentuteꝫ
ioſep vero ꝓpter ſenectutē. ip̄e etiā puer quē poꝛ
tare habebāt vix erat duoꝝ mēſiū. et peregrinari
habebāt in terra aliena. et pauperes qi nihil ha

bentes.Oīa enī iſta ſunt afflictōis materia.Tu er
go cū tribularis patiētiam habe.nec credas tibi
ab eo priuilegium dari qd̄ nec ſibi tribuit nec ma
tri.Quarto cōſidera benignitatē. Uides enī quō
et ꝙ̄ cito ꝑſecutionē patitur. et fugā de terra nati-
uitatꝭ ſue.⁊ tā benigne cedit furoꝛi illius quē po
terat ꝑdere in momēto.Pꝛofunda eſt hec humi-
litas. ⁊ patientia magna. Nolebat enī ſibi vicem
reddere nec offendere. ſꝫ fugiendo inſidias eius
vitare.Sic ⁊ nos facere tenemur obiurgantibus
ſcꝫ vel repꝛehendētibus vel perſequētibus nō reſi
ſtere.vel de ipīs vindictā expetere ſꝫ patiēter eos
poꝛtare ⁊ ipoꝝ furoꝛi cedere.⁊ qd̄ plꝰ ē ꝓ eis oꝛa
re.vt alibi dn̄s in euāgelio docet.Fugiebat ergo
dn̄s ante faciē ſerui.imo potiꝰ ſui diaboli.Poꝛ-
tabat eū mater tenera ⁊ iuuenis valde.⁊ ſctūs io
ſeph multū ſenex in egyptuꝫ per viam ſilueſtreꝫ
obſcurā nēoꝛoſaꝫ.aſperā ⁊ inhabitatā ꝑ viā etiā
valde longā. Dicit̄ ꝙ ad iter curſoꝛꝭ ſunt.xij.vel
xv.diete.pꝛo eis aūt fuit foꝛte iter duoꝝ mēſium
et pluriū. Juerunt enī vt dicit̄ per deſertuꝫ illud
per quod trāſiuerūt filij iſrael in quo ſteterūt.xl.
annis.Sꝫ quō faciebāt de victu ſecū poꝛtando:
Ubi etiam et quō de nocte quieſcebāt ⁊ hoſpita
bantur: Raro enī domos in illo deſerto inuenie-
bant.Cōpatere ergo eis.qꝛ laboꝛ difficilis ⁊ ma-
gnus.⁊ longus eſt tā ipīs ꝙ̄ puero Jeſu. ⁊ vade

cum eis.⁊ adiuua pueꝝ poꝛtare ⁊ ſeruias in om
nibus in quibꝰ potes. Non deberet videri nobis
laboꝛ ꝑ nobiſſipīs pnīam agere ꝓ quibꝰ tātus la
boꝛ ab alijs ⁊ a talibus ⁊ totiēs eſt aſſumptus.
De his autē que ipīs in deſerto ⁊ ꝑ viā contige-
rūt qꝛ pauca autētica inueniunt̄. referre nō curo.
Cū ergo egyptū intrauerūt oīa ydola ipſius pꝛo
uincie coꝛruerūt ſicut ꝑ Jſaiaꝫ fuit ꝓphetatum.
Juerūt ergo ad quādā ciuitatatem que vocatur
Heliopolis ⁊ ibidē aliquā domunculam condu-
centes habitauerūt ibidem per ſeptē annos tāꝙ̄
peregrini ⁊ aduene. pauperes ⁊ egeni. Sed hic
occurrit pulchꝛa.pia ⁊ cōpaſſiua valde medita-
tio. Aduertas bene que ſequūt̄. Unde enī et quō
viuebant iſti tāto tpe: Nunquid mendicabāt: Le
gitur autem de dn̄a ꝙ telu ⁊ acu querebat ſibi ⁊
filio neceſſaria. Suebat ergo ⁊ filabat mūdi dn̄a.
pauꝑtatis amatrix. Multum ꝑ omnē modū iſti
paupertatē dilexerūt.⁊ eidē perfecte vſqꝫ ad moꝛ
tem ſeruauerunt fidem.Sꝫ nūquid ibat ipſa per
domos petendo pannum et alia in quibus opa-
retur: Opoꝛtuit enim hoc per viciniaꝫ innoteſce
re.alias vacaſſet a talibus operibus . qꝛ ille mu-
lieres non poterant diuinare. Sed ⁊ cum Jeſus
cepit eſſe quinquennis vel ſic. Nūquid et ipſe poꝛ
tabat ambaſiatas matris: petendo pꝛo ipſa ea ī
quibus operari valeret. Non enī habebat alium

ſcutiferum. Sed ⁊ nūquid repoꝛtabat oꝑa facta
petens ex ꝑte matris. ſolutioneʒ et pꝛeciū: Nōne
in talibus erubeſcebat puer ihesus. filius dei al-
tiſſimi. ⁊ etiā mater ip̄m mittens: Sed quid ſi ali
quotiens dum opus reddidiſſet ⁊ pꝛecium pete-
ret mulier aliqua ſuꝑba. rixoſa et loquax. iniurio
ſe rn̄dit. opus factuʒ accepit. eū ſine pꝛecio expu
lit: et ſic vacu⁹ domū rediit: O quot et quāte fiūt
iniurie aduenis quas dn̄s vitare nō venit ſed ſu-
ſcipere. Quid etiā ſi aliqñ domum rediens. et fa-
men patiens. moꝛe pueoꝛū petijt panem. nec vn-
de daret habuit mater: Nōne in his ⁊ ſimilib⁹ to
taliter ꝯcutiebant viſcera ſua. Cōſolabat verbis
filium ſuū. et oꝑe vt poterat ꝓcurabat. et ſibi foꝛ-
te aliqñ ſubtrahebat de victo vt filio reſeruaret.
Hec ⁊ his ſimilia de puero ihesu meditari potes
dedi tibi occaſionē. Tu vero ſicut videbit exten
das ⁊ ꝓſequaris. ſiſqʒ paruula cū paruulo ihū.
nec paruipendas talia hūilia ⁊ que puerilia videē
tur meditari de ip̄o. Vident enī dare deuotionem
augere amoꝛē: accendere feruoꝛem: inducere con-
paſſioueʒ: puritatē ⁊ ſimplicitateʒ ꝯferre: et: hūi-
litatꝭ et pauꝑtatꝭ vigoꝛē nutrire ⁊ conſeruare. fa
miliaritatē ⁊ confoꝛmitatē facere. ac ſpem eleua-
re. Naʒ ad ſublimia aſcendere nō valem⁹. ſed qđ
ſtultū dei eſt ſapienti⁹ eſt hominib⁹ ⁊ qđ infirmū
potentius. Videt etiā taliuʒ meditatio ſuꝑbiam

tollere: cupiditatem eneruare ac curioſitatem cō-
fundere. Vides quot bona inde ꝓueniūt: Sis er
go vt dixi cuʒ paruulo paruula. ⁊ cuʒ grādeſcen
te grādeſcas. ſemꝑ tn̄ hūilitate cōſuata. ⁊ ſequa
ris euʒ quocūqʒ ierit. ⁊ intuearis faciē eius ſem-
per. Sed nūquid in ſuperioꝛib⁹ attēdiſti. ꝙ labo
rioſa fuerit eoꝝ pauꝑtas et ꝙ verecunda: Et ſi
ex oꝑe manuū victū querere opoꝛtebat. qđ de ve-
ſtimētis dicem⁹. quid de vtenſilib⁹. ſ. lectꝭ ⁊ aliis
infra domū opoꝛtunis: Nūqđ duplicia hēbāt. nū
quid ſuꝑflua. nūqđ curioſa: Hec ꝯtra pauꝑtatē
ſunt. et iō etiā ſi habere poſſet nollet ea pauꝑtatꝭ
amatrix. Sed ⁊ nūqđ dn̄a ſuendo vel alias oꝑe-
rando faciebat moꝛe quorūdaʒ oꝑa curioſa: Ab
ſit. Faciat hec q̄ tp̄s perdere nō curat. Nō enī po
terat ip̄a in tanta poſita egeſtate tp̄s in vanis ex
pendere. ſed nec alias feciſſet. Eſt enī ꝑiculoſiſſi-
mū viciū. ⁊ maxie tꝑibus nr̄is. Vis videre qūo
Attende ꝑmo quō tp̄s ad laudē dn̄i ꝯceſſum. ex-
pendit ꝯtra ip̄m in vanis. multū ei pl⁹ de tꝑe oc-
cupat ꝙ expediat curioſum opus. ⁊ hoc maluʒ
eſt valde. Secūdo qꝛ facienti eſt cā vane gloꝛie.
O quotiens aſpicit. recogitat et mente reuoluit.
etiā qñ nō oꝑatur. ⁊ etiā qñ debet diuinis intende
re vt pulchꝝ opus faciat. et deinde ſe reputat et
vult reputari. Tercio qꝛ ei cui facit eſt cā ſuꝑbie
tali enī oleo ignis ſuꝑbie nutrit ⁊ magꝭ accendit

Sicut enim rudia ⁊ groſſa ſunt hũilitatis fomē-
ta. ſic iſta ſuperbie. Quarto q2 eſt materia retrahē
di aiam a deo. Nã iuxta btm̃ Greg. Tanto quis
a ſuperno amore diſſũgitur quãto inferius dele-
ctat. Quĩto eſt cõcupiſcẽcia oculoꝝ de trib' vnũ
ad que oia pctã de mũdo reducuntur. Ad nihilũ
enĩ talia curioſa valent. niſi vt exinde oculi vane
paſcant. Quotiẽs aũt qs ĩ talib' delectabiliter ⁊
vane oculos paſcit tã qui fac꜀ q̃ꝫ qui portat ⁊ vti
tur. totiens offendit. Sexto quia multoꝝ alioꝝ
eſt laqueus ⁊ ruina. naꝫ talia reſpiciẽtes. multis
modis offendere pñt. Vel malum exemplum hñ-
do. vel delectabilit' aſpiciendo. vel ſimile concu-
piſcendo vel iudicando vel murmurando vel de
trahendo. Cogita ergo quotiẽs de' offendi po-
teſt anteq̃ꝫ illa curioſitas ſit deleta de om̃ib' aũt
illis ipẽ qui tale opus facit eſt cã. Vñ etiã ſi tibi
dicerẽ q talia p me faceres. licꝫ certiſſime ſcires
me talibus vti velle. tu facere nõ deberes. q2 nul
la de cauſa pctõ cõſentiendũ eſt ⁊ ab offenſa dei
eſt om̃ib' modis abſtinendũ. Quãto ergo magis
offendis ſi tuo motu ad ſolaꝫ cõplacentiã fa-is
volens magis placere creature q̃ꝫ creatori. Hec
igitur faciũt qui ſeculariter viuũt Talia enĩ ſunt
ornamẽta mũdi ⁊ blaſphemia dei. Sed qui ĩ pu-
ritate cõſcientie viuere intẽdit miror qũo hec fa
cere audet et ſe hac fece fedare. Vides quot mala

ex tali curioſitate pueniũt. Adhuc eſt aliud ma-
lum et peius. ſ. q curioſitas directe obuiat pau-
pertati. Et vltra oia predicta eſt etiã h' q leuis et
vani et incõſtãtis animi eſt iudiciũ. Hec autem
oia de curioſitate dixi. vt tu curioſa deuites. Ab
iſpis igit' tã faciendis q̃ꝫ vtẽdis tanq̃ꝫ a veneno
ſo ſerpente oĩno abſtinere curato. Nõ tamẽ intel
ligi debet quin aliqñ liceat facere opa pulchra. ⁊
potiſſime ĩ his que diuino cultui mãcipãtur In
quibus tñ oĩno ĩordinata affectio. intẽtio et dele-
ctatio ſũmope cauenda eſt. et ab aĩo ſollicite lon-
gius ppellenda. De hac autẽ curioſitate ſic dicit
Bern. in ſermonibus ad clericos ca. xij. Specta
cula vana. rogo quid corpori preſtãt. quid ve aĩe
conferre videnť. Nã certe nihil in hoĩe cui curio-
ſitas proſit inuenies. friuola prorſ' et inania ac
nugatoria ꝯſolatio. et neſcio quid illi durius im-
precer, niſi vt ſemper habeat qð requirit. qui io-
cunda quietis fugitans. curioſa inquietudine de
lectatur. Sꝫ redeamus ad dñam in egyptum. a
qua digreſſionẽ fecim' pp̃ter maledictũ curioſi
tatis viciũ. ⁊ ꝯſpice ipãm in laborib' ſuis. ſuẽdo
filãdo ⁊ texẽdo. qũo facit ea fideliter. hũilit' ⁊ ſol
licite. hñs nihilomin' diligẽtiſſimã curam ſuper
filio ſuo. ⁊ ſuper gubernationeꝫ domus. necnon
vigiliis ⁊ oratiõib' iuxta poſſe eſt ſemp intẽta. Tu
ergo toto affectu. eidẽ cõpatere ⁊ ꝯſidera q nõ

ħabuit oīno grat] regnū dn̄a regni. Sed ⁊ forte illud ꝯtingebat frequēt̄ ꝙ alique bone matronne vidētes eiꝰ pauꝑtatē aliqua trāſmittebāt eidē. q̄ humiliter ⁊ cū grāꝝ actiōe recipiebat. Sʒ ⁊ ſctꝰ Joſeph ſenex aliquid oꝑabat̄ in arte lignaminiſ Undiqꝫ igit̄ occurrit ꝯpaſſionis materia cū qua tādē cū aliquā morā cū ea ꝯtraxeris: pete licēciā recedēdi. ⁊ bn̄dictione recepta ꝑmo a puero Je‑ſu: deide a m̄re: poſtea a Joſeph. genibꝰ flexis cū lachrimis ⁊ ꝯpaſſione magna: valefacias eis: q₂ tāq̄ exbaniti ⁊ exules a patria ſua ſine aliqua cā remanent ad ꝑegrinādū ibidē ꝑ ſeptē ānos: in ſu‑dore ſui vultus victuri.

¶ De reditu dn̄i ex egipto. Ca. xiiij

Ompletis ſeptē an‑nis quibꝰ dn̄s ꝑegrinatꝰ eſt in egi‑pto. anglus dn̄i apparuit ioſeph in ſōnis dicēs. Tolle puerū ⁊ ma‑trē eius ⁊ vade in terrā iſrl̄. Defū‑cti em̄ ſunt qui q̄rebant animam pueri. Qui acce‑pit puerū ⁊ m̄rem eius ⁊ rediit in terrā iſrl̄. ⁊ cuꝫ ꝑuenit ibi. audiens ꝙ archelaꝰ filius herodis re‑gnaret ibi. timuit illo ire. Et iteꝝ ad monitꝰ ab an‑gelo iuit in galyleā ciuitatem nazareth. Fuit aūt reditus eius circa feſtum epiphanie. ſ. ſecūda die prout in martilogio legit̄. Uides etiam hic ſicut

fuit tactum in ſuperiori tractatu q̄uo dominꝰ dat conſolatiōes et reuelatiōes ꝑ partes ⁊ nō ita ple‑nas vt appetitꝰ expoſceret qd̄ ex duobus in hoc facto ꝑpendere potes. Tū q₂ in ſomnis nō palā vt dixi. tū etiā q₂ nō vna vice ſimul ſed ꝑ duas vi‑ces ei dixit ad queꝫ locū ire deberet. Et dicit glo. ꝙ hoc fecit dn̄s. q₂ ex frequēti viſitatiōe q̄s certi‑or reddit̄. Un̄ qualeſcūqꝫ ſunt: nobis debēt vide‑ri magne ⁊ inde ſimus grati q₂ ſemꝑ ex parte ſua facit qd̄ nobis vtilius eſſe cognoſcit. Nunc autē circa dn̄i reditū inſiſtamus. Circa quē diligenter attende q₂ pia ē hec meditatio valde. Redeas er‑go in egyptū gr̄a viſitādi puerū ih̄m. queꝫ cū ex‑tra inter pueros forte inueneri]. ip̄e te videns oc‑curret tibi. q₂ benignꝰ ⁊ affabil̄ et curialis ē. Tu vero genuflectens oſculer] pedes eiꝰ. et poſt in‑ter brachia ip̄m ſuſcipias ⁊ aliquātulum cuꝫ eo quieſcas tandē forte dicet tibi. Data eſt nobis li‑centia in terrāꝫ n̄ram. ⁊ cras hinc recedere debe‑mus. bona hora veniſti. q₂ redibis nobiſcuꝫ. cui alacriter r̄ndeas te ex hoc multum gaudere. et ꝙ eum optas ſequi quocumqꝫ ierit. et in his collo‑cutionibus delecteris cū eo. Dixi iam tibi. ꝙ hu‑iuſmodi que puerilia videntur meditari multum valent. et poſtea ad maiora tranſmittūt. Poſtea ducet te ad matrē. ⁊ curialiter honorabit. tu vero genuflectens. fac ei reuerentiā ⁊ ſctō ſeni ioſep. ⁊

requieſcas cū eis. Mane ſequēti die videbis ali
quas bonas matronas de ciuitate. ⁊ etiā homi
nes venētes ad ſectandū eos vſq; extra portas
ciuitatis ꝓpter placabilē ⁊ ſctām cōuerſationes
ipoꝝ ꝑdixerāt ei diſceſſum ſuū ꝑ viciniā per plu
res dies. Primū q2 nō eſt cōueniēs q ſubito q̄ſi
furtim inde recederēt. ſecus tñ fuit qñ venerūt in
egyptū q2 timuerūt mortē pueri. Incipiūt eni re
cedere ⁊ ioſeph cum hominibus precedit. et dña
ſequitur a longe cū matronis. Tu vero accipiēs
puerum per manum vade in medio ante matrem
nam ipſuz poſt ſe non dimittet. Cum autem ſunt
extra portā. ioſeph nō ſe patit amplius ſociari.
Tunc vero aliquis ex illis diues cōpatiēs pau-
pertati eoꝝ pueruz vocat vt aliquos ei denari-
os tribuat pro expenſis. Verecundatur puer ac
cipere. tñ pauptatis amore manū parat. pecuni
am accipit verecūde ⁊ grās agit. ſic et plures fe
cerūt. Vocat etiā a matronis. ⁊ ſimiliter faciunt
Nec minus hic mater verecūdatur q̄ filius. Ve-
rūtamē hūiliter gratias eis egit. Vere hic eis cō
pati potes. cū ille cui9 eſt terra ⁊ plenitudo eius
pro ſe ⁊ mre et nutricio ſuo ſic paupertatē artam
elegerit. ⁊ in tanta penuria vixit. Multum in eis
relucet pauptas ſanctiſſima. ⁊ nobis amabilē et
imitabilē oñdunt. Tandē grās agentes eis vale
faciūt omnib9 ⁊ ſuū arripiūt iter. Sed qūo redi-

bit puer ieſus adhuc tener infantulus. difficilior
eni mihi videt reditus q̄ acceſſus. Nā qñ venit
in egyptum ita paruulus erat q portari poterat
nūc aūt ſic magnus eſt q portari non preualet. ⁊
ſic paruus q per ſe ire non poteſt. Sed forte ali-
quis ex illis bonis viris dedit vel accomodauit
aliquem aſellū ſuper quē ire poſſet. O puer egre
gie ac delicate. rex celi ⁊ terre quantum laboraſti
pro nobis. ⁊ q̄ cito cepiſti. Bene ꝓpheta in ve-
ſtra ꝑdixit perſona. Paup ſum ego ⁊ in laborib9
a iuuētute mea Penurias magnas. labores ar-
duos. ⁊ afflictiōes corpis ꝯſtātiſſime aſſumpſi-
ſtis: habuiſtis voſipſos quaſi odio: p amore nro
Certe ſolus hic labor de quo nūc tractamus ad
plenam redemptionē ſufficere debuiſſet. Accipe
ergo puerum ieſuz et pone ſuꝑ aſellū. ac fideliter
ducas eū. ⁊ cū deſcendere voluerit letanter eū in
brachijs ſuſcipias ⁊ aliquātulum teneas. ſaltez
quouſq; veniat mater eius. que aliquantuluz tar
dius ſiue planius ambulat. tunc puer ibit ad eaz
eritq; matri requies magna ⁊ receptio filij. vadūt
ergo ⁊ tranſeunt per deſertum per quod venerūt
Et in ipſo itinere ſepe poteris eis compati. ha-
bentes parum quietis. ⁊ reſpice eos fatigatos. ⁊
ex labore deuictos tam de die q̄ de nocte. Cum
autem fuerunt prope finem deſerti inuenerunt io
hannem baptiſtam. qui iam penitenciam age-

re ceperat.cuȝ tñ nullum haberet pctm̄.Dicit ꝙ
locus iordanis ĩ quo iohãnes baptiȝauit eſt ille
vnde tranſierũt filij iſrael qñ veuerunt de egypto
per dictũ deſertuȝ. ⁊ ꝙ ꝓpe illũ locũ in ipo deſer
to iohãnes pniam fecit. Vñ poſſibile eſt ꝙ puer
iheſus inde trãſiens in reditu ſuo inuenit eũ ibi-
dem. Mediteris ergo qũo ſuſcepit eos alacriter
et ibi aliquãtulũ ſubſiſtẽtes comederũt cũ eo illa
cruda cibaria. Tandẽ in menſa recreatione ſpũs
habita valefecerũt ei. Tu autẽ in aduentu ⁊ in re
ceſſu genuflecte iohãni.deoſculans pedes eius.
benedictiões petens et ei recõmendãs.excellens
eĩ ⁊ valde mirabilis a cunabulis ẽ puer iſte. Ipe
eni fuit pmus heremita ⁊ principiũ ⁊ via religio
ſe viuerevolentiũ.Fuit virgo puriſſimus.fuit pre
dicator pmaxim⁹.fuit plus ꝙ̃ ꝓpheta.fuit etiaȝ
martyr glorioſus.Poſtea tranſeuntes iordaneȝ
applicauerũt ad domũ elizabeth. vbi magnuȝ ⁊
iocundum feſtuȝ factũ fuit inter eos.Et ibidem
audiens ioſeph ꝙ archela⁹ filius herodis regna
bat in iudea:timuit et admonit⁹ in ſomnis ab an
gelo iuerũt in galyleã in ciuitatẽ nazareth. Ecce
reduxim⁹ puerꝝ ihm de egypto.⁊ eo reuerſo ɔcur
rũt ſorores dñe et alij ɔſanguinei ⁊ amici ad vi-
ſitandos eos. Ipſi autẽ in nazareth quieſcũt. et
pauperẽ vitã ducũt. Exinde aũt vſqꝫ ad duode-
cimũ etatat annuȝ pueri iheſu aliquid non legit

de ipo.Dicit tñ ⁊ veriſimile eſt ꝙ adhuc ibi ẽ fõs
de quo puer iheſus deferebat aquã matri. Facie-
bat eni hmõi ſeruicia matri humilis dñs nõ eni ha
bebat aliuȝ ſeruiẽtem. ¶ potes etiã hic meditari D ioãne euan.ta
ꝙ cum mr̃e ꝓpria ſcȝ ſorore dñe veniebat iohan
nes euãgeliſta qui tũc erat annoꝝ qnqꝫ. Nã legit
de ipo ꝙ obijt anno a paſſiõe dñi.lxvij.etatis ve
ro ſue anno.xcviij.⁊ ſic tpe paſſiõis dñi habebat
xxxi.ãnos.cũ dñs hr̃et.xxxiij.vel plus.Cuȝ ergo
in hoc reditu domin⁹ eſſet.vij. annoꝝ.iohannes
erat qnqꝫ. Intuere itaqꝫ ipos ſtãtes ſimul ⁊ con-
uerſantes ſicut dominus dabit tibi. Hic eni fuit
poſtea ille diſcipul⁹ quẽ familiari⁹ diligebat ihs.

Quõ puer ieſus remãſit in hieruſalẽ

Capitulum xv.

CUm aũt eſſꝫ ãnoꝝ
xij.aſcendit cũ parẽtib⁹ in hieru-
ſalem ſcd̃m cõſuetudinẽ ⁊ prece-
ptũ dici feſtti.⁊ durabat per dies
octo. Laborabat ergo etiam nũc
puer iheſues itineribus longis.⁊
vadit vt honoret pr̃em ſuũ celeſtẽ: in feſtis ſuis.
Eſt eni amor ſumm⁹ inter patreȝ et filiũ. Sed ma-
ior erat ei afflictio.⁊ dolor cordis acerbior.de in-
honoratiõe pr̃is in pctõꝝ multiplicium cõmiſſiõe.

ꝙ de honore parentis ⁊ exterioris pompe feſti le
ticia. Stabat ergo dñs legis obſeruās legē ⁊ int̄
alios cōuerſans humiliter quaſi quilibꝫ aliꝰ pau
perculus. Conſumatis aūt diebꝰ feſti recedenti-
bus parētibꝰ ipē in hieruſalē remāſit. Attēde hic
bene ⁊ oībus que dicunt̄ et fiūt te pn̄tem exhibe-
as. Valde eñ deuota materia ⁊ proficua eſt hec.
Dixi autē iaꝫ tibi ſupra ca. vj. in principio ꝙ na
zareth vbi dñs hītabat a hierlm̄ diſtat p̲ .xiiij. vl
xv. miliaria vel circa. Cum ergo mater ⁊ ioſeph
per diuerſas vias incedentes venerūt in ſero ad
locū. vbi dieta explebat̄ ⁊ vbi hoſpitari deberent
vidēs dña ioſeph ſine puero quē cū ipſo rediſſe
credebat q̄rit ab eo. vbi eſt puer? ⁊ iſte ego neſcio
non rediit mecum. tecū eñ cuꝫ rediſſe credebam.
Tūc illa dolore vehementi ꝯcuſſa cū lachrymis
dixit nō rediit mecū. Video ꝙ nō bene filiū meū
cuſtodiui. ⁊ velociter cepit ire per domos. ⁊ ꝙ de
center potuit illo ſero circuibat. querens de ipō
et dicens. Vidiſtis vos filium meū? ⁊ vos vidi-
ſtis ne filiuꝫ meū? ⁊ vix pre dolore ⁊ ardore deſi
derij ſe ſentiebat. Joſeph vero ſequebatur eandē
cū fletu. Quo nō inuento. qualē quietē habere po
terāt tu ipā cogita ⁊ maxime mater que ipꝫ artiꝰ
diligebat. Et licet a notis confortaretur. non tñ
poterat conſolari Quid enim erat perdere ieſuꝫ?
Conſpice bene ipſam ⁊ vehementer compatere.

quia in anguſtia eſt anima ſua. nunꝙ ex quo nata
fuit vſqꝫ tunc fuit in tāta. Nō ergo turbemur qñ
tribulatiōes habemus. cū etiā matri non peper-
cit dñs ſ. ad ſuos eñ eas permittit venire. ⁊ ſignū
ſunt ſue dilectiōis Nobis autē expedit eas habe
re. Tandē dña in camera ſe recludens. ad oratio
nē et planctū ſe cōuertit: dicens. O deus ⁊ pater
eterne clementiſſime ac benigniſſime: vobis pla-
cuit mihi dare filiū veſtruꝫ. ſed ecce perdidi eum
et neſcio vbi ſit. Reddite eū mihi. O pater tolli-
te mihi amaritudinē iſtā ⁊ oſtendite mihi filium
meum. Reſpicite pater afflictiones cordis mei ⁊
nō ad negligentiā meaꝫ. Incaute eñ me habui
ſed ignorans feci. ſed propter bonitatem veſtraꝫ
reddite ipſum mihi. quia ſine ipſo viuere nō poſ
ſum. O fili dilectiſſime vbi es? quid eſt de te? apđ
quem nunc hoſpitaris? Nunquid ad patrem tuū origenes
rediſti in celum? Scio enim ꝙ deus es. ⁊ dei filiꝰ
Sed quomodo mihi non dixiſſes? An ⁊ nunquid
inſidioſe ab aliquo es queſitus? Scio eniꝫ ꝙ ve
rus homo es ex me natus. et alias te ab herode
queſitum in egyptum portaui. ¶ Pater tuus te
ab omni malo cuſtodiat fili mi. Indica mihi fi-
li mi vbi ſis quo te inuenire poſſumus et veniā
ad te. Vel tu redire ad me velis. Parce mihi
hac vice: quia nunꝙ amplius continget mihi. vt
te cuſtodiam negligenter. Nunꝙ aliquam offen-

ſam feci tibi fili mi: ꝓpter quã ergo cauſam receſ
ſiſti a me: Scio ꝙ dolorẽ cordis mei cognoſcis.
O fili mi ne tardes venire ad me. Nunꝗ̄ exquo
natus es vſqꝫ modo ſine te fui comedi vel dormi
ui. niſi nũc ſolum. mõ aũt ſuꝫ ſine te. ⁊ neſcio qua
liter hoc factum ſit. tu ſcis qꝛ tu es ſpes mea. vi-
ta mea. ⁊ omne bonũ meum. ⁊ ſine te nõ poſſum
eſſe. Indica ergo mihi vbi tu es. ⁊ quomõ te va-
leam inuenire. Talibus ⁊ ſimilibus dictis ſe mat
per nocteꝫ anguſtiabat ſup dilecto filio ſuo Ma
ne vero ſequenti die tempeſtiue domuꝫ exeuntes
querebant euꝫ etiam per circumſtantia loca. nam
per plures vias patebat reditus. Sicut qui de ſe
nis vellet redire piſas. poſſet ire per podium bo
nichi et per colle. et ꝑ alia loca. Die ergo ſequenti
ibant per alias vias querentes eum inter cogna
tos ⁊ notos quo etiã tunc nõ inuento mater qua
ſi ſine ſpe anxiabat et nõ poterat cõſolari. Tercia
vero die redeũtes in hieruſaleꝫ inuenerũt eum in
templo ſedentẽ in medio doctoꝝ. tunc ipa vidẽs
eum. exhylarata quaſi reuiuiſcẽs genuflexit. ⁊ cũ
lachrimys deo gratias egit. Puer autẽ ieſus vi
dens matreꝫ venit ad eam. que ipa inter brachia
ſuſcipiens ⁊ ſtringens ⁊ oſaulãs dulciter ponit
vultum ad vultum. ⁊ tenens eum in gremio ſuo.
aliquãtulum cum eo ſic requieuit. neqꝫ enĩ tunc a
liquid pre teneritudine dicere potuiſſet. Poſtea

reſpiciens eum dicit. Fili quid feciſti nobis ſic
ego ⁊ pater tuus dolẽtes querebamꝰ te. Et ille.
quare me querebatis: In his enĩ que patris mei
ſunt oportet me eſſe. Quod verbũ illi nõ intellex-
erunt. Dicit ergo ei mater. Fili volo quod redea
mus ad domũ noſtrã. nõ vis redire nobiſcũ: Et
ille ego faciam qd placuerit vobis. ⁊ rediit cum
illis nazareth. Vidiſti ergo afflictionem matris
in predicto negocio. Sꝫ quid fecit predictꝰ pu- Nõ
er in iſto triduo: Conſpice etiam euꝫ attẽte quo-
modo ſe reducit ad aliquod hoſpitale paupum.
Etiã cũ verecundia petit ſe hoſpitari. ⁊ ibidẽ co
medit ⁊ hoſpitabat cum pauperibꝰ ieſus paup
Conſpice eum ſedentẽ inter doctores vultu pla Nõ
cido. ſapienti ⁊ reuerenti. ⁊ audiebat ⁊ interroga
bat eos quaſi ignorãs qd ex hũilitate faciebat. ⁊
etiã ne illi verecundarent ſup mirabilibꝰ reſpõſis
eius. ¶ Cõſiderare aũt potes in predictis tria nõ t'a documẽta
valde notabilia ¶ Primum. q deo vult adhere
re. nõ debet inter conſanguineos conuerſari. ſed
ab eis diſcedere. Nã ⁊ puer Jeſus a ſe dimiſit di
lectiſſimam matrem. cũ operibus patris ſui intẽ
dere voluit. ⁊ etiaꝫ poſtea queſitus inter cogna-
tos ⁊ notos inuentus non fuit. ¶ Secundũ. ꝙ
qui ſpiritualiter viuit nõ mirec ſi aliquãdo mente
arida remanens videtur ſibi ſe eſſe derelictum a
deo. cum etiam matri dei hoc contigerit. Non er-

go mente tabeſcat. ſed diligenter enim querat in
ſacris meditatiõibus ꝛ bonis operibus ꝑſiſten-
do ꝛ reinueniet eũ. ¶ Tertiũ ꝙ nõ debet q̇s eſſe ꝓ
prĳ ſenſus vel proprie voluntatis. Nã cuȝ dñs
ieſus dixiſſet ꝙ oportebat eũ operibus patris in-
tendere. mutauit conſilium: ꝛ matris voluntateȝ
ſecutus eſt. ꝛ receſſit cuȝ ea ꝛ nutricio ſuo/ ꝛ erat
ſubditus illis. In quo etiã admirari potes hũili-
tatẽ ipſius. de qua plenius infra primo dicemus.

¶ Quid dñs fecit a duodecimo ãno vſq ad triceſimũ annũ. Cap. xvi.

REuerſus ergo domi-
nus ieſus a templo ꝛ hieruſalẽ cuȝ
parentib' ſuis in ciuitatẽ nazareth
erat ſubditus illis: ꝛ habitauit ibi-
dem cuȝ eis ab inde vſq ad princi-
pium triceſimi anni. Nec in ſcripturis reperitur
ꝙ in toto iſto tẽpore aliquid fecerit qđ mirabile
videt̃ valde. Quid ergo mirabimur ꝛ imagina-
bimur ipſuȝ feciſſe? Stetit ne dñs ieſus ocioſus
tãto tẽpore: vt nihil faceret dignuȝ recitatione ꝛ
ſcriptura? Si em̃ feciſſet: cur nõ fuiſſet ſcriptum
ſicut reliqua facta ſua? Omnino ſtupor videtur.
Sed attẽde hic bene. quia patẽter videre poteris
ꝙ nihil faciendo fecit magnifica. Nihil enim de
factis eius a myſterio vacat. Sed ſicut virtuoſe
operabatur: ſic virtuoſe taceбat: quieſcebat: ꝛ ſe
ſubtrahebat. Magiſter ergo ſummus aliquãdo
docturus virtutes ꝛ viam vite. cepit a ſua iuuẽ-
tute opa facere virtuoſa. ſed modo mirabili ꝛ in-
cognito: ac retroactis tpib' inaudito ſe videlicet
reddẽdo in ꝯſpectu hominũ inutilẽ ꝛ abiectiuȝ ꝛ
inſipientem. vt deuote ꝛ ſine omni temeraria aſ-
ſertione cogitari põt. Nulla tñ in hac meditatio-
ne tibi affirmo. que per auctẽtes ſacre ſcripture vel
doctoꝝ ſacroꝝ non probantur. vt etiam in prin-
cipio tibi dixi. Subtrahebat ergo ſe a conſorcio
ꝛ conuerſatione hominum. Ibat ad ſynagogaȝ
(i. eccleſiam) ſtabat multum ibi in oratione in
loco viliori ſe ponens. redibat domuȝ: ſtabat cũ
matre ꝛ aliquando ſuum nutricium adiuuabat.
pertranſibat eundo ꝛ redeundo inter homĩes ac
ſi non videret homines. Mirabantur cuncti cer-
nentes iuueneȝ tam ſpecioſuȝ nihil facere quod
nõ appareret laude dignum. Expectabant enim ꝙ
magnifica faceret. ꝛ opera probi viri. Cum enĩ
puer erat proficiebat etate ꝛ ſapientia coram deo
ꝛ hominibus: ſed creſcens ꝛ perueniẽs a .xii. an-
no vſq .xxx. ꝛ vltra nulla opera faciebat ptendẽ-
tia ſpeciem aliquam ꝓbitatis ꝛ virilitatis. ſtupe-
bant vehemẽter ꝛ deridebant eũ dicẽtes. Iſte eſt
quidã inutilis ipſe eſt ideota ꝛ hõ de nihilo ꝛ ſtul-

tus ⁊ inſipiens. Nec etiam litteras diſcit. ⁊ inter gentes in prouerbiuȝ venit. ꝙ erat grandis ⁊ captiuus. Et hunc viuendi morem ſic tenaciter tenebat ⁊ ꝯtinuabat. ꝙ apud oẽs cõmuniter erat vilis. ⁊ abiectus reputabat̃. Qđ bene ante ꝑ prophetam dictũ fuit in perſona eius. Ego ſuȝ vermis ⁊ nõ homo ⁊c̃. Vides ergo quid faciebat nihil faciendo. reddebat ſe vilem ⁊ abiectũ vt dixi om̃ibus. ſed an hoc tibi parum videt̃: ip̃e quidẽ non indigebat, ſed ego. Certe in oꝑibus noſtris nullũ maius reputo nec difficiliꝰ cognoſco. Ad altiſſimuȝ gradum mihi perueniſſe videt̃. qui ad hoc peruenit vt ex corde ⁊ aĩo vero nõ ficto ita ſe vincit ac dñatur aĩo ſuo ac ſuꝑbo ſuꝑcilio carnis ſue ꝙ nolit aliquid reputari: ſȝ ſpernĩ vt abiectus ⁊ vilis. Maius eſt hoc q̃ vincere vrbes iux̃ ſententiam Salomonis Prouerb. xvj. dicentis. Melior eſt patiens viro forti, ⁊ qui dñatur animo ſuo expugnatore vrbiũ. Vſq; ergo ꝙ ꝑuenias ad hunc gradum nihil tibi videaris feciſſe. Nã cũ in veritate oẽs ſimus inutiles etiã cũ omnia bene fecerimus iuxta ỽbum dñi. quouſq; in h̄ abiectionis gradu non ſumus. adhuc in ỽitate non ſumꝰ: ſed in vanitate conſiſtimus ⁊ ambulamus. Qđ etiã aplus manifeſte oñdit di. ad Gal. vj. Qui ſe exiſtimat aliq̃d eẽ cũ nihil ſit. ip̃e ſe ſeducit. Si ergo queras quare dñs ĩbus hoc faciebat. Rñdeo tibi. nõ quia indigeret. ſed vt nos inſtrueret. Vñ ſi nõ diſcimus. inexcuſabiles ſumꝰ. Abhominabile prorſus eſt, ſi ſe erigit ỽmiculus ⁊ vermiũ eſca futurus vbi ſic ſe humilians abiecit dñs maieſtatis. Si aũt abſurdũ alicui videat̃ ꝙ ſic inutiliter ſtaret. ⁊ ꝙ euangeliſte multa obmiſerũt: ⁊ ſimilia dicat. rñderi poteſt ꝙ non erat inutile tante virtutꝫ exemplũ prebere ⁊ facere. immo erat vtiliſſimũ ⁊ oĩm virtutũ rectuȝ ac ſtabile fundamẽtũ. Sȝ ex ỽbis ip̃ius in euãgelio Joh. xvj. ſic habemꝰ. Cum venerit paraclytꝰ quẽ ego mittã vobis a patre ſpiritũ ỽitatis q̇ a patre procedit. ille teſtimoniuȝ ꝑhibebit de me ⁊ vos teſtimoniũ ꝑhibebitis, quia ab initio mecum eſtis. ſ. p̄dicatores. Et petrꝰ in electione ſancti Mathie apl̃i dic̃. Oportet ex his viris ⁊c̃. quo ĩtrauit inter nos dñs Jeſus incipiens a baptiſmate iohãnis ⁊c̃. Tũc aũt erat incipiẽs quaſi annorũ. xxx. ſed nec ip̃e iohãnes eius precurſor fuiſſet. ſi dñs Jh̄s ꝑus eo predicare cepiſſet. Itẽ ſi prius incepiſſet. quõ nõ fuiſſet notus in tot ãnis a vicinis qui dicebãt. Nõne hic eſt fabri filius. cuȝ poſtea in paruo tp̃e filius dauid vocaret̃ etiã a ſociis. Si ergo citius incepiſſet, vel aliqua notabilia feciſſet. ſcripta eſſent vel ſaltẽ aliqua ex eis. nec ſic ex toto oẽs euãgeliſte tacuiſſent. Hoc aũt qđ dieo videt̃ ip̃e Bern̄. ſentire vt habebis ĩ proximo

tractatu ī vltima aucte. Quōcunq; ſe habeat ve-
ritas. ego ſic meditari pium valde puto. Fabrica
bat ergo dn̄s ieſus ſic faciendo gladium humili
tatis vt p ꝓphetā fuerat dictū ei. Accingere gla
dio tuo ſup femur tuū potētiſſime. Nullo q̇ppe
decētius gladio q̄ humilitatis decebat ſupbum
aduerſarium iugulare. Nā gladio ſue magnitu-
dinis non legimus q̄ fuerat vſus. ſed potius cō
trarariū pro illo tpe. quo maxime indiguiſſet ſcꝫ
tpe paſſionis. Idē ꝓpheta conq̄ſtus eſt ad deuꝫ
prēm pro filio dicēs. Auertiſti adiutoriū gladij
eius: ⁊ nō es auxiliatus ei in bello. ¶ Habes er
go quō dn̄s ihs cepit ꝑus facere q̄ docere. Do-
cturus em̄ erat. Diſcite a me quia mitis ſum ⁊ hu-
milis corde. Hoc ergo ꝑmo facere voluit: ⁊ nō fi
cte. ſed ex corde faciebat: ſicut vere ⁊ ex corde hu
milis erat ⁊ mitis. Nō poterat in eum cadere ſimu
latio. ſꝫ potius intm̄ fundauit ⁊ profundauit ſe
in humilitate ⁊ vilitate ⁊ abiectione. ⁊ ſic etiam ſe
in conſpectu omniū annihilauit. q̄ etiam poſtq̄
predicare incepit: ⁊ loqui altiſſima ⁊ diuina: ⁊ eti
am facere miracula ⁊ magnifica opera non repu
tabant euꝫ: ſed vilipēdebant ⁊ deridebant. dicen-
tes. Quis eſt hic? Nōne hic ē fabri filius: ⁊ alia
ſimilia deriſoria ⁊ deſpectiua. Verificatum ergo
eſt ſm hunc intellectum verbū apl̄i dicentis. Exi
naniuit ſeipſum formam ſerui accipiens. ⁊ non

ſolum cuiuſq; ſerui per incarnatiōeꝫ. ſed inutilis
ſerui per hūilem ⁊ abiectā cōuerſationē. Vis er-
go videre q̄ potētiſſime hūc gladiū ſibi accinxe
rit? cōſidera ſingulos actus. ſemp in eis relucet
hūilitas: vidiſti in ſuperioribꝰ: reducas bene in
memoriā. Habemꝰ in ſequētibꝰ in multis q̄ au-
gmētatā vſq; ad mortē fidem ei ſeruauit. ⁊ etiaꝫ
poſt mortē. necnō etiā poſt aſcēſionē. Nōne i fi-
ne lauit pedes diſcipꝉoꝝ? Nōne hūiliatꝰ vltra q̄
dici poſſet crucis patibulū ſuſtinuit? Nōne pꝰ re
ſurrectiōeꝫ glorificatꝰ vocabat diſcipulos ſuos
fr̄es? Vade (dixit magdalene) ⁊ dic fr̄ibꝰ meis.
Aſcēdo ad pr̄eꝫ meū ⁊c̄. nōne ēt pꝰ aſcēſionē lo
cutꝰ ē paulo hūilit̄ q̄i ad cōparē ſuū: Saule ſau
le q̄d me ꝑſeq̄ris? Nec ibi noīauit ſe deū neq; ibm.
Nōne ⁊ in ſede maieſtatis ſue ꝯſiſtēs dicturꝰ ē in
die iudicij. Quādiu feciſtis vni ex his fr̄ibus meis
minimis mihi feciſtis? nō ſn̄ cā ꝟtutē hāc tm̄ ā auit.
Sciebat eī ſic ōis pcti ſupbia ſic fūdamētū ōis
boni ⁊ ſalutis humilitas. Sine hoc fundamento
fruſtra fit edificium. Vn̄ nec de ꝟginitate: nec de
pauꝑtate: nec de aliqua ꝟtute vel ope ſine hūili-
tate confidas. Hic ergo ip̄am fabricauit. i. oſten
dit qualit̄ poſſit acq̄ri. ſ. p vilificationē ⁊ p abie-
ctionē ſuipi̇ꝰ in ſuo ⁊ alioꝝ ꝯſpectu ⁊ p ꝯtinuū
exercitiū hūiliū opeꝝ. Vade ergo ⁊ tu fac ſimilit̄
ſi humilitatē vis adipiſci. Oportet em̄ q̄ prece-

bat hūliatio .ſ.ſui vilificatio ⁊ exercitatio vilius
opeꝝ ⁊ humiliū. De quo ſic ait Bern. in epl'a ad
egregiū canonicum ſecularē. Hūilitas ad quam
vtiq; ducit hūiliatio, totꝰ eſt ſpūalis fabrice fū-
damētum. Siquidē humiliatio via eſt ad humili
tatē ſicut paciētia ad pacē. ſicut lectio ad ſcienti
am. Si virtutē appetis hūilitatis, viā nō refugi
as humiliatiōis. Nā ſi nō poteris humiliari nō
poteris ad hūilitatē prouehi. Idē. xxxiiij. Canti
co. Oportet hūiliter ſentire d̄ ſe, tendentē ad alti-
ora. ne dum ſupra ſe extollit. cadat ad ſe. niſi in ſe
firmiter ꝑ veraȝ humilitatē fuerit ſolidatꝰ. Et qꝛ
niſi hūilitatis merito maxima minime obtinētur
ꝓpterea qui ſubuehēdus ē corruptiōe, humiliat̄.
hūilitate meret̄. Tu ergo cuȝ te hūliari videris.
habeto ſignū illud in bonū oīno argumētum eſt
gratie appropinquantis. Nā ſicut ante ruinā ex
altatur cor. ita ⁊ añ exaltatiōem hūiliatur. Sane
vtruq; leg i. d̄m. ſ. ⁊ ſuꝑbis reſiſtere. ⁊ hūilibꝰ da
re gratiā. At paꝝ eſt. cū ꝑ ſeipſum nos humiliat
deus. ſi tunc libenter accipimus. niſi qñ ⁊ ꝑ aliū
hoc facit, ſapiamus ſimiliter. Quamobrē accipe
huiꝰ rei mirabile documētum d̄ ſctō dauid. Ali-
quādo maledictū ē ei etiā a ſeruo. at ille nec cu-
mulatam iniuriā ſenſit. qꝛ preſenſit gratiā. Quid
mihi ait ⁊ vobis filij ſaruie. O xpe hoīeȝ ſm cor
dei. qui ſe vlciſcēti potius q̄ exprobanti ſuccen

ſendum vel iraſcendum putauit. Vñ ⁊ ſecura cō
ſcientia loquebat̄. Si reddidi retribuenti. ⁊c̄. Et
d̄ hac virtute hec ad p̄ns ſufficiant. Et redeamꝰ
ad intuendos actus ⁊ vitaȝ dñi ieſu ſpeculi no-
ſtri. ſicut eſt principale noſtrum ꝓpoſitum. Igit̄
te omnibus p̄ntem exhibeas vt ſepius tibi dixi
Et conſidera illam ſuꝑ oēs alias bñdictaȝ fami
liam paruā. ſed valde excelſam pauꝑem ⁊ humi
lē vitā ducentē. Felix ioſeph ſenex querebat qd̄
poterat d̄ arte lignaminis. dña vero acu ⁊ telu p̄-
cio laborabat. Faciebat ⁊ alia domus obſequia B. V. Maria
que multa ſunt. vt tu melius noſti. Parabat vi-
ctum ſponſo ⁊ filio ⁊ alia expedientia faciebat.
non em̄ habebat ſeruitetem. Compatere ergo ſi
bi quā ſic eius manibus laborare oportet. Com
patere etiā dño ieſu. qa ip̄e eam adiuuabat. ⁊ fi-
deliter laborabat. in his que poterat. Venit em̄
vt ip̄e ait miniſtrare ⁊ nō miniſtrari. Nonne ḡ in
ponēda mēſula. cubilibus aptandis ⁊ alijs ſe-
cretioribus domꝰ eam adiuuabat. Intuere ergo
eum bñ humilia obſequia per domum faciētem.
Et nihilominus etiā dñam intuere. Cōſpice eti-
am qualiter ip̄i tres ſimul comedūt ad vnā men-
ſulam ꝑ ſingulos dies. non lautas ⁊ exquiſitas
ſed pauꝑes ⁊ ſobrias cenas ſumentes. ⁊ qualit̄
poſtea colloquūtur. nō inania ⁊ ocioſa verba. ſȝ
plena ſapia ⁊ ſpūſctō. nec minus mēte reficiun-

tur ꝙ corpore. Sꝫ qualiter poſt aliqualem recre-
atiōem ad orationem ſe ꝯuertūt i cubilibus ſuis.
nō eñ erat eis domus ampla ſꝫ parua. Medita-
re etiā circa cubicula.ſ.vnū pro quolibet coꝝ. ꝛ
Intuere dñm Jeſum ſup vnū in ſero poſt oratōes
ſe cōponere p ſingulas noctes tā longiſſimi tpis
ſic hūiliter.ſic viliter.vt q̄cunqꝫ alius paupcul9
de populo.ſic etiā pſeuerāter quolibet ſero in ħ
ſtatu deberes eū aſpicere. O deus abſcōdite q̄re
ſic affligebatis corpus iſtud innocētiſſimū? vni9
quippe nocti pegrinatio ſufficere debebat ad to-
tius mūdi redēptōem. Amor ad hoc cōpellebat
īmenſus. vehemēter zelabatis pro oue pdita. vr̄is
humeris ad celeſtia paſcua reportāda. Uos rex re
gum ꝛ deus eterne qui oīm penuriā ſubleuatis.
oīa ſubminiſtratis. oīibus abūdanter. put exi-
git cuiuſqꝫ ꝯditio. Uobis tātā pauptatē. vilitatē
ꝛ aſpitatē. vigilādo. dormiēdo. abſtinēdo. come-
dendo. ꝛ in aliis vr̄is actib9 p tā longa tpis ſpa-
cia reſuaſtis. Ubi ergo ſtis querētes ocia corporis
q̄rētes curioſa ornamēta ꝛ varia? Non didicim9
in ſcola huius mgr̄i qui talia volumus. ſꝫ ꝛ nun
quid ſapiētiores eo ſumus? Ipe nos docuit ver
bo ꝛ exemplo humilitatē pauptatē. afflictionem
corpis ꝛ laborē. Seq̄mur ergo ſummū mgr̄m q̄
nec fallere vult nec falli pt. Et hn̄tes iux̄ doctri-
nā apl̄i victū ꝛ veſtitū his ꝯtēti ſimus ad ꝯgruē

dem neceſſitatē. nō ſupabundātiā. Aliis etiā x̄tu
tū exercitiis ꝛ ſpūali ſtudio ꝯtinue indeſinenter
ꝛ vigilātiſſime inſiſtētes ꝛc.

¶ De baptiſmo domini noſtri Jeſu chriſti. Capitulum.xvij.

C Omplet9 ergo.xxix.
annis etatis ſue. qb9 vt dictū eſt ſic
pēoſe vixerat ꝛ abiecte. Dic dñs Je
ſus mr̄i. Tps ē vt vadā ꝛ glificem
ꝛ manifeſtē prēz meū: ꝛ oſtēdā me
mōo ꝛ operer aīaꝝ ſalutē p q̄ me pr̄ huc miſit. cō
fortetis g̃ mr̄ bona. qr cito redibo ad te. ꝛ genufle-
ctēs hūilitatis mgr̄ petiit bn̄dictōes. Ipa x̄o ſili-
ter genuflectēs ꝛ cū lachrymis eū amplexās te-
nerrime dixit Fili mi bn̄dicte vade cū bn̄dictiōe
prīs tui ꝛ mea. eſto mēor mei. citoqꝫ redire memē
to Sic g̃ reuerēter ſe licētiās ab ea ꝛ nutricio ſuo
Joſeph iter arripuit a nazareth x̄ſus hierl̄m ad
iordanē vbi erat Johes baptizās. q̄ loc9 diſtat a
hierl̄m.xviij miliaria. Uadit aūt ſol9 dñs mūdi.
nōdū eñ hebat diſcipulos. Intuere g̃ eū p deo
diligēter quō vadit ſolus. pedibus nudis p tam
longa itinera. ꝛ vehementer eidem compatere. O
dñe quo trāſitis? Nōne vos eſtis ſup omnes re-
ges terre? O domine: vbi ergo ſunt barones ꝛ
comites. duces ꝛ milites. equi ꝛ cameli. elephan-

tes ⁊ currus. harneſij ⁊ famuli ⁊ frequētia comi
tiue. Ubi ſunt qui vos circūdēt ⁊ defendant ab
irruentibus turbis. vt moris eſt alioꝝ regum ⁊
viroꝝ magnoꝝ: Ubi ſunt tubaꝝ clangor. inſtru
mētoꝝ ſonitus. ⁊ vexilla regalia: Ubi ſunt qui p̄
cedūt ad hoſpicia ⁊ neceſſaria preparāda: Ubi
ſunt honores ⁊ pompe quibus nos ỽmiculi vti
mur: Nunc dn̄e pleni ſunt celi ⁊ terra gloria ve
ſtra. quō ergo ſic itis inglorius: Nōne vos eſtis
cui mille milia miſtrabāt i regno veſtro: ⁊ decies
cētena milia aſſiſtebant: Cur ergo ſic ſolus ince
ditis calcādo terram pedibus nudis: Sꝫ nō eſtis
in regno veſtro mō. quā puto cauſā. nam regnū
vr̄m nō ē in hoc mūdo. Exinaniſtis vosipſum ſu
mēdo formā ſui. non regis: Factꝰ eſtis ſicut vnꝰ
ex nobis. peregrinus ⁊ aduena ſicut oēs patres
noſtri. factus eſtis ſeruus vt nos reges fiamus.
Ueniſtis eñ vt nos ad regnū veſtrū adduceretis
viam ponēdo añ oculos noſtros p quā illuc aſcē
derere valeamus. Sed quare illam negligimus.
quare vos nō ſequimur. quare nō humiliamus
noſipſos. quare honores ⁊ pompas. caduca ⁊
vana ſic auide poſcimus ⁊ tenemꝰ: Certe quia
regnū noſtrum eſt d hoc mūdo. nec cōſideramus
nos eſſe pegrinos. ⁊ ppterea oīa iſta mala incur
rimus. O vani filij hoim. cur vana pro veris. ca
duca pro firmis ⁊ certis. tpalia pro eternis acce

ptamus. ⁊ ſic ſtudioſe amplectimur. Certe bone
dn̄e ſi mēte fixa ſuſpiraremꝰ nos eſſe pegrinos ⁊
aduenas. faciliter vos ſeq̄remur. ⁊ ex his viſibili
bus tm̄ neceſſaria ſumētes nō retardaremꝰ poſt
vos currere in odorē vngentoꝝ veſtroꝝ. Eſſemꝰ
eñ ſine ſarcina ⁊ iſta trāſitoria quaſi iaꝫ trāſacta
reputaremꝰ. ⁊ leuiter ſpneremꝰ. Uadit ergo dn̄s
ieſus ſic humilr̄ cōtinuatis dietis quouſqꝫ pue
niat ad iordanē. Cum ergo venit ad iordanē. in
uenit iohānem baptizantē pctōres. ⁊ turbā ma
gnaꝫ q̄ illuc cōcurrerat ad p̄dicationē ipiꝰ. Habe
bant eñ euꝫ quaſi xp̄m. Dicit ergo ei dn̄s ieſus.
rogo te vt me cū iſtis baptizes. Johānes ỽo in
tuens ⁊ euꝫ ſpū cognoſcens timuit ⁊ reuerenter
dixit. Dn̄e ego a te debeo baptizari. Cui dn̄s ie
ſus. Sine modo. Sic enī decet nos implere oēm
iuſticiam. Nō dicas hoc modo. nec me diuulges
quia nōdum venit tp̄us meū. ſꝫ me baptiza. nūc
eñ eſt tp̄s humilitatis. ⁊ ideo implere volo omnē
humilitatē. Attende ergo tu etiā hic d humilita
te. nā locus eſt d ipa tractandi. Et debes ſcire ꝙ
ſicut in hoc loco dicit glo. Hūilitas hꝫ tres gra
dus. Primus ē ſubdere ſe maiori ⁊ nō p̄ferre ſe
equali. Scd̄s eſt ſubdere ſe equali. ⁊ nō p̄ferre ſe
miori. Terciꝰ ⁊ ſummꝰ eſt ſubdere ſe miori. ⁊ hūc
gradū hic tenuit xp̄s. ⁊ iō oēꝫ hūilitatē impleuit
Uides quō augmētata eſt eius humilitas a pre

denti tractatu. Subiecit eñ hic ſe ſeruo ſuo/ſe vi-
liſicat ⁊ ſuū ſuuꝫ iuſtificat ⁊ magnificat. Sed in
alio ꝯſidera quō creuit humilitas. nā vſqꝫ modo
ꝯuerſatus eſt humiliter quaſi inutilis ⁊ abiectꝰ.
Hic etiā peccator voluit apparere. Pctōribꝰ eñ
predicabat Johānes pniāꝫ ⁊ baptiꝫabat. Et do-
minus Jeſus inter eos: ⁊ corā eis voluit bapti-
ꝫari. Hic aūt quātū ad hoc ſic dic̄ Bern̄. primo
ſmone ep̄hie. Inter populares turbas ad bapti-
ſmū Johānis aduenit. Venit tanq̄ vnus de po-
pulo qui ſolus erat ſine pctō. Quis eñ crederet
filiū dei/q̄s putaret dn̄ꝫ maieſtatꝭ: Valde q̄dē hu-
miliarꝭ dn̄e/nimis abſcōderis: ſed Johānem late-
re nō poteris. Hucuſqꝫ Bern̄. Et licet idem dici
poſſet de circūſiōe. q2 ibi voluit apparere pctōr.
tamē hic plus/q2 hic corā turba publice/ibi oc-
culte. Sed nōne hic timendū fuerat cū ip̄e ammo-
do vellet intēdere ad p̄dicandū ne ſperneret tan-
q̄ pctōr: Sꝫ nō ꝓpterea dimiſit humilitatꝭ mḡr
quin ꝓfundiſſime ſe humiliaret. Ip̄e ergo voluit
apparere qō nō erat in abiectiōem ⁊ deſpectū ſui
ſemꝑ nos inſtruēdo. At ꝯtra nos volumꝰ appa-
rere qō nō ſumus ī laudē ⁊ gloriā noſtrā. Siq̄d
eñ in nobis videt̄ eē probitatꝭ/oſtēdimus. defe-
ctus ṽo celamꝰ: cū ſimus pctōres ⁊ mali. Qua-
lis humilitas noſtra: Audi ſup hoc non me/ſed
Bern̄. qui ait ſmo. xln. Cātꝭ. Eſt humilitas quā
caritas format ⁊ inflāmat. ⁊ eſt humilitas quaꝫ

nobis ṽitas parit: ⁊ nō habet calorem/atqꝫ hec
quidē in ꝯgnitione/illa in affectu ꝯſiſtit. Etenim
ſi tu temetip̄m intus ad lumē ṽitatꝭ ⁊ ſine diſſi-
mulatiōe inſpicias: ⁊ ſine palpatione diiudices:
nō dubito quin humilieris ⁊ tu in oculis tuis ta-
ctus vilior tibi ex hac vera ꝯgnitiōe tui/quāuis
nec dū fortaſſe illud eſſe patiarꝭ in oculis aliorꝫ.
Eris ergo humilis/ſed de ope interim veritatis.
⁊ minime adhuc de amoris infuſiōe. Nam ſi ve-
ritatis ip̄ius q̄ te tibi ṽaciter atqꝫ ſalubriter de-
monſtrauit. ſicut ſplendore illuminatus/ita affe-
ctus amore fuiſſes. voluiſſes proculdubio qō ī
te eſt: eandē de te oēs tenere ſniam quā ip̄e apō
te ṽitatem habere cognoſceris. Sane q̄ in te di-
xerim. qm̄ plerūqꝫ nō expedit inoteſcere oībus
oīa q̄ nos ſcimus d̄ nob̄/atqꝫ ip̄a ṽitatꝭ carita-
te/⁊ caritatꝭ auctē vetamur palam fieri qō noce-
at agnoſcēti. Alioquin ſi p̄uato amore tui ṽitas
detines pariter intra te iudiciū veritatꝭ incluſum
cui dubiū eſt minus te ṽitatē diligere/cui ꝓpriū
preferς vel cōmodū vel honorē: Et infra. Tunc
ſi iā apud temetip̄m humiliatus fueris/neceſſa-
ria illa hūilitate quā ſcrutās corda ⁊ renes veri-
tas ſenſibus ingerit aīe vigilantꝭ. adhibe volun-
tatē: ⁊ fac de neceſſitate ṽtutē: qm̄ nulla ṽtus ſi-
ne conueniētia voluntatꝭ. Tunc autē fiet illud/ſi
nolis aliter apparere foris q̄ te inuenis intus.

Alioq̄n time/ne de teipſo legas. Qm̄ doloſe egit
in conſpectu eius:vt inueniat̄ iniquitas eius ad
odiū. Pondus inquit ⁊ pondus abominatio eſt
apud deum. Quid cm̄ tu te depreciaris in ſecreto
apud teipſum ṽitatis trutina ponderatus. ⁊ for
tis alterius precij metiens/maiori te pondere vē
dis nobis ꝙ ab ipſa accepiſti: Time deum ⁊ noli
hāc rem peſſimā facere/vt quē humiliat ṽitas ex
tollat volūtas. Hoc enim eſt reſiſtere ṽitati. hoc
pugnare ꝯtra deū. Magis aūt acquieſce deo/⁊
ſit voluntas ſubdita veritati/nec tantū ſubdita:
ſed ⁊ deuota/ Nonne deo inquit ſubiecta erit aīa
mea: At parū eſſe ſubiectū deo/niſi ſis ⁊ om̄i hu
mane creature ꝓpter deū ſiue abbati tanꝙ̄ p̄cellē
ti/ſiue prioribus ab eo conſtituti. Ego plus di
co ſubdere paribus/ſubdere ⁊ minoribꝰ. Sic em̄
decet nos inquit īplere omnē iuſticiā. Vade ⁊ tu
ad minorē/ſi vis in iuſticia eſſe ꝑfectus defer in
feriori. minori te inclinato. Hucuſqꝫ Bern̄. Idē
ſmo. xlvij. Canti. ſic dic̄. Quis iuſtus niſi humi
lis: Deniqꝫ cū ſe manibus baptiſte. ſ. hui dn̄s in
clinaret. ⁊ ille expaueſceret maieſtatē. Sine inq̄t.
ſic decet nos implere oēm iuſticiā ꝯſumationem
ꝑfecte iuſticie in humilitatis ꝑfectiōe ꝯſtituens.
Juſtus ergo humilis. Hucuſqꝫ Bern̄. Hec aūt
iuſticia i h̄ apparet in humili/qꝛ reddit vnicuiqꝫ
ius ſuum. nō ſumit alienū/ſed honorē dat deo: ⁊

ſibi retinet vilitatē. Hoc vero melius cognoſce
ſi cōſideraueris iniuſtitiā elati qui bona dn̄i ſi
attribuit. De quo idē Bern̄. ſic dic̄. lxxxiiij. Cāt.
Sicut ď magnis bonis mala oriri ſolent. cuꝫ fa
cti crimij ď bonis dn̄i vtimur bonis tanꝙ̄ nō da
tis: nec damus gloriā. ita ꝑfecto qui maximi v
debantur pro accepta gratia: ꝓ reddita minim
reputant̄ apud deum. Ego aūt parco vobis: vſ
ſum modeſtioribꝰ vocibus: maxio mīmoqꝫ. Se
que ſentio nō expreſſi: diſcrimē inuolui/ ipe nud
bo/optimū peſſimūqꝫ dixiſſe debueraꝫ. nam ve
⁊ abſqꝫ dubio eo quiſqꝫ peſſimꝰ: quo optimꝰ e
ſi hoc ipm̄ ꝙ optimus eſt aſcribit ſibi. Nēpe ne
ſimū hoc. Q) ſi dicat quis: Abſit: Agnoſco: Gra
tia dei ſum id quod ſum: ſtudeat aūt optare glo
am pro gratia quā accepit: Nōne fur eſt ⁊ latro:
Audiat q̇ hmōi eſt. ex ore tuo te iudico ſerue ne
quā: Quid nequius ſeruo vſurpante ſibi gloriā
dn̄i ſui. Hucuſqꝫ Bern̄. Vides quō ꝑfectio iuſti
cie i humilitate conſiſtit: q̄ nō ſurripit honorem
deo: nec ſibi attribuit que non debet: certe nec le
dit primū: nō em̄ diiudicat euꝫ: nec alicui ſe p̄fert
hūilis: ſe minorē om̄ibus reputat: ⁊ locuꝫ nouiſſi
mū eligit ſibi. De quo ideꝫ Bern̄. ſic dic̄. Canti.
xxxvij. Quid ſcis o homo ſi vnus ille quē forte
oīm viliſſimū atqꝫ miſerrimuꝫ reputas: cuius vi
tā ſceleratiſſimā ac ſingulariter fediſſimā horres

⁊ ꝓpterea illum putas ſpernēdum. nō modo pre
te: qui forte iā ſobrie ⁊ iuſte ⁊ pie viuere te conſi
dis. ſed etiā p̄ ceteri omnib⁹ ſceleratis tanq̄ oim
ſceleratiſſimū? Quid ſcis inq̄ ſi melior ⁊ te⁊ illo
mutatione dextre excelſi in ſe quidē futurus ſit.
in deo vero iā ſit: ⁊ ꝓpterea non mediocrē nō vel
penultimū: nō ipſum ſaltē inter nouiſſimos eli
gere locū nos voluit. Sed recumbe inquit in no
uiſſimo loco vt ſolus vicē oim nouiſſimus ſede
as. teq; nemini nō dico p̄feras: ſed nec compare
preſumas. Hucuſq; Bern. Hec humilitati vir
tus multiplicib⁹ auctatib⁹ cōmendatur ab eodē

S. Ber.

Bern. dicit em̄ .lxxxv. Cant. Magna res ⁊ ſubli
mis virtus humilitas. q̄ promeret quod nō do
cetur: digna adipiſci quod non valet addiſci. di
gna a verbo ⁊ de verbo cōcipere. qd̄ ſuis ipa ver
bis explicare nō p̄t. Cur hec? Nō q2 ſit meritum
ſed quia ſic eſt placitum corā patre verbi ſponſi
aie Jeſu xp̄i dn̄i nr̄i q̄ eſt ſup oia deus benedict⁹
in ſecula. Idē in ſermo. d̄ gradibus humilitatis
Humilitas eſt virtus qua hō veriſſima ſui cogni
tiōe ſibiipſi vileſcit. Idē in ſer. de natiuitate dn̄i.
Sola v̄tus hūilitas leſe eſt caritati repatio. Idē

S. Ber.

in ep̄la ad henricū [?]. Sola pfecto nō ſolet gloria
ri. nō nouit preſumere/ cōtendere nō cōſueuit hūi
litas. non contēdit iudicio/ non pretendit iuſtici
am. quia vere humilis eſt. Porro humilitas deo

nos reconciliat. deo placet in nobis. Idē ſup.

S. Ber.

Miſſus eſt gabriel. Semꝑ ſolet eſſe diuine gra
tie familiaris virtus humilitatis. Nimirū cōſer
uande humilitati gratia diuina ſolet pietas ordi
nare. vt quāto quis es plus proficit. eo min⁹ ſe re
putet profeciſſe. Nam vſq; ad extremū exercitij
ſpiritualis gradū ſi quis profecerit aliquid ei d̄
primi gradus imperfectiōe relinquet. vt vix pri
mū ſibi videatur adeptus. Idē ibidē. Pulchra
permixtio virginitatis ⁊ humilitatis. Nec medio
criter placet illa aia in qua humilitas commēdat
virginitatem. ⁊ virginitas exornat humilitatem.
Sed quanta putas veneratiōe digna eſt in qua
humilitatem exaltat fecunditas. ⁊ part⁹ cōſecrat
v̄ginitatē? Audis v̄ginē. ⁊ audis humilē. Si nō
potes v̄ginitatē hūilis imitare hūilitatē v̄ginis
Laudabilis v̄tus v̄ginitas. ſed magis hūilitas
neceſſaria. Illa cōſulit/ iſta p̄cipit. Ad illā inuita
ris/ ad iſtā cogeri. De illa dicit: q̄ p̄t cape capiat.
d̄ iſta dicit. Niſi q̄s efficiat ſic puul⁹ iſte nō intra
bit i regnū celo⁊. Illa q̄ remunerat iſta exigit. po
tes deniq; ſine v̄gitate ſaluari. ſī hūilitate nō po
tes. Pōt inq̄ placere hūilitas. q̄ v̄ginitatē deplo
rat amiſſā. Sine hūilitate audeo dicere. nec v̄gi
nitas marie placuiſſet. Super quē inquit requi
eſcet ſpūs me⁹ niſi ſup hūilē ⁊ quietū. ⁊c. Si er
go maria hūilis nō fuiſſet ſup eā ſpūſctūs non

requieuiſſet. Si non ſuper eam requieuiſſet. non
impregnaſſet: Quō eñ ꝺ ipō: ſine ipō conciperet:
Patet itaqꝫ: quia vt de ſpūſcto conciperet: vt ipſa
pphibet. reſpexit dñs humilitatem ancille ſue po
tius ꝙ̄ ꝟginitatē. Vñ cōſtat qꝛ vt placeret virgi
nitas: humilitas proculdubio fecit: Quid dicis
virgo ſuperbe: Maria ſe virginitatis oblita. gloria
tur de humilitate. Et tu negligendo humilitatem
blādiris tibi ꝺ ꝟginitate: Reſpexit ait illa hūili
tatem ancille. Que illa virgo vtiqꝫ ſctā virgo ſo
bria: ꝟgo vtiqꝫ deuota: Nunquid tu caſtior illa:
nūquid ꝺuotior: nūquid tua forte pudicitia gra
tior caſtitate marie. vt ſcꝫ ſine humilitate placere
ſufficias ex tua que illa nō potuit ex ſua: Deniqꝫ
quāto honorabilior es ex ſingulari munere caſti
monie tāto tibi tu maiorē iniuriaꝫ facis. quanto
vite decorem fedas pmixtione ſuperbie. Idem in
J. Ber. epl̄a ad Henri. epm̄. Caritas: caſtitas ꝛ humili
tas nullius colori ſunt. ſed nō nulliꝰ decori. nec
mediocri decoris ꝙ̄ dinos quoꝫ delectari poſſent
aſpectus. Quid caſtitate decorius: que mūdum
de immūdo conceptū ſemine: de hoſte domeſticū
angelum deniqꝫ de hoīe facit. Differunt quidem
inter ſe angelus ꝛ pudicus hō. ſed felicitate. non
ꝟtute. ꝛ ſi illius caſtitas felicior. huius tñ forti
or eē cognoſcitur. Sola eſt caſtitas ꝙ̄ in hac morta
litati loco ꝛ tpe ſtatū quēdā imortal' glie repñtat

Sola inter ſolemnia nuptiaꝝ. nuptiaꝝ morē illiꝰ
btē regiōis vendicat ſibi: in qua neqꝫ nubēt neqꝫ
nubentur: pbēs quod imō iā celeſti illius conuerſa
tiōis experientiā. Vas interim fragile qꝺ porta
mus: in quo ꝛ crebro periclitamur: tenet caſtitas
in ſanctificationem inſtar odoriferi balſami: quo
condita cadauera incorrupta ſuant: ſenſus ipſa
ꝛ artus continet ꝛ conſtringit. ne diſſoluātur in
ocijs: ne corrūpātur in deſiderijs: ne carnis vo
luptatibus cōputreſcāt. Veꝝ quātalibꝫ venuſta
te ſui: caſtitas eminere appareat ſine caritate. tñ
nec p̄cium hꝫ: nec meritum. Nec mirū qꝛ abſqꝫ il
la nec bonū ſedei ſuſcipitur, etiā ſi montes trāſfe
rat. Sciencia nec illa ꝙ̄ linguis loq̄tur angelorū.
martyriū nec illud. ſi tradidero inquit corpꝰ meū
ita vt ardeā, neqꝫ cū illa quodlibꝫ exignū reſpui
tur. Caſtitas ſine caritate, lampas ſine oleo. ſub
trahe oleū. lampas non ardet, tolle caritatē caſti
tas non placet. Iam de tribus ꝙ̄ ꝓpoſuimus. ſo
la tractāda eſt humilitas ꝙ̄ duabus p̄miſſis vir
tutibus intm̄ eſt neceſſaria. vt abſqꝫ iſta: ille nec
eē virtutes videātur. Nēpe vt caſtitas ſine cari
tas obtineat: hūilitas meret. Qm̄ hūilibꝰ deus
dat gratiaꝫ. Seruat humilitas etiā ꝟtutes acce
ptas, qꝛ nec requieſcit ſpūs niſi ſup quietū ꝛ hu
milē: ſuatas conſumat: nam ꝟtus in infirmitate
pficitur: hoc ē in hūilitate, inimicaꝫ omis gratie

omniſqꝫ initiū pctī debellat ſupbiam. ⁊ tam a ſe
ꝗ̄ ab alijs virtutibus ſupbam illius ꝓpulſat ti-
rānidem. Que quidē ſupbia ex alijs q̇buſcumqꝫ
bonis virtū ſuaꝝ magꝭ cape ſolet incremētū. So
la hec oīm ꝓpugnaculū quoddā: turriſqꝫ ꝟtutū
eius fortiter reſiſtit malicie: obuiat preſumptiōi
Hucuſqꝫ Bern. Igitꝰ habuiſti mlta ⁊ pulchra ḋ
hūilitate i tractatu pn̄ti a ꝟiſſimo. Bern. atqꝫ hūi
limo. Vide vt ea etiā que ḋ alijs ꝟtutibus tāgit
mente intelligas ⁊ ope compleas. ¶ Sed iā ad
baptiſmuꝫ dn̄i redeamus. Poſtꝙ̄ ergo iohes vi
dit dn̄i voluntatē obediuit ⁊ eū baptizauit. Nūc
ergo eū bn̄ conſpice: Spoliat enī ſe dn̄s maieſtatꝭ
ſicut q̇libet alius homūculꝰ. ⁊ mergitur in aquis
frigidis tpe frigoris magni pro nr̄o amore opatꝰ
noſtram ſaluteꝫ/ conſtituēs ſacrm̄ baptiſmi/ ⁊ la
uans crimia noſtra. Deſponſat ergo vniuerſaleꝫ
eccliam/ ⁊ ſingulariter om̄es aīas fideles. Naꝫ
in fide baptiſmatis deſponſamur dn̄o Jeſu xp̄o
dicente ꝓpheta in ꝑſona ip̄ius. Sponſabo te mi
hi in fide. Vn̄ hec ſolēnitas ⁊ hec opatio magna
⁊ vtilis valde eſt. Et ideo cantat eccl̄ia. ꝙ hodie
celeſti ſpōſo iuncta eſt eccl̄ia. qm̄ in iordane lauit
xp̄us eius crimina. Et in hoc ope excellētiſſimo
tota ſe trinitas mō ſingulari maīfeſtauit ⁊ deſcē
dit ⁊ requieuit ſpūſſctūs ſup eū in ſpecie colum
be. ⁊ vox patris intonuit. Hic eſt filius meus di-

lectus in quo mihi bene complacui. In hoc autē
loco dicit Bern. Ipm inqt audite. Ecce dn̄e Je
ſu. vel nūc iā loquere. licētiā loquēdi habes a pa
tre. Quādiu dei ꝟtus ⁊ dei ſapīa quaſi infirmus
aliquis ⁊ inſipiens lates in pplo? Quādiu nobi
lis rex. ⁊ rex celi: fabri filium te pateris appellari
pariter ⁊ putari? Etenī Lucas euangeliſta teſtatꝰ
qm̄ adhuc filius Joſeph putabatꝰ. O humilitas
virtus xp̄i quātū cōfundis ſupbiam mee vanita-
tis. parū aliquid ſcio vel magis ſcire mihi vide-
or. ⁊ iā ſilere neſcio. nam impudenter ⁊ imprudē
ter me ingerēs ⁊ oſtentans prōptulus ad loquē
dum. velox ad docendum tardus ad audiēdum.
Et xp̄us cum tanto tpe ſilebat cum ſeipſum ab-
ſcondebat nunꝙ̄ inanem gloriā metuebat. Quid
timeret ab inani glīa. qui eſt ꝟa glīa pr̄is? Vtiqꝫ
timebat. ſed nō ſibi: nobis timebat ab illis quibꝰ
nouerat eſſe timēdū. Nobis cauebat: nos inſtru
ebat: tacebat ore. ſed inſtruebat opere. ⁊ quod do
cuit poſtea verbo. iam clamabat exemplo. Diſci-
te a me quia mitis ſum ⁊ humilis corde. Nam ḋ
infantia dn̄i parum aliquid audio extunc. Jam
vſqꝫ ad hūc. xxx. annuꝫ nihil inuenio. Nūc vero
iam latere non poteſt: quia tam manifeſte demō-
ſtratur a patre. Hucuſqꝫ Bern. Et hic ē auctas
quā in ſupiori tractatu allegaui. ꝑ quā hēs quō
ſiluit dn̄s ihs humiliter ad nr̄aꝫ inſtructionē. Vi

Vides ergo vbiqꝫ redolere hūilitatē. De hac li-
benter tibi loquor, qꝛ magnifica ꝟtus eſt valde.
ꝛ ea plurimū idigemus, eoqꝫ ſtudioſius qrenda
affectuoſiuſqꝫ amanda, quo dn̄s in ſingulꝭ ſuis
actibus tam ſignanter ſtuduit eam obſeruare.

¶ De ieiunio ꝛ temptationibus xp̄i
Itē de reditu eius ad matrem. De quattuor qui-
bus ꝑuenitur ad cordis puritatē. De orōne plu
ra bona. De reſiſtēdo gule. Quare ꝛ pro quibus
deus fecit mirabilia. ¶ Capitulum. xviij.

Poſtqꝫ dn̄s ihs fuit ba
ptizatus in continenti perexit in deſer
tū ſuper quendā montē ibi ad quat-
tuor miliaria vel circa. qui vocatur
quarētana. ꝛ ieiunauit. xl. diebus ꝛ
xl. noctibus. ꝛ iuxta Marcū erat ibi cum beſtijs.
¶ Conſidera ergo hic ꝛ attente conſpice ipſius
plurium enī virtutū exempla tibi dmonſtrat. Va
dit enī in ſolitudine. ieiunat, orat ꝛ vigilat, iacet
ꝛ dormit in plana terra ꝛ humilit̄ cum beſtijs cō
uerſatur. Compatere ergo ei qꝛ ſemꝑ ꝛ vbiqꝫ ſed
hic maxīe vita ſua penoſa eſt ꝛ corpis afflictiua
Et eius exemplo diſce ab eo in his exercitari.
¶ Nam quattuor hic tangunt̄ q̄ ſpūalis exerci-
tij ſunt, ꝛ mirabiliter ſeinuicē adiuuāt. ſ. ſolitudo
ieiuniū, oratio ꝛ afflictio corpis. Et ꝑ iſta maxīe

No͞ q mōs dicebat quaretena

Solitudo
Ieiuniuz
oratio
afflictio corporis

ꝑuenire poſſumus ad cordis puritatē q̄ puri-
tas vtiqꝫ eſt nimiū ꝑ optanda. eo qꝫ in ſe oēs vir
tutes quodāmō cōprehendit. Continet enī cari-
tatē, humilitatē, patiām ꝛ ceteras ꝟtutes, ꝛ remo
tionē oīm vicioꝝ. qꝛ cū vicijs vel cuꝫ defectu vir
tutū non ſtat puritas cordis. Et ꝓpterea i colla-
tionibus ſctōꝝ patrū tradit̄ qꝫ totū exercitiuꝫ mo-
nachi dꝫ eſſe ad cordis puritatē habendaꝫ. Hec
enī eſt per quod homo meret̄ videre deū. dicente
dn̄o in euāge. Btī mūdo corde: qm̄ ipī deū vide
bunt. Et ſm̄ Bern̄. Qui clarior eſt. ille deo ꝓpin
quior. Eſſe aūt clariſſimū perueniſſe eſt. Ad hāc
aūt habendaꝫ multū valet oratio feruens ꝛ aſſi
dua. de qua plenius infra docebit̄. Sed oratio
cuꝫ crapula vl' ingurgatiōe corpis vel eius mol
litie vel ocioſitate parum valet. Et ideo requi-
ritur ieiunium ꝛ afflictio corpis. diſcreta tñ. Nā
indiſcreta impedit omne bonū. Preterea ad oīm
predictoꝝ cōſumationeꝫ videtur facere ſolitudo
Nam cuꝫ tumultu ꝛ ſtrepitu non potſt decenter
oratio fieri. ꝛ videre ꝛ audire multa. vix fieri po-
teſt ſine impuritate ꝛ offenſa. Mors enī intrat ꝑ
feneſtras nr̄as ad aīas: Et ideo dn̄i exemplo va
de in ſolitudinē. i. quātū potes te ſepara ab alia-
rū cōſortioſis ſolitaria ſi vis ei cōiūgi ꝛ ꝑ puri
tatē cordi eū videre. fuge ēt collocutiōes ꝛ maxi
me ſeculariū ꝑſonaꝝ. Nō queras nouas deuoti-

No͞ d puritate cordis nob necīa

oro

Ieiunium

Solitudo

ones ⁊ amicicias. Nō impleas oculos ⁊ aures
fantaſmatib⁹ vanis: ⁊ oīa que quietē animi ⁊ trā-
quillitatē mentis ꝑturbant tanꝗ̄ venenoſa ⁊ aīe
inimica deuita. Non eīm ſine cauſa ſcti patres pe
tebāt nemora: ⁊ loca remotiſſima ab oī hoīm con
uerſatione. Et nō ſine cauſa mandabant his qui
in cenobijs remanebāt. ꝙ eſſent ceci ſurdi ⁊ muti
Ut autē hoc melius intelligas. Audi quid ſup
hoc dicit Bern̄. ſer. xl. Canti. Tu inꝗ̄ ſi ad ſpūſ-
ſcti incitamenta moueris. ⁊ inardeſcis dare operā
quō aīaꝫ tuā facias ſpōſaꝫ dei. ſedeas ſm ꝓphe-
tam ſolitarius qm̄ leuaſti te ſup te volēs angelo-
rum dn̄o deſponſari. An non ſupra te adherere
deo atꝫ vnum ſpm̄ eſſe cum eo: Sede namqꝫ ſoli
tarius ſicut turtur. nihil tibi ⁊ turbis. nihil cum
multitudine ceteroꝝ: etiā obliuiſcere ppl'm tuū ⁊
domū patris tui. ⁊ concupiſcet rex decorem tuū
O ſancta aīa ſola eſto vt ſoli oīm ſerues te ipſam
quē ex oībus tibi elegiſti. Fuge publicum. fuge
⁊ ipſos domeſticos. ſecede ab inimicis ⁊ ab itimis
⁊ ab illo qui tibi miniſtrat. An neſcis te verecun
dum habere ſponſum. ⁊ qui nequaꝗ̄ ſuam velit
tibi indulgere preſentiam. preſentibus ceteris:
Secede ergo. ſed mente non corpore. ſed intenti-
one. ſed deuotōe. ſed ſpū. Spūs eīm ante faciem
tuam xp̄s dn̄s: ſpirituſqꝫ requirit nō corporis ſo
litudinem: ꝗ̄ꝗ̄ interdū ⁊ corpore non ocioſe te

ſeparas cum oportune potes. preſertim tpe ora-
tionis. Et infra. Solus es ſi non cōmunia cogi
tes. ſi non affectes pñtia. ſi deſpicias quod mul-
ti ſuſcipiunt. ſi faſtidias qō multi deſiderant. ſi
iurgia deuites. ſi damna non ſentias. ſi non recor
deris iniuriaꝝ. alioquin nec ſi ſolus corpe es. ſol⁹
es. Uides ne poſſe te eſſe ſolum etiam inter mul-
tos. ⁊ inter multos cuꝫ ſolus es: Sol⁹ es inqua
cunqꝫ hoīm conuerſeris frequentia tm̄ caue alie-
ne cōuerſatiōis eſſe aut curioſus explorator aut
temerarius iudex. Hucuſqꝫ Bern̄. Uides quō
neceſſaria ſit ſolitudo. ⁊ quō nō ſufficit corpora
lis ſine mentali: Sed vt mentalis habeatur opor
tet corporalem eſſe artiſſimam vt mens per exte-
riora nō effluat: vt ſe cū ſpōſo ſuo recolligere poſ
ſit. Igit̄ toto affectu toto poſſe tuo coneris imita
ri dn̄ꝫ Jeſuꝫ ſpōſuꝫ tuū ⁊ ſolitudīe ⁊ orōe ⁊ ieiu
nio ⁊ corpis afflictōib⁹ diſcretis. In eo ſtō ꝙ cō-
uerſat̄ cū beſtijs diſce int̄ alios hūilit̄ ꝯuerſari: ⁊
eq̄nimit̄ tolerare. ēt eos q̄ tibi videt̄ aliqñ irrōna
bilit̄ ſe hr̄e. Ipm̄ aūt dn̄m ſepe in hac ſolitudine afflictio corporis
viſita. ꝯſpiciēs eū q̄liter ꝯuerſat̄ ibidē. Et maxi-
me qualiter iacet de nocte in terra. Quelibet eīm
aīa fidelis deberet eum in die ſemel ad minus vi
ſitare. Maxime ab ephia vſqꝫ ad. xl. dies quibus
ibi manebat. Completis autē quadraginta die-
bus dn̄s eſuriuit. Tūc temptator acceſſit ad eū

volens explorare vtrū fuiſſet filius dei. Tempta-
uitq; eū de gula dicēs. Si filius dei es dic vt la-
pides iſti panes fiant. ſed non potuit magiſtrum
decipere. Taliter enī rn̄dit. ⁊ ſic ſe habuit. ꝙ nec ī
tēptatione gule ſuccubuit. nec ſcire aduerſarius
potuit quod voluit. Non enī negauit nec aſſeruit
eſſe filiū dei. ſed euꝫ auctoritate ſcripture cōuicit.
Et nota hic exemplo dn̄i eſſe reſiſtēdū gule. Nā
ab eo inchoandū eſt ſi vicia volum⁹ ſupare. Vi-
detur enī ꝙ qui gule ſuccūbit imbecillis reddit
ad alia vicia deuincenda. Sic enī dic. glo. in loco Gula
iſto ſup Math. Niſi prius gula refrenet̄ fruſtra
contra alia vicia laboratur. Poſtea diabolus aſ-
ſumpſit eū ⁊ portabat eū in hieruſalē. que diſtat
inde p. xviij miliaria vel circa. Has aūt locoꝝ di-
ſtātias q̄s plures ī hoc opuſculo tibi narro. ab
his audiui qui in illis ptibus fuerūt. Cōſidera
hic benignitatē ⁊ patientiā dn̄i. Permiſit enī ſe
portari ⁊ cōtractari ab illa cruenta beſtia. q̄ ſuuꝫ
⁊ oīm amatoꝝ ſuoꝝ ſanguinē ſitiebat. Statuēs
aūt eum ſup pinnaculū templi. temptauit euꝫ de
vana gloria. ſimiliter volens explorare quod ſu-
pra. Sed ⁊ hic auctoritate ſcripture deuincitur
⁊ ſua intentiōe fruſtrat̄. Et tunc ergo ſm Bern̄.
ſup ps. Qui habitat. Quia dn̄s nihil oſ̄dit diui-
nitati arbitrat⁹ eſt hoſtis eū eſſe hoīeꝫ. tēptauit
eum tertio vt hoīem. Exinde ergo aſſumēs eum

reportauit in montē excelſum ꝓpe dictū mōtem
de quarētana p duo miliaria. ⁊ tūc tēptauit eū de
auaricia. ſed ⁊ hic homicida ille ſuccubuit. Vidi-
ſti quō dn̄s Ieſus fuit contractat⁹ ⁊ temptatus
Miraris ergo ſi nos tēptemur: fuit etiā ipſe ali- [illegible]
as temptat⁹. Vn̄ Bern̄. dic. Qui quartā tempta-
tionē de dn̄o non legit. ignorat ſcripturā. q̄ dicit
ꝙ temptatio eſt vita hoīs ſup terraꝫ. Apl̄s quoq;
dicit eū fuiſſe tēptatū p oīa ꝓ ſimilitudine abſq;
pctō. Victoria itaq; facta: venerūt angeli ⁊ mini-
ſtrabant ei. Hic autē diligenter attēde ⁊ conſpice
dn̄m comedentē ſolum circūdātib⁹ angelis ⁊ cō-
ſidera bene oīa que ſequūtur. qꝛ pulcra ſunt ⁊ de-
uota valde. Et quero quid angeli miniſtrabant
vt comederet poſt taꝫ longū ieiuniū: De hoc ſcri-
ptura non loquitur. Poſſumus aūt hoc victori-
oſum prandiū ſicut volum⁹ ordinare. Et quidē
ſi eius potentiam conſideremus expedita eſt que-
ſtio. qꝛ res quas vellet creare ⁊ de creatis habere
poterat pro ſue arbitrio voluntati. Sed nō inue-
nim⁹ ꝙ hac potētia p ſe vel p diſcipulis ſuis vſus
fuerit. pro turbis autē fecit quas pauit duabus
vicibus in multitudine magna de panib⁹ paucis.
De diſcipulis autē legim⁹ ꝙ eo pn̄te ſpicas vel-
lebāt ꝓpter famē ⁊ comedebāt. Similiter cū fati-
gatus ex itinere ſedebat ſup puteū loquens cum
ſamaritana. non dicitur ꝙ creauit cibos ſꝫ ꝙ mi-

ſit diſcipkos in ciuitatē ad querendū cibos. Nec
eſt veriſimile ꝙ per miraculū. qꝛ miracula facie-
bat ad alioꝝ edificationē ⁊ in p̄ſētia pluriū:ſꝫ
hic non erāt niſi angeli. Quid ergo circa hoc me
ditabimur in mēte: Nā ꝗ̄ illo non erat habitatio
hoīm nec cibi pati. ſed aliūde ꝑata cibaria porta
uerūt angeli ei: ſicut ꝯtingit danieli. Cū eī̄ aba-
cuc ꝓpheta paraſſet pulmentū ꝓ meſſoribꝰ ſuis
portauit euꝫ angelus dn̄i ꝑ capillos de iudea in
babylonē ad danielē vt comederet: ⁊ poſtea in
momēto eū reportauit. Immoremur ḡ hic ⁊ hūc
modū aſſumamꝰ ⁊ iocūdemur cū dn̄o in hoc p̄rā
dio ſuo ſentiatq́ꝫ mater ſua excellētiſſima de hac
eadēꝫ iocunditate ⁊ victoria. Pie aūt ac deuote
ſic meditemur Veniūt angeli ſathana repulſo in
multitudine magna ad dn̄m Ieſum xp̄m ⁊ adorā
tes eum ꝓciderūt in terrā dicentes. Salue te dn̄e
ieſu deus ⁊ dn̄s nr̄. ⁊ dn̄s hūilit̄ ac benigne rece-
pit eos. ⁊ cū capitꝭ inclinatiōe cogitās ſe fore ho
minē minoratū paulominꝰ ab angelis. Dicūt ei
angeli dn̄e multū ieiunaſti. quid vultis vt vobis
ꝑemꝰ: Et ille Ite ad mrē̄ꝫ meā chariſſimā. ⁊ ſi q̇d
habꝫ ad manus: deferte. quia de nullis cibis ſic
libenter veſcor ſicut ď ſuis. Tūc duo ex ipſis per-
gentes in momēto fuerūt cū ea. ⁊ eā reuerenter
ſalutantes ambaſſiataꝫ faciunt ⁊ modicum pul-
mentum quod ſibi ⁊ ioſeph ꝑauerat ⁊ panē cuꝫ

tobalia ⁊ aliis oportunis portant. Et forte dn̄a
etiam aliquos piſciculos ſi potuit procurauit.
Reuerſi ḡ portāt ⁊ ponūt in plana t̄ra. ⁊ mēſe be
nedictionem ſolemniter peragūt. Conſpice autē
eum hic bene in ſingulis que agit. Sedet enī̄ꝫ in
terra compoſite ac curialiter ⁊ ſobrie comedit: cir
cumſtant angeli miſtrantes domino ſuo. Alius
ſeruit ei de pane: alius de vino: alius parat piſci-
culos. ⁊ alij cantant de canticis ſyon ⁊ iocundā-
tur ⁊ diem feſtum agunt coram eo. Si liceat dici
ꝑmixtū eſt hoc feſtum compaſſiōe ꝑ maria ꝓpter
quā ⁊ nos deberemꝰ plorare. Cōſpiciūt eī̄ eū re
uerēter ⁊ ꝯſiderātes deū ⁊ dn̄m ſuū ⁊ totiꝰ mūdi
creatorē qui dat eſcā oī carni ſic hūiliatū. ⁊ ſuſtē
tatiōe cibi corꝑalis indigentem. ⁊ comedentēꝫ ſi
cut ceteros de ꝓplo. mouentur cōpaſſione: clama
ergo tu ⁊ dic. O dn̄e q̄nta feciſtis. oīa opera ve-
ſtra ſunt plena ſtupore. adiuuate me vt ego aliq̄
patiar pro vobis. q̇ pro me tot ⁊ tanta ſuſtinuiſtꝭ
Certe hoc ſolum te in eius amore deberet vehe-
menter accendere. Tandem ſumpta refectione di
cit angelis vt reportent res. ⁊ dicant matri ꝙ ci-
to redibit ad eam. Ipſis autē reuerſis dicit om-
nibus. Redite vos ad patrē ⁊ ad gaudia veſtra
me enim adhuc peregrinari oportet. Rogo autē
vos vt me recommendetis patri ⁊ toti curie cele
ſti. Qui procidētes in terram ⁊ benedictionem.

petētes ea recepta redierūt ad patriā eius iuſſa
conplentes.⁊ de eius victoria.⁊ de his nouis to
tā celeſtez curiā impleuerūt. Dn̄s aūt Jeſus vo
lens redire ad matrem cepit de monte deſcendere
Conſpice nūc etiā bene eū: quō ſolus vadit pe-
dibus nudis dn̄s oīm ⁊ ei vehemēter compatere
Uenit aūt ad iordanē quē Johānes vidēs ad ſe
venientē oñdit eū digito dicēs. Ecce agnus dei.
ecce q̄ tollit pctā mundi: ipe eſt ſuper quem vidi
ſpm̄ſctm̄ qſcētem quādo baptizaui eū. Et etiaz
altera die dū videret ambulātem iuxta iordanez
dixit ſimiliter. Ecce agnus dei. Tunc andreas ⁊
etiā vnus alius ex diſcipulis Johānis ſuerunt
poſt Jeſum. Benign⁹ aūt dn̄s ſitiēs eoꝝ ſalutē
vt daret eis d̄ ſe fiduciā. vertit ſe ad eos ⁊ dixit.
Quid q̄ritꝭ: At illi dixerūt. Rabi vbi habitas: ⁊
ipſe duxit eos ad domū in qua tunc ſe reducebat
in ptibus illis: ⁊ ſteterunt cū eo vna die. Poſtea
duxit andreas petrū fratrē ſuū ad Jeſum quem
alacriter ſuſcepit. Sciebat eñ q̄d d̄ eo erat factu-
rus. Et dixit ei. Tu vocaberꝭ cephas: ⁊ ſic in ali-
qualē noticiā ⁊ familiaritatē vēit cū eis. Poſtea
volens dn̄s Jeſus redire in galyleam ad matrez
diſceſſit d̄ ptibus illis ⁊ cepit reuerti. Quē etiam
nūc cōpatiendo reſpice ⁊ vade ſemꝑ cū eo. Nam
ſolus vadit more ſolito nudis pedibus ꝑ tā lon-
gam quattuordecim miliarioꝝ viā. Cum autem

domū deuenit mater eius vidēs. vltra q̄ȝ dici poſ
ſet exhilarata ſurgit: occurrit. ⁊ in amplexus ſtri
ctiſſimos recipit. cui ipſe ſe reuerenter inclinauit
⁊ etiam nutritio ſuo ioſeph ⁊ cum eis more ſoli-
to manſit.

¶ Feria quarta ¶ De apertione li
bri in ſynagoga. ¶ Capitulū. xix.

HUcuſq; per dei gra-
tiam vitam dn̄i Jeſu ordinate texi-
gimus paꝝ vl̄ quaſi nihil de his q̄
ſibi contigerūt. vel per ipſum facta
ſunt obmittentes. Sed nō ſic dein-
ceps facere intēdo: Nimis eñ eſſet longum oīa
que dixit ⁊ fecit. in meditatōēs redigere maxime
quia noſtre ſollicitudinis dz eſſe facta xp̄i conti-
nue more btē cecilie portare in ſecreto pectoris
noſtri. Igitur aliqua ex geſtis eius colligamus
in q̄bus meditando verſemur aſſidue. ⁊ hoc vſq;
ad paſſionē ſuā. Ex tunc eñ nihil eſt obmittēdū
Alia etiā nō debem⁹ ex toto dimittere q̄n ꝓ loco
⁊ tpe meditemur in eis. Meditatiōes aūt non in
tēdo deīceps plixi⁹ tractare niſi ꝑraro. Sufficit
eñ q̄ rē ꝑ eū geſtā vel dictā añ oclos mētꝭ habe
as. ⁊ q̄ cū eo cōuerſeris ⁊ familiarꝭ ei fias. Nā
in h̄ videt̄ h̄ri maior dulcedo ⁊ deuotio efficatior

ꝛ quaſi totus fructus harꝝ mediationū cōſiſtere
vt vbiqꝫ ꝛ ſemꝑ intuearis eū deuote in aliquo actu
ſuo vt qñ ſtat cū diſcipulis ſuis. qñ cū peccato-
ribus qñ etiā loquitur eis. qñ predicat turbe. qñ
vadit ꝛ qñ ſedet. qñ dormit ꝛ qñ vigilat qñ come
dit: ꝛ qñ alijs miniſtrat: qñ ſanat egrotos: ꝛ qñ alia
facit miracula. In his aūt ꝛ ſimilib⁹ cōſidera oēs
geſtus ſuos, maxime contemplās faciem eius ſi
potes imaginari quod ſuꝑ oīa predicta mihi ſi vi-
detur difficilius. Illud etiā attente obſerua ſi for
te ipſe te cum benignitate reſpiciat. Et tibi hec
ſint ꝓ recurſu ꝛ doctrina oīm q̄ ſequūtur. ꝛ vbi-
cunqꝫ narrauero ſi aliter non expreſſero ſingula
res meditationes. Vel iſtas obmiſero recurras
ad hunc locum ꝛ ſufficit tibi. Ad narrationem
autem ſequentium accedamus. ¶ Poſtq̄ ergo
dñs Jeſus rediit a baptiſmo cōuerſabat humili
tatis magiſter humiliter. vt ante ſolitus erat. Ce
pit tñ paulatim ſe manifeſtare aliquibus docen-
do ꝛ predicando occulte. Non enī ꝑ totū annuꝫ
ſequētem ꝑdicatiōis officium publice dicitur aſ-
ſumpſiſſe videlicet vſqꝫ ad miraculū de nuptijs
qd fuit eodem die quando fuit baptizatus anno
reuoluto. Et ſi aliquādo ꝑdicabat. ꝛ diſcipuli ba
ptizabāt non tamen adeo predicationem ipſam
per ſe ꝛ ſuos frequentabat ante iohānis incarce
rationes ſicut poſt ex hoc nobis tribuens ſtupē-

de humilitatis exemplū. dū Johāni ſe longe ꝛ lō
ge inferiori in predicatiōis officio ꝓut ex ſuperi
orib⁹ pie ꝑcipi aut cogitari poteſt hūiliter ꝓferre
bat. Nō ergo cepit cū boatu ꝛ pompa ſed humi-
liter ꝛ paulatim. Quadā ergo die ſabbati dū eſſet
in ſynagoga cum alijs in eccl'ia iudeoꝝ. ſurrexit
legere in libro Iſaie ꝛ legit locū vbi ſcriptuꝫ eſt.
Spūs dñi ſuper me ꝓpter qd vnxit me. euangeli
zare pauꝑibus miſit me. Et tūc cum plicuiſſet li
brū dixit. Hec ſcriptura impleta ē hodie in auri-
bus veſtris. Conſpice ergo eū quō humiliter ſu
ſcipiens lectoris officiū benigno ꝛ placito vultu
legit inter eos ꝛ exponit ſcripturam. Et quomō
humiliter ſe incipit manifeſtare duꝫ dicit Hodie
impleta eſt hec ſcriptura. i. ego ſuꝫ ille de quo lo-
quit: Et ora oīm erāt in eū intenta ꝓpter efficaci
am verboꝝ. ꝛ aſpectum humilem ꝛ decoꝝ. Fuit
enī pulcerrim⁹: fuit etiā eloquētiſſim⁹. ꝛ de vtroqꝫ
ſic per ꝓphetam dictū fuerat. Specioſus forma
pre filijs hoīm diffuſa eſt gratia in labijs tuis.

¶ De vocatiōe diſcipuloꝝ. Cap. xx.

CEpit etiam dñs Je
ſus vocare diſcipulos ꝛ ſe ſollicitū
reddere circa nr̄am ſalutē ſemꝑ hu-
militate ſeruata. Et vocauit petrꝝ ꝛ
andreā trib⁹ vicib⁹. Prima de q̄ di

ctum eſt ſupꝛa.qn̄ erat circa ioꝛdanē, ⁊ tūc in alí
qualē venerunt eius noticiā. Secunda de naui.
qn̄ ceperūt piſces.vt narrat Lucas. Tunc em̄ ſe
cuti ſunt cum aīo redeundi ad ꝓpꝛia. Ceperunt
tm̄ audire doctrinā ipſius. Tertia de naui vt nar-
rat matheus cum dixit. Venite poſt me faciam
vos piſcatoꝛes hoīm:tūc relictis rhetibus ſecu
cuti ſunt eū. Similiter vocauit Jacobū ⁊ iohan
nē in predict) duabus vicib⁹ vltimis. Et in ciſ-
dem locis ꝯtinetur d̄ ipis.in quibus ꝯtinetur d̄
petro ⁊ andrea.vocauit etiam iohānē de nuptijs
vt dic̄ Hiero. In textu tm̄ euāgelij nō habet. Itē
vocauit philippū dicēs. Seq̄re me. Similit̄ ma-
theū publicanū. De mō vero vocatōis alioꝝ nō
eſt ſcriptū. Conſidera ergo ⁊ cōſpice eū in pꝛedí
ctis vocatiōibus ⁊ ꝯuerſatiōe cuꝫ ipſis ꝙ affe-
ctuoſe vocat eos. reddens ſe eis affabilem ⁊ do
meſticū ⁊ obſeq̄oſum. attrahēs eos int⁹ ⁊ extra.
ducendo etiā eos ad domū matri). ⁊ familiariter
vadēs ad domos eoꝝ Docebat ⁊ inſtruebat eos
⁊ curā de ipis hēbat pꝛecipuā ſicut mater d̄ vni-
co filio. Dicit̄ ꝙ btūs petr⁹ referebat ꝙ qn̄ in alí
quo loco doꝛmiebat cū eis.ſurgens de nocte.⁊ ſi
aliquē eoꝝ inueniebat diſcoopertum recooplebat
eos.q2 tenerrime diligebat eos. Sciebat em̄ q̇d d̄
ipis erat facturus.ꝙuis eſſent homies rudis cō
ditōis ⁊ humilis natiōis. tm̄ pꝛincipes mundi ⁊

duces in bello ſpūali oīm fideliuꝫ ꝯſtitutur⁹ eos
erat. Et ꝯſidera ꝓ deo a qualib⁹ cepit eccl'ia. No
luit em̄ dn̄s eligere ſapiētes ⁊ potētes hu⁹ ſecu
li.ne ipōꝝ ꝓbitati aſcriberent̄ opa q̄ fienda erāt.
ſed ſibi hec reſeruauit ⁊ in ſua bonitate potentia
⁊ ſapientia nos redemit.

¶ De cōuerſiōe aque in vinū ad nu-ptias. ¶ Capitulum xxj.

QUāuis dubiū ſit cu-
ius fuerant nuptie in chana galilee
ſicut magiſter i hiſtoꝛia ſcolaſtica tā
git. Nos tm̄ meditemur fuiſſe iohā-
nis euangeliſte qd̄ hr̄ in ꝓlogo ſu-
per Job.vbi Hiero.affirmare hoc videt̄. In eis
dn̄a noſtra fuit. nō tm̄ inuitata tāꝙ extranea. ſed
quaſi maioꝛ ⁊ digniorꝛ ꝓ̇mogenita inter ſoꝛoꝛes
fuit in domo ſoꝛoꝛis quaſi in domo ſua ⁊ tanꝙ
adminiſtratrix ⁊ dn̄a nuptiaꝝ. Qd̄ ex tribus col-
ligere poſſum⁹. Pꝛimo ex eo ꝙ in eis cōtinet̄ ꝙ
mater Jeſu erat ibi. ⁊ de ieſu ⁊ diſcipulis ꝙ erāt
vocati. ⁊ ſic de alijs qui ibi fuerūt intelligi debꝫ
Cuꝫ ergo ſoꝛoꝛ eius maria ſalome vxoꝛ zebedei
iuiſſet ad eam nazareth. q̄ diſtat a loco de chana
ꝑ quattuoꝛ miliaria vl' circa:dicēs ꝙ volebat fa
cere nuptias filio ſuo iohi.ipa iuit cum ea ⁊ ꝑue

nit aliquot dies ad ꝑparationē.ita ꝙ qn̄ alij erāt
inuitati ipſa iā erat ibi. ¶ Scđo ex eo colligere
poſſum⁹ ꝙ ipſa perpēdit defectū vini.vn̄ ip̄a nō
erat ſicut vna ex diſcūbentibus.ſꝫ ſicut ꝓ cuius
manus res ibāt. Et ideo vidit ſibi deficere vinū
Si em̄ tūc diſcubuiſſet.nūquid iuxta filiuꝫ inter
hoīes mater verecūda ſurrexiſſet: Et ſi alibi inter
mulieres nūquid ꝑpendiſſet defectū vini magis
ꝙ̄ alie.ꝛ ſi ꝑpendiſſet nūquid ſurrexiſſet de pran
dio ꝛ iret ad filium: Incōueniētia hec viderētur
Et ideo veriſimile eſt ꝙ tūc non diſcūbebat. De
ip̄a nanqꝫ dicit̄ ꝙ erat valde obſequioſa. ¶ Ter
tio colligitur ex eo ꝙ ipſa p̄cepit miniſtris vt irēt
ad filium ꝛ facerent qđ mandaret. Et ſic videtur
ꝙ precepiſſet eis ꝛ ꝙ nuptie gubernabātur per
eam. ꝛ ideo ſollicita fuit ne ibi defectus contin⸗
geret. Igitur ſm̄ modū hūc cōſpice dn̄m Jeſuꝫ
inter alios comedentem ſicut vnū quēuis de po
pulo.ꝛ ſedentē in loco humili. Nō inter maiores
prout ex loco ip̄o colligim⁹. Non em̄ ſupborum
more volebat p̄mos recubitus in cenis. nam do
cturus erat: Cū inuitatus fueris ad nuptias re
cumbe in nouiſſimo loco. Ip̄e ṽo cepit prius fa
cere ꝙ̄ docere. Conſpice etiam dn̄am obſequio⸗
ſam alacrē ꝛ ſollicitā in cūctis faciēdis ꝛ prebē⸗
tem ꝛ oſtendētem miſtris quid ꝛ qualiter diſcun
bentibus deferāt. Cumqꝫ ꝑpe finem cōuiuij redi

rent ad eam miniſtri dicētes. Nō habem⁹ plus de
vino qđ apponam⁹ eis. Ip̄a rn̄dit. Ego ꝑcura⸗
bo ꝙ habebitis.expectate parumper.ꝛ exiēs ad
filium qui humiliter vt dixi ſedebat in fine men⸗
ſe ꝑpe oſtium camere dixit ei. Fili mi hic vinum
deficit ꝛ hec noſtra ſoror eſt paup ꝛ neſcio quali
ter habere poſſumus. Qui rn̄dit. Quid mihi ꝛ ti
bi eſt mulier: Dura videtur rn̄ſio ſed ad noſtras
inſtructioneꝫ fuit. ſm̄ Bern̄. qui in hoc loco ſic
dicit.ſermone.vij.in epiphania. Sermo incipit.
In operibus dn̄i. Quid tibi ꝛ illi dn̄e: Nōne qđ
filio ꝛ matri: quid ad illam pertinet queris.cum
ſis benedictus fructus ventris ei⁹ immaculati:
Nōne ip̄a eſt q̄ ſaluo pudore ꝯcepit ꝛ ſine pudo
re peꝑit: Nōne ip̄a eſt in cui⁹ vtero nouē menſib⁹
morat⁹ es.cui⁹ ṽgineis vberib⁹ lactat⁹ es.cū q̄
xij.annoꝝ fact⁹ de hierl'm deſcendeſti ꝛ eras ſub
dit⁹ illi: Nūc ḡ dn̄e q̇d moleſt⁹ es illi dicēſ. Quid
tibi ꝛ mihi: Multū ꝑ omnē moduꝫ.ſꝫ iā manife
ſte video ꝙ nō velut indignās aut ꝯfundere vo⸗
lēs ṽginis ꝛ matri teneraꝫ ṽecūdiā dixeri. Quid
mihi ꝛ tibi. Uenietibus em̄ ad te iuxta p̄ceptuꝫ
miniſtri.nihil cūctat⁹.facis qđ ſuggeſſit. Ut q̇d
ergo fr̄es vt q̇d rn̄derat pri⁹: vtiqꝫ ꝑpt̄ nos ꝛ cō
uerſos ad dn̄m.vt iā non ſollicitet carnaliū cura
parentū ꝛ neceſſitudines ille nō impediāt exerci
tium ſpirituale. Quādiu em̄ de mūdo ſumus.de⸗

bitores nos ↄſtat eſſe ꝑentibus. At poſt ꝙ relin-
quimus noſmetipſos multo magis ab eorum ſolitu
dine liberi ſumus. Vñ legim⁹ fratrē quēdam in
herem̄ ↄuerſantē cū ad eū carnalis frater auxi-
lij gratiā aduenisſet rñdiſſe vt adiret alterum fra-
trem eorum. cū ille vtiqȝ iā obiſſet. Cunqȝ admira-
tus qui venerat rñderet: quia ille obijt: heremita
quoqȝ ſe ſimiliter obiſſe rñdit. Optie ergo docuit
dñs ne ſollicitisim⁹. ſup propinquis carnis no-
ſtre plus ꝙ religio poſtulet. qñ ipſe matri ⁊ tali
matri rñdit. Quid mihi ⁊ tibi ↄ mulier? Sic ⁊ in
alio loco. Cum ſuggereret ei quidam qm̄ mater ei⁹
⁊ fratres foris ſtarent. querētes ei loqui. Rñdit.
Que eſt mater mea ⁊ fratres mei? Vbi mō ſunt q̄
tam carnaliter ⁊ inaniter ſuper carnalibus ꝓpin-
quis ſuis ſoliciti ſunt ac ſi adhuc viuerēt cū eis
⁊ ipſi cū eis? Hucuſqȝ Bern. De hac ꝗ rñſione
mater non diffidēs ſed de ſua benignitate preſu-
mēs rediit ad miniſtros ⁊ dixit. Ite ad filiū me-
um ⁊ quicquid vobis dixerit facite. qui euntes im
pleuerūt iuxta dñi mādatū idrias aqua. Quo fa
cto dixit eis. Haurite nunc ⁊ ferte architriclino.
¶ In hoc aūt nota primo diſcretionē dñi. quia
ꝑmo miſit magis honorabili viro. Scdo ꝙ ipſe ſe-
debat longe ab eo cum diceret. ferte illi. quaſi ab
eo remoto. Sȝ cum ille ſederet in loco magis ho
norabili: colligere poſſum⁹ ꝙ dñs noluit ibi ſede

re iuxta eū imo elegit ſibi humiliorē locū. Mini-
ſtri ergo dederūt vinū illi ⁊ alijs diuulgātes mi-
raculum. quoniā ipſi ſciebant quō factum fuerat
⁊ crediderūt in eū diſcipuli ei⁹. Finito aūt cōui-
uio dñs Jeſus vocauit Johānem ſeorſum dicēs
Dimitte hāc vxorē tuā ⁊ ſeq̄re me. quia ad alti-
ores nuptias te ꝑducā: qui ſecut⁹ eſt eū. In hoc
ergo ꝙ dñs nuptijs interfuit matrimoniū carna
le approbauit tanꝙ a deo inſtitutū. Sȝ in hoc ꝙ
vocauit Johānē d nuptijs apte dedit intelligere
ꝙ longe dignius eſt ſpūale matrimonium ꝙ car
nale. Receſſit ergo inde dñs Jeſus volēs his q̄
ad ſalutē hoīm ꝑtinēt deinceps publice ⁊ palam
intendere. Prius autem voluit reducere matrem
ad domū ſuam: Talem em̄ dñam. talē ſocietatem
habere decebat. Accepit ergo eam ⁊ Johānem ⁊
alios diſcipulos ⁊ iuerunt in caphar naum ꝓpe
nazareth ⁊ poſt aliquot dies nazareth. Conſpi-
ce ergo eos ꝑ viam qualiter vadūt pariter mater
⁊ filius. humiliter vadūt ⁊ pedeſtres. ſȝ multum
amanter. O quales duo ſunt illi: nunꝙ alij tales
duo in terra viſi fuerūt. Cōſpice etiā diſcipulos
reuerenter ſequentes ⁊ auſcultātes verba domi
ni. Non em̄ ipſe erat ocioſus. ſemper quippe ali-
quid boni faciebat aut dicebat. Non poterat in
tali comitatu tedium cōmeantibus generari.

¶ De ſermone dñi in monte quē in-

cepit a pauꝑtate. ¶ Capitulū. xxij.

Onuocans dn̄s Je-
ſus diciꝑulos ſeorſuꝫ a turbis aſcē-
dens cuꝫ eis in montē thabor ꝓpe
nazareth ad duo miliaria vt eos im-
bueret eloquijs ſuis. Decebat enī ꝙ
eos prius ⁊ ſuper alios inſtrueret. quos ſuꝑ ali-
os ꝯſtituturus erat magiſtros ⁊ duces. Tunc ergo
de multis inſtruxit. ⁊ ſermo ille pulcerrimus fuit
⁊ copioſus. Nec mirū quia os dn̄i cōpilauit eū.
Docuit aūt eos de beatitudinib᷒. de oratione ie-
iunio ⁊ elemoſina. alijſqꝫ plurimis ad ꝟtutes per-
tinentibus q̄ in ip̄o euāgelio poteris reperire. Le-
gas euꝫ diligēter ⁊ ſepe ⁊ cōmēda memorie que
in ip̄o dicūtur. quia ſpūaliſſima ſunt. ⁊ tn̄ nūc nō
ꝓſequor qꝛ nimis foret longū. nec tales expoſiti-
ones hn̄ videntur ſemꝑ in meditationes cadere.
Quāuis ad tuā iſtructiōeꝫ talia ꝓut mihi occur-
rēt iterſerā. Et etiā moralia ⁊ auctoritates ſctōꝝ.
Hoc ergo hic tetigiſſe ſufficiat ꝙ dn̄s initiū ſer-
monis huius a pauꝑtate incepit. dans intellige-
re ꝙ pauꝑtas eſt totius ſpūalis exercitij ꝓmari-
um fundamētū. Non eīn expedite p̄t ſequi xp̄m
pauꝑtatis ſpeculū qui oneratus eſt in tꝑalibus re-
bus. Nec eſt liber ſꝫ ſeru᷒ qui animi affectionem
ſubijcit iſtis reb᷒ trāſeūtib᷒. Jdcirco dixit. Bea-
ti pauperes ſpū. ⁊c̄. Eius eīn rei ꝙ̄ affectuoſe di-
ligo me ſeruū ſponte conſtituo. Nā amor eſt aīe
pōdus portās eā quocūqꝫ ip̄e fertur vt dic̄. Au-
guſt. xiij. ꝯfeſ. Et iō nihil oīno eſt amādum niſi
deus vel mere ꝓpter deū. Merito ergo beat᷒ di-
citur pauper qui ꝓpter deum cetera vilipendit.
Jam eīn pro magna parte deo ſuo coniūctus eſt.
¶ De hac aūt pauꝑtate ſic dic̄. Bern̄. in. iiij. ſer-
mo. de aduentu. Magna quedā pēna eſt pauꝑ-
tas qua tam cito volatur in regnū celoruꝫ. Nam
in alijs virtutibus que ſequūtur ꝓmiſſio futuro
tꝑe indicatur. paupertati nō tam ꝓmittitur ꝙ̄ da-
tur. Vn̄ in p̄nti tꝑe enūciatum eſt. qm̄ ip̄oꝝ eſt re-
gnum celorū. Videmus eīn pauperes aliquos.
qui ſi veram paupertateꝫ haberēt nō adeo puſi-
lamines inuenirētur ⁊ triſtes. vtpote reges: ⁊ re-
ges celi. ſꝫ aliq̇ ſūt q̇ pauꝑes eſſe volūt. eo tn̄ pa-
cto vt nihil eis deſit. ⁊ ſic diligūt pauꝑtatem vt
nullā inopiā patiātur Jdē ſer. xxj. Can. Et ego
ſi exaltat᷒ fuero a terra: Audacter dico oīa trahā
ad meip̄m. Nec eīn temerarie vſurpo mihi ffēs
mei vocē cui᷒ me induo ſimilitudine. ꝙ ſi ita eſt
nō putēt diuites hui᷒ ſeculi: ffēs xp̄i ſola poſſi-
dere celeſtia qꝛ audiūt dicentē. Bti pauꝑes ſpū
qꝛ ip̄i poſſidēt ⁊ terrenū. ⁊ quē tangā nihil habē-
tes oīa poſſidētes: nō mēdicantes vt miſeri: ſed
vt deū poſſidentes. eo ꝓ certo magis deum quo
minus cupidi. Denīqꝫ fideli hoī totus mūdus

diuitiarū eſt. Totus plane quia tam aduerſa ꝙ
ꝓſpera ipſius: eciā oīa ſeruiunt ei ⁊ coopant̄
in bonū. Ergo auarus terrena eſurit vt mendic⁹
fidelis ꝯtēnit vt dn̄s. Ille poſſidendo mendicat
iſte ꝯtemnēdo ſeruat. Quere a quouis coꝝ qui
inſatiabili corde lucris tempalibus inhiant q̄d-
nam d̄ his ſentiāt qui ſua vendētes ⁊ dātes pau
peribus regnū celoꝝ ꝓ terrena mercant̄ ſubſtan
tia vtrū ſapiēter agāt necnō: ꝓculdubio rn̄debit
ſapiēter: Quere recte cur approbat ipſe qd̄ nō fa
cit nō poſſuꝫ inq̄t. Quare: ꝑfecto q̄a dn̄a aua-
ricia non ꝑmittit: quia liber nō eſt. quia non ſunt
ſua q̄ poſſidere videt̄. ſed nec ſui iuris. Si ꝟo tua
ſunt. expēde ad lucra: ⁊ ꝓ terrenis celeſtia cōmu
tato. Si nō vales facere te pecunie tue non dn̄m
eſſe dicā ſꝫ ſeruū / cuſtodem nō poſſeſſoreꝫ. Huc-
uſqꝫ Bern̄. ¶ Sed redeamus ad meditationeꝫ
Conſpice ergo ⁊ conſidera dn̄m Jeſum hūiliter
in terra ſedentē ſuꝑ illo mōte. ⁊ diſcipulos ſuos
circa eū. quō ſtat inter eos quaſi ſit vnus ex eis.
⁊ quō affectuoſe benigne ⁊ pulcre ⁊ efficaciter
eis loquit̄: inducēs eos ad dictos actus ꝟtutū
Et ſemꝑ vt ſupra in generali conſideratione tibi
dixi reſpicere coneris faciē eius. Cōſpice in diſci
pulos quō reuerenter humiliter ⁊ cū tota mentis
intētione aſpiciūt eum ⁊ auſcultāt illa verba mi
rifica. ⁊ ea memorie cōmendāt ⁊ iocunditate ma

gna fruunt̄ tā in verbis ꝙ in aſpectu. In hac au
tē ꝯſideratione iocunderis ⁊ tu: aſpiciēdo ac ſi vi
deres eum loquētem ⁊ approximando eis ſi for-
te vocata fueris. ⁊ immorando ibidē vt dn̄s tibi
dabit. Completo vero ſermōe ꝯſpice illum dn̄m.
Jeſum vna cū diſcipulis ipſis deſcēdentē d̄ mō
te. ⁊ cum ipſis familiariter loquentē. etiā eundo
ꝑ viā. ⁊ quō ille ſimpliciū cetus gregatim ſequit̄
eum. nō curioſe ordinat⁹. ſed ſicut pulli poſt gal
linam. vt quibꝫ melius audiat magis eideꝫ nitit̄
approximare. Et quō turbe ſibi affectuoſe oc-
currūt. ⁊ infirmos eidem ſanādos offeruut. Ipſe
vero ſanabat omnes.

¶ De ſeruo centurionis ⁊ filio regu-li a dn̄o liberatis. Mat. viij. Lu. vij. Joh. iiij. ¶ Capitulum. xxiij.

CApharnaū ꝟo erat
quidam centurio. i. centum militum
ductor. ⁊ ſeruuꝫ habebat infirmum
Miſit ergo fide plenus ad dn̄ꝫ Je-
ſum vt eum curaret. Humilis autē
dn̄s rn̄dit. Ego veniā ⁊ curabo eum. quod cum
ſciuit Centurio. remiſit ad eum dicēs. Dn̄e non
ſum dignus vt intres ſub tectū meuꝫ: ſed tm̄ dic

verbum ꝛ ſanabitur puer meus. Ieſus aũt cõmen
dans fidẽ eius nõ iuit vlterius. ꝛ ſuũ abſentem
ſanauit. Cum aũt in eadẽ ciuitate eſſet quidã re-
gulus. i. paruus rex. iuit pſonaliter ad Ieſuz ro-
gans eũ vt veniret ad domũ ſuã ꝛ ſanaret. filiuz
ſuũ infirmũ. At ieſus ire noluit filiuz tñ ſanauit.
In his aũt ↄſidera meritũ fidei ꝑpter centurio-
nẽ. ꝛ humilitatẽ dñi volentis ire ad ſeruũ ꝛ reguli
pompã refugientis. ¶ Conſidera etiã ꝙ nõ debe-
mus acceptare pſonas. Plus enim honorauit
hic dñs ſeruũ militis ꝙ̃ filiuz regis. Sic ꝛ nos
debemus nõ ad oculos ſuire: nec ſm exigentiam
exterioris põpe. ſ; ſm intentiõem vel bonitatem
eius qui ſuitio indiget. ꝛ nõ ex cõplacentia ſed
ex charitate ſuiamus.

¶ De paralitico miſſo ꝑ tectum ꝛ a dño curato. Mathei. viij. Marci. ij. Luce. v. Capitulum. xxiiij.

IN ciuitate predicta
capharnaũ cũ dñs Ieſus doceret
in quadã domo. ꝛ eſſent ibi cõgre-
gati phariſei ꝛ legis doctores multi
ex omni caſtello iudee ꝛ Hieruſa-
lem. Venerũt quidã volẽtes ingredi domũ cum
paralytico quẽ portabãt vt a dño ſanaret. Cũqꝫ
ꝑpter multitudinẽ nõ poſſent aſcenderũt ſuꝑ te-
ctũ domus. ꝛ inde intromiſerũt eũ ꝛ poſuerunt
eũ ante Ieſum. Dñs xo Ieſus vidẽs fidẽ eorũ
dixit. Dimittũtur tibi pctã tua. Ipſi aũt phariſei
ꝛ legis doctores obſuãtes eũ ex malicia intra ſe
dicebãt ipm blaſphemaſſe deũ. qꝛ ſolꝰ deus põt
dimittere pctã: ꝛ ipſi hoc attribuebãt ſibi quẽ pu-
rũ hoiem eſſe credebãt. Ait ergo benignus ꝛ hu-
milis dñs ſcrutãs corda ꝛ renes hoiz. Quid co-
gitatis mala in cordibꝰ veſtris? Et addidit vt ſcia
tis: qꝛ filius hois hꝫ ptãtẽ in terra dimitẽdi pec
cata ꝛc. ¶ Hic quatuor ſunt meditãda. Primũ
pſpicacitas intellectꝰ xp̃i q̃ cogitatiões illoꝝ vi
dit. Scdõ: qꝛ ꝑpter pctã veniũt infirmitates ꝛ ex
abſolutiõe a pctis aliqñ ↄtigit liberatio infirmi-
tatũ. ſic etiã habebis infra de curato apd piſcinã
cui dr a dño ne amplꝰ peccet ne deteriꝰ ſibi con
tingat. Tertiũ ↄſidera ꝙtũ magnuz ſit meritũ fi-
dei. nã etiã alteriꝰ fides alteri ꝓdeſt. ſicut. ſ. pri-
me habuiſti in ſuo cẽturionis. Sic ꝛ infra habe-
bis in chananea ĩ cuiꝰ fide filia fuit ſanata. Hoc
quotidie ↄtingit in pueris qui baptizant: q̃ ſi an
te annos diſcretiõis moriant in alteriꝰ fide ſuſci
piũt arrã ꝑpter quã ĩ merito xp̃i ſaluant: qđ eſt ↄ̃
quoſdã hereticos maledictos. Circa quartũ me
ditãdũ de ipſo inter illos ſedẽte ꝛ benigne mali-
gnis reſpondẽte ꝛ miraculum faciẽte: recurre ſu-

pra ad generalem cōſiderationē quam tibi dedi-

¶ De ſocru ſymonis liberata.

¶ Capitulum xxv.

[C]ontigit dominū Je
ſum in ciuitate predicta Caphar-
naum diuertere in domuz ſymonis
petri. vbi ſocrus eius magnis febri
bus tenebatur. Humilis ergo dñs
familiariter tetigit manū eius ⁊ curauit eā adeo
vt in ꝯtinenti ſurrexit ⁊ ei ⁊ diſcipulis miſtrauit
Sed quid miniſtrauit eis nō eſt ſcriptum. Cogi-
ta ergo ꝙ in domo pauperis pauptatis amatori
aliqua cibaria groſſa ⁊ que cito pari poterāt eis
apposita ſunt. Conſidera etiā ipſuz dñm Jeſuz
iuuantē ꝑparare. maxime in domo diſcipuli ſui.
Et q̄uis humilia cogita ſiue de tabula ponēda ſi
ue de ſtratis lauandis ⁊ ſimilibus. Talia eñi om
nia faciebat humilitatis magiſter qui miniſtrare
venerat ⁊ non miniſtrari. Et ſe familiariter ad ſe
dendū ponebat in medio mēſe: ⁊ comedebat ala
criter. precipue cum in prandio relucebat paup-
tas quam ſic amabat.

¶ De dormitione dñi in nauicula.

¶ Capitulum. xxvi.

[I]ntrans dñs Jeſus
in nauiculam cum diſcipulis ſuis
poſuit ſe ad dormiēdū tenēs caput
ſup ceruicali. Ipſe eñi multū vigila
bat de nocte in oratiōib⁹. multumq̄
de die in predicatiōibus laborabat. Cūq̄ dormi
ret orta tēpeſtate diſcipuli ꝑiclitari timebāt ſed
nō audebant eum excitare. Timore tandē coacti
excitauerūt eū dicētes. Dñe ſalua nos: perimus
Qui ſurgēs increpauit eos de modica fide. ⁊ im
pauit mari ⁊ vētis ⁊ ceſſauit tēpeſtas. In predi
ctis ergo actibus ſuis intuere ⁊ reſpice euz ſm
generalez regulā ſiue traditionē ſupra traditam.
Hoc tñ hic ꝯſiderare potes ꝙ licet nobis circa
nos ⁊ facta noſtra dñs videatur dormire. maxie
qñ tribulamur. ipſe tñ diligētiſſim⁹ eſt ſup cuſto-
diam noſtrā. Et idcirco debemus eſſe in fide cō-
ſtantes. de nullo heſitantes.

¶ De filio vidue a dño ſuſcitato.

¶ Capitulum. xxvii.

[C]um ſemel iret domi
nus Jeſus verſus ciuitatem naim
obuiauit multitudini hominū por-
tantium quendam iuuenē filium vi
due mortuū ad ſepulcruz. Pietate
ergo pius dñs Jeſus mot⁹ tetigit feretrū ⁊ por

rantes ſteterũt. Ipſe aũt dixit. Adoleſcẽs tibi di-
co ſurge. ⁊ ſtatĩ ſurrexit q̃ fuerat mortu⁹ ⁊ reddi
dit eũ matri ſue. Omnes aũt ſtupuerũt ⁊ laudaue
rũt dñm. In cõſideratõib⁹ vero recurre vt ſupra.

¶ De puella ſuſcitata ⁊ martha curata. ¶ Capitulum. xxviij.

A petionẽ cuiuſdã
ex principibus ibat dñs Ieſus cum
eo ad ſanandũ filiã ſuam. Cum er-
go turba magna iret cum eo. inter-
erat quedã mulier grauiter infirma
que dicitur fuiſſe martha ſoror marie magdalene
que intra ſe dicebat. Si tetigero tm̃ fimbriã ve-
ſtimẽti eius ſalua ero. ⁊ cũ timore approximans
tetigit ⁊ liberata eſt. Dixit aũt dñs Ieſus. Quis
me tetigit? Et rñdit petr⁹. Dñe turbe cõprimũt
te ⁊ affligũt. ⁊ tu dicis. quis me tetigit? Vide hic
patientiã dñi. Nã ſepe cõprimebatur a turbis. qr
volebãt ei approximare. Ieſus autẽ ſciebat q̃d
dicebat. Et iterũ dixit. Ego ſenſi virtutem ex me
exiſſe. Tũc martha negociũ publicauit. Libẽter
eam dñs curauit cũ qua multã familiaritatẽ po-
ſtea habuit. Et tũc dixit ei. Fides tua te ſaluã fe
cit. In hoc ergo miraculo habes fidei cõmenda
tionẽ. Habes etiã q dñs vult miracula nota eſſe
ꝓpter vtilitatẽ comunẽ. ſed quãtũ in ſe ꝓpter hu
militatẽ abſcõdebat. vt hic etiã habes. q̃d cũ di-
uina faceret ꝑtate fidei illi⁹ attribuebat. Habes
etiã quoddã valde notabile ad hũilitatis cuſto-
diam. ſic beatus Bern̄. hoc mõ introducit. Qui-
libet pfecte dño ſeruiens põt appellari fimbria
quaſi vltima ps veſtimẽti dñi. ꝓpter ſuam humi
lem reputationẽ. Qui ergo ad dictũ ſtatũ ꝑuene-
rit q ſciat ſe a dño exaudiri liberandis infirmis
vel alijs miraculis. nõ extollatur ꝓpterea: nec ſi-
bi attribuat qr nõ ipſe ſʒ dñs facit. Quãuis em̃ ſ
martha tangeret fimbriã ad cui⁹ tactũ ſe liberari
cõſiderabat. ⁊ ſic ꝯtigit. nec tñ a fimbria ſed a dño
virtus liberatiõis exiuit. Et ꝓpterea ipſe dixit.
Senſi virtutem ex me exiſſe. Nota ergo hoc bñ
⁊ nihil boni tibi imppetuũ attribuas. quia totũ
eſt a dño Ieſu. Tandẽ dñs Ieſus iuit ad domũ
principis ⁊ inuentam filiam mortuã ſuſcitauit.

¶ De cõuerſione magdalene ⁊ alijs. ¶ Capitulum. xxix.

Curialiſſimus domi-
nus inuitat⁹ quadã die a ſymone
leproſo iuit ad prandẽdũ cũ eo q̃d
facere ſolit⁹ erat. tũ ex ſua curialita
te. tũ ex benignitate ⁊ zelo quẽ hẽbat
ad ſaluãdas aĩas ꝑ quibus de celo
deſcẽderat. vñ comedẽdo cũ hoib⁹ ⁊ ꝯuerſando

cum eis ad amorem ſui eos attrahebat. tū etiã
ex amore paupertatis. Nã ⁊ ipſe pauperrimus erat
⁊ de mundi huius ſuba pro ſe ⁊ ſuis nihil ſum-
pſerat. Humiliter ergo ⁊ cū gratiarū actiōe ſpe-
culum humilitatis Jeſus cū inuitabat recipie-
bat pro loco ⁊ tēpore. Audiēs aūt Magdalena
ꝙ in domo ſymonis p̄dicti recūberet: que iã for-
te ipſm ſepe p̄dicantē audierat ⁊ ardēter amabat
licet nōdū hoc propalaſſet, tacta dolore cordis
intrinſecus ꝑ peccatis ſuis ⁊ amoris eius igne
ſuccenſa, ꝯſiderãs ꝙ ſine ipſo ſalutē obtinere nō
poterat ⁊ amplius differre nō volens. perrexit ad
locū cōuiuij, facieq₃ inclinata: ac oculis in terras
demiſſis ante ꝯuiuas trãſiens nō quieuit donec
ꝑuenit ad dn̄m ac dilectū ſuū: ⁊ tunc illico ad pe-
des eius ꝓſtrata viſceroſo dolore pariter ⁊ rubo-
re repleta de peccatis ſuis ꝓcūbēs ⁊ ponēs vul-
tum ſuꝑ ipſius pedes cū ꝯfidentia quadã quia
iam intra ſe eū ſuꝑ oīa diligebat, cepit fortiter
fletibus atq₃ ſingultibus abūdare ac tacite intra
ſe dicere. Dn̄e mi firmiter credo ſcio atq₃ ꝯfiteor
vos deū ac dn̄m eſſe meū. In multis autē ⁊ ma-
gnis offendi maieſtatē veſtrã. ⁊ multiplicaui pec
cata ſuꝑ numerū arene maris. ſ₃ ad vr̄am miſcdiã
ꝯfugio iniqua ⁊ peccatrix. doleo ⁊ cōpungor. ve
niam peto, emēdare pctã parata ⁊ nūq̄ a vr̄a obe
dictia diſcedere ꝓpono. Nō patiar q̄ſo repulſas

a vobis: q₂ aliud refugiū nec me poſſe hr̄e ſcio
nec hr̄e volo. q₂ vos ſolum ſuꝑ oīa diligo. Nō
ergo me repellatis a vobis. ſ₃ de meis ſcelerib⁹
me punite vt libet: miſcdiam tn̄ peto. Interī aūt
lachryme decurrētes largiter pedes dn̄i balnea-
uerūt ⁊ lauerunt. Unde hic manifeſte hr̄e poteſt
ꝙ dn̄s Jeſus diſcalciatus ibat. Tandem a fletu
ceſſans. ⁊ cū ꝑpendit indignū₃ iudicãs ꝙ ſue la
chryme pedes dn̄i cōtigiſſent capillis ſuis eos
abſterſit. Ideo autē capillis: q₂ ſecū aliud precio
ſius nō habebat quo eos tergeret. ⁊ etiã q₂ ea q̇-
bus ad vanitatē vſa fuerat ad vtilitatē ꝯuertere
intēdebat. Et etiã ne vultum a pedibus dn̄i elon
garet. ⁊ amore creſcente oſculabat̄ eoſdem aman
ter ⁊ ſepe. Et q₂ etiã pedes ipius dn̄i ꝓpter itine
ra ſqualidi erãt, eos vngebat precioſo vnguento
Conſpice ergo bene ipſam ⁊ ſuper his moroſe
mediteris ob deuotiōem eius que ita ſingularit̄
a dn̄o fuit dilecta. Et etiã q₂ ſolēne feſtum fuit h̄
valde. Conſpice etiã dn̄m Jeſum q̄ benigne ſu-
ſcipit eã. ⁊ q̄ patiēter ſuſtinet quicq̄d facit. Ceſ-
ſat ⁊ quieſcit a comedēdo donec negociū cōplea
atur. Ceſſant etiã cōuiue ⁊ oēs ſuꝑ hac noui-
tate mirãtur. Symon autē vehementer eum iudi
cabat in corde ſuo ꝙ a tali femina ſe permittebat
tangi quaſi nō eſſet ꝓpheta: nec eã₃ ꝯgnoſceret.
Dn̄s aūt cogitationibus cordis eius rn̄dens ſe

verũ oñdit ꝓphetã. Et exemplo debitoꝝ cõuīcit
Et volẽs apte demõſtrare ꝙ oĩa in dilectiõe con
ſumant dixit. dimittũtur ei pctã multa qm̃ dilexit
multũ. Et ad eam dixit. Uade in pace. O ỽbum
delectabile ⁊ ſuaue ꝙ̃ libẽter illud magdalena au
diuit. ⁊ ꝙ̃ iocunde receſſit. Et ꝑfectẽ ad eã cõuer
ſa deinceps ſctẽ ⁊ honeſte vixit, ac eidẽ mr̃i eius
ꝑſeuerãter adheſit. ¶ Meditare ergo hec diligẽ
ter ⁊ tantã charitatẽ imitari digneris. que ſi maxi-
me verbo ⁊ opere ſic a dño cõmendãtur. Hic enĩ
expreſſe habes ꝙ charitas inter deũ ⁊ pctõrem
pacẽ reformat. Uñ ⁊ beatꝰ Petrus dicit ꝙ cha-
ritas operit multitudinẽ pctõꝝ. Itaqꝫ cũ caritas
oẽs ỽtutes informat. nullaqꝫ deo placet ſine cha
ritate vt ad ipaꝫ hñdam tota virtute nitaris que
te ſponſo tuo xp̃o ieſu acceptaꝫ faciet. Aliquas
de ipa auctates adducaꝫ in mediũ. Dicit ergo de
ipſa Bern. xxix. Can. Chariſma ꝑoptimũ chari
tas eſt plane incompabile qd noue ſpõſe celeſtis
ſponſus totiẽs inculcare curabat. Nũc quidem
dicens. In hoc cognoſcent oẽs ꝙ mei eſtis diſci
puli ſi dilectionẽ habueritis ad inuicẽ. Nũc vero
mandatũ nouũ do vobis vt diligatis inuicẽ. Itẽ
orãs vnũ eos fore. ſicut ipſe ⁊ pr̃ vnũ ſunt. ⁊ pau
lo poſt. Deniqꝫ qd nã huic cõparãdum putamus
que ipſi prefertur martyrio ac fidei trãſferẽti mõ
tes? Hoc eſt ergo qd dico Pax vobis. in nobis

ſit ⁊ om̃e qd extrinſecus minari videat. nõ terret
qꝛ nõ nocet. Idẽ. xxvij. Can. Quãtitas cuiuſcũqꝫ
aĩe extimet de menſura charitatis quã habet. Ubi
gr̃a. Que multũ habet charitatis magna ſit. q̃ par
uũ parua. que nõ nihil nihil. dicẽte aplo. Si chari-
tatẽ nõ hẽo nihil ſuꝫ. ⁊ ſi quãtulũcũqꝫ habere ce
perit vt ſaltẽ diligẽtes ſe diligere curet. ac ſaluta-
re fr̃es ſuos. ⁊ eos qui ſe ſalutãt. iaꝫ nõ nihil qui
dem illam animã dixerim. que in ratione dati vel
recepti. ſocialem ſaltem retinet charitatem. Ue-
rũtamẽ iuxta ſermonẽ dñi qd amplius facit. nec
amplã ꝓinde nec magnã ſꝫ plane anguſtã modi-
cãqꝫ cenſeri aĩam quã adeo modice charitatis eſſe
cognouerim. acſi grãdeſcat ⁊ proficiat. ita ꝙ tran
ſiẽs limites anguſti huiꝰ obnoxiiqꝫ amoris. latos
fines bonitatis gratuite tota libertate ſpũs appre
hẽdat. quo largo quodã gremio. bone volũtatis
ad oẽs ſeipaꝫ curet extẽdere. primũ diligẽdo vnũ
quẽqꝫ tanꝙ̃ ſeipam nunqd iã illi recte diceret. qd
ampliꝰ facis? Quippe q̃ ſeipam tã amplã fac am
plũ inꝙ̃ gerit charitatis ſinũ que cõplectit vniuer
ſos. etiã quibꝰ nulla ſe nouit carnis neceſſitudine
iunctaꝫ. nulla ſpe ꝑcipiendi commodi cuiuſcũqꝫ
nulla percepti retributiõe obnoxiã. nullo deniqꝫ
aſtrictam debito niſi illo ſane de quo dicitur. Ne-
mini quicꝙ̃ debeatis. niſi vt inuicem diligatis.
Uerum ſi adiicias etiam vſqꝫquaqꝫ vim facere

regno caritatis. ⁊ vſq; ad vltimos eius termios
occupare illud pius inuaſoꝛ ꝓualeas. dū ne ini-
micis quidē viſcera claudere pietatis exiſtimes
benefacias his quoq; qui te oderūt.oꝛes ꝓ per
ſequentibus ⁊ calūniantibus te. necnō ⁊ cū ipis
qui oderūt pacē.eſſe pacificus ſtudeas.tūc pꝛoꝛ
ſus latitudo celi latitudo aīme.⁊ latitudo non di
ſpar ſed nec diſſimilis pulcritudo. Impleturq;
demū in ea qđ dicit. Extendēs celū ſicͭ pellē in q̄
iā mire latitudinis altitudis ⁊ pulcritudis celo
ſumm⁹ ⁊ immenſus atq; glorioſus nō mō dignā-
ter habitat: ſed ⁊ ſpacioſe deambulat. Hucuſq;
Bern̄. Vidiſti ergo q̄ ſit vtilis q̄q; neceſſaria
charitatis virtus ſine qua ꝑfectō impoſſibile eſt
placere deo. cū qua ſine dubio placet quicunq;.
Igitur toto coꝛde. tota mēte. totaq; virtute ſtu-
deas ipſam habere q̄ te libēter faciet omnia dura
⁊ aſpera pꝛo deo poꝛtare ⁊ pꝛoximo.

¶ Quō iohānes miſit diſcipulos ad ieſum. ¶ Capitulum.xxx.

Glorioſus miles ⁊ p̄-
curſoꝛ dn̄i Jeſu iohānes baptiſta
cū eſſet in vinculis incarcerat⁹ ab
herode ꝓpter iuſticie ōfenſionē. qꝛ
redarguebat eum qui tenebat vxoꝛem fratris ſui
vinctis. volēs inducere diſcipľos ſuos vt ſeque
rētur dn̄m Jeſum.cogitauit eos ad ipm̄ mittere
vt auditis verbis ⁊ viſis opibus eius exardeſce
rēt in amoꝛē ipſius ⁊ ſequerētur eū. Iuerūt ğ ad
eum ⁊ ex parte Johānis dixerūt Tu es qui ven-
turus es an aliū expectamus: Dn̄s autē Jeſus
magnā turbā tūc habebat.coꝛā ſe. Conſpice bn̄
ipſum quō vultu placido recepit nūcios iohan-
nis. ⁊ quō ſapienter pꝛimo factis ⁊ poſtea verbis
rn̄dit eis. In eoꝛu; ergo pn̄tia ſurdos ſanauit ⁊
mutos ⁊ cecos ⁊ alia miracula multa fecit. ⁊ po
pulo pꝛedicauit ⁊ poſtea illis inter alia dixit Ite
⁊ renūciate iohāni q̄ audiſtis ⁊ vidiſtis. Iuerūt
ergo ⁊ ea retulerūt Johāni. qui ea libētiſſime au
diuit. Illi aūt diſcipuli poſt moꝛtē Johānis fir-
miter xp̄o adheſerūt. Dn̄s Jeſus poſt illoꝛu; di
ſceſſum valde iohānē coꝛā pp̄ľo collaudauit.ſ.
q̄ erat plus q̄ ꝓpheta. q̄ inter natos mulierum
maioꝛ eo nō ſurrexerat.⁊ de aliis vt in euangelio
habes. Tu ergo aſpice dn̄m Jeſu; ſp ⁊ dū pꝛedi
cat ⁊ dū ꝓdicta miracula facit vt ſupꝛa habuiſti.

¶ De obitu Johānis bap. ¶ Capittulum.xxxi.

Hic poteſt occurrere
meditatio de moꝛte ipſius beati io-

hãnis baptiſte. Cũ ergo herodes ille neq̃ſſim⁹. ꝛ
adultera illa peſſima ſimul forte cõdixiſſent ip̃m
occidere vt p ctĩ ſui redargutionẽ nõ haberẽt ꝯti
git vt in die cõuiuij. ſaltanti miſere filie ip̃ius he
rodiadis dareť caput Johis. ꝛ ſic fuit in carcere
decollat⁹. Vide quãt⁹ vir ꝛ q̃ꝫ vilit᷑ ꝛ q̃ꝫ enormi
ter regnãte ac impante neq̃cia occubuit. O deus
q̃liter h̃ fieri ꝑmiſiſti. q̇d ẽ h̃ cogitare ꝙ tali t̃mino
nať Johãnes. q̇ tãte pfectõis ꝛ ſctitatꝭ erat vt pu
taretur eſſe xp̃s: Igiť ſi vis bñ hoc negociuꝫ ru
minare poſt nepharia opa eoꝝ cogita. Johãnis
magnitudinẽ ꝛ excellentiã ſingularẽ. ꝛ tũc pote
ris ſtupere. Audiſti aũt in ſuꝑiori tractatu quali
ter fuit a dño cõmẽdatus in multis. Audi nunc
quõ nũc ꝯmẽdat eũ beatus Bern̄. in quodã ſer
mone ſic dicẽs. Illa mater ꝛ magiſtra oĩm eccle
ſiarũ romana eccl̃ia ꝛ de qua eſt dictũ. Ego ꝓ te
rogaui petre vt non deficiat fides tua. in honore
Johãnis baptiſte poſt ſaluatoris nomẽ cõſecra
ta eſt ꝛ ſignata. Dignũ nanq̨ fuit vt ſingulareꝫ
amicũ ſpõſe ſibi ꝓueheret vbi pricipiũ ip̃ius oſtẽ
dit. Crucifigitur petr⁹ ꝛ paulus gladiať. ſed tñ di
gnitas remanet ꝑcurſori purpurať roma mł̃titu
dine martyꝝ. tota ſublimitas btõ refundiť pr̃iar
che. Johãnes vbiq̨ maior in oĩbus. ſingulariter
in miracul̃ ſuꝯ oẽs. Quis ſic gl̃ioſus annũciat⁹
eſt: q̇s ſic ſpẽaliter intra mr̃is vteꝝ ſpũ ſctõ legiť

fuiſſe replet⁹: quẽ legiſtꝭ ĩtra mr̃is vteꝝ exultaſſe:
Cui⁹ natiuitatẽ audiſtꝭ eccl̃iam celebrare: q̇s ſic
heremũ cupiuit: q̇s ſic ſublimiter legiť ꝯuerſat⁹:
q̇s pn̄iaꝫ ꝛ regnũ celoꝝ ꝑm⁹ oñdit: q̇s regẽ gl̃ie
baptizauit. cui ſe ꝑmũ trinitas ſic aꝑte reuelauit
Cui tale teſtioniũ ꝑhuit dñs ih̃s xp̃s. quẽ ſic ho
norauit eccl̃ia: Johãnes pr̃iarcha imo pr̃iarcha
rũ finis ꝛ caput. Johẽs ꝓpha imo pl⁹ q̃ꝫ ꝓpha.
qꝛ quẽ veniẽtẽ nũciat: digito monſtrat Johẽs an
gel⁹. ſꝫ inť angl̃os elect⁹ ſaluatore teſtãte cũ dic.
Ecce ego mit. a. me. ꝛc̄. Johẽs apl̃s. ſꝫ apl̃oꝝ pri
m⁹ ꝛ ꝑnceps. qꝛ fuit hõ miſſ⁹ a do. Johẽs euãge
liſta. ſꝫ euãgelij ꝑm⁹ ãnũciator ꝑdicãs euãgeliũ
regni dei. Johẽs ꝟgo imo ꝟginitatꝭ inſigne pu
dicicie titul⁹ caſtitatꝭ exẽplũ. Johẽs martyr. ſꝫ ꝛ
martyꝝ lumẽ. Inter natiuitatẽ morteq̨ xp̄i mar
tyrij ꝯſtãtiſſima forma. Ip̃e vox i deſ̃to clamãtꝭ
ꝑcurſor iudicꝭ ꝑco ꝟbi. Ip̃e ẽ helyas. vſq̨ ad eũ
lex ꝛ ꝓphe. lucerna lucẽs ꝛ ardẽs. Silẽtio trãſeo
ꝙ ſic nouẽ angl̃oꝝ ordinib⁹ inſert⁹ eſt vt etiã ad
ſeraphin apicẽ trãſferať. Hucuſq̨ Bern̄. Audi
nũc qualiter eũ ꝯmẽdat iohãnes os aurei. in ſer
mone quodã ſic dicẽs Johãnes ſcola ꝟtutũ ma
giſterium vite ſctitatꝭ forma norma iuſticie ꝛc̄. ſi
ergo ad inuicem cõparas excellẽtiã ꝛ dignitateꝫ
iohãnis ꝛ ꝓfunditatẽ ſceleꝝ eorũ qui ip̃um occi
derũt. merito habebis materiã ſtupẽdi. ꝛ murmu

randi.ſi fas ſit dicere:etiã cõtra deum. Nam ad
hunc talem ꝛ tantum mittit̃ ſpiculatoꝛ vt ampu
tet caput eius.ac ſi eſſet aliq̃s viliſſimus ꝛ peſſi-
mus homicida ꝛ depopulatoꝛ. Cõſpice ergo eũ
reuerenter ꝛ cum doloꝛe qualiter ad iuſſum vilis
ꝛ neq̃ ſpiculatoꝛis collum parat.humilit̃ genua
flectit:ꝛ gratias deo agens ponit ſacratiſſimuꝫ
caput ſuper aliquo trunco vel lapide:ꝛ patiẽter
ictus ſuſtinet quouſq; totaliter abſcindat̃. Ecce
quõ vadit Johãnes amicus intimus:ꝛ dñi Je-
ſu ꝯſanguineus:ꝛ dei maximus ſecretarius. Ve-
re magna nobis ꝯfuſio qui patientiã in q̃buſcũ-
q; aduerſitatibus nõ habemus. Johãnes inno-
cens moꝛtẽ.ꝛ talem moꝛtẽ ſuſtinuit patiẽter. Et
nos plerunq; peccatiſ aggrauati:ꝛ ira dei digni
nõ poſſumus etiã paruas iniurias ꝛ grauamĩa
tolerare:imo plerũq; nec v̾ba. Dñs auteꝫ Jeſus
erat tũc in partibus iudee ſꝫ nõ in terra illa. Cuꝫ
aũt obitus eius fuerat ibi nũciatus.fleuit pius
deus pugilem ſuũ ꝛ ꝯſobꝛinũ.fleuerũt etiã diſci
puli eius cũ eo.fleuit btã v̾go que ipm̃ natum de
terra leuauit:ꝛ tenerrime eum dilexit. Sꝫ dñs cõ
ſolabat̃ matrẽ ſuam.ipſa vero dicebat. Fili qua-
re nõ defendiſti eũ ne ſic moꝛereť? Cui filius. Re
uerẽda mater nõ expediebat ei talis defenſio.naꝫ
ipſe p̱ meo patre moꝛtuus eſt:ꝛ p̱ defenſione ſue
iuſticie.cito aũt erit in eius gloꝛia. Ipſe eñ pať

nõ intẽdit ſuos defendere tali modo in hoc mun
do:q2 nõ ſunt hic diutius moꝛaturi. nec eoꝝ pa-
tria hic eſt ſꝫ in celis. Johãnes ſolutus eſt a vin
culis coꝛp̱is.nec eſt vis in modo moꝛiẽdi. ſeuit
hoſtis in eum q̃tũ potuit.ſꝫ ipſe regnabit cũ pa
tre meo in eternũ. Igitur ꝯſoleris chariſſima mr̃
quia Johãni ſemp̱ erit bene. Poſtea v̾o aliqui-
bus elapſis diebus:diſceſſit dñs Jeſus de par-
tibus illis ꝛ rediit in galileã. Tu aũt predictiſ om
nibus te pꝛeſentẽ exhibeas ꝛ ea mediteris deuo-
te.ꝛ quocunq; dñs ierit eum ſequeris.

¶ De locutione cum ſamaritana. Capitulum.xxxij.

CUm dñs Jeſus de
iudea in galileam rediret .q̃ via eſt
xvij.miliarioꝝ ꝛ amplius/vt pluri
es tibi dixi.ꝛ tranſiret p̱ ſamariam
fatigatus eſt ex itinere. Conſpice p̱ deo eum hic
quõ fatigat̃.plane incedit/ſepe fatigat᷒ eſt: ꝛ to-
ta vita ipſius laboꝛioſa fuit. Poſuit ergo ſe ad
ſedendũ ſup̱ quendã puteuꝫ/ꝛ quieſcebat. Diſci-
puli aũt iuerũt ad ciuitatẽ ad querendos cibos.
Venit ergo mulier quedã que vocabat̃ lucia pꝛo
aqua ad ipm̃ puteũ. Dñs aũt cũ ipſa incepit lo-
qui:ꝛ de magnis factis tractare.ꝛ ſeipũ eidem

manifeſtare. De qbus aūt cū ea loquebat. ⁊ qua-
liter diſcipli redierūt. ⁊ qliter ad vbū mulier ciui
tas ei obuiā venit. ⁊ qliter ipe iuit cū eis ſtetit ⁊ di
ſceſſit nō intēdo referre plana ē em̄ euāgelica hy-
ſtoria. Lege ipam ⁊ ipm dn̄m Jeſuꝫ ↄſpice in oi-
bꝫ actibus. Ex ipſa aūt hyſtoria qdam pulchra
⁊ vtilia nota. Et primo humilitatē dn̄i Jeſu. Tū
qꝛ ſolus remanſit humilis dn̄s diſcipulis in ci-
uitatē euntibus. Confidenter em̄ ſe habebāt ad
eum. Tum etiā qꝛ cū illa muliercula ſola de tam
magnis factis ſic tractabat humiliter. ac de pa-
ri loquebātur ad inuicē. Non em̄ dedignabat eā
ſed talia cū ea dicebat ꝙ ſi multis ſapiētiſſimis
reſpōdiſſet de talibus. magnū fuiſſet. Nō ſic ſup-
bi faciūt. Si em̄ ampulloſa vba ſua funderēt in-
ter paucos. ne dum cum vno ea perdita reputa-
rent. ſed nec illos iudicarent dignos ſuſcipe ver
ba ſua. ¶ Secūdo pauptatē ipſius ⁊ corporis
afflictiōeꝫ ↄſidera. ſed ⁊ humilitas eſt immixta cū
eis. Habes em̄ hic ꝙ diſcipuli iuerunt ad ciuita-
tem ad querēdum cibos ⁊ queſitos portauerūt
⁊ volebāt ꝙ manducaret. ſꝫ vbi māducaſſet: cer
te ibi ad puteum vel ad aliquē riuū ſiue fontem.
Vide ergo qualiter fatigatus ac famelicus refi-
ciebatur. Nō credas ꝙ hac ſola vice caſu ſic fa-
ctum fuerat. ſꝫ ſm ↄſuetudinem ſuā. Unde apte
hic colligere potes. ꝙ humilis dn̄s ac pauperta

tis amator cum ibat per mūdū. ſepe comedebat
extra ciuitatem: ⁊ hominū habitatiōes ad aliquē
riuū vel fontē. quantūcunq̧ fatigatus vel affli-
ctus foret. Nō habebat etiā exquiſita cibaria. nō
vaſa curioſa. nō delicata vina. ſꝫ habebat aquaꝫ
purā ex ipſo fonte vel riuo. Qui vineas fecūda-
bat. ⁊ creauerat fontes ⁊ om̄ia que mouentur in
aquis. ⁊ panē tan q̄ paup ſedens in terra humi-
liter comedebat. ¶ Tertio conſidera quō intētus
erat ſtudio ſpirituali. Nam cū diſcipuli eū vt co-
mederet. inuitarēt. dixit. Ego cibū habeo mādu
care quē vos neſcitis. Meus cibus eſt vt faciā
voluntatē eius qui miſit me. nec voluit māduca-
re. ſꝫ expectabat illos q veniebant de ciuitate vt
eis primo pdicaret prius operari volens ea que
ſpiritus erant. nō corporis quātūuis ꝙ tūc in-
digeret. Conſpice ergo eum in predictis ⁊ eius
v̄tutes ſtudeas imitari.

¶ Quomodo voluerunt precipitare dn̄m de ſupcilio mōtis. Cap. xxxiij.

Cum rediſſet domi-
nus Jeſus nazareth. ⁊ illi ab eo
miracula peterent. ⁊ ipſe eos mi-
raculis indignos oſtende-

ret. furoꝛe accenſi expulerūt eum extra ciuitatem
Benignus ergo dn̄s ante eos fugiebat ⁊ illi per
ſequebantur eū. Quid tibi videtur: Intm̄ furoꝛ
eoꝛū exarſit ⁊ creuit ꝙ ipſum vſqꝫ ad ſupcilium
montis duxerūt vt inde eum pꝛecipitarent. Dn̄s
ꝓo diuina virtute tranſiens ꝑ mediū illoꝛū ibat.
non dum em̄ moꝛi elegerat. Et dic̄ hic glo. Q\] di
citur ꝙ cū dn̄s ieſus de manibus illoꝝ elapſus
de mōte deſcenderet. ⁊ ſub rupe lateret. ſaxū ſub-
terfugit ⁊ locuꝫ ei dedit q̄ta erat ſua capacitas.
ac ſi fuiſſet de cera ⁊ ruge veſtis ipſius ibi remā
ſerunt ac ſi ibi ſculpte eſſent. Conſpice ergo eum
ante eos fugientē ⁊ latentē ſub rupe. ⁊ cōpatere
afflictionibus ſuis, ⁊ in humilitate ac patientia
ipſum imitari coneris

De habenti maunm aridaꝫ a dn̄o curato. Capitulum. xxxiiij.

Quadam die ſabbati
docebat dn̄s Ieſus in ſynagoga.
Et ibi erat quidā habēs manū ari-
dam ⁊ fecit eum Ieſus ſtare in me-
dio ⁊ queſiuit ab illis ſapientibus
ſi liceat in die ſabbati benefacere. Ipſi vero ta-
cuerūt. Dixit ergo Ieſus habenti manū aridam
Extende manū tuā ⁊ ſanatꝰ eſt. Pluries in die-
bus ſabbatoꝛū fecit dn̄s miracula ad cōfuſionē
iudeoꝛū. qui carnaliter legē intelligebāt quā deꝰ
ſpūaliter obſeruari volebat. Nō em̄ in die ſabba-
ti a bono erat abſtinendū ⁊ opibus charitatis. ſꝫ
a peccatis ⁊ opibus ſeruilibus. At illi ſcandali-
zabant̄ inde multū ⁊ cōſpirabāt cōtra eū ac dice
bant. Nō eſt hic homo a deo qui ſabbatū non cu
ſtodit. Dn̄s aūt ꝓpterea nō dimittebat. imo ſtu-
dioſius faciebat vt eos erueret ab erroꝛe. Conſi
dera eū ergo in pꝛedict\] opationibus. ⁊ eius exē
plo nō ceſſes a bono ope. q̄uis alius inde ſcan-
dalizetur iniuſte. A bono nāqꝫ ope neceſſario ad
ſalutē aīe ac etiā ad ꝑfectū ſpūs cōferente, ceſſa
re non debes ꝓpter alicuius ſcādalum. A cōmo
do vero coꝛpali ſm̄ ꝑfecte charitat\] exigentiā ab
ſtinendū eſt ꝓpter ſcādaluꝫ fratris. Pꝛopter qđ
dicit apl̄us ad Roma. xiiij. Bonū eſt nō mādu-
care carneꝫ ⁊ uon bibere vinū. neqꝫ in quo frater
tuus offenditur aut ſcandalizatur: aut infirmat̄.

De multiplicatione panūꝫ. ⁊ quo modo ſe diligentibus ſubuenit.

Capitulum. xxxv
De duabus vicibꝰ le-
gitur ꝙ benignus dn̄s multiplica
uit paucos panes, ⁊ inde m̄lta mi-

lia hominū ſatiauit. Tu tm̄ redige in vnā medita-
tionē. ⁊ in ea cōſidera verba ⁊ facta ipſius. Dixit
enim tūc. Miſereor ſuper turbam. quia ecce iam tri
duo ſuſtinent me. nec habent quod manducent. ⁊
ſi dimiſero eos ieiunos deficient in via. Quidaȝ
enim ex eis de longe venerunt. Et poſtea panes
multiplicauit ita ꝙ oēs comederunt abundan
ter. Conſidera ergo hic plura ⁊ bona. ⁊ ſpecialit
quō dn̄s Jeſus erat miſericors ⁊ curialis ⁊ gra-
tus. quō diſcretus ⁊ circūſpectus ¶ Primo er-
go cōſidera ꝙ erat miſericors. quia miſericordia
traxit eū ad ſubueniēdū illis. ⁊ ideo dic miſereor
ſup turbā. Nā ⁊ miſericordia eius plena eſt terra
¶ Secundo erat curialis ⁊ gratus ex cauſa quā
aſſignat. quia ecce inquit iam triduo ſuſtinēt me.
Vide curialitatē ⁊ gratitudineȝ magnā ac mira
bileȝ. Nā q̄i ꝓ beneficio ab eis recepto ſic loqui
tur. cū in veritate ipſorum bonum eſſet ⁊ nō ſuuȝ
Sȝ ſic eſt vt alibi dicit. Delicie ſue ſunt eſſe cū fi
lijs hoim. cum ſibi nihil boni accreſcat. nobis aūt
ꝓueniat ſalus. Illos aūt qui eū ſequūtur ⁊ pre-
cepta ⁊ monitiōes ei⁹ cuſtodiūt diligit dn̄s. nec
manū ſuā eis claudit q̄n ſubueniat cum expedit
eis. ¶ Tertio diſcretus ⁊ circumſpectus fuit. eo
ꝙ cōſiderabat coꝝ indigentiā ⁊ impotentiaȝ qua
liter deficere poterāt. ⁊ qualiter aliqui eoꝝ de lō
ge venerant. Vides ergo ꝙ̄ ſapida ⁊ ꝙ̄ melliflua

iſta verba fuerunt. Sic quotidie nobis ſpūaliter
contingit. Non enī habemus quid manducem⁹
niſi ipe det. ⁊ in via deficimus ſi nos ieiunos di
mittit. ⁊ ſine ipo non poſſumus nobis in aliquo
ſpūali negocio ꝓuidere. Non ergo habeam⁹ ela
tiōis materiā cū de manu dn̄i aliquā cōſolatiōeȝ
ꝑcipim⁹. vel cū aliquem profectū ſpūalis exerci
tij ſentimus quia non a nobis ſed ab ipo eſt. Et
ideo ſi bene attēdimus quāto ꝑfectiores fuerint
ſerui dei. ⁊ deo ꝓpinquores. ⁊ ī donis eius excellē
tiores tāto humiliores videbis quia nihil ſibi at
tribuūt niſi pctā ⁊ defectus. ⁊ quāto quis ei ma
gis appropinquat. tāto eſt amplius illuminatus.
⁊ iō dei magnificentiā ⁊ miſericordiā clari⁹ videt
⁊ ſic in eo locum habere non poteſt ſupbia vel va
na gloria que ex ignorantie cecitate procedunt.
Non enī qui deū vel ſe bn̄ cognoſceret ⁊ examina
ret. ſuperbire poſſet. ¶ Eſt etiam longa via qua
ad deū venim⁹. Et ſpecialiter de me ⁊ mei ſimili-
bus loquor. q̇ in tā longā regionē ab eo diſceſſi-
m⁹ ꝓpter pctā. Ad eū ergo rediēs q̇s dicit de lō
ga via venire. Poſt v̄ba q̄ dicta. fecit xp̄s facta
Cōſpice ḡ cū q̄lit illos panes accipiēs ⁊ pri gra
tias agēs dedit diſciplis vt apponerēt tbe. ⁊ in
manib⁹ coꝝ iſta multiplicauit. vt oēs ꝓ ſuo libito
comederent. ⁊ multa ſuperant fragmenta. Conſi
dera etiā qualiter aſpicit illos comedere. ⁊ in io-

cunditate eoꝝ letatur. Conſpice etiã illos quali
ter ſup illo miraculo mirant̃ ⁊ vnus ad alterũ in
de loquẽdo letant̃. ⁊ cũ gratiaꝝ actiõe mãducant
nõ ſolũ corꝑaliter. ſꝫ ſaltẽ aliqui ex ĩp̃s mẽtaliter
forte refectionẽ ꝑcipiẽtes. Sꝫ nũq̇d fuit ibi dñ̃a
noſtra. vt ⁊ ip̃a de panibus libẽter mulierib⁹ por
rigeret. ⁊ de ipſarũ recreatiõe gauderet: Scriptu
ra de hoc nõ loquit̃. Tu aũt meditare prout dñ̃s
tibi donat.

De fuga dñ̃i qñ voluerũt eũ facere regẽ. Itẽ contra mũdi honores. Capitulum. xxxvj.

Poſtq̃ dominus ſati-
auit t̃bas vt in ſuꝑiori tractatu cõ
tinetur. illi voluerũt eũ facere regẽ
Conſiderabant nãq ꝙ poſſet eoꝝ
neceſſitatib⁹ ſubuenire. ⁊ ſub tali re
ge videbatur eis nõ poſſe egere. Dñ̃s aũt Jeſus
cognoſcẽs volũtatez eorũ fugit ab eis in mõtez
ita ꝙ illi nõ ꝑpenderũt nec eũ inuenire tũc potue
rũt. Noluit ergo t̃paliter honorari. Et vide quõ
vere ⁊ nõ ficte hũc fugit honorẽ. Miſit eñ̃ diſci
pulos ꝑ mare ⁊ ip̃e aſcẽdit in mõtem. vt ſi eũ vl-
terius inter deſcipulos quererẽt. ip̃m inuenire ne

quirẽt. Diſcipuli aũt nolebãt ſeꝑari ab eo. ſꝫ ipſe
coegit eos intrare in nauiculã ⁊ trãſfretare. Bo-
nũ erat ipſorũ deſiderium. ſtare ſcꝫ velle cũ dñ̃o
ſuo ſemꝑ. ſed ipſe aliter ꝓuidebat. Cõſpice nunc
ergo eos quõ inuite ab eo diſcedunt / ⁊ quõ dñ̃s
Jeſus coegit eos oſtẽdẽs penit⁹ ſe ita velle ꝙ va
dant in nauẽ ſine ipſo. ⁊ tũc ipſi humiliter obedi
unt ꝙ̃ tũcũq graue ⁊ durũ videat̃ eis. Sic quoti
die ſpũalit̃ nobiſcũ facit. Nollem⁹ eĩ ꝙ ip̃e a nob̃
diſcederet vllo t̃pe ſꝫ ipſe aliter ſe habet cũ aĩa
vadit ⁊ redit ꝓ ſuo velle. ſed ꝓ noſtro bono. Pro
pter qđ audire te volo / q̇d in hac victoria dicat
Bern̄. Ait eñ̃ ſic ſermõe. xxxij. ſuꝑ Cañ. Cũ ſpõ
ſus vigilijs ⁊ obſecrationibus ⁊ multo imbre la
crimaꝝ queſitus fuerit / ſubito dũ teneri putatur
elabitur. ⁊ rurſus lacrimãti ⁊ inſectãti occurrẽs
comprehẽdi patitur. ſed mĩme retineri dũ ſubito
quaſi e manibus euolat. ⁊ ſi inſtiterit precibus
⁊ fletibus deuota aĩa denuo reuertet̃. ⁊ volun-
tate labioꝝ nõ fraudabit eã. Sed rurſum mox di
ſꝑebit ⁊ nõ videbitur. niſi iteꝝ toto deſiderio re-
quiratur. Ita ergo ⁊ in hoc corꝑe põt eſſe de pñ̄-
tia ſpõſi freq̃ẽs leticia ſꝫ nõ. copia: q2 ⁊ ſi viſita
tio letificat / ſed moleſtat viciſſitudo. ⁊ hoc tãdiu
neceſſe eſt pati dilectã / donec ſemel depoſita cor
poree ſarcine mole auolet ⁊ ipſa leuata pẽnis de
ſideriorũ ſuoꝝ libere iter carpẽs ꝑ campos ꝯtẽ-

plationis.⁊ mente ſequēs expedita dilectuꝫ quo
cunqꝫ ierit nec tn̄ vel in tranſitu preſto erit. ſic oī
anīe niſi illi dūtaxat quā ingēs deuotio ⁊ deſide-
riū vehemēs ⁊ predulcis affectus ſpecioſaꝫ pro
bat ⁊ dignaꝫ.ad quā grā viſitandi acceſſurū ver-
bum decorē induit formā ſponſi accipiens. Iteꝫ
in ſermone.lxxiiij. Can̄.forte iō ſubtraxit ſe quo
auidius vocaret.teneret fortius. Nam ⁊ aliquā-
do ſimulabat ſe longius ire.nō quia hoc volebat
ſed quia volebat audire mane nobi. qm̄ aduesp-
raſcit. Ergo iſtiuſmodi piaꝫ ſimulationē.imo ſa
lutarē diſpenſationē.quā tūc corpaliter ꝟbū cor-
pori interdū exhibuit:nō ceſſat idētidē ſpūs mō
ſuo ſpēali cū deuota ſibi aīa ſedulo actitare.prete
riens teneri vult.abiens reuocari. ⁊ ire quidē illi
diſpenſatoriū. redire vero ſemꝑ voluntarium eſt.
vtrūqꝫ aūt plenū iudicij ac penes ipm̄ horꝝ ratio
Nūc ꝟo cōſtat in aīma fieri huiuſcemodi viciſſi-
tudines eūtis ⁊ redeūtis verbi. ſicut ait.vado ⁊ ve
nio ad vos. Itē modicū ⁊ nō videbitis me.⁊ ite-
rū modicū ⁊ videbitis me. O modicū ⁊ modicū
o modicū ⁊ longū pie dn̄e? Modicū dicis ꝙ nō
videbimus te? Saluū ſit verbū dn̄i mei.⁊ mltuꝫ
longuꝫ eſt valde nimis. Verūtn̄ vtrūqꝫ verum ⁊
modicum meritis ⁊ non modicum votis. Habes
vtrūqꝫ in ꝓpha. Si moram fecerit inq̄t expecta
eum quia veniet ⁊ nō tardabit. Quō nō tardabit

ſi morā fecerit.niſi ꝙ ad meritum ſatis eſt. nō tn̄
ſatis ad votū? Porro anima amās votis fertur
⁊ trahitur deſiderijs. diſſimulat merita maieſtatē
oculos claudit. aperit voluntati, ponēs ſpem in
ſalutari ⁊ fiducialiter agēs in eo. Intrepida de-
niqꝫ ⁊ inuerecūda reuocat verbū ⁊ cū fiducia re
petit delicias ſuas.ſolita libertate vocās nō do-
minū ſꝫ dilectū ⁊ dicēs.reuertere dilecte mi. Idē
decimoſeptio. Can̄. Has alternare vices non ceſ
ſat in his qui ſpirituales ſunt: vel quos potius
ſpirituales perinde ipē creare intendit. viſitās di
luculo.⁊ ſubito probās. Hucuſqꝫ Bern̄. Habes
ergo quō dn̄s Jeſus ſpūaliter viſitat aīam atqꝫ
ab ea diſcedit ⁊quid tunc anima facere debeat:re
uocare enī debet eū ſolicite ⁊ inſtāter. Interim au
tē patiēter ſuſtinere diſceſſum ſpōſi ⁊ exemplo di
ſcipulorū ħ obedientiū ſine ipſo nauē intrantiū
ſuſtinere procellas ⁊ ipſius adiutorio liberatio-
nem expectare. ¶ Sed redeamus ad ipſum do-
minum Jeſum. Ingreſſis namqꝫ diſcipulis in
mare.ipē ſolus aſcēdit. ⁊ ſic euaſit manus illorꝝ
qui eū q̄rebāt. Vides enī quāto ſtudio ⁊ cautela
fugit ⁊ declinauit regni honorem Exempluꝫ no
bis dedit vt ⁊ nos ſimiliter faciamus. Non enī
pro ſe ſed pro nobis fugit. Cognoſcebat namqꝫ
ꝙte ſit temeritatis ſi ad honores aſpirem⁹ honor

ēm̄ de maioꝛibus laqueis eſt ad captiones.ꝛ grā
uioꝛibus pondcrib⁹ ad aīaꝝ ſubucrſionē q̄ꝙ ego
cognoſcā.ſiue ſit honoꝛ pꝛelatiōis ꝛ potētie ſiue
ſcie. Vix em̄ fieri p̄t ꝙ qui delectaꝛ̄ honoꝛe.in pi-
culo ꝛ pꝛecipicio magno nō ſit. Vel qd̄ peius eſt
iam p̄cipicio colliſus.ꝛ oſtendā tibi plurib⁹ rōni
bus. ¶ Pꝛima qꝛ anim⁹ vltra modū in honoꝛe
delectatur ꝛ ſollicitus eſt quō ip̄m cōſeruet ꝛ au-
geat. At ſm̄ btm̄ gregoꝛiuꝫ. Tanto quis a ſup̱no
amoꝛe diſfūgitur.quāto inferius delectaꝛ̄ ¶ Se
cunda quia intendit ad habēdos amicos ſequa-
ces ꝛ cōplices.quibus mediantibus ꝛ adiuuāti
bus tueaꝛ̄ ꝛ augmētet honoꝛē ꝓpter qd̄ m̄ltra oc-
currūt in q̇bus cōtra deū ꝛ ꝯſciam ꝓpꝛiā ad tali
um amicoꝛū cōplacētiam op̱aꝛ̄. vt illos ꝑ ſe faci
at op̱ari. ¶ Tertia quia emulaꝛ̄ habētes ꝛ detra-
hit eis. vt ip̄e magis honoꝛat⁹ remaneat.ꝛ ſic in
odiū ꝛ in inuidiaꝫ labitur. ¶ Quarta quia ſe pu
tat ꝛ reputari optat honoꝛe dignū. ꝛ ſic cadit in
elationē ꝛ ſuperbiam. Sꝫ iuxta ap̄lm. Qui exiſti
mat ſe aliq̇d eſſe cum nihil ſit: ipſe ſe ſeducit. Et
ꝓpterea dicꝛ̄ dn̄s in euāgelio. Cuꝫ oia benefeceri
tis.dicite ſerui inutiles ſum⁹. ſed q̄n dicꝛ̄ hoc.qui
vult honoꝛari. ¶ Quinta quia nō ſm̄ ſpm̄ ambu
lat ſꝫ ſm̄ carnē/ nō em̄ habet aīm adunatum ꝛ ele
uatum ad celeſtia: ſꝫ vagum ꝛ ad multa ſparſuꝫ.
¶ Sexta ꝛ vltima. quia exquo in honoꝛe incipis

delectari. intm̄ allicitur ꝙ ſatiari non poteſt ꝛ no
uos quotidie ꝛ maioꝛes ꝓcurat: ꝛ quāto plures
recipit tanto ad plures anhelat.quia ſemp̱ hono
rabilioꝛē ſolito ꝛ dignioꝛē in ſuis ꝛ alioꝝ oculis
eſſe ſe credit.ꝛ ſic labiꝛ̄ in ambitionē q̄ eſt vicium
peſſimū ꝛ multoꝛuꝫ alioꝝ vicioꝛum radix ꝛ cau
ſa. De hmōi malignitate audi non me ſꝫ Bern̄.
qui ſic ait in ſermone.vj.ſup̱.p̄s.qui habitat.ſer-
mo incipit. Solet in diuinis. Ambitio inq̇t ſubti-
le malum ꝛ ſecretuꝫ virus.peſtis occulta.doli ar
tifex/mater hypocriſis/liuoꝛis parēs/ vicioꝛum
oꝛigo/criminuꝫ fomes/v̇tutum erugo/tinea ſcti-
tatis/excecatrix coꝛdiū/ex remedijs moꝛbos cre
ans/generās ex medicina languoꝛē. Et quātos
hec peſtis neq̇ter ſupplātatos/ turpiter quoqꝫ de-
iecit.vt ceteri quoqꝫ quos latuit effoſſoꝛ: ſubitaꝫ
expaueſcerēt ad ruinā: Quis vero hunc vermem
alit q̄ꝙ mentis alienatio ꝛ obliuio veritatis: Aut
quid niſi v̇itas hūc perdendum inueſtigat ꝓdi-
toꝛem ꝛ negociū arguit tenebꝛarum: Nimirū hec
eſt que dicit. Quid ꝓdeſt hoi ſi mūdum vniuerſū
lucreꝛ̄. ſe aūt perdat ꝛ detrimētum ſui faciat. Et
idem. Potentes inq̇t potēter toꝛmēta patiētur.
Hec eſt que ſedula ſuggeſtione reducit in mentē
q̄ꝙ ſit in ambitu friuola ꝯſolatio. graue iudicium
vſus breuis/finis ignotus: Et ideo tertia tēpta-
tio dn̄i de ambitiōe fuit. q̄n oia regna mūdi ꝓmi-

fit ſi cadēs adoraret eū. Uides em̄ ꝙ ambitioſis
via adoratio diaboli eſt: q̄m videlicet ad hono
res mundi ⁊ gloriā ꝑueniendum ſuis ille adora
toribus pollicet̄. Idē in ſmone quarto de aſcen
ſione dn̄i. Cupidi ſiquidē ſum⁹ aſcenſiōis. exalta
tiōez ꝯcupiſcimus oēs. Nobiles em̄ creature ſu
mus ⁊ magni cuiuſdaꝫ animi. ideoq̄ꝫ altitudinē
naturali appetimus deſiderio. Sꝫ ve nob̄ ſi vo
luerimus eū ſequi qui ait. Sedebo in mōte teſta
menti in lateribus aquilonis. Heu miſer in lateri
bus aquilonis: Frigidus eſt mons ille, nō te ſeq̄
mur, poteſtatis habes ꝯcupiſcētiaꝫ. altitudineꝫ
preſumis potētie Quāti tamē vſq̄ꝫ hodie feda ſe
quūtur infeliciaq̄ꝫ veſtigia tua: imo ꝗ̄o ꝙ̄ pauci
euadūt. quibus nō dominādi libido dn̄et: Queꝫ
ſequimini miſeri, quē ſeq̄mini: Nōne iſte eſt mōs
in quē aſcēdit angelus: ⁊ diabolus factus ē: Et
illud aduertite: ꝙ poſt caſum ſuū inuidia cruciā
te male ſollicitus de ſupplantādo hoīe. ſimilē ei
montē alterū demōſtrauit. Eritis inquit ſicut dij
ſciētes bonū ⁊ malum. Et iſti poteſtati ambitio
angelum felicitate priuauit angelica. Sciētie eti
am appetitus hoīem imortalitatis gloria ſpolia
uit. Conet̄ quis aſcendere in montē ꝑtātis quan
tos putas habebit ꝯtradictores. ꝙ̄tos inueniet
expulſores. ꝙ̄ta obſtacula. ꝙ̄ difficilē viā: Quid
ſi tandē adipiſci eū ꝯtingeret qđ optabat. Potē

tes potēter ait ſcriptura tormenta patientur: vt p̄
ſentes ſollicitudines ⁊ anxietates quas ipſa po
teſtas parit omittā. Cupidus alter eſt inflantis
ſciētie, ꝙ̄tū laborabit: ꝙ̄tū anxiabit̄ ſpūs eius: ⁊
tamen audiet. nec ſi te ruperis apprehendes. In
amaritudine morabit̄ ocl'us ei⁹ quotiēs videt ꝯti
gerit cui ſe poſteriorē iudicet, aut ab alijs reputa
ri putet. Quid cū intumuerit mltū: Perdā inq̄t
dn̄s ſapiētiam ſapiētum. ⁊ prudētiā prudētium
reprobabo. Iam ne multis imorer. vidiſtis vt ar
bitror ꝙ̄ fugiēdus nobis ſit mons vterq̄ꝫ. ſi pre
cipiciū angeli. ſi caſum hoīs expaueſcim⁹. Mon
tes gelboe nec ros nec pluuia veniat ſuper vos.
Quid tamen agamus, aſcendere ſic nō expedit.
aſcēdendi tenemur ꝯcupiſcētia. q̇s docebit nos
aſcenſum ſalubrem: q̇s niſi de quo legim⁹: Qm̄
qui deſcēdit ipe etiā aſcendit: Et ab ipſo demon
ſtrāda erit nobis aſcenſiōis via, ne ductoris imo
ſeductoris iniqui, aut veſtigiū, aut conſilium ſe
queremur. Quia ergo nō erat qui aſcenderet de
ſcēdit altiſſimus ⁊ ſuo nobis deſcenſu ſuauē ac
ſalubreꝫ dedicauit aſcenſum. Deſcēdit de monte
potētie carnis infirmitate circūdatus: de monte
deſcendit ſciētie, qm̄ placuit deo ꝑ ſtulticiam p̄di
catiōis ſaluos facere credētes Quid enim tenel
lo corpore ⁊ infantilibus mēbris videtur infir
mus: q̇d indoctius apparet paruulo q̇ ſola ma

tris vbera nouit? Quis impotẽtior eo cui om̄ia
mēbra clauis ſunt affixa. cui⁹ dinumerãtur om̄ia
oſſa? Quis inſipientior videt̄ eo qui tradebat in
mortē aīam ſuaꝫ. ꝛ que nō rapuit tūc exoluebat?
Uides ꝙ multū deſcenderat ꝗtū a potentia ꝙ
tum a ſapīa exinaniuerit ſeipſum: ſed non potuit
altius in mōtē aſcendere: nec ſuā expreſſius com
mendare charitatatē. Nec miruꝫ ſi deſcendendo
xp̄s aſcēdit. qn̄ prioꝝ vterqꝫ cecidit aſcendendo
Item in ſermone. ij. de aſcēſione qui incipit ſolē
nitas. Propterea chariſſimi pſeuerate ī diſcipli
na quā ſuſcepiſtis. vt p humilitatē aſcendatis qr
hec via eſt. ꝛ nō eſt alia preter illā. Qui aliter va
dit. cadit potius ꝙ aſcēdit. quia ſola eſt humili
tas que aſcendit ꝛ que exaltat. hec eſt que ſola du
cit ad vitā. Et infra. O peruerſitas o ambitio fi
lioꝝ adā ꝙ cuꝫ aſcendere difficillimū. deſcendere
aūt facillimū ſit. ipſi ꝛ leuiter aſcēdūt ꝛ deſcendūt
difficili⁹ pati ad honores ꝛ ad celſitudines gra
duū eccleſiaſticoꝝ ipſis etiaꝫ angelicis humeris
formidandos. Ad ſequendū aūt te dn̄e Jeſu vix
inuenitur vel q̄ trahi patiat̄. vel q̄ velit duci per
viam mādatorū tuorū. Hucuſqꝫ Bern̄. Habes
ergo ex predictis qualiter ad veꝝ honorē ptinge
re poſſes. ſ. p humilitatē. ꝛ qualiter fugiēdus eſt
hic tpalis ꝛ falſus honor. Sed forte blandiunt̄
ſibi aliqui ambitioſi ſcīe ac honori ſub ſpecie lu
cri animarū, quaſi ſic melius poſſunt intendere
alioꝝ ſaluti. Sꝫ audi quid eis rn̄deat. Bern̄. in
ſmone ad clericos. c. penul. dicēs. Utinā quiſqꝫ
ſic intrat ſi fieri poſſet tā fideliter miniſtraret ꝙ
fiducialiter ſe ingeſſit. At difficile fortaſſis ac i
poſſibile eſt vt ex amara radice ambitiōis ſuauis
fructus pdeat charitatis. Hucuſqꝫ Bern̄. Ad
hoc aūt vt honores vilipēdas vt cōdecet neceſ
ſaria eſt ꝟtutis precellentiſſime magnitudo. Nā
ſicut dic̄ Chryſ. ſup Math. Tale quid eſt vti be
ne honoribus, ac ſi aliqs cum puella ſpecioſiſſi
ma ꝯuerſet̄ ꝛ leges accipiat: ne in ipam vnq̄ ocu
los iniiciat impudicos. Idcirco procul dubio val
de forti opus eſt animo, vt quis ptāte vel hono
re ſibi conceſſo in his quibus oportet vtatur.

¶ Quomodo domin⁹ orauit in mōte ꝛ deſcendens ambulauit ſupra aquas, ꝛ multa plura. Cap. xxxvij.

Sicut in ſuperiori tra
ctatu habuiſti, dn̄s Jeſus coegit
diſcipulos intrare nauē: ꝛ ipe aſcē
dit in montē. Compleamus ergo q̄
dn̄s opatus eſt poſt illud miracu
lum de panibus, qr illa materia ꝯtigua eſt, ꝛ ea q̄
iſtis tribus tractatibus ꝯtinētur, ſimul facta fu

erūt. Ipſa tamen diuiſi vt melius poſſes capere. ⁊
vt eorum moralitates poſſent clarius explicari.
Poſtꝙ ergo diſcipuli nauē intrauerunt. ipſe in
montē aſcēdit ⁊ ibi ſtetit in oratiōe vſq; ad q̄rtā
vigiliam noctis. id eſt. vſq; quo q; ꝑtes tres noctis
receſſerāt, ⁊ quarta reſtabat Ex quo habes ꝙ do
minus Jeſus ꝑnoctabat in orationibus: ⁊ pluri
es legit̄ eū orationi intēdiſſe Conſpice ergo eum
qualiter orat, ⁊ ſe humiliat corā patre. Querit ſo
litaria loca ⁊ ſolus vadit ad ea. affligit ſe ⁊ vigi⸗
lat vigilias longas. Intercedit paſtor fidelis ꝓ
ouibus ſuis. Orat enī non ꝓ ſe ſ; pro nobis tan
ꝙ̄ aduocatus noſter ⁊ mediator apud patrem.
Orat etiā vt exemplum nobis daret orādi. Fre⸗
quēter enī diſcipulos monuit de h ⁊ ope cōproba
uit. Dicebat namq; eis qm̄ oportet ſemꝑ orare ⁊
nō deſicere. Et quō iportunitas orōnis ipetrat
qd̄ poſcit, ꝓponēs eis exēplum ad hoc de iudice
⁊ vidua, vt habes in Luca. xviij. Hortabat̄ eos
etiā ad ꝯfidentiā impetrādi petita dicēs. Petite
⁊ dabitur vobis. Ad hoc aliud proponēs exem
plum d̄ amico qui ꝓpter iportunitatē amici petē
tis panes neceſſarios cōmodat, vt ſimiliter ha⸗
betur in Luc. xj. Et hoc dicebat vt nobis cōmē⸗
daret ꝟtutē orationis. Eſt quippe ꝟtus eius in
eſtimabilis ⁊ efficax ad oīa ꝓficua impetrāda
⁊ nociua remouēda. Si vis enī patienter tolera⸗

re aduerſa, ſis homo oratiōis. Si vis tēptatōes
⁊ tribulationes ſuꝑare, ſis homo orationis. Si
vis prauas affectiōes ꝯculcare, ſis hō oratiōis.
Si vis aſtutias ſathane ꝯgnoſcere ac eius falla⸗
cias vitare, ſis homo oratiōis. Si vis letāter vi
uere in oꝑe dei ⁊ laboris ⁊ afflictiōis viā incede
re, ſis homo orationis. Si vis ſpūali vita te ex⸗
ercere ⁊ carnis curā non agere in deſiderijs, ſis
homo orationis. Si vis vanas muſcas cogitati
onū effugare, ſis hō orationis. Si vis aīam tuā
ſanctis ⁊ bonis cogitationib⁹ deſiderijs feruo⸗
ribus, ⁊ deuotionibus impinguare, ſis hō orati
onis. Si vis cor tuū virili ſpū ⁊ conſtanti ꝓpo⸗
ſito in dei beneplacito ſtabilire, ſis homo orōnis
Deniq; ſi vis vicia extirpare ⁊ ꝟtutibus imbui,
ſis homo orationis. In ea enim recipitur ſancti
ſpiritus vnctio, que de omnibus mentem docet.
Item ſi vis ad ꝯtemplatiōem aſcēdere ⁊ frui am
plexibus ſponſi, ſis hō oratiōis. Ad eā nāq; cō⸗
tēplatiōem ⁊ celeſtiū degustatiōem p orōnis exer
ciciū deuenit̄. Vides ꝙ̄ magne potētie ⁊ ꝟtutis
ſit oratio: Ad quorum omniū confirmatiōem omiſ⸗
ſis ſcripturarū probationibus, hoc tibi ſit pro
efficaci probatione ꝙ audimus ⁊ videmus quo
tidie ꝑ experiētias, illiteratas perſonas ⁊ ſimpli
ces predicta ⁊ alia plura maiora ꝑ ꝟtutem ora⸗
tionis fuiſſe adeptos. Multū ergo animam de⸗

bent ad oratiōem dare om̄es qui xp̄m imitari de-
ſiderāt/ ⁊ p̄cipue religioſi/ q̄bus maior debet eſſe
vacādi copia. Quare te hortor tibiq; q̄tū poſſū
mādo diſtrictius/ vt pro principali exercitio tuo
ſumas oratiōem. nihilq; aliud (neceſſarijs cur[is]
tm̄ exceptis) te delectet niſi oratio: q2 nihil tantū
te delectari debet q̄ morari cū dn̄o/ qd̄ p orōnem
fit. Ut aūt melioris hortatori[s] fungar[is] audi mel-
liflua q̄ ſup iſta materia narrat Bern̄/ Dicit em̄
ſic. ix. ſmo. Can̄. Quibus ſtudium eſt frequenter
orare/ experti ſunt qd̄ dico. Sepe corde tepido ⁊
arido accedimus ad altare/ orationi incūbimus
pſiſtentibus aūt repēte infundit gr̄a. pingueſcit
pectus replet viſcera inundatio pietat[is]: ⁊ ſi ſit q̄
p̄mat lac ɔcepte dulcedinis, vbertim vbera fun-
dere nō tardabūt. ¶ In p̄ncipio quadrageſime
in ſmone q̄nto q̄ ſic incipit. Charitas qua p no-
bis ⁊c. Quotiēs inquit de oratiōe loquor verba
q̄dam humane cogitationis audire mihi videor
in corde meo. Quid enim eſt q̄ licet nunq̄ ab
oratione ceſſemus vix vnq̄ experiri videtur ali-
quis noſtrū quis ſit orationis ſue fructus: Sic
ad orationē accedimus: ſic ⁊ redire videmur: ⁊
nemo rn̄det nobis v̄bum/ nemo quicq̄ donat ſꝫ
iudiciū fidei ſequere. nō experimentū tuū/ qm̄ fi-
des quidē verax/ ſed experimentū fallax Que eſt
igitur veritas fidei/ niſi qd̄ promiſit filius dei.

igit veritas fidei niſi qd̄ pmiſit filius dei/ Quic-
quid autē orātes petitis. credite quia accipietis
⁊ fiet vobis. Nemo veſtrū fratres puipēdat ora
tionē ſuā. Dico enim vobis quia ipſe ad quē ora
mus non paruipendit eā/ prius q̄ egreſſa ſit ab
ore noſtro. ip̄e eā ſcribi iubet i libro ſuo. Et vnū
e duobus indubitanter ſperare poſſumꝰ. qm̄ aut
dabit qd̄ petimꝰ/ aut qd̄ nouit nobis vtilꝰ. Nos
em̄ q̄d oremꝰ ſicut oportet/ neſcimꝰ/ ſed miſeretur
ille ſup ignorātia noſtra ⁊ orōnē benigne ſuſcipi
ens. quod nobis aut oīno nō eſt vtile/ aut nō tā
cito dare neceſſe eſt minime tribuit/ oratio tamen
infructuoſa nō erit ita ſane ſi fecerimꝰ qd̄ mone-
mur in p̄s. ſ. ſi delectemur i eo. Delectare in dn̄o ⁊
dabit tibi petitiōes cordis tui. Sꝫ cōſidera q̄ pe
titiones cordis dixerit quas approbat iudicio
rōnis. Nec habes q̄ cauſeris. ſꝫ vn̄ magis toto
affectu in gratiaꝝ actione verſeris qm̄ quidē tan
ta ſup te cura eſt deo tuo. vt quotiēs queris qd̄
tibi inutile eſt. non te audiat ſup hoc ſed mutet il
lud meliori dono. ſicut pater carnalis puulo que
renti panē ⁊ cultellū nō conſentit/ ſed magis ipſi
panē quē ei dederit ipſe frangit. ¶ Porro pe-
titiones cordis in tribus cōſiſtūt nec video q̄d
p̄ter illa que electus quiſq; ſibi debeat poſtulare
Duo quidē huiꝰ tp̄is ſunt. ſcꝫ bona corpis ⁊ bo
na aīe. tertiū aūt beatitudo vite eterne. Nec mirū

ris ꝙ bona corporis a deo dixerim eſſe querēda.
quoniaꝫ eius ſunt corporalia oīa ſicut ſpūalia
bona. Ab eo enī eſt petēdū ⁊ ſperandū, nobis eſt
euenire vt poſſim⁹ in eius ſeruitio ſuſtentari. Ve
rūtamē ꝑ neceſſitatibus aīe orādum eſt nobis ⁊
frequētius ⁊ feruentius. i. ꝑ obtinēda gratia dei
aīeqꝫ virtutibus. Sic ⁊ ꝑ vita eterna tota pieta-
te. totoqꝫ nobis orandū eſt deſiderio. vbi nimirū
⁊ corporis ⁊ anime plena ⁊ perfecta eſt beatitu-
do. Sit ergo oratio que pro tempalibus eſt circa
ſolas neceſſitates reſtricta. Sed oratio ꝗ pro vir
tutibus anime eſt. ab oī impuritate libera ⁊ circa
ſolum beneplacitum dei intenta. Sit ea que fit ꝑ
vita eterna. in omni humilitate preſumens de
ſola miſeratione diuina. Item. lxxxvj. ſermone ſu
per Can. Non modo locū ſed ⁊ tempus obſerua
re oportet eum qui ſibi orare voluerit. Tempus
feriatum comodoſius aptiuſqꝫ. maxime autē cū
profuudum nocturn⁹ ſopor indicit ſilentum. tūc
plane liberior erit puriorqꝫ oratio. Conſurge in
nocte inquit in principio vigiliaꝝ tuarū. ⁊ effun
de ſicut aquam cor tuum ante conſpectum domi
ni dei tui. Quā ſecure de nocte aſcendit oratio. ſo
lo arbitro deo ſanctoqꝫ angelo qui illam ſuperno
altari ſuſcipit preſentandam. Quā grata ⁊ luci-
da, verecunda, colorata rubore ꝗ̄ ſerena ⁊ placi-
da. nullo interim turbata clamore vel ſtrepitu. ꝗ̄

deniqꝫ mūda ⁊ ſincera nullo reſperſa puluere ter-
rene ſollicitudinis. nulla aſpiciēte laude ſeu adu
latione temptata. Propter hoc igitur ſponſa nō
min⁹ verecunde ꝗ̄ caute ⁊ lectuli ſecretum pete
bat. ⁊ nocti orare. hoc eſt. verbum querere volēs
Vnū eſt enī. alioquin nō recte oras ſi orādo p̄ter
ter verbum aliquid queras. aut qđ ꝓpter verbū
non queris. quoniaꝫ in ipſo ſunt omnia, ibi reme
dia vulnerum. ibi ſubſidia neceſſitatum. ibi reſar
citus defectuū. ibi ꝓfectuū copie. ibi deniqꝫ quic
quid accipere vl' habere hoībus expedit. ꝗcquid
decet. ꝗcquid oportet. ſine cauſa ergo aliud a ver
bo petitur cū ipm ſit oīa. nā ſi iſta tpalia cū neceſ
ſe eſt poſtulare familiari⁹ videmur. ſi verbum in
cauſa eſt vt quidē dignū eſt. nō vtiqꝫ illa. ſꝫ h' po-
tius querim⁹ ꝓpter qđ alia poſtulam⁹. Hucuſqꝫ
bernar. Audiſti igit' v'ba pulcerrima altiſſimi cō-
tēplātis. ⁊ orationū dulcedinē ḡguſtātis bernar
di. Rumines ea ſi vis vt ſapiāt tibi, Ideo aūt li-
bēter ipi⁹ v'ba in hoc opuſculo interſero ⁊ addu
co: quia non ſolum ſpiritualia ſunt ⁊ cor penetrā
tia. ſed ⁊ decore plena ⁊ ad dei ſeruitiū excitātia.
Ipſe enim fuit eloquentiſſimus ⁊ ſpiritu ſapien
tie plenus ⁊ ſanctitate preclarus. quem te deſi-
dero imitari ⁊ ipſius monita ⁊ verba opere exer-
cere propter quod ſepe tibi prepono eundem.
ſed redeamus ad dominum Ieſum. Dum igitur

dñs eſſet oꝛãs in mõte diſcipuli erãt in mari affli
cti ⁊ anguſtiati vehemēter qꝛ ventus erat eis cõ
trarius. ⁊ nauis ꝓcellis ⁊ fluctibus iactabatur.
Conſpice ergo eos ⁊ compatere eis qꝛ in magna
ſunt tribulatiõe ⁊ anguſtia. Tempeſtas em̄ inua
ſit eos ⁊ tp̄s nocturnuꝫ eſt ⁊ abſq3 dño ſuo ſunt.
Quarta aũt vigilia noctis deſcendit dñs de mõ
te. ⁊ ambulans ſupꝛa mare appꝛopinquauit eis.
Conſpice ergo eũ bene hic ꝓ deo ⁊ vide quõ fa-
tigatus ex vigilia longa ⁊ oꝛatiõe pꝛolixa. ſolus
deſcēdit noctis tp̄e de mõte laboꝛioſo ⁊ foꝛte pe-
troſo pedibus nudis ⁊ quõ vadit ſupꝛa mare ſic
mo veſtigio ſicͭ ſupꝛa terrã. Cognouit ergo crea-
tura ſuuꝫ creatoꝛem. Cum aũt appꝛopinquauit
naui diſcipuli timētes clamauerũt. putantes eſſe
fantaſma. At benignus dñs nolens amplius eos
verari. ſecurauit eos dicēs. Ego ſum nolite time
re. Tũc petrus confiſus de potētia dñi ad iuſſuꝫ
eius cepit ⁊ ipſe ſupꝛa mare ambulare. ſ3 poſtea
titubans cepit mergi. ſ3 dextera dñi eũ ne demer
geret erexit. In hoc aũt loco dicͭ. glo. ſuꝑ Mat.
ſic. Suꝑ mare ambulare facit eũ vt oſtēdat diui-
nã potentiam. Mergi facit ne infirmitatē obliui-
ſcatur ne putet ſe equalē deo ⁊ ne ſuꝑbiat. Intra
uit aũt dñs nauē. ceſſauit quaſſatio ⁊ om̄ia ſunt
placata. Diſcipuli vero eum reuerēter recipiunt.
multumq3 gauiſi ſunt ⁊ in q̄ete magna remanſe-

runt. Conſpice bene ip̄m ac diſcipulos in oĩbus
ꝑdictis. quia pulcra ⁊ deuota ſunt valde. In hoc
igitur facto moꝛaliter cõſiderare potes. quia do-
minus quotidie ſic nobiſcũ facit ſpũaliter. patitᷣ
⁊ ſuſtinet vt electi affligantur in hoc mũdo in in-
terioꝛi ⁊ exterioꝛi homĩe. quia flagellat omnē fili-
um quem recipit. Qui em̄ extra diſciplinam ſunt
vt ait ap̄lus ad Hebꝛe. non filij ſ3 adulteri ſunt.
Expedit aũt nobis tribulari ⁊ affligi hic. Nam
inde erudimur. inde virtutes acquirimus. ⁊ acq̄
ſitas conſeruamus. ⁊ ꝙ maius his eſt inde futu
ra ⁊ eterna pꝛemia expectamus. Et ideo non de-
bemus in eis frangi vel eſſe impatiētes. ſed ip̄as
affectare ⁊ diligere. S3 quia magna a multis ta-
mē incognita eſt vtilitas tribulationũ. ⁊ idcirco
talibus difficiles ⁊ impoꝛtabiles vidētur. Ut tu
inſtruaris ⁊ patienter eas ſuſtineas adduco ti-
bi moꝛe ſolito verba bernardi. qui ait ſic ſermõe.
xvij. ſuper. p̄s. Qui habitat. Utilis eſt tribulatio
que pꝛobationem operatur ducit ad gloꝛiã. Cũ
ipſo ſum. inquit in tribulatione. ⁊c̄. Agamus er
go gratias patri miſericoꝛdiarum qui nobiſcuꝫ
eſt in tribulatione. ⁊ in oĩ tribulatiõe noſtra nos
conſolatur. Res enim vt dixi neceſſaria eſt tribu
latio que in gloꝛiam vertitur. que mutuatur in
gaudiuꝫ. Gaudium ſane longum quod nemo tol
let a nobis. gaudium multum. gaudium plenum

Res neceſſaria eſt iſta neceſſitas que parit coro/
nam. Non contēnamus fratres. ſemen modicū
eſt, magnus exinde fructus exurgit. Forte inſi/
pidum, forte acerbum eſt, foꝛte granum ſynapis
Non conſideremus que videntur ſed quē non vi
dentur in eo. Que em̄ videtur tempalia ſunt que
non videntur eterna. Et infra. Cum ip̄o in tribu
latione ſum ait dn̄s. ꝛ ego non aliud meritum ꝙ̄
tribulationē requirā. Mihi adherere deo bonū
Non ſolum autem ſed ꝛ ponere in dn̄o deo ſpem
meam. quia eripiam ꝛ gloꝛificabo eum. cum ipſo
ſum in tribulatione. Delicie inq̄t mee eē cū filiis
hominum. Deſcendit vt pꝛope ſit his qui tribu/
lato ſunt coꝛde: vt nobiſcū ſit in tribulatione no
ſtra. Erit autem quādo rapiemur in nubibus ob
uiam chriſto in aera. ꝛ ſic ſemper cū domino eri
mus. Si tamen curemus eum interim habere no
biſcum. Bonum mihi domine tribulari dummo
do ipſe ſis mecū ꝙ̄ regnare ſine te, epulari ſine
te, ſine te gloꝛiari. Aurū pꝛobat foꝛnax ꝛ viros
iuſtos temptatio tribulatiōis. Quid trepidamꝰ
quid cunctamur, quid refugimus hunc caminū
Seuit ignis. ſed dominus nobiſcum eſt in tribu/
latione. Si deus nobiſcum quis contra nos eſt.
Nihilominus quoqꝫ ſi ille eripit. quis eſt qui eri
piat de manu eius? Poſtremo ſi iſte gloꝛificat.
quis humiliabit. Idem. xxv. ſermone. Can̄. Nō

ſolum igitur in ſpe ſꝫ gloꝛiamur in tribulatione.
Libenter ait gloꝛiaboꝛ i infirmitatibus meis vt
inhabitet in me virtus xp̄i. Optanda infirmitas
que criſti virtuti compenſatur. Quis dabit mihi
non ſolum infirmari, ſed deſtitui ac deficere peni
tus a memetipſo vt domini virtutum virtute ſta
biliar. Nā virtus in infirmitate perficitur. Deni
qꝫ ait. Quando infirmoꝛ tunc foꝛtioꝛ ſum ꝛ po/
tens. Idem. xliij. Propterea ſponſa non faſcem
ſed faſciculum dilectum dicit. ꝙ leue pꝛe amoꝛe
in ip̄is ducat quicquid laboꝛis immineat ꝛ dolo
ris. Bene faſciculus quia paruulus natus ē no
bis. Bene faſciculus. quia non ſunt condigne
paſſiones huius tempoꝛis ad futuram gloꝛiam
que reuelabitur in nobis. Id em̄ inquit. quod in
pꝛeſenti eſt momentaneum ꝛ leue tribulationis
noſtre ſupꝛa modum in ſublimitate eternum pō/
dus gloꝛie operabitur in nobis. Erit igitur quā
doqꝫ nobis ingens cumulus gloꝛie qui modo ē
faſciculus mirre. An non faſciculus cuius iugū
ſuaue eſt. ꝛ onus leue. non quia leue in ſe nec em̄
leuis paſſiōis aſperitas moꝛtis amaritudo. ſꝫ le
uis tn̄ amāti. Idē ſer. vij. ſup. pſalmū. Qui habi
tat. ſuper iſtum verſum. A ſagitta. Si magnū il/
lud eccl̄ie coꝛpus cōſiderare libet facile ſatis ad
uertimus longe acrius inpugnari ſpirituales vi

ros ſpūs eccleſie ꝙ̄ carnales. Agit hoc ſane ſu
pba ſempqꝫ inuidioſa malicia. pfectiores quoſ/
qꝫ vehementius pulſans iuxta illud. Eſca eius
electa. Agit inq̄ ⁊ nō ſine certa diuini diſpenſati
one conſilij. q quidē impfectiores non ſup illud
qđ poſſunt ferre tēptari pmittit, faciēs cum tem/
ptatione puētum. ⁊ pfectioribus nō modo glori
oſiores ſꝫ numeroſiores parat ex hoſte triūphos
⁊ longe ampliori ſollicitudine ⁊ calliditate multi
plici pars aduerſa vulnerare in nobis dexteram
ſatagit ꝙ̄ ſiniſtrā. nec tā corpis pfecto ꝙ̄ cordis
laborat auferre ſubam. Et infra. Illic aūt ſtudio
ſius repugnandum vbi grauior vrget neceſſitas
vbi totū belli iminet pondus vbi colluctatiōis
ratio vniuerſa ꝯſiſtit. Unde nobis tota paratur
aut victis ignominioſa captiuitas. Inde vincē/
tibus gloria triūphalis. Hec deniqꝫ gratia ⁊ mi
ſericordia dei in ſuos eius, ⁊ reſpect⁹ in electos
illius: vt in eoꝝ interim ſiniſtrā quidē velut diſſi/
mulans dextere ſemp ſtudioſus ptector aſſiſtat.
Hinc eſt ꝙ de ipſo pp̄heta teſtat. Prouidebam
dn̄m in ꝯſpectu meo ſemp, qm̄ a dextris eſt mihi
ne cōmouear. Utinā mihi ſemp a dextris ſis Je
ſu bone vt ſemp teneas manū dexterā meā. Scio
enim ⁊ certus ſum ꝙ nulla nocebit aduerſitas ſi
nulla dominet iniquitas. Tondeat interim ⁊ ton
datur ſiniſtrū latus pulſetur iniurijs. vellicetur

opprobrijs, libens illud expono dum a te cuſto/
dior. dum ſis ipē ptectio mea, ſup manū dexteraꝫ
meā. Ideꝫ in ſmone. lxxxv. Cant. Aliud eſt ani
mo ṽtute agi. aliud ſapiētia regi. aliud dominari
in ṽtute. aliud in ſuauitate deliciari. Licet nāqꝫ
ſapia potens ⁊ ṽtus ſuauis exiſtat, vt tn̄ ppri/
as quibuſcunqꝫ reddamus vocabulis ſignificā
tias. vigor ṽtutem. ſapientiā placiditas animi.
cū ſpūali quadam ſuauitate demōſtrat. Hāc pu/
to ab apoſtolo deſignatā, vbi poſt multa horta/
menta ad ṽtutem ptinētia. adiecit ꝙ ſapientia eſt
in ſuauitate in ſpūſancto. Igit reſiſtere vim vi re
pellere q̄ vtiqꝫ in partibus ṽtutis deputant ho/
nor quidem ſꝫ labor. Nō eſt eīn idem ipm hono/
rem tuuꝫ laborioſe defendere ⁊ quiete poſſidere.
Non idem ṽtute agi ⁊ ṽtute frui. Quicq̄d ṽtus
elaborat, ſapiētia fruit. ⁊ qđ ſapientia ordinat ⁊
deliberat, moderatur ṽtus ⁊ exequit. Sapientiā
ſcribe in ocio ait ſapiens Ergo ſapientie ocia ne
gocia ſunt, ⁊ quo ocioſior ſapia eo exercitior in
genere ſuo. E regione ṽtus exercitata clarior eſt
eoqꝫ pbatior quo officioſior. Et ſi quis ſapiētiā
ṽtutis amorē diffinierit. nō mihi a veris deuiare
videt. Ubi aūt amor eſt, labor nō eſt ſꝫ ſapor. Et
forte ſapiētia a ſapore denoiatur, quaſi ṽtuti ac/
cidens quoddā velut ꝯdimentū ſapidam reddat
que p ſe inſulſa ⁊ aſperſa quodāmodo ſentiebat.

Nec dixerim reprehendēdū ſi quis ſapiam̄ ſapo-
rem boni diffiniat. Itaqꝫ ad ꝟtutē ſpectat tribu-
latiões fortiter ſuſtinere. ad ſapientiā gaudere in
tribulatiōib9. Confortare cor tuū ⁊ ſuſtinere do-
minū. ꝟtutis q̄dem eſt. guſtare ⁊ videre qm̄ ſua-
uis eſt dn̄s. ſapie eſt. Et vt magis ex ꝓprio bo-
no nature bonū vtrūqꝫ clareſcat modeſtia animi
ꝓbat ſapiam. ꝯſtātia virū ꝟtutis oſtendit. Et bn̄
poſt ꝟtutē ſapia cū ꝟtus ſit quoddā ſtabile fun-
damentū ſuꝑ qđ ſapia edificet ſibi domū. Idem
in ſmone de paſſiōe dn̄i. Felix qui paſſiões cor-
poris ſui ꝓpter iuſticiā ordinat. vt q̄cquid patit̄
ꝓpter dei filium patiat̄. quatenus ⁊ a corde tol-
lat̄ murmuratio: ⁊ ī ore ꝯſet̄ gratiarū actio. ⁊ vox
laudis: qui ſic extulerit ſe. iſte tollit grabatū ſuū
⁊ vadit in domū ſuā. Grabatū noſtrū corpus eſt
in quo prius languidi iacebamus ſuientes deſi-
derijs ⁊ ꝯcupiſcētijs noſtris. nos portamus il-
lud cū ſpiritui cogimur obedire. Idem in ſmone
de penthecoſten tertio: qui incipit. Quā libenter.
Vere multiplex ſpūs qui taz multipliciter filijs
hominū inſpirat: vt nō ſit qui ſe abſcōdat a calo-
re eius. Siq̄dem ꝯcedit eis ad vſum. ad miracu-
lum. ad ſalutē. ad auxiliū. ad ſolatiū. ⁊ ad feruo-
rem. Ad vſum q̄dem vite. bonis ⁊ malis. dignis
pariter ⁊ indignis om̄ia bona abūdantiſſime tri-
buens. ita vt videat̄ hic diſcretiōis limitē nō te-

nere. Ingratus eſt qui in his quoqꝫ bn̄ficia ſpiri-
tus nō agnoſcit. Ad miraculum in ſignis ⁊ pro-
digijs. in varijs ꝟtutibus quas ꝑ quorumlibet
manus opatur. Ipſe eſt antiqua miracula ſuſci-
tās vt ex pn̄tibus fidem aſtruat preteritoꝝ. Sed
qr nōnullis hāc quoqꝫ gratiā ſine ꝓpria vtilita-
te largit̄. Tertio infundit̄ ad ſalutē cū in toto cor
de nr̄o reuertimur ad dn̄m deū noſtrū. Porro ad
auxiliū dat̄ cū in om̄i colluctatiōe adiuuat infir-
mitatē noſtrā. Nā cū teſtimoniū ꝑhibet ſpūi nr̄o
ꝙ filij dei ſumus. ea inſpiratio eſt ad ꝯſolatiōem
Dat̄ etiā ad feruorē cū in cordibus ꝑfectoꝝ ve-
hemētius ſpirās validum ignē charitatis accen-
dit. vt nō ſolum in ſpe glorie filioꝝ dei. ſꝫ etiam
in tribulationibus gloriemur ꝯtumeliā gloriam
reputātes. opprobriū gaudiū. deſpectiōez exalta-
tiōem. Om̄ibus nobis ni fallor datus eſt ſpirit9
ad ſalutē. ad feruorē nō ita. Pauci em̄ ſunt qui
hoc ſpū repleātur. pauci qui ſtudeāt emulari. cō-
tēti ſumus anguſtijs. nec reſpirare in libertatē il-
lam. nec ſaltez ad illā ſpirare conamur. Hucuſqꝫ
Bern. Vides igit̄ ꝙ pulcerrimis ⁊ pluribus ra-
tionibus nob̄ oñdit facūdiſſimus Bern. ꝙ tri-
bulationes nobis expediunt? Non igr̄ mireris ſi
dn̄s ꝑmittebat diſcipulos ſuos quos ita dilige-
bat vexari procellis. vtilitatem ipſoꝝ exinde co-
gnoſcens. Pluries em̄ legitur eorū nauiculam

fluctibus ⁊ ꝯtrarijs ventis exagitatã. ſʒ nunꝙ̄
ſubmerſam. His ergo monitis coꝛ tuū ſtabilire
ac oꝛdinare pꝛocures: vt in ꝯtingentibus aduer
ſis. ⁊ in quibuſcunqꝫ diſplicētijs ⁊ patiēter ⁊ le-
tāter te habeas ⁊ in via ſpūs te ita exerceas: vt
eius repleta feruoꝛe etiam appetas ꝑ amoꝛe dñi
Jeſū tribulari⁹ qui in ſe ⁊ ſuis hanc viā excelſaʒ
tenuit ⁊ monſtrauit.

¶ De chananea. ¶ Item quō angeli nr̄i nob̄ fideliter ſuiūt. Cap. xxxviij.

Cum dñs ieſus labo-
rās circuiret p̄dicando ⁊ infirmos
curando acceſſit ad euʒ mulier cha
nanea. i. de terra chanaan que erat
gentilium ⁊ non iudeoꝝ rogās eū
vt liberaret filiā ſuā q̄ a demonio vexabat. Erat
em̄ fidēs in eo ꝙ hoc facere poſſet. Et dño non
rn̄dēte nihilominus inſtabat ⁊ pſeuerabat cla-
mans ⁊ petēs ab eo miſericoꝛdiā intm̄ vt diſci-
puli ꝑ ea rogarēt. Cumqꝫ dñs rn̄deret nō debere
dare panē filioꝝ canibus ipſa ſe humilians re-
ſpondit vt ſaltē moꝛe canis d̄ micis poſſet hr̄e.
⁊ ſic meruit exaudiri. Conſpice ergo dñm ⁊ diſci
pulos ⁊ ipſam in p̄dictis. iuxta ꝯſideratiōem ge-
neralem quā dedi tibi ſupꝛa. Nihilominus etiaʒ

ꝯſidera ꝟtutes huius mulieris: ⁊ eas ad totā tu-
am vtilitatē ꝯuerte. q̄ maxime tres fuerūt. Pꝛi-
ma fuit fides magna. vt etiā vſqꝫ ad filiā ſe extē-
deret: ⁊ de ipſa fuit cōmendata hic a dño. Secun
da fuit oꝛationis pſeuerātia. Et nō ſolum pſeue-
rans fuit. ſʒ etiā impoꝛtuna: quā impoꝛtunitateʒ
etiā dñs acceptat. ⁊ eā inuitat. vt in pꝛioꝛi tracta
tu certa habuiſti. Tertia fuit humilitas pfunda.
nam nec negauit ſe canē. nec dignā putauit ſe in-
ter filios reputari. vel habere panē integrū. ſʒ cō
tenta fuit de micis accipere. Unde valde ſe hūili
auit. ⁊ iō qd̄ poſtulauit obtinuit. Sic ⁊ tu ſi coꝛ-
de integro fideli ⁊ puro in oꝛatione pſeuerās co-
ram deo tuo te humiliaueris indignā te reputās
omī bono ſuo. certiſſime credas ꝙ quicq̄d petie-
ris obtinebis. Et ſicut apoſtoli rogauerunt pꝛo
chananea. ſic ⁊ angelus tuus ꝑ te rogabit ⁊ of-
feret oꝛationē tuā dño. Super quo audi Bern̄.
ſmone. lxxi. Cant. dicentē. Suſpiranti aīe mee
frequēter imo ſine intermiſſione oꝛāti ⁊ afflictan
ti ſe ꝑ deſiderio. cum interdum deſideratus ille q̄
ſta q̄ritur miſeratus occurrit. puto illi de ꝓpꝛia
expientia ꝯuenire vt dicat cū hieremia. Bonus
es dñe ſperātibus in te aīe querēti te. Sed ⁊ an-
gelus qui vnus eſt de ſodalibus ſponſi. in hoc
ipm deputatus miniſter pꝛofecto ⁊ arbiter ſecre
ti mutueqꝫ ſaluatiōis. Js inꝙ̄ quō angelus tri

pudiat/quō colletatur ⁊ ꝯdelectat ⁊ ꝯuerſus ad
dn̄m dicit: Gratias ago tibi dn̄e maieſtatis quia
deſideriū cordis eius tribuiſti ei/⁊ voluntate la/
bioꝝ eius nō fraudaſti eū ipſe qui in omi loco ſe
dulus quidē pediſſequꝰ aie nō ceſſat ſolicitare ⁊
aſſiduis ſuggeſtionibus mouere dicēs. Delecta
re in dn̄o ⁊ dabit tibi petitōes cordis tui. Et rur
ſum. Expecta dn̄m ⁊ cuſtodi viam eius. Item ſi
morā fecerit expecta eū/qꝛ veniens veniet ⁊ non
tardabit. Ad dn̄m aūt. Sicut ceruus inquit deſi/
derat ad fontes aquarum/ita deſiderat iſta ad te
deus. Deſiderauit te in nocte/ſed ⁊ ſpūs eius in
precordijs eius de mane vigilauit ad te. Et ite/
rum. Tota die expādit ad te manus ſuas. Dimit
te illam/qꝛ clamat poſt te. Conuertere aliquantu
lum ⁊ depcabilis eſto. Reſpice ď celo ⁊ vide ⁊ vi
ſita deſolatā. Fidelis paranymphus qui mutui
amoris ꝯſcius ſꝫ nō inuidus/non ſuam q̄rit ſed
dn̄i gloriā. diſcurrit medius inter dilectum ⁊ dile
ctam. vota offerēs/dona referēs. excitat iſtā. pla/
cat illum. Interdū quoqꝫ licet raro repn̄tat eos
parit ſibi/ſiue illum adducēs. Siquidē domeſti/
cus ē ⁊ notus in palacio. nec ꝟetur repulſam/ ⁊
quotidie videt faciē patris. Hucuſqꝫ Bern̄. Ui
des q̄ꝫ fidelr angeli noſtri ſuiunt nobis. Exquo
aūt occurrit ď ipſis aliqua loquēdi materia Sci
re te volo ꝙ magnā erga eos reuerētiam hr̄e de

bemus. ⁊ eos quotidie laudare. honorare. ac eis
gratiarūactiōes referre tenemur. ⁊ in eoꝝ preſen
tia qui ſemp nobiſcū aſſumt. nihil illicitum. nihil
turpe cogitare/dicere vel opari debemꝰ. De quo
etiā a btō Bern̄. monemur qui ſic dicit ſup pſal.
Qui habitat. in. xij. ſmo. Angelis ſuis mādauit
de te vt cuſtodiāt te in omibus vijs tuis. Quā/
tam tibi debet hoc ꝟbū inferre reuerentiā. afferre
deuotiōem. ꝯferre fiduciā. Reuerētiam p pn̄tia.
deuotiōem p beniuolentia. fiduciaꝫ p cuſtodia.
Caute ambula vbi aſſiunt angeli ſic eis mādatū
eſt/in omibus vijs tuis. In quouis diuerſorio
in quouis angulo. āgelo tuo reuerētiā habe. nec
tu audeas illo preſente qđ vidēte me nō auderes
⁊ paulopoſt. Aſſunt igr̄ tibi nō tm̄ mō tecuꝫ ſed
etiā p te. aſſunt vt ptegāt. aſſunt vt pſint. Quid
retribues dn̄o p omibꝰ q̄ retribuit tibi. Siq̄dem
ei ſoli honor ⁊ glia. Quare ei ſoli: qꝛ ipe manda/
uit. Et ome datū optimū/nō niſi ab illo eſt. Ue/
rūtamē ſi ille mādauit: ipis quoqꝫ q̄ ⁊ ei ex tanta
charitate obediūt: ⁊ nobis ſubueniūt in tāta ne/
ceſſitate ingratos eſſe nō licet. Simus ergo de/
uoti. ſimꝰ grati tātl cuſtodibꝰ. ⁊ reuereamur eos.
⁊ honoremꝰ eos q̄tū debemꝰ. Hucuſqꝫ Bern̄.
Habes ergo in p̄dictl cōmēdatū angeloꝝ obſeq̄/
um ⁊ adiutoriū ⁊ orōnis ꝟtutē. Hāc tenere ſtu/
deas ⁊ illis oēꝫ quā potes reuerētiā exhibe.

¶ Qualiter aliqui ex ꝟbis dñi ſcãda/
lizati fuerũt. ¶ Capitulũ. xxxix.

NOn mireris ſi aliqñ
ex verbis ⁊ factis noſtris ſcanda/
la oriũtur quãtũcũq; fideliter ⁊ de/
ne fiant. cũ ipi dño qui errare non
poterat pluries contigerit. Dum
eñ quadam vice phariſei dñm interrogarẽt qua
re diſcipuli non lauabãt manus qñ manducabãt
Dñs dure reſpondit eis. increpãs ꝙ exteriorem
mũdiciam nõ interiorẽ querebãt. de quo illi ſcan/
dalizati ſunt/ſ; dñs non curauit. Alia vice cum
ſpũalia ꝟba doceret in ſynagoga. aliq̃ ex diſcipu
lis ei⁹ tãq̃ carnales nõ itelligẽtes receſſerũt. ſ; ad
xij. diſcipulos ait. Nũquid ⁊ vos vultis abire? Et
petrus pro ſe ⁊ alijs rñdit Dñe ad quem ibimus?
verba vite eterne habes. Conſidera ergo eum in
pdictis ⁊ alijs ſimilibus quõ cũ ptãte loq̃bat ⁊ do/
cebat ꝟitatẽ nõ curãs de ſcandalo prauorũ ⁊ in
ſipientium. ¶ Notandum igitur primo ꝙ ꝓpter
alterius ſcandalum non debemus recedere a vir/
tute iuſticie. Scdo ꝙ de interiori mũdicia magis
q̃ de exteriori honeſtate curare debemus. qd eti/
am alibi expreſſi⁹ dñs dicit. ſ. Luc. xj. Tertio ꝙ
ſpũaliter viuere dẽm⁹. ita ꝙ ꝟba dñi nõ videant
nobis extranea ſicut illis diſcipulis. qui quãdo

xp̄s dixit in Ioh. vj. Niſi mãducaueritis carnem
filij hois ⁊c. nõ poterãt ſuſtinere/ſ; receſſerũt. ſ;
potius ꝯgnoſcamus ipſa eſſe ꝟba vite eterne vt
vna cum duodecim ipm imitemur perfecte.

¶ De retributione relinquentiũ om
nia. Capitulum. xl.

CUm fidelis ⁊ pru/
dens diſcipulus ſymon petrus
q̃reret a dño Ieſu p ſe ⁊ ſocijs
de retributiõe ipoꝝ. Rñdit dñs
inter alia quia omes qui tẽpora
lia dimittẽtes ipm ſeq̃rent/cẽtu/
plum accipient in hoc mũdo/⁊ vitã eternã in fu/
turo. Nota bene hãc retributiõem/⁊ gaude gau
dio magno/⁊ gratias ⁊ laudes dño referas toto
affectu. ꝙ ad talem negociationem te adduxit: vt
manualiter de vno centũ lucreris/⁊ nihilominus
etiã vitã eternã. Hoc aũt centuplum ſpũaliũ non
corporaliũ rerũ eſt/videlicet ꝯſolationũ interna
rũ ⁊ ꝟtutũ quas p experiẽtias cognoſcimus. nõ
p doctrinã. Cum eñ aĩa guſtat odorẽ pauptatis
caſtitatis nitorẽ/⁊ patiẽtie ceterarũq; ꝟtutum ⁊
delectat in eis. nonne centuplum recepiſſe videt
tibi. Et ſi vlterius aſcendat vt viſitatiõem ſpon/
ſi recipiat eius pñtiam gloriet. nõne tũc recipit

plus q̄ millecuplum oīm q̄cūq; fuerint. ⁊ quō-
cunq; fuerint q̄ ꝓ eo dimiſerat. Uides quō verū
eſt qđ loquit̄ veritas. nō fallit q̇n centuplus red-
dat in hoc ſeculo. etiā nō tm̄ ſemel ſ; pluries. ⁊ ſe-
pe aīe ſibi deuote adeo vt ſic afficiat eā vt nō ſo-
lum q̄ reliq̇t ſ; totū mundum arbitret̄ ſtercora vt
ſponſum ſuū lucrifacere poſſit. Ut autē ſup hoc
cētuplo plenius inſtruarꝭ, audi quid inde dicat
Bern̄. ſup hoc euāgelio. c. lviij. Si forte adhuc
ſecularꝭ quiſpiā dicat. Unde mihi centuplū qđ ꝓ
mittis ⁊ libēs vniuerſa relinquo. Ut q̇d ōndaz:
Fides em̄ nō h; meritū cui hūana rō prebet ex-
perimētum. An homini ōndēti potius q̄ veritatē
crederes ꝓmittēti: Deficis ſcrutās ſcrutinio. Ni
ſi credideris nō intelliges. Māna abſconditum
eſt qđ in Apocꝭ. iobis. victori ꝓmittit̄ nomē no-
uū qđ nemo nouit niſi qui accipit. An nō deniq;
om̄ia poſſidet cui om̄ia cooperātur in bonū: An
nō centuplum habet oīm qui implet̄ ſpūſſancto.
qui xp̄m habet in pectore nisi q̄ longe plus q̄
centuplum eſt viſitatio paclyti ſpūs ⁊ pn̄tia xp̄i:
Quāmagna multitudo dulcedinis tue dn̄e quā
abſcōdiſti timētibus te. ꝑficiēs eis q̄ ſperāt in te
Uides quō memoriā abundātie ſuauitatꝭ hui⁹
eructuet aīa ſancta. exprimere geſtiēs vba multi
plicet. Quā inq̄ magna multitudo. hoc eſt. cētu-
plum, adoptio filioꝝ ⁊ libertas vt ſpūs primi-
tie. delicie charitatꝭ. glīa ꝯſciē. regnū dei qđ itra
nos eſt. Nō vtiq; eſca vel pot⁹, ſ; iuſticia ⁊ pax
⁊ gaudiū in ſpūſancto. gaudiū ſane nō modo in
ſpe glorie ſ; in tribulatōibus. Hic eſt ignis quē
voluit xp̄s vehemēter accēdi. Hec vtus q̄ andre
am fecit amplecti crucē. laurētiū deridere carnifi
ces. ſtephanū i morte ꝓ lapidātibus flectere ge-
nua ad oratōez. Hec illa pax quā ſuis reliq̇t xp̄s
qn̄ dedit ⁊ ſuā. ſiq̇dē donū ⁊ pax ē electꝭ dei. pax
vtiq; p̄ris, ⁊ donū future glīe. Illa ſupat omnes
ſenſus. ſ; ⁊ huic q̇cq̇d ſub ſole placet q̇cq̇d i mū-
do ꝯcupiſcit̄ nō p̄t cōpari. Hec grā deuotiōis ⁊
vnctio docēs de oīb⁹ quā expt⁹ nouit. inexptus
ignorat. quā nēo ſcit niſi q̇ accipit. Huc uſq; ber
nar. Gaude ḡ ⁊ letare vt dixi ⁊ grās age q̄ ad h̄
cētuplū recipiēdū vocata es, ⁊ hāc padiſus ſepe
igredere quā ex orōnis ſtudio ꝯſequi poteris.

Qualiter dn̄s queſiuit a diſcipulis quid diceretur de eo. Capl'm. xlj.

Veniēs dn̄s Jhs i ptes ceſaree Philippi. q̄ſiuit a diſcipulis q̇d
dicerent̄ de ip̄o. ⁊ etiā q̇d ide ip̄i ſentirent.
⁊ de aliis. Quidā rn̄derūt ⁊ dicebāt. Alij ⁊c̄. De
ſe aūt dixit petrus ꝓ ſe ⁊ alijs. Tu es xp̄s filius
dei viui: Et dn̄s ad eū. Tu es petr⁹ ⁊ ſup hanc
⁊c̄. Et tūc dedit ei ꝓ ſe ⁊ ſucceſſoribus ſuis cla-

nes ligādi atq; ſoluēdi ſup terrā. Conſpice igit
cū ⁊ etiā ipſos iuxta generalē formā ſupius tibi
traditā. ¶ Et nota q etiā hic habes q petrum
quē ita magnificauerat, parū poſt vocauit ſatha
nā: eo q ꝓpter amorē carnalē quē ipſe petr⁹ habe
bat ad ipm̄. diſſuaſit ei de paſſione ſua vt nō fie
ret. Sic ⁊ tu dn̄i exēplo habeas oēs ꝓ aduerſa
rijs qui ꝓ corporali alleuiatiōe ab exercitio ⁊ bo
no ſpūali te retrahere vellent.

¶ De tranſfiguratione domini in monte. Capitulum. xlij.

A Sſumēs dn̄s Jeſus
tres ex diſcipulis, aſcendit in mon
tem thabor: ⁊ tranſfiguratus ē an
te eos, oſtēdens ſe eis glorioſum.
Venerūt inſup Moyſes ⁊ helyas
loquētes cū eo de paſſiōe ſua futura. Dicebant
aūt. Dn̄e non expedit vt moriaris. qꝛ vna gutta
ſanguinis tui redimeret mundū. Dn̄s aūt Jhus
dicebat. Bonus paſtor aīam ſuā ponit ꝓ ouib⁹
ſic ⁊ facere me oportet. Affuit ibi ſpūs ſctūs in
ſpecie nubis lucide, ⁊ vox patris facta eſt in nu
be dicēs. Hic eſt filius meus dilectus in quo mi
bi bn̄ cōplacui: ipm̄ audite. Diſcipuli xo cecide
runt in terrā. ⁊ cū excitati ſunt nō viderūt niſi do

minū Jeſum. Conſpice igr̄ bene ꝑdicta. ⁊ te pre
ſentē exhibeas: quia magnifica ſunt.

¶ De eiectione ementiū ⁊ vendētium de tēplo. Capitulum. xliij.

D Uabus vicibus eie
cit dn̄s Jeſus emētes ⁊ vēdentes
de tēplo. qđ inter eius magna mira
cula deputat̄. Nā licet alias eū vi
lipēderēt. tūc tn̄ om̄es ante eū fu
gierūt. Et q̄uis eſſent multi nō ſe defenderūt. ſ;
ipſe ſolus cū quibuſdā funiculis om̄es eiecit. Et
hoc ideo qꝛ terribilē ſe eis oñdit in facie. Accen
ſus eſt em̄ zelo vehemēti (eo q pr̄ ſuus ſic inho
norabat̄ ab illis. maxie in loco vbi magꝭ honora
ri debebat) fecit ipſas eiectiōes. Conſpice bene
ipm̄ ⁊ cōpatere: qꝛ ipſe cōpaſſiōis dolore plenus
eſt. Ac nihilominus time. Nos em̄ q̄ in tēplo dei
ſumus de ſpeciali ⁊ magna ipſius gratia deputa
ti. ſi ſecularibus negocijs (vt illi faciebāt) nos
implicemus cū ad laudē eius ſꝫ debeam⁹ intēde
re. merito eiecti ōem ab eo ⁊ indignatiōem ipſius
timere poſſum⁹ ⁊ timem⁹. Si ergo nō vis hoc ti
more vexari nulla rōne vel cū ſecularibus curis
vel negociationibus te audeas implicare. Opa
quoq; curioſa ne feceris q̄ tp̄s laudibus dei de
bitū occupāt. ⁊ pōpis ſecularibus corrn̄dent.

¶ De pbatica piſcina. ¶ Itē ne ſis fratris iudex temerari⁹. Cap̄.xliiij.

e Rat in hierl'em q̄dā ɔgregatio aquarū in q̄ lauabātur oues d̄ q̄bus fiebāt ſacrificia. In ea d̄r fuiſſe lignū cruci. Quolibet autem anno cum ſemel cōmouebatur ab angelo. ſanabať aliq̄s infirm⁹. ſ. q̄ deſcēdebat in aquā poſt eius ab angelo motiōez. Nā multi propterea infirmi iux̄ cā ɔtinue morabanť. Erat aūt ibi q̄dā infirmus iacēs in grabato paralitic⁹. p xxxviij. ānos. Hūc igr̄ ieſus q̄dā die ſabbati ſanauit. Conſpice eū hūiliter euntē ad infirmuz ꝛ loquētem more ſolito. In hoc igiť facto tria nota. Primū q2 ſic̄ hic dn̄s req̄ſiuit infirmū ſi vellet ſanari: ita nob̄ ſine noſtro ɔſenſu ſalutē nō dabit. ꝛ inexcuſabiles ſunt peccatores nō ɔſentientes volūtati dn̄i ꝛ ſue ſaluti. Quia ſ̄m Aug. qui creauit te ſine te: nō iuſtificabit te ſine te. Scd̄m cauere d̄emus ne relabamur a dn̄o: q2 ſi ſanati a dn̄o recidiuamus. digne nr̄a ingratitudo acrius puniť. ſic̄ huic dixit dn̄s. Uade noli ampli⁹ peccare ne deterius aliq̄d tibi ɔtingat. Tertio q2 maligni de om̄ibus pdūt ſic̄ boni d̄ om̄ibus lucrantur. Nā cū hic liberat⁹ portaret grabatū ꝛ diceretur ei a iudeis ꝙ h̄ nō licebat in die ſabbati. ipſe r̄ndit. Qui me ſaluū fec̄ ille mihi dixit: tolle grabatū tuū. Nō dicebāt: q̄s ē ille q̄ te ſaluū fec̄. Et ſic accipiebāt qd̄ poſſent rep̄hendere: nō ꝙ poterāt laudare. Sic ꝛ carnales hoīes ſepe ī malā iudicāt ptē. q̄ vidēt ꝛ q̄ſi de oīb⁹ pdūt. Sp̄ūal'r āt viuētes om̄ia referūt ad laudem dei: ſiue ſit proſperitas: ſiue ſit aduerſitas. ꝛ non dubitāt quin recte omnia fiant. deo cuncta vel recte operante vel iuſte permittente ꝛ omnia in bonam partem īterp̄tanť. iux̄ doctrinā bti bern̄. q̄ ſic ait. xl. ſ̄mo. Cāñ. Caue aliene ɔuerſatōis eē aut curioſus explorator: aut temerari⁹ iudex etiā ſi p̄perā actuz q̄d dep̄hēdas. nec ſic iudices primū. magis autez excuſa intētiōem ſi opa nō potes. puta ignorātiam. puta ſubreptiōez. puta caſuz. Quā ſi omnez diſſimulatiōez rei certitudo recuſat. ſuade nihilomin⁹ ipē tibi ꝛ dicito apd̄ temetip̄m. vehemēs fuit nimis tēp'tatio. Quid d̄ me illa feciſſet ſi in me accepiſſet ſibi ptātē. Hucuſq3 Ber. Q̄ aūt d̄ oībus lucrāť ſp̄ūales. etiā d̄ ſuis ꝛ alienis pctīs ꝛ d̄ reb⁹ nociuis. ꝛ etiā d̄ diaboli opibus. ſic docet btūs bern̄. ſ̄. v. Cāñ. Irrōnalis ꝛ brutal' ſp̄ūs ꝛ ſi ad ſp̄ūalia nō ptingat: ad ea tn̄ capeſcēda pro ſuo corpali tpaliq3 obſeq̄o noſciť iuuare illos q̄ ocm̄ vſuz rerū tpaliū ad fructū trāſferūt eternū. vtētes h̄ mōo tāq̄ nō vtētes. ꝛ ſi q̄ abundantia q̄tuz ad vſuz ſui repianť incōmoda. ꝛ ſi nociua. ꝛ ſi etiaz p̄nicioſa tpali hoīm cōſtat eē ſaluti. non tn̄ deeſt

eorū corpibus vñ coopentur i bonū his qui ſm ꝓpoſitū vocati ſunt ſancti. ꝛ ſi nō cedendo in cibum. aut exhibendo miſterium. certe ingeniū exercendo iuxta eū q̄ vtiqꝫ oivtēti rōne pſto eſt. cōmunis diſcipline ꝓfectū prebens. quo inuiſibilia di p ea que facta ſunt ītellecta cōſpiciūtur. Nam ꝛ diabolus eiuſqꝫ ſatellites cuꝫ ſit eor ſemp maligna intentio nocere quidē ſemp cupiūt. Sꝫ ſi boni emulatores fueritis abſit vt obſint. magis autem ꝓſunt. ꝛ nolētes coopantur in bonū bonis. Eſt eñ qui bonuꝫ opatur nō volēs ſiue hō malꝰ ſiue angelus malus. ꝛ cōſtat non fieri ꝓpter euꝫ qđ fit per eū. cū ꝓdeſſe nullū bonū poſſit inuito. Igitur ei quidē diſpenſatio tm̄ credita eſt. ſed neſcio quo modo gratius iocundiuſqꝫ ſentimꝰ bonum qđ per malum diſpenſatoreꝫ miſtrat̃. Ipſa eſt ergo cauſa cur ꝛ per malos deus faciat bona bonis. nō aūt vt opa eoꝝ indigeat in benefaciendo. Item. liiij. Cañ. ſer. Quid ſupbis terra ꝛ cinis. ꝛ de angelis tranſiuit dñs execrās eoꝝ ſupbiam. Ergo repudiatio angelorū fiat emendatio hoim. ſcriptū eſt eñ ad eoꝝ correptionē. Coopetur mihi in bonū etiā diaboli malum. ꝛ laueꝫ manus meas in ſanguine pctōris. Qualiter inquit audi. Superbo certe diabulo horrēda ꝛ formidulosa maledictio intorquetur. Si ſic eſt actū cum eo q̄d de me fiet terra ꝛ cinere. Ille in celo tumuit

ego in ſterquilinio. Quis non tollerabiliorē in diuite ſupbiam q̄ꝫ in paupe dicat: Ve mihi ſi tā dure impotēte illo aniaduerſum eſt. quid de me exiguo ꝛ miſero ꝛ ſuperbo. Bern̄ ſer. xiiij. Cañ. loquens de ſponſa eccl'ia. Que poſt multa pctā venit ad dñm. nā de gentibus collectā q̄ idola colebat. quid eidē ð ſynagoga improperabat̃. Sic eſt in ſuā vtilitateꝫ eā torquet dicēs. Ipa eſt cui plꝰ dimiſſum eſt ꝛ q̄ plus diligit. qđ emula impropetat ei ad cōuiciū. hoc ſibi ipa inflectit ad commodum. Inde manſuetior ad correptionē. inde patientior ad laborē. inde ardentior ad amorem. inde ſagatior ad cautelam. inde humilior p cōſciētia. inde acceptior ꝓ verecundia. inde ad obediendū paratior. inde ad gratiarūactionē deuotior ac ſolicitior. Hucuſqꝫ bernardꝰ. Vide quō ſpūaliter viuētes oīa interptant̃ in bonā partē ꝛ de omībus lucrū faciūt. Sis ergo ſpūalis ꝛ oia tibi cedent in bonū. Et valet huiꝰmōi ꝯſideratio etiam ad tolerātiaꝫ tribulationū ꝛ tēptationū ꝛ animi quietem. Nam p huiꝰmōi ꝯtinuū exercitiū ad tātā trāqllitatē animi q̄s poſſꝫ ꝑuenire q̄ꝫ vix ꝛ raro de aliqua re turbaretur. vel haberet locū in eo qđ ait ſapiens. Non contriſtabit iuſtū quicquid ei acciderit.

¶ Quomodo diſcipuli xp̄i vellebāt

ſpicas. ¶ Itē de pauptate. Cap. xlv.

D Iſcipuli domini Je-
ſu quadā die ſabbati eſurientes cū
nec haberent vñ procurarent quod
comederēt. ibāt ꝑ agros in quibus
erāt ſegetes. ⁊ vellebant ſpicas. fri
cabant manibus ⁊ comedebāt. Reprehendebant
aūt a phariſeis dicētibus hoc non licere die ſab
bati. Dñs defendebat eos ⁊ multa talia faciebat
dñs in die ſabbati vt dixi ſupra de habēti manuꝫ
aridā ſanato. Tu aūt diſcipulos intuere ⁊ cōpate-
re eis in tāta neceſſitate ꝯſtitutis. Quis ipi gau-
dētes hoc facerēt ob pauptatis amorē. quā ante
oēs ꝟtutes ⁊ beatitudines ꝯmēdauerat eis eoꝝ
magr̄ ⁊ dñs. Quid tñ eſt cogitare ꝑncipes mūdi
pñtē oīm conditore ad tā tenuē pauptatem redu
ctos. vt tali pabulo more aīaliū oporteat ſuſten-
tari. Aſpiciebat eos dñs ⁊ compatiebat eis. qꝛ te
nerrime diligebat eos. ſꝫ nihilominꝰ gaudebat. ⁊
tā ꝓpter eos quos in hoc multuꝫ mereri ſciebat. ꝙ
ꝓpter nos q̄bus relinq̄bat exēplū. In hoc eī exem-
plo ad mltas ꝟtutes ꝓficere poſſumꝰ. Nā hic mi-
rabiliter pauptas relucet. pōpa mūdi ꝯtēnēda oñ
dit ſumptuoſitas ⁊ ſaporoſa ciboꝝ ꝑparatio de
ſtruit. ⁊ gule voracitas cū turpi ſua vnctuoſitate
⁊ inſatiabili appetitu totaliter eneruatur. Tu er-

go hoc animaduerte ⁊ tāto exēplo totꝭ viſceribꝰ eā
amplectere. q̄ ſic emicuit i dño ⁊ dña mr̄e ſua. ⁊ ꝑ
ſatꝭ mōi ꝑncipibꝰ. ⁊ oībꝰ q̄ eoꝝ exēplū ꝑfecte imi
tari voluerūt. Sꝫ attēde de q̄ pauptate intellige
re debes. Scio eī ꝙ in monaſterio ꝯſtituta paup
tatē ꝓfeſſa es ⁊ nihil hr̄e potes. d quo gr̄as age
deo tuo. ⁊ ipſam inuiolabiliter ſerua. Sꝫ vlteriꝰ te
aſcēdere volo. qd tñ a ꝓfeſſione nō diſcrepet. qm
ſino ꝓfeſſio ipa ſine hoc intellecta ꝟbalis eſſet ⁊ va
cua. Dico igit d illa pauptate q̄ radicat in corde
ꝟtutes eī in aīa collocāde ſunt nō in exterioribꝰ
Optīe ergo ꝓfeſſionē pauptatꝭ imitaris ſi corde
ꝯſentias. Nā ſi reꝝ penuriā exteriꝰ pateris. qꝛ for
te nō abūdas. vt ſenſualitas vellet. interius autē
cupiditatem habeas. ⁊ plꝰ ꝙ neceſſe ſit delibera
to aīo appetas nō viuis in pauptate. ſꝫ in egeſta
te. qꝛ nō eſt hec pauptas ꝟtuoſa ⁊ meritoria. ſed
egeſtas laborioſa ⁊ demeritoria. Sufficit eñ ad
ꝑdendū meritū ⁊ ad oīe pctm̄ ꝑpetrādū ꝯcupi-
ſcētia cū ꝯſenſu. ⁊ cū tali pauptate nō credas te
poſſe aſſurgere ad oronē vl ꝯtemplationē vl cen
tupli ꝯſequi retributionē. Qñ eñ cor terrenarum
cupiditatū pōdere aggrauatū ſurſuꝫ poſſet aſcē
dere. ⁊ qñ ipſo luto ⁊ fece coinq̄natū ⁊ terrenū ⁊
groſſum effectum. ad dei ⁊ celeſtium puritatem
poſſet appropinquare. Igitur corde diligas pau
pertatem. pro matre aſſume illam. placeat tibi de
cor eius. delecteris in ea nūꝙ̄ ꝓ re aliqua ipſam le

dere velis. Nihil habeas ꝛ nihil oīno habere velis vltra neceſſitatez. Et ſi queris que erit illa neceſſitas. Rn̄debo ꝙ q̄to intimiꝰ paupꝑtatē dilexeris. tāto ſubtilius de neceſſitate iudicabis. Illa nāqꝫ neceſſaria ſunt ſine quibus eē nō poſſumꝰ. Uide ergo ea ſine quibus eſſe comode potes. ꝛ illa nec habere nec petere nec ꝓcurare nec a ſponte dantibus recipe velis. Nec tn̄ dn̄m Jeſum perfecte in paupꝑtate imitari poteris q̄tumcunqꝫ te ſtrinxeris. nec video ꝙ noſtra paupꝑtas ſue poſſit equipari. q̄tūcunqꝫ ſit a nobis totis conatibꝰ obſeruata. Et hoc tibi breuiť oñdo vna ꝛ pulcra ratiōe omiſſis alijs que reddi pn̄t. ſ. quia deus ꝛ quia ditiſſimus ꝛ dn̄s oīm. ꝛ quia pfectiſſimus ꝛ huiꝰmōi. ſꝫ eam ratiōnē adduco. quia ipſe non ſolum penuriam paupꝑtatis. ſꝫ etiaꝫ eius opprobrium aſſumpſit. Nam noſtra paupꝑtas quia voluntarie aſſumpta eſt. ꝛ pro amore dei ꝟtuoſa reputať ꝛ eſt. ꝛ iō nō opprobrioſa ſꝫ honorifica reputať ēt apd̄ malos. ipſius ꝟo nō ſic. Nō eī ɔgnoſcebať ꝛ neſciebať ꝙ voluntarie paup eēt. ſꝫ neceſſaria paupꝑtas pit opprobriū ꝛ ɔtēptum. Cū ergo eēt abſqꝫ domo ꝛ poſſeſſionibꝰ ꝛ om̄i huiꝰmōi ſub̄a. ſciētibus vniuerſis magis hēbatur cōtemptui hmōi eñ paupes ab om̄ibus ɔculcanť ꝛ ſi ſapiētes ſunt nō crediť eis. ſi nobiles nihilominus deridenť ꝛ ɔtēpnūtur. imo qd̄ plꝰ eſt ꝛ no

hilitas ꝛ ſapiētia ꝛ ꝓbitas ꝛ oīs virtus in repu-tatōe hoim videtur in eis extincta. deijciūtur eñ quaſi ab om̄ibus vt nec amicicie antique nec ſanguinis vincula proſint eis vt plurimū. cū oēs tales amicos vel cōſanguineos habere recuſēt. Uides bene quō nec eius paupꝑtati equipari nec eū imitari potes in tam profunde paupꝑtatis ꝛ hūilitatis abiectione. Propterea nō ſunt contēnēdi paupes mūdi qui ipm̄ dn̄m repn̄tāt. Igitur deſiderabilis eſt multū hec ꝟtus paupꝑtatis. ꝛ marime a nobis qui eam ꝓmiſimus. Ipſam itaqꝫ propterea om̄i reuerētia ꝛ d̄uotiōe obſeruare curato Si ꝟo etiā vis Bern̄. audire. attēde quid de ipa loquitur ſer. iiij. d̄ aduētu. Imitemur quoad poſſumꝰ eum qui dixerit ſic paupꝑtatē vt q̄uis in manu eius eēnt fines terre. tn̄ non habuit vbi caput ſuū reclinaret. ita vt diſcipulos adherētes ei legimus fame cōpulſos ſpicas manibus cōfricaſſe cum ꝑ ſata tranſirēt. Idem. iiij. ſermo. in natiuitate dn̄i inquit. Cur ipe ſaluator cuiꝰ eſt aurum pariter ꝛ argentū ſacrā in ſuo corpe d̄dicat paupꝑtatem. Aut certe cur paupꝑtas ipa tā ſolicite enarratur ab angelo. Hoc inquit vobis ſignū. inuenietis infanteꝫ pānis īuolutum. In ſignum poſiti ſunt pāni tui dn̄i Jeſu. ſꝫ in ſignum cui a multis vſqꝫ hodie ɔtradiciť. Exemplū d̄dit nobis vt ꝛ nos ita faciamꝰ. Utilior ſiqd̄ē in ɔflictu lorica ferrea

ꝙ ſtola linea. licꝫ oneri ſit illa hec honori. Idē in
ſer. iiij. ꝺ reſurrectōe. Vere magna abuſio ⁊ nimis
magna. vt diues velit eſſe vermiculus vilis pro
pter quē deꝰ maieſtatꝫ dn̄s ſabaoth voluit eē pau
per. Idē in ep̄la ad ducē Cōraꝺ. Nō em̄ pauper
tas vtꝰ reputaẗ. ſꝫ paupꝑtatꝫ amor. Amicicia pau
perū regū amicos ꝯſtituit amor paupꝑtatꝫ reges.
Regnū celoꝝ deniqꝫ ꝑpaupeꝝ eſt. Beatꝰ q̄ poſt
illa n̄ abijt q̄ poſſeſſa onerāt. amata inq̄nāt. amiſ
ſa cruciāt. Hucuſqꝫ Ber. Habes igr̄ ap̄loꝝ exē
plo ⁊ auctoritatibꝰ bti ber. p̄dictꝫ. ⁊ in alijs poſi
tis ſupra ꝺ natiuitate dn̄i. ⁊ ꝺ ſmōe ipiꝰ in mōte.
q̄liter paupꝑtatē tāq̄ vtutē excelētiſſimā ōbes af
fectaẗ ¶ Sꝫ ꝺ abſtinētia ⁊ ꝯtra guloſitatē q̄d di
cemꝰ q̄ ſil̄r in h̄ exēplo relucet. Et q̄dē ꝺ iſtꝫ vtu-
tibꝰ tractare p̄ter p̄ncipale ꝑpoſitū c. marie ꝑpt
mltiplicitatē auctoritatū. ſꝫ q̄r vtilitatē tuā coſi
dero q̄ in talibꝰ nec exꝑta es nec apta doceri nec
in quibꝰ legas hēas libros. iō ſtudioſe tibi ſcri-
bo ꝺ ipis vt ſaltē ꝑ hūc modū inoteſcat tibi vtu-
tū natura in quibꝰ eaꝝ magiſtꝝ cuiꝰ vitā p̄ncipa
liter inq̄rimꝰ valeas imitari. ¶ Contra gulā igiẗ
ſcire ōbes mltū eē inſiſtendū ⁊ bellū ꝯtinuū eſſe
ſꝫ oīno vitādā. Multū q̄dē ſcti vr̄eſ ⁊ q̄ ſpūalis
exercitij fuerūt. in h̄ ſtuduerūt. Contra quā audi
q̄d dicat Bern̄. in. ſ. ad clericos. ca. xiij. Vn̄ hec
tāta puſillanimitas ⁊ abiectio tā miſerabilis. vt

egregia natura. capax eterne beatitudinis ⁊ gl̄ie
magni dei. vtpote cuius ſit inſpiratiōe cōdita.
ſimilitudine inſignita. cruore redempta. fide do-
tata. ſpū adoptata. miſeraꝫ nō erubeſcat. ſub pu-
tredine hac corporeoruꝫ ſenſuū gerere ſeruitute.
Merito plane nec eos quidem apprehēdere po-
teſt. que taleꝫ deſerēs ſpōſum. tales ſequiẗ ama-
tores. Inſanus ſiquidē labor paſcere ſterilē. que
nō parit. ⁊ vidue benefacere nolle. omittere curaꝫ
cordꝫ. ⁊ curā carnis agere in deſiderio/impīgua-
re cadauer putridū. qꝺ paulopoſt vermium eſca
futurū nullatenus dubitas. Hucuſqꝫ Ber. Ha-
bes igiẗ quō vitāda eſt guloſitas. ſꝫ ꝯdeſcendere
poſſumꝰ corꝑi ad neceſſitateꝫ ſuā ⁊ ſanitatē. Vn̄
idē: Bern̄. in ſmonibus breuibꝰ. c. xxxiiij. ſic diċ.
Sunt autem omnia bona corporis. ⁊ que ei ſolū
modo debeamus ſanitas. Nihil autē vltra ei dā-
dum eſt. nihil querendum. ſed hoc termino obli
gādum ⁊ firmandum eſt. cum fructus eius nul-
lus ſit. ⁊ mors ſit finis illius. Qꝫ ſi voluptati ſer
uitur non ſanitati. h̄ de natura nō eſt. ſꝫ ſub natu
ra q̄ morti manus dat. cū in grām ꝯſtituit volu-
ptatē. Jn̄ etiā eſt ꝙ mlti ad tā beſtiales impetus
deſcenderūt. vel vt dicā verius. ceciderūt vt volu
ptatē preferant ſanitati. vel illis epulis ſepiſſime
voluptentur quas ſciunt difficiles ⁊ acutiſſimas
ſubſequi paſſiones. Sicut aūt corporis neceſſi-

tas eſt ſanitas/ita cordis neceſſitas eſt puritas.
quo turbato oculo nō videbit deus. ⁊ cor huma/
nū ad hoc factū eſt vt ſuū videat creatorē. Si ve
ro ſanitati corporis ſollicita eſt prouidenda cu/
ſtodia. puritati cordis tāto eſt ſolicitior impēdē/
da/q̄to pars iſta dignior illa ꝯuincit. Item. lxvi.
Can. Suſpitiōem generat mihi obſuatio iſta ci/
boꝝ. Verū tñ ſi de regula medicoꝝ hoc ꝓfers no
bis. nō rephendimus curā carnis quā nemo vn/
q̄ odio habuit. Hucuſq; Bern. Hoc tñ faciēdū
nō eſt ſupſticioſe vel nimis curioſe vel vltra q̄
expediat. Unde qñ nō habemus actu impedimē/
tum corꝑale ꝓpter qđ appetamus vel fugiamus
ciboꝝ obſuantia;. illam tenere ac phiſice viuere
nō debemus. Uñ idem Bern. xxx. ſmone Can.
Vides ne ſnīa magiſtri mei carnis ſapiam ꝯdē/
nari ꝑ quā vtiq; aut in luxum voluptas diſſolui
tur. aut ipa quoq; valitudo corpis vltra quam
oportet appetit. Et poſt. Quid vero ꝓdeſt tēpera/
re a voluptatibus ⁊ inueſtigādis diuerſitatibꝰ
ꝯplexionū ciborūq; varietatibꝰ exquirēdis quo
tidianā expēdere curam. Legumina inquit vēto/
ſa ſunt. caſeus ſtomachū grauat. Lac capiti no/
cet. potum aque nō ſuſtinet pectus. caules nutri
unt melancoliam. Coleram aūt porri accēdunt.
Piſces de ſtagno aut de lutoſa aqua mee penitꝰ
cōplexioni nō congruūt. Quale eſt hoc vt in tot

fluuijs/agris/ortis/cellarijs ve. reperire vix poſ
ſit quid comedas. puto te queſo monachum eſſe
nō medicū. nec ꝺ complexione iudicandū. ſed de
ꝓfeſſione. Parce obſecro primū quieti tue. par/
ce deinde labori miniſtrātiū/ parce grauamini domꝰ
parce cōſciētie. cōſcientie dico nō tue ſ; alteriꝰ/il
lius videlic; qui ꝓpe te ſedens ⁊ edens quod ſi/
bi apponitur. de tuo ſingulari ieiunio murmurat
ſcandalu; quippe ei eſt aut tua odioſa ſupſticio
aut duricia quā forte putat illius qui tibi habet
ꝓuidere. Fruſtra quidē ſibi blandiuntur de exem
plo pauli hortātis diſcipulū nō bibere aquā. ſed
modico vti vino ꝓpter ſtomachum ⁊ frequentes
ſuas infirmitates qui attēdere debēt ꝑmū quidē
apoſtolū minime ſibiipſi rem iſtiuſmodi ſuadere
ſed neq; diſcipulū eque expetere ſibi. Deinde non
monacho hoc intimari ſ; epiſcopo cuius vita te
nere ⁊ adhuc naſcēti eccl'ie ꝑneceſſaria eſſet. Thi
motheus hic erat. Da mihi alteru; thimotheū ⁊
ciba etia; ſi vis auro ⁊ pota balſamo. Ceterū tu
tibi nunc ipſi diſpenſas miſertus tui. Suſpecta eſt
mihi fateor tue ipſius vite diſpenſatio. ⁊ vereor
tibi illud ſub tegmine ⁊ nomine diſcretiōis a car
nis prudentia. Id te ſaltē volo eſſe ad monitu;.
vt ſi tibi iſta auctoritas apli placet de bibēdo vi/
no. modico qđ ille adiunxit nō ꝑtermittas. Huc/
uſq; Bernardus. Habes igitur ex p̄dictis aucto/

rſtatibus ſanitati corporis poſſe intēdi. ſed a ſu
pſticioſa obſeruatiōe ciborū cauendū. ¶ Sed qd
de abſtinētia. Audi nō me ſed B. ern̄. eundē qui
ſic dicit ſermo. tertio de aſcēſione. Nō em̄ ſpūs ⁊
caro ignis ⁊ tepiditas in vno domicilio cōmorā
tur. preſertim cū tepeditas ipſi dn̄o ſoleat vomi-
tum puocare. Si em̄ apl'i carni adhuc dominice
adherētes que ſola ſancta. quia ſanctus ſancto-
rū erat ſpiritu ſancto repleri nequerūt. donec tol-
lereť ab eis. tu carni tue que ſordida eſt ⁊ diuer-
ſarū ſpurciciarū fantaſiis repleta. aſtritius ⁊ cō
glutinatus illū meraciſſimū ſpūm nō te poſſe pu
tas ſuſcipe niſi iſtis carnalibꝰ cōſolatiōibus fun
ditus renūciare temptaueris. Reuera cū incepe-
ris. triſticia implebit cor tuū. Sz ſi pſeueraueri
triſticia conuerteť in gaudium. Tunc em̄ purga-
bitur affectus / volūtas renouabitur vl' noua crea
bitur. vt omnia que prius difficilia. imo impoſſi
bilia videbantur. cū m'ta ꝯcurrātur dulcedine ⁊
auiditate. Itē. lxvi. Can̄. Nō redarguimus pau
lum ꝙ caſtigat corpus ſuū ⁊ in ſeruitutē redigit
abſtinendo a vino: quia in vino luxuria eſt. aut ſi
modico infirmus vtať. iuxta cōſiliū apl'i. abſtine-
bo a carnibus ne dum nimis nutriā carnē. ſimul
⁊ carnis nutriā vicia. Panē ipm̄ cuz mēſura ſtu
debo ſumere. ne onerato ventre ſtare adorandum
tedeat. ⁊ ne ipꝛoperet etiā mihi ꝓpheta ꝙ panē

meum comederim in ſaturitate. Sed nec ſimpli-
ci quidē aqua ingurgitare me aſſueſcam. ne diſtē
ſio ſane ventris vſꝙ ad titillatiōnē ptingat libi-
dinis. Idē in ep'la ad Robertū monachū. Vinū
⁊ ſimilia mulſum ⁊ pinguia corpori militant. nō
ſpiritui. frixuris non anima ſaginať ſz caro. Pi-
per / zinziber / ciminū / ſaluia / ⁊ mille hmōi ſpecies
ſalſamentorum. palatum quidez delectant ſed li-
bidinem accendūt. prudenter ſobrieꝙ cōuerſan
ti ſatis eſt ad omne cōdimentum. ſal cum pane ⁊
fame qua ſola nō expectata neceſſe eſt alias atz
alias de neſcio quibus ſuccis extraneis confici.
permixtiones que videlicet palatum reparēt. gu-
lam prouocent ⁊ excitent appetitum. Idem in
epiſtola ad fratres de monte dei. Vbi ceperit ſpi-
ritus reformari ad imaginem cōditoris ſui mox
etiam refloreſcens caro ex voluutate ſua incipit
ad reformationem ſpiritus reformari. Nam eti-
am ad ſenſum ſuum incipit eam delectare quic-
quid delectat ſpiritum. Inſuper ⁊ pro multiplici
defectu ſuo ex pena peccati multipliciter ſitiens
ad deū. nōnūꝙ etiā cōtendit p̄cedere rectorē ſuū.
Delectationes enim nō perdimus ſed mutamus
a corpore ad animaz. a ſenſibus ad conſciētiam.
Panis furfureus ⁊ ſimplex aqua. oleū vel ligu-
mina ſimplicia nequaꝙ res delectabiles ſunt.

ſed in amore ⁊ eterne delectatiõis deſiderio ventri bene morigerato. gratãter ex his ſatiſfacere poſſe notũ eſt. Valde delectabile eſt ꝙ milia paupeꝝ ex his vl' ex aliquo hoꝝ delectabiliter ſatiſfaciũt nature. Facillimũ quippe ⁊ delectabile eſtȝ adiuncto dei amorꝭ ꝯdimẽto ſm naturã viuere ſi inſania nos viuere ꝑmitteret. q̃ ſanata ſtatim arrideret naturalib⁹ natura. Eodẽ ⁊ de labore ruſtic⁹ duros habet hũeros, fortes lacertos exercitatio hec facit ſi in ea cũ tp̃e inoleſcit. volũtas facit vſuȝ. vſ⁹ exercitiũ. exercitium in om̃i labore vires ſubminiſtrat. Hucuſqȝ ber. Ex his auctatib⁹ ꝯſtat apte abſtinẽtiam plurimũ cõmẽdabilem oĩno eſſe faciendaȝ. Eam nanqȝ tã antiqui patres ꝙ̃ b. franciſcus ac duciſſa tua beata. Clara vt in eorũ vita patet artiſſime ſeruauerunt. Videtur tamẽ ſm eundẽ Bernardũ in tribus caſibus abſtinentia temꝑanda. Primus cũ fieret cõtra volũtatẽ prelati. hoc enĩ nullo mõ fieri debet. Secundus quãdo fieret cũ notabili ſcandulo ſocioruȝ. Magis enĩ ꝯfert ad exercitium ſpũale ex charitate vti vita cõmuni ꝙ̃ ex ſcandulo fratris ſupra vitã communẽ ſpecialeȝ abſtinẽtiam exhibere. Tertius caſus eſt quando fieret vltra corporis poſſibilitatem Nam indiſcreta abſtinentia non virtutis ſȝ vicij eſſe perhibetur. Unde de his ſic dicit Ber. xix. Can. ſer. Non vultis eſſe contenti cõmuni vita. nõ ſufficit vobis regulare ieiuniũ, nõ ſolẽnes vigilie. nõ impoſita diſciplina, non menſura quam vobis ꝑtimur in veſtimẽtis vel alimẽtis priuata p̃fertis cõmunibus. Qui veſtri curam ſemel nob credidiſtis. quid rurſum de vobis vos intromittitis. Naȝ illam qua totiens dominum conſcientijs veſtris teſtibus offendiſtis ꝓpriaȝ ſcȝ volũtatem veſtram ecce nunc iterum magiſtrum habetis. non me. Illa vos nature docet non parcere. rõni non acquieſcere. nõ obtemꝑare ſanctorũ cõſilio vel exemplo non obedire nobis. An neſcitis quia angelus ſathane multotiens tranſfigurat ſe in angeluȝ lucis. Sapientia eſt deus. ⁊ vult ſe amari. nõ ſolũ dulciter ſȝ ſapienter Unde aplus. Rationabile inquit ſit obſequiũ veſtrũ. Alioq̃n facilime zelo tuo ſpũs illudet erroris ſi ſciam negligas. nec habet callidus hoſtis machinamentum efficacius ad tollendã de corde dilectionem q̃nã ſi efficere poſſit vt incaute ⁊ nõ cũ ratiõe ambulet. Idẽ ſer. xxxiij. Can. Videas ꝓch pudor illos importune ſuꝑflua q̃ritare qui prius neceſſaria obſtinatiſſime recuſabãt. ꝙ̃ ꝙ̃ ſi qui in ſua forte inuicti obſtinatiõe ꝑdurãt indiſcreti⁹ abſtinentes ⁊ ſingularitate notabili cõturbãtes eos cum quib⁹ habitare debẽt vnius morꝭ in domo haud ſcio ſane an ſe eſtimẽt pietate retinere. cum huiuſmodi mihi videntur ⁊ longius abieciſſe. Nam

qui ſapientes in oculis ſuis decreuerunt apud
ſe nec conſilio acquieſcere nec precepto videant
quid rn̄deant.nō mihi ſed dicēti.qm̄ quaſi pecca
tum ariolandi eſt repugnare.⁊ quaſi ſcelus ydo
latrie nolle acquieſcere.Premiſerat aūt.q꞉ meli-
or eſt obediētia ꝙ̄ victima.⁊ auſcultare magis ꝙ̄
offerre adipē arietū.id eſt.abſtinentiā ꝯtumaciū.
Idem .lxiiij.Can̄.ſmo.Quid illud qd̄ nos quo-
qꝫ totiēs in domo iſta ⁊ tā grauiter inquietat.no
tabilem loquor quorundā qui inter nos ſunt ſu-
pſticioſamqꝫ abſtinētiam.ex qua ſe oībus ſibi-
qꝫ oēs moleſtos reddūt.quō nō hec ipſa diſcor-
dia tam gn̄alis ⁊ ſue illius ꝯſciētie diſſipatio eſt
⁊ qd̄ in ipſo eſt grādis vinee huius quā planta-
uit dextera dn̄i.noſtre.ſ.oīm vnanimitatis demo-
litio.Ve homini ꝑ quem ſcandalum venit.Qui
ſcandalizauerit inquit vnum de his puſillis.du-
rum eſt qd̄ ſequitur.ꝙ̄to duriora meretur qui tan
tam ⁊ tam ſanctā multitudinem ſcandalizat.Du
riſſimū prorſus iudicium portabit quicunqꝫ eſt
ille.Idem ſmo.iij.in circunciſione.Illis qui ad
deuotiōis gratiā ꝑueniunt.vnum dicitur reſtare
periculum.⁊ oīno timendū eis a demonio me-
ridiano.Ipſe enī ſathanas transfigurat ſe in an-
gelum lucis.Hoc eſt ergo timendum ei qui tan-
ta delectatiōne oīa facit ne dum ſequitur affe-
ctiones.corpus deſtruat ꝑ immoderatā exercita-

tionē.ac deinde neceſſe hēat nō ſine magno ſpūa-
lis exercitij detrimēto circa debilitati curā corpo
ris occupari.Ergo ne incurrat qui currit.illumi
nari neceſſe eſt lumine diſcretiōis.que vtiqꝫ ma-
ter eſt ꝟtutū ⁊ ꝯſummatio ꝑfectiōis.Hec nimi-
rum docet ne quid nimis vł minus fiat.atqꝫ hec
eſt octaua dies in qua circūcidit puer꞉ q꞉ diſcre-
tio vera circūcidit vt nec plus nec minus fiat nā
⁊ qui nimius eſt.fructū boni opis abſcidit. non
circūcidit ſicut qui tepidus eſt minus facit.In
hac igit dīe nomē imponit ⁊ nomē ſalutis.nec d
eo qui ſic ꝯuerſat dubites dicere ꝙ ſuā ipſius ſa-
lutē opetur.Vſqꝫ ad hūc enī dīē dicere pn̄t ange
li qui nouerūt ſecreta celeſtia.ſꝫ ego nūc primum
ei fiducialiter nomē ſalutꝭ impono.At ꝟo q꞉ om
nino rara iſta auis eſt in terris.huiꝰ diſcretiōis
locū fratres ſuppleat ꝟtus obediētie.vt nec plꝰ
vel minus vel aliter ꝙ̄ impetratū ſit faciatꝭ.Idē
in epiſtola ad fratres de monte dei.Sunt corpo
ris exercitia in quibus neceſſe eſt corpꝰ labora-
re.ſicut ſunt vigilie ⁊ hmōi.que quidem ſpiritu a
lia non impediunt ſed adiuuant ſi cum ratione ⁊
diſcretione fiant.Que ſi ex indiſcretionis vicio
ſic agantur.vt deficiente ſpiritu vel languente
corpore ſpiritualia impediantur.Qui ſic eſt cru-
delis corpori ſuo.tulit bonum effectum.Spiri-
tui affectum.Proximo exemplum.Deo bono-

rem ſacrilegus eſt. ⁊ omniū hoꝝ in deū reus, nō
ꝙ ſm ſenſum apli non videat᷑ etiā humanū hoc.
⁊ nō deceat ⁊ nō debeat, ⁊ nō iuſtū ſit caput ali
quādo dolere in ſuitio dei. Quod olim ſepe vſqꝫ
ad dolorē laborauit in vanitate ſeculi. eſurire ve
trem vſqꝫ ad rugitū. q̇ ſepe repletus ē vſqꝫ ad vo
mitū. ſed modus in om̄ibus eſt habēdus. Affli
gendū eſt corpus aliqñ, ſꝫ nō ↄterendū. Nā etiā
corꝑalis exercitatio ad modicū quidē valet. ⁊ pi
etas ad om̄ia vtilis eſt ꝓpter qđ ad modicū ſed
nō in ↄcupiſcētijs cura eſt carnis agēda. alenda
ꝯo eſt ſobrie ⁊ cū quadā ſpūali diſciplina. neqꝫ
in modo, neqꝫ in qualitate eius, neqꝫ in quātita
te appareat aliquid qđ nō deceat ſuū dei. Huc
uſqꝫ Bern. Sed vt virtus diſcretiōis tibi meli᷒
innoteſcat. audi breuiter q̄d de ipſius cōmēdatio
ne dicat idē Bern ſmo. xxiij. Can. Virtus ſiqui
dem diſcretiōis abſqꝫ feruore charitatis iacet. ⁊
feruor vehemēs abſqꝫ temperamēto precipitat.
Ideoqꝫ laudabilis cui neutrū deeſt vt feruor di
ſcretiōem erigat. ⁊ diſcretio feruorē regat. Idem
ſmone. Can. Diſcretio quidē virtuti ordinē po
nit. ordo modū tribuit, ⁊ decorē etiā ⁊ ꝑpetuita
tem. Deniqꝫ ait. Ordinatiōe tua ꝑſeuerat dies. di
em ꝟtutē appellans. Eſt igitur diſcretio nō tam
ꝟtus q̄ quedam moderatrix ⁊ auriga ꝟtutū or
dinatrixqꝫ affectuū ⁊ moꝝ doctrix. Tolle hanc ⁊

ꝟtus viciū erit. ipſaqꝫ affectio naturalis in ꝑtur
batiōem magis cōuertet᷑ exterminiumqꝫ nature.
Huc uſqꝫ Bern. Habuiſti igr̄ ex p̄dictis quō in
hoc diſcipuloꝝ exēplo deſtruit᷑ ſupfluitas ⁊ gu
loſitas. Sꝫ quō pompa mūdi etiā deſtruat᷑. non
dum tibi dixi. qđ tm̄ ꝓſequi nō intēdo. ſed nec ex
toto omittēs: ſꝫ hoc dicere ſufficere puto ad pre
ſens ꝙ hoc exēplo renouata videt᷑ prime etatis
beata ſimplicitas. in qua erāt homines ↄtēti fru
ctibus arboꝝ ⁊ radicibus herbarum ⁊ ſimplici
aqua. Si igit᷑ ſic hodie fieret nō indigerem᷒ mo
lendinis nec clibanis. nec vtenſilibus ⁊ appara
tu rerū nec ſuppellectilia varia ⁊ pōpoſa in q̄bus
humanū genus eſt inextricabiliter intricatum.

Feria quinta.

De miniſterio Marthe ⁊ Marie, Item de ordine ↄtemplationis ⁊ ꝙ duas habet partes. Capitulū. xlvj.

Cum quadā vice do
minus Jeſus iret bethaniā ad do
mū Marthe ⁊ marie. ipē toto affe
ctu diligētes eum reuerēter ac mul
tum alacriter ſuſceperūt eundē Et
Martha quidem ſoror Marie ſe incontinēti pa
rauit ad refectiōem honorabilem ei ⁊ diſcipulis

procurandam. Maria vero ad pedes domini ſe
poſuit Et cuȝ dominus nolens exiſtere ocioſus
more ſuo loqueretur verba vite eterne. ipſa ocu-
lis ⁊ auribus in eum intenta iocūdabatur in ver-
bis ſuis. vltra ꝙ dici poſſit. nec quicꝙ aliud co-
gitabat. Martha vero moleſte hoc tulit: ⁊ eam
compelli a domino ad laborandum ſecum in mi
niſterio poſtulauit. ſed contrariam ſententiam re
portauit. ⁊ Mariam optimam partē elegiſſe au-
diuit. Maria vero que in verbis dei quieſcebat
ad clamorem ſororis quaſi a ſomno euigilans
de quiete ſua timuit. ⁊ facie inclinata in terram ſi
luit. Sed poſt domini reſponſionem ſecurius ⁊
iocundius ſedit. Deinde parata refectione. ⁊ do-
mino ceſſante loqui continuo ſurgit. aquam ma-
nibus eius parat. ⁊ deinceps eidem ſemper aſſi-
ſtens fideliſſime ſeruit. Conſpice bene dominum
ingredientem. ⁊ illas ipſum letiſſime ſuſcipien-
tes. ⁊ deinceps alia in predictis eorum actibus
quia pulcherrima ſunt. Scire autem debes ꝙ
per iſtas duas ſorores dicunt ſancti duplicem
vitam intelligi. ſcilicet actiuaȝ ⁊ contemplatiuā
De quibus tractare longa materia eſt. Sed q̇a
tibi expedire credo non longum tractatum ha-
bere. tamen tibi aliqua inde ſcribam. tum quia be
atus Bernardus in diuerſis locis ipſum copio
ſiſſime tractat. tum quia vtiliſſimus ſpirituali ſſi-

mus ⁊ valde neceſſarius eſt. Nam ſm̄ predictaȝ
duplicem vitam continue viuim⁹. ⁊ qualiter nos
viuere oportet ignoramus frequenter. quod eſt
magnum periculum ⁊ iactura non leuis. preci-
pue religioſam vitam gerentibus. ¶ Eſt igi-
tur vita actiua que deſignatur per Martham.
Sed actiue vite ſicut ex dictis Bernardi collige
re poſſum due ſunt partes. Prima pars qua q̇s
ſe exercet ad ſuam principaliter vtilitatem corri-
gendo ſe. emendando a vicijs. ⁊ informando vir
tutibus. Et id idem ſecundario fit ad vtilitatem
etiā primi ꝑ opera iuſticie ⁊ obſequia pietatis ⁊
charitatis. Secūda pars eius eſt quomodo q̇s
principaliter ſuum exercitium confert in vtilita-
tem proximi ꝙuis ad ſuum etiam maius meri-
tum vt alios regendo / docendo / ⁊ adiuuando in
animarum ſalutem / vt faciunt prelati ⁊ predica-
tores ⁊ huiuſmodi. Et inter has duas partes
vite actiue eſt vita contemplatiua. vt iſte ſit or-
do ꝙ primo quis ſe exerceat ⁊ laboret in oratio-
ne. ⁊ ſacrarum ſtudio litterarum ⁊ alijs operib⁹
bonis ⁊ obſequijs in conuerſatione quaſi corri-
gendo ſe a vicijs ⁊ acquirendo virtutes. Secun
do quieſcat in contemplatione ſolitudinem men-
tis querens ⁊ ſoli deo vacans toto poſſe. ¶ Ter
tio per predicta duo exercitia virtutibus ⁊ vera
ſapientia imbutus / ⁊ illuminatus / ⁊ feruidus

effectus ad aliorum ſalutem intēdat. Primo igi-
tur vt tetigi oportet ꝙ in prima actiue vite parte
mens expurgetur depuretur ⁊ roboretur per exer-
citia virtutum, deinde in contemplatiua informe-
tur illumi[n]etur ⁊ inſtruatur. poſtea ꝯfidenter po-
teſt ad aliorum profectus exire vt eos poſſit ad-
iuuare. Q[uod] autē iſte ſit ordo rectus. iſtis auctori-
tatibus probatur. ⁊ primo ꝙ prima pars actiue
precedat contemplatiuam.

Actiua ꝓcedit ꝯtēplatiuā. Ca. xlvij.

DIcit enī Bernn̄. in q[ui]n-
to ſmone de aſſumptione dn̄e. In-
trauit Jeſus in caſtellu[m]. he due ſo-
rores Martha ⁊ Maria. i. opera-
tio ⁊ intellectus exceperūt illū. Je-
ſus autem cū ad illas venit duo confert congru-
entia ſingulis. v[ir]tutem ⁊ ſapientiā. v[ir]tutem op[er]ati-
oni. ſapientiam intellectui. Unde ⁊ ab apoſtolo
predicatur dei virtus ⁊ dei ſapientia. Sed quid
eſt ꝙ intrantem eum Martha excipit. diſcurrit.
miniſtrat: Maria vero ſecus pedes ſedēs. igreſ-
ſi in eius verbum cor ſuſpendit niſi quia prius
eſt actio. poſtea vero cōtemplatio. Quiſquis enī
ad intelligentiā peruenire deſiderat. profecto ne-
ceſſe eſt vt prius per opera bona ſe diligenter ex-
erceat. ſicut ſcriptum eſt. Fili concupiſcens ſapi-

entiam, conſerua iuſticiam. ⁊ deus prebebit illa[m]
tibi. Et alibi. A mandatis tuis intellexi ⁊ fide
purgans corda eorum. Qua fide: Fide per dile-
ctionem operante. Idem. xlvij. Cant[ica]. En forte
appetis ⁊ ipſe contemplationis quiete[m] diligis
⁊ benefacis. tamen nō obliuiſcaris quibus lectu-
lum ſponſe legis ſparſum. Ergo cura ⁊ tu tuum
ſimiliter circundare bonorum floribus operum
virtutum exercitio tanq[uam] flore fructum. ſanctum
ocium preuenire alioquin delicato ſatis ocio dor-
mitare voles ſi non exercitatus quieſcere appe-
tas. ⁊ Lye fecundate neglecta. ſolis cupias Ra-
chel amplexibus oblectari. Sed ⁊ prepoſterus
ordo eſt ante meritum exigere premium. ⁊ ante la-
borem ſumere cibum cum dicat apoſtolus. Qui
non laborat non manducet. A mandatis tuis in-
tellexi inquit vt ſcias niſi vt obedientie mandato-
rum contemplatiōis guſtum penitus nemini de-
beri. Non igitur putes de proprio amore quiet[is]
ſancte obedientie actibus ſeniorum ve traditio-
nibus preiudicium nullatenus faciendum. Alio-
quin non dormiet tecum ſponſus in lectulo tuo.
Illo preſertim quem tibi pro obediētie floribus
cicutis ac vrticis inobedientie aſperſiſti. ꝓpter
qd̄ non exaudiet orationes tuas. vocatuſq[ue] non
veniet. Nec enī dabit inobedienti copiam ſui tan-
tus obedientie amator. qui mori q[uam] non obedire

maluerit. Sȝ neqȝ approbat tue cõtemplationis
inane ocium. qui dicit ꝑ ꝓphetam. Laboraui su-
stinẽs signãs tp̃s quo exul celo ⁊ patria sume q̇e
tis opatus est salutẽ i medio terre. Miror valde
im̄pudẽtiam aliquoꝝ qui inter nos sunt. qui cuȝ
oẽs nos sua singularitate tractauerint. sua impa
tiẽtia irritauerint. sua inobedientia coinquinaue
rint. audent nihilominꝰ ad tã fedũ cõscientie sue
lectulum omĩ orationũ instãcia totius puritatis
dñm inuocare. At cũ extenderitis ait manus ve-
stras. auertã oculos meos. ⁊ cũ multiplicaueri-
tis orõnẽ nõ exaudiã. Quid em̃ Lectulus nõ est
floridus magis aũt ⁊ putidus est. ⁊ tu regẽ glie
trahis ad pausandũ hoc facis an ad causanduȝ
Pergis ergo tu tota die expandere ad deuȝ tuũ
manus tuas. q̇ fratres tota die molestas. vnani-
miter impugnas. a bonitate te sepas. Et q̇d vis
me facere inquit. pfecto vt primo quidẽ emẽdes
cõsciẽtiam ab omĩ iniquitate ire ⁊ disceptatiõis
⁊ murmuris ⁊ liuoris ⁊ quicquid animo conuer-
sari cognoscitur aut paci fratrũ aut obediẽtie se
nioꝝ de cordi habitaculo eliminare festines. De-
inde ẽt circũdare tibi flores bonoꝝ quoqȝ actuũ
⁊ laudabiliũ studioꝝ atqȝ odoramẽta ꝟtutũ. i. que
cũqȝ sunt ꝟa. q̃cũqȝ iusta. q̃cũqȝ sctã. q̃cũqȝ ama
bilia. q̃cũqȝ bone fame. si qua virtus, si qua laus

discipline. Hec cogitare in his te exercere cura-
to. Ad istiusmodi secure vocabis spõsuȝ. q̃m cuȝ
introduxeris eũ ꝟaciter dicere poteris ⁊ tu quia le
ctulus noster floridus redolente nimirũ cõscien
tia pietatẽ, sed pacem, sed mãsuetudinẽ, sȝ iustici
am, sed obedientiã, sȝ hilaritatẽ, sed humilitatem
Hec Bernard. Ex predictis apparet quomodo
ps actiue quã vocauit p̄mã p̄cedit ꝯtẽplatiuã.

¶ De oratione. ¶ Itẽ septẽ que p̄ce-dũt bonũ doctorẽ. ¶ Cap. xlviij.

SEquitur videre qua
liter cõtemplatiua p̄cedit actiuã in
scđa pte ipiꝰ. ⁊ sic ꝯtemplatiua stat
in medio inter p̄as duas ptes acti
ne. Dic igit Ber. s. xviii. Can. Sa
ne cauendũ est. aut dare qđ nobis accepimꝰ. aut
qđ erogãdũ accepimꝰ. retinere. Rẽ pfecto xp̄i re
tines tibi si (vbi cã) plenus ꝟtutibꝰ cũ sis foris
qȝ nihilominus donis scie ⁊ eloquẽtie ad ornatꝰ
metu forte aut segnicie aut minus discreta humi
litate verbum bonum quod posset pdesse multis
inutili. imo ⁊ dãnabili ligas silentio. Certe male-
dictus q̄ frumẽta abscõdis in ppl'is. Rursũ ođ
tuũ est spgis ⁊ pdis si pusq̄ infundaris tu totꝰ
semiplenus festinas effũdere ꝯtra legem arãs in

primogenito bouis ⁊ ouis. primogenitū tundēs
Nimiꝝ vita atꝫ ſalute quā alteri das. te fraudas
dū ſana vacuꝰ intētiōe. glorie inanis vēto infla-
ris. aut terrene cupiditatꝭ veneno inficerꝭ. ⁊ leta-
li apoſtemate turgēs interis. Quāobrē ſi ſapis
concham te exhibebis ⁊ nō canalē. Hic ſiquidem
pene ſimul recipit ⁊ refundit. illa vero donec im-
pleatur expectat. ⁊ ſic quod ſuꝑabūdat ſine ſuo
damno cōicat ſciēs maledictū qui partē ſuam fe
cit deteriorē. Et infra. Ceteꝝ tu frater cuius fir-
ma ſatꝭ ꝓpria ſalꝰ nōdū ē. cui caritas adhuc aut
nulla eſt: aut adeo tenera, aut arūdinea, ꝙ omi fla
tui cedat, omi credat ſpiritui, omi circūferat do-
ctrine vēto, imo cui tāta eſt charitas ⁊ vltra mā-
datū quidē diliges ꝓximū plus ꝙ teipm. ⁊ rur
ſuꝫ tantilla vt ꝯtra mādatū fauore liq̄ſcat, pauo
re deficiat. ꝑturbetur triſticia, auaricia cōtraha-
tur, ꝑtrahatur ſuſpitiōe, ambitōibus inquietetur
cōuiciis exagitetur, curis euiſceretur, honoribꝰ
tumeat, liuore tabeſcat, tu inq̄ in ꝓpriis teipſuꝫ
ſentiens qua nā demētia queſo aliena curare, aut
ambis aut acq̄eſcis. Sꝫ audi quid conſulat cau
ta vigilqꝫ charitas. Non vt aliis inquit ſit remiſ
ſio, vobis aūt tribulatio, ſꝫ ex equalitate. Noli ni
miū eſſe iuſtus. Sufficit vt diligas ꝓximū tuum
tāq̄ teipm. hoc quippe eſt ⁊ exequalitate. Imple
te prius. ⁊ ſic curato effūdere. Gemina prudēſqꝫ

charitas affluere ꝯſueuit nō effluere. Fili mi ne
ꝑeffluas ait. Salamon ⁊ aplus. Propterea in-
quit debemus intēdere his q̄ dicūtur ne forte ꝑ-
effluamus. Quid em̄. Tu ne paulo ſanctior. ſapi
entior ſalomōe. ſꝫ iam audite q̄ ⁊ quāta ſaluti ꝓ-
prie ſunt neceſſaria. q̄ ⁊ quanta infundi oporte-
at priuſq̄ effundere preſumamus. accedit medi-
cus ad vulneratū. ſpūs ad aiam. Quā em̄ nō re-
periat gladio diaboli vulneratā. q̄d ei ꝑmo opꝰ
eſt. Reuera vt tumor vel vlcus qd forte ſupercre
uit in vulnere ante omia amputetur. abſcindatur ita-
qꝫ ferro acuto cōpunctiōis vlcus inueterate con
ſuetudinis. Sꝫ eſt acerbus dolor. Leniatur proin-
de vnguēto deuotiōis. quod nō eſt aliud niſi cō-
cepta de ſpe indulgētie exultatio. Hanc cōtinēdi
parit facultas. ⁊ victoria de peccato. Iam grati
as agit ⁊ dicit. Dirupiſti vincula mea. tibi ſacri-
cabo hoſtiam laudis. Deinde apponitur medica
mentū penitētie. malagma. ieiunioꝝ. vigiliarum.
orationū. ⁊ ſi qua ſunt alia penitētium exercitia.
In labore cibādus eſt cibo boni operis ne defici
at. Quod opus ſit cibus. inde doceris. Meus inq̄t
cibus eſt vt faciā voluntatē patris mei. Itaqꝫ co
mitentur penitentie labores pietatis opera que
confortant. Magnā ait fiduciā preſtat apud al-
tiſſimum elemoſyna. Cibus ſitim excitat. potan
dus eſt. Accedat cibo boni operis, orationis po

tus cõponẽs in ſtomacho cõſcientie quod bene
geſtum eſt. ⁊ cõmẽdãs deo. Orando bibit, vinum
letificãs cor hoīs. vinū ſpiritus quod inebriat
⁊ carnalium voluptatum infundit obliuionem,
humectat interiora arentis conſcientie, eſcas bo
norū actuū dirigit: ⁊ deducit ꝑ quedã anime mē-
bra fidē roborãs. ſpem cõfortãs. vegetans ordī-
nanſqꝫ charitatē ⁊ impinguãs mores. ¶ Sum-
pto cibo potuqꝫ. quid reſtat niſi vt pauſet egro-
tus ⁊ quieti cõtemplatiõis poſt ſudores actiõis
incūbat: Dormiēs in ꝯtemplatiõe. ſomniat dñm
ꝑ ſpeculum ſiquidē in enigmate. nõ aūt facie ad
faciē interim intuetur. Cū ſic nõ tam ſpectari ꝙ̄
coniecturari idqꝫ raptim ⁊ quaſi ſub quodã cho
ruſcamine ſcintillule trãſeūtis tenuiter vix atta-
ctu inardeſcit amore ait, Anima mea deſiderauit
te in nocte. ſꝫ ⁊ ſpiritus meus in ꝑcordijs meis.
Talis amor zelat. Hic decet amicum vel amorem
ſponſi. Hinc neceſſe eſt ꝙ ardeat fidelis ſeruus
⁊ prudēs quē ꝯſtituit dominꝰ ſuꝑ familiam ſuã
hic replet, hic feruet, hic ebullit, hic iam ſecurus
effundit exundãs ⁊ erumpens ⁊ dicēs. Quis in-
firmatur ⁊ ego nõ infirmor? Quis ſcandalizat ⁊
ego nõ vror? ꝑdicet, fructificet, innouet ſigna, ⁊
immutet mirabilia. Non eſt quo ſe immiſceat va-
nitas, vbi totū occupat charitas. Siquidē pleni

tudo legis ⁊ cordis eſt charitas. ſi tñ plena. Deꝰ
deniqꝫ charitas eſt. ⁊ nihil eſt in rebus quod poſ
ſit replere creaturam factam ad imaginem dei: ni
ſi charitas deus. qui ſolus maior eſt illa. Eã nõ
dum adeptus periculoſiſſime promouetur quan
tumlibet videatur alijs pollere virtutibus. Si ha
buerit omnem ſcientiam. Si dederit omnem ſub-
ſtantiam ſuam pauꝑibus. Si tradiderit corpus
ſuum ita vt ardeat abſqꝫ charitate. vacuus eſt.
En quanta prius infundenda ſunt vt effundere
audeamus. Primo quidē compunctio. Secun-
do deuotio. Tertio penitentie labor. Quarto pie-
tatis opus. Quinto orationis ſtudiū. Sexto cõ
templatiõis ocium Septimo plenitudo dilectio
nis. Hec omnia operatur vnus atqꝫ idem ſpiri-
tus ſm operationem, que infuſio appellatur. qua
tinus illa que infuſio dicta eſt pure ⁊ ob hoc tu-
te iam adminiſtretur ad laudem ⁊ gloriam domi-
ni noſtri Jeſu chriſti. Item. lvij. Cañ. Hec ſiqui
dem vera ⁊ caſta contemplatio habet vt mentem
quam diuino igne vehementer ſuccenderit. tanto
interdum repleat zelo ⁊ deſiderio acquirendi do
mino qui eum ſimiliter diligat. vt ocium contem
platiõis ꝓ ſtudio ꝑdicatiõis libētiſſime intermit
tat. Et rurſum potita voti aliquatenꝰ in hac ꝑte
tanto ardentius redeat in idipſum. quanto ſe fru

ctuoſius intermiſiſſe meminerit. Et iterū ſumpto
cōtemplatiōis guſtu valentius ad conquirenda
lucra ſolita alacriter recurrat. Ceterum inter has
viciſſitudines plerumqꝫ mens fluctuat. metuēs
⁊ vehemēter eſtuans. ne forte alteri hoꝝ d'i ſuis
affectiōibus hincinde diſtrahitur. plus iuſto in-
hereat. ⁊ ſic in vtroqꝫ vel modicū a diuina deuiet
voluntate. ⁊ fortaſſis aliq̇d tale ſanctus iob pa-
tiebatur cuꝫ diceret. Si dormiero, dico qn̄ conſur
gam. ⁊ rurſum expectabo veſperā. hoc eſt ⁊ quie
tus neglecti opis ⁊ occupatus. ꝑturbate nihilo-
minus quietis me arguo. Vides virū ſanctū in-
ter fructum opis ⁊ ſomnū cōtemplationis graui
ter eſtuare. ⁊ in bonis licet ſemꝑ verſantem. ſemꝑ
tm̄ quaſi ď malis penitētiam agere. ⁊ dei cū gemi
tu momētis ſingulis inquirere voluntatem. Vni
cuꝫ quippe in hmōi remediū ſeu refugiū oratio
eſt. quia frequēs gemitus ad deū vt quid quan-
do ⁊ quatenus nos facere velit aſſidue nobis de
moſtrare dignet̄. Hucuſqꝫ Bern̄. ¶ Patet igit̄
ex predictis quō due ſunt ꝑtes actiue vite. ⁊ quō
inter eas eſt cōtemplatiua. ⁊ per conſequēs ⁊ de
mō ⁊ ordine ipaꝝ. Reſtat vt de ipſis ſingulariter
inſpiciamꝰ. Sꝫ ď tertio mēbro. i. ď ſcđa ꝑte actie
q̄liter ad lucrū aīarū ⁊ ad vtilitatē primi ſit excū-
dū. nō intēdo tractare qꝛ tuꝰ ſtatꝰ hoc nō req̇rit.
Sufficit tibi in hoc totū ſtudium tuū ponere vt

viciīs emēdata ac ꝟtutibꝰ imbuta per ꝑmā ꝑteꝫ
actiue. deo tuo vacare poſſis ꝑ cōtēplationem.

¶ De exercitio actiue vite.

¶ Capitulum. xlix.

De ipa ergo actiua q̄
uis in parte iā habueris ⁊ maxime
in ſermone. xlvj. Cantic. Tn̄ adhuc
alias eiuſdē bernardi auctoritates
adducā vt cautius vitia fugere. ac
pleniꝰ ꝟtutes valeas adipiſci. Dic̄ itaqꝫ idē i eiſ-
dē cātic. Semiate vobis ad iuſticiā. metite ſpeꝫ
vite. ⁊ tūc diuinū illuminate vobis ait lumē ſcie
Vltimā poſuit ſciētiam tanq̄ picturā que ſtatuꝫ
habere nequeat ſuꝑ inane. ⁊ ideo illa duo premi-
ſit ⁊ ſubiecit illi tanq̄ ſi ſolidum aliquid picture
ſubſterneret. Securus iam intendaꝫ ſcientie ſi vi-
te prius per beneficium ſpei ſecuritatem. acce-
pero. Tu igit̄ ſemiaſti tibi ad iuſticiā ſi ex ꝟa no-
ticia tui euigilaſti timere deuꝫ. te ipm hūiliaſti. fu
diſti lachrymas. elemoſynas perfudiſti. ceteriſqꝫ
pietatis actiōibus mācipaſti. ſi ieiuniis ⁊ vigiliis
afflixiſti corpꝰ. ſi pectꝰ tūſiōibꝰ. celos clamoribꝰ
fatigaſti. hoc ſiquidē ſeminare eſt ad iuſticiā. Se
mina ſunt bona opa. bona ſtudia. ſemia lacrime
ſunt. Ibāt enī inq̇t ⁊ flebāt mittētes ſemina ſua

Idem in ſermone.ix. Cañ. in pſona ſponſe loquē-
tis ad ſodales ſponſi ꝛ petētis oſculum. i. cōtem-
platiōis exceſſum ſic dicit. Si cura eſt ei vila de
me. Oſculetur me oſculo oris ſui. nō ſum ingra-
ta ſꝫ amo. ꝛ en gratia ipſius multis iam annis ca-
ſte ſobrieqꝫ viuere curo, lectioni inſiſto, reſiſto vi-
cijs, orōni incūbo. frequēter vigilo contra tēpta-
tiones, recogito ānos meos in amaritudine ani-
me mee, ſine q̄rela me arbitror q̄tū in me eſt con-
uerſari inter fratres, ſupiorib⁹ poteſtatib⁹ ſubdi-
ta ſum ſiue egrediēs ꝛ regrediēs ad impiū ſenio-
ris. Aliena nō cupio. mea potius ꝛ me pariter de-
di, in ſudore vultus mei comedo panē. Ceterꝫ qđ
in his oībus eſt totū ꝯſtat de ꝯſuetudine, de dul-
cedine nihil. Mādata forſan vtcūqꝫ adimpleo.
ſꝫ aīa mea ſic terra ſine aqua in illis. Vt igiť ho-
locauſtū meū pingue fiat oſculeť me queſo oſculo
oris ſui. Idē xvij. Cañ. Tu quoqꝫ ſi donū qđ de-
ſup accepiſti nobi ꝯtubernalib⁹ tuis libenter im-
partiari. Si te exhibeas vbiqꝫ inť nos officioſuꝫ
ſi affectuoſuꝫ, ſi gratū, ſi tractabilē, ſi hūilē, teſti-
moniū hēbis ab oībus ꝙ fragrares ꝛ ipſe vnguē-
tis optimis. Oīs in nobis q̄ fraternas infirmi-
tates tā corporū q̄ aīarū non ſolū patienter ſup-
portat. ſꝫ inſup ſi licet ei ꝛ ſi valet iuuat obſeq̄is
ꝯfortat alloquijs, cōſilijs informat. Si h̄ nō pōt
ppter diſciplinā, ſolicitet ſaltē orōnib⁹, ſolicitari

nō ceſſet infirmo. Oīs inq̄ qui talia opatur in
nobis. bonū oīno ſpargit odorē inť fratres. odo-
rem de vnguētis optimis, balſamū in ore, hmōi
frater in cōgregatiōe mōſtratur digito, dicunt de
eo oēs. Hic eſt fratrū amator ꝛ ppľi iſrael. hic
eſt qui multū orat p populo ꝛ vniuerſa ſancta ci-
uitate. Idem in ſmo. de ſolēnitate petri ꝛ pauli.
Hi ſunt magiſtri, q̄ a magiſtro omniuꝫ vias vite
plenius didicerūt, ꝛ docēt nos vſqꝫ in hodiernū
diē. Quid igitur docuerunt vel docēt nos ſancti
apľi. Nō piſcatoriā artē, nec ſcenofactoriā vľ q̄c-
quid hmōi eſt. nō platonē legeř, nō ariſtotilis ver-
ſutias inuerſare. nō ſemp diſcere ꝛ nūq̄ ad vita-
tis ſciaꝫ peruenire. Docuerť me viuere. Putas pua
res ſit ſcire viuere. Magnū aliquid imo maxi-
mū. Nō viuit q̄ ſupbia inflať, q̄ luxuria ſordidať
q̄ ceteri inficiť peſtib⁹. qm̄ nō eſt h̄ viuere ſꝫ vitā
ꝯfundere ꝛ appropiquare vſqꝫ ad portas morti.
Bonam autem vitaꝫ ego puto ꝛ mala pati ꝛ bo-
na facere. ꝛ ſic perſeuerare vſqꝫ ad mortem. Dici-
tur vulgo. Qui bene ſe paſcit bn̄ viuit. ſꝫ mētita ē
iniquitas ſibi quoniam non bn̄ viuit niſi qui bo-
num facit. Arbitror autē ꝙ tu qui in cōgregatōe
es bn̄ viuis. ſi viuis ordinaliter ſocialiter humili-
ter. Ordinaliter tibi, ſocialiter alijs, humiliter
deo. Ordinaliter vt in cōuerſatione tua ſollicitus
ſis obſeruare vias tuas in conſpectu domini et

in cōſpectu ꝓximi. cauēs ⁊ tibi a pctō ⁊ illis ſcā
dalo. Socialiter vt ſtudeas amari ⁊ amare. ⁊ blā
dum te ⁊ affabilem exhibere, ſupportare nō ſolū
patiēter ſꝫ ⁊ libenter infirmitates fratrū tuorum
tā morū ꝙ̄ corpoꝝ. Humiliter vt cū hec oīa fece
ris ſpūm vanitatis ſtudeas exſufflare. qui ex hu
iuſmodi naſci ſolet, ⁊ quātūcunqꝫ illū ſenſeris ne
ga oīno conſenſum. Sic ⁊ in patiendo malū. qm̄
triplex eſt, triplicē oportet adhibere prouidentiā
Eſt em̄ quod a te pateris. qđ a ꝓximo. qđ a deo.
Primuꝫ eſt auſteritas pnīe. Scđm vexatio alie-
ne malicie. Tertiū flagellū correptōis diuīe. in eo
qđ a te pateris debes voluntarie ſacrificare. qđ
a proximo patiēter ferre. qđ a deo ſine murmura-
tione ⁊ cum gratiarūactioue ſuſtinere. Hucuſqꝫ
Bernardus. Et hec đ exercitio ꝓme partis acti
ne ſufficiant ad preſens.

¶ De exercitio vite cōtemplatiue.

¶ Capitulum. I.

SEquitur vt de ꝯtem
platiua videamus de qua ſic dicit
Bern̄. lij. Can̄. ꝓpterea dulciſſim⁹
ſpōſus leuā ſuā capiti ſponſe ſup-
poſuit quaten⁹ in ſinu ſuo eā q̇eſce
re faceret ⁊ dormire. Et nūc cuſtos illius digna

tiſſime ⁊ beniuolentiſſime vigilat ſuꝑ eaꝫ. ne ado
leſcentulaꝝ crebris minutiſqꝫ neceſſitatib⁹ inq̇e-
tata vigilare cogat̄. Nō me capio pre leticia ꝙ il
la maieſtas tā familiari dulciqꝫ ꝯſortio noſtre ſe
ſe inclinare infirmtati mīme dedignatur. ⁊ ſuꝑna
deitas aīe exulantis inire cōnubia non deſpicit.
Si ſic in celo eſſe nō ambigo vt lego in terra. ſen
tit ꝑ certo aīa qđ cōtinet pagina niſi ꝙ nō ſuffi-
cit oīno iſta exꝓmere quātum capere illa tūc po-
terit ſꝫ nec ꝙ̄tū iā p̄t. quid putas illic accipiet q̄
hic tāta familiaritate donatur vel dotatur vt dei
brachijs amplecti ſe ſentiat ⁊ dei ſinu foueri. dei
cura. cuſtodia ⁊ ſtudio cuſtodiri. ne dormiēs for-
te a quopiā donec vltro euigilet excitetur. Nō eſt
aūt is ſponſe ſomnus dormitio corꝑis. Magis
aūt iſtiuſmodi vitalis vigilqꝫ ſopor. ſenſum inte
riorē illumiat. ⁊ morte ꝓpulſata vitā tribuit ſem
piternam. Reuera em̄ dormitio eſt q̄ tm̄ ſenſuꝫ nō
ſopiat ſꝫ abducat. Eſt ⁊ mors quod nō dubius
dixerim qm̄ aplſus quoſdā adhuc in carne viuē-
tes. cōmendando ſic loquitur. Mortui em̄ eſtis
⁊ vita veſtra abſcondita eſt cū xp̄o in đo. Proin
de ⁊ ego non abſurde ſponſe extaſim vocaue-
rim mortē. q̄ tm̄ nō vita ſꝫ vite eripiatur laqueis
vt poſſit dicere. Aīa noſtra ſicut paſſer erepta eſt
de laqueo venātiū. Inter medios nāqꝫ laqueos
in hac vita inceditur qui vtiqꝫ totiens nō timent

quotiēs ſancta aliqua ⁊ vehemēti cogitatiōe aīa
a ſemetipſa abripit̃. ſi tñ eouſq; mente ſecedet vt
aꝛolet ⁊ hūc cōmunē tranſcēdat vſum ⁊ ꝯſuetu-
dinem cogitādi. Etem̄ fruſtra iacitur rhete ante
oculos pēnatoꝝ. Quid em̄ formidet̃ luxuria vbi
nec vita ſentit̃? Excedēte quippe aīa. ⁊ ſi nō vita
certe vite ſenſu. neceſſe etiā eſt vt nec vite tempta-
tio ſentiat̃. Quis dabit mihi pēnas ſicut colūbe
⁊ volabo ⁊ requieſcam? Utinā hac morte ego fre-
quēter cadam vt euadam laqueos mortis, vt nō
ſentiā vite luxuriātis mortifera blandimenta vel
obſtupeſcā ad ſenſum libidinis. ad eſtū auaricie
ad iracūdie ⁊ impatientie ſtimulos. ad angores
ſolicitudinū ⁊ moleſtias curarū. Moriatur aīa
mea morte iuſtoꝝ. vt nulla illaqueet iniuſticia.
nulla oblectet iniq̄tas. Bona mors q̄ vitam nō
aufert ſꝫ transfert in melius. Bōa q̄ nō corpus
cadit, ſꝫ aīa ſubleuat̃. verū hec hoim eſt: ſꝫ anima
mea moriat̃ morte etiā ſi dici pōt angeloꝝ vt pre-
ſentiū memoriā excedēs. rerū ſe inferioꝝ corpo-
rearūq; nō modo cupiditatibus ſꝫ ⁊ ſimilitudi-
nibus exuat. ſitq; ei pura cū illis ꝯuerſatio cum
quibus eſt puritatis ſimilitudo. talis vt opinor
exceſſus aut tm̄ aut maxime ꝯtēplatio dr̄. Rerū
etem̄ cupiditatibus viuēdo nō teneri hūane ꝟtu-
tis eſt corpoꝝ vo ſimilitudinibus ſpeculādo nō
inuolui angelice puritatis eſt. vtrunq; tm̄ diuini

muneris eſt. vtrūq; excedere. vtrūq; temetipſum
tranſcēdere eſt. ſꝫ longe vnū. alterū nō longe. Be-
atus q̄ dicere pōt. Ecce elongaui fugiēs ⁊ man-
ſi in ſolitudine. Non fuit ꝯtentus exire niſi ⁊ lō-
ge ſe faceret vt poſſet quieſcere. tranſiliſti carnis
oblectamenta vt minime iam obedias ꝯcupiſcē-
tijs eius. nec tenearis illecebris ꝓficiēdo ſepa-
raſti te. ſꝫ nondū elongaſti niſi ⁊ irruētia vndiq;
fantaſmata corporearū ſimilitudinū tranſuola-
re mētis puritate ꝓualeas. Hucuſq; noli tibi ꝓ-
mittere requiē. erras ſi citra inuenire te exiſtimas
locū quietis. ſecretū ſolitudinis. luminis ſerenū
habitaculum pacis. ſꝫ da mihi qui illuc venerit
⁊ incunctāter fateor quieſcētem qui merito dicit
Conuertere aīa mea in requiē tuā, qꝛ dn̄s benefe-
cit tibi. Atq; hic vere in ſolitudine locus ⁊ in lu-
mine habitatio. Puto ergo in ſolitudine hāc ex-
iſſe ſponſam ibiq; p̄ amenitate loci inter ample-
xus ſponſi ſuauiter obdormiſſe. i. ſpū exceſſiſſe.
vn̄ ꝓhibite ſunt adoleſcentule expgefacere illam
q̄ad ipa voluerit. At illud q̄liter? Nō ſimplr neq;
leui vt aſſolet cōmonitione ꝓhibite ſt. ſꝫ om̄ino
noua ⁊ inſueta ꝯteſtatiōe ꝑ capreas ceruoſq; cā-
poꝝ. Quo q̄dem genere ferarū vident̃ mihi ſatis
ꝯgruenter expreſſe ſctē aīe exute corꝑibus ſimul
⁊ q̄ cū deo ſunt angeli. nimirū ꝓpter acumen vi-
ſus ⁊ ſaltus celeritatē. Utrūq; hoc ſiq̄dē vtriſq;

ſpiritibus cõuenire cognoſcim⁹. Nã facile ⁊ petunt ſumma ⁊ intima penetrãt. Quoꝝ quoqꝫ in campis deſignata ꝯuerſatio euidẽter liberos atꝫ expeditos ſignat in contemplatione diſcurſus. Quid ſibi vult igitur adiuratio facta per iſtos. Profecto ne inquiete adoleſcẽtule audeant leui ex cauſa euocare dilectã a tam reuerẽdo collegio cui abſqꝫ dubio totiẽs admiſcetur, quotiens cõtemplando excedit. Pulcre itaqꝫ hoꝝ auctoritate terrentur, a quoꝝ ſocietate conſtat euelli illam tpaꝝ importunitate. Ponitur ſane in voluntate ipſius ⁊ vacare ſibi. ⁊ cure illarũ intendere. put oportere iudicauerit. cũ vetatur excitari ab illis quouſqꝫ ipſa velit. Nouit ſpõſus q̃ta flagret dilecti de erga primos ſponſa. ⁊ ſati ppria charitate ſolicitari matrem de pfectib⁹ filiaꝝ. nec ſe vllo pacto illis ſubtracturã ſeu denegaturã. q̃tum ⁊ quotiẽs op⁹ fuerit. ppterea qꝫ ſecure qꝫ diſcretiõi ei⁹ credẽdã cẽſuit hãc diſpẽſatõẽ. Huc uſqꝫ ber.

¶ De tribus generib⁹ cõtẽplatiõis. ¶ Capitulum. lj.

Scire aũt debes contemplationis tria eſſe genera. duo pncipalia ppter pfectos. tertiũ additur p impfectis. Duoꝝ pfectioꝝ ſunt contemplatio maieſtatis dei. ⁊ cõtemplatio celeſtis curie. Tertiũ pro incipientibus ⁊ imperfectis eſt cõtemplatio hũanitatis xp̄i quã in hoc libello tibi deſcribo. Et iõ ab hac tibi incipiendũ eſt ſi vis aſcẽdere ad maiora. alias non tã aſcẽdere q̃ ruere poſſes. Vide igitur q̃ neceſſaria ſit tibi huius libelli doctrina. Nunq̃ em̃ ad ſublimia dei mẽte eleuare te poſſe cõfidas niſi in hac te diligẽter ⁊ longo tp̃e exerceas. Sup hac autẽ materia dicit ſic Bern. lxij. Can. Duo liquet cõtemplationis genera eſſe. Unũ de ſtatu ⁊ felicitate ⁊ gloria ciuitatis ſupne. quo vel actu vel ocio ingens illa celeſtiũ ciuiũ occupata ſit multitudo. Alterũ de regis ipſius maieſtate. eternitate. ⁊ diuinitate. Illa in maceria iſta in petra. ſed hoc q̃to difficilius cauat. tãto ſuaui⁹ qd inde eruis ſapit. ⁊ paulopoſt. Sꝫ quia nõ ex oĩ ſe iterim p te adhuc ad petrã pforandã accedere eccl'ia põt. neqꝫ oĩm eſt qui in eccl'ia ſunt ſacra diuine voluntatis inſpicere aut apprehẽdere p ſemetipſos pfunda dei ideo nõ ſolũ in foraminibus petre. ſꝫ etiã in cauernis macerie habitare oñditur. Ergo in perfectis quidẽ qui rimari ⁊ penetrare archana ſapie ⁊ puritate ꝯſcie audẽt ⁊ intelligencie acumine põt. habitant in foraminibus petre. de reliquo in cauerna macerie. vt qui in petra fodere p ſemetipſos. aut nõ ſufficiũt, aut nõ pſumũt. in maceria fodiãt cõ

tenti ⁊ gloriā ſanctoꝝ mente intueri. Si cui nec hoc q̇dē poſſibile ſit. huic ſane ꝑpone ibm ⁊ hūc crucifixū/ vt ⁊ ipſe abſq̧ ſuo labore habitet in foraminibus petre in q̇bus nō laborauit. Judei in his laborauerūt ⁊ ipſe in labores infideliū introibit vt ſit fidelis. Nec verēdū ꝙ patiat̄ repulſam q̄ ⁊ vocat̄ vt intret. Ingredere inquit in petram abſcōdere foſſa humo a facie timoris dn̄i ⁊ a gloria maieſtatis eius. Infirme adhuc ⁊ inerti aie foſſa ōn̄ditur humus. vbi lateat donec ꝯualeſcat ⁊ ꝓficiat vt poſſit ⁊ ipſa ꝑ ſe cauare ſibi foramina in petra/ ꝑque intret ad interiora verbi/ animi vtiq̧ vigore ⁊ puritate. Et ſi intrauerimus foſſam humū illam q̄ ait. Foderunt manus meas ⁊ pedes meos. nō erit ambigendum de ſanitate aīe vulnerate q̄ in ea demorabit̄. Quid eñ eſt tā efficax ad curādum ꝯſciē vulnera necnō ad purganduꝫ mētis aciē ꝙ̄ xp̄i vulnerū ſedula meditatio. Verū donec purgata ⁊ ſana fuerit. nō video q̄liter illi aptari poſſit qđ dr̄. Oſtende mihi faciem tuā. Sonet vox tua in auribus meis. Quō deniq̧ faciē ſuā ōn̄dere audet/ vel leuare vocem cui ⁊ latere indicit. Abſcōdere inq̇t foſſa humo. Quare: quia nō eſt pulchra facie nec digna vt videat̄ nō erit digna videri ꝙ̄diu nō erit idonea videre. cū aūt ꝑ inhabitatiōes foſſe humi in ſanādo oculo interiori tm̄ profecerit vt reuelata facie ſpeculari gloriam dei ⁊ ipſa poſſit. tunc demū que videbit fiducialiter iam loquitur voce ⁊ facie placens. Placeat neceſſe eſt facies q̄ in dei claritate intēdere ꝓt/ neq̧ eñ illud poſſet niſi clara quoq̧ ipſa eſſet ⁊ pura. vtiq̧ tranſformata in eandē quā ꝯſpicit claritatis imaginē. alioqui ipſa diſſimilitudine reſiliret inſolito reuerberata fulgore. ergo cū pura purā intueri poterit veritatē. tūc faciem ſponſus videre cupiet ⁊ vocē audire. Hucuſq̧ Bern̄. Vides ꝙ̄ neceſſaria ſit tibi vite xp̄i meditatio. nam vt ex auctoritate patet/ niſi in ea depureris nunꝙ̄ ad ſublimia dei aſcēdere poteri]. Unde vigilāter ⁊ ideſinēter exercearis i ea. Vidiſti etiā quō tria ſunt genera ꝯtēplatōnis. ſ. humanitatis chriſti. celeſtis curie. ac maieſtatis diuīe. Scire aūt debes ꝙ in qualibet harū duo ſt] mentis exceſſus. intellectualis ⁊ affectualis. De quibus ſic dicit Bern̄. ſmo. xlix. Can̄. Cuꝫ duo ſint btē ꝯtēplatiōis exceſſus. in intellectu vnus. ⁊ alter in affectu. vnus in lumine. ⁊ alter in feruore. vnus in agnitiōe. alter in deuotione. Pius ſane affectus ⁊ pectus amore calens. ⁊ ſancte deuotionis infuſio etiā ⁊ vehemens ſpūs repletus zelo. nō plane aliūde ꝙ̄ ex cella vinaria reportātur Hucuſq̧ Bern̄. ⁊ in alijs ⁊ in iſto.

¶ De ꝯtēplatione humanitatis xp̄i

❡Capitulum.lij.

DIcit ergo circa hoc pri
mū in ſermōe tertio de aſcēſiōe .ſer
mo incipit. Hodie celoꝝ dn̄s. Duo
ſunt que in nobis purgāda ſunt.ſ.
intellectus ⁊ affectus. intellectꝰ vt
nouerit. affectus vt velit. Intellectus dico tunc
deprimitur cū multa cogitat. cū nō colligit ſe cir
ca vnā ⁊ vnicā meditationē q̄ concipitur de ciui
tate illa cuiꝰ participatio eius in idipm̄. Affectio
nes vero que corpe corrupto diuerſis paſſionibꝰ
afficiunt. mitigari nūꝙ̄ pn̄t. ne dicā ſanari donec
voluntas vnū querat ⁊ tendat ad vnū. ſ; xp̄s in-
tellectum illumiat. xp̄s affectū purgat. Uenit eni͂
filius dei ⁊ tot ⁊ tanta mirabilia in mūdo opera
tus eſt vt nō immerito intellectū noſtrum ab om
nibus mūdanis rebus euocauerit vt ſemꝑ cogi
temus ⁊ nūꝙ̄ cogitare ſufficiamꝰ: q̄ mirabilia fe
cit. Uere latiſſime nobis ad ſpaciandum intellgē
tie campos dereliquit. ⁊ torrēs iſtarū cogitatio-
nū ꝓfundiſſimus eſt. Quis eni͂ cogitare ſufficiat
qualiter rerū deꝰ preuenerit nos. venerit ad nos
ſubuenerit nobꝭ. ⁊ ſingularꝭ maieſtas voluit mo-
ri vt viueremus. ſeruire vt regnaremus. exulare
vt repatriaremus ⁊ vſq; ad vuliſſima opa incli-
nari. vt cōſtitueret nos ſuꝑ om̄ia ſua. Un̄ nobis

in his veritas: vn̄. charitas in hoc ſeculo neqꝫ. In
hoc mūdo qui poſitus eſt in maligno putas erit
Qui intellectū illumiet. qui inflāmet affetum erit
ſi ↄuertamur ad xp̄m vt velamē de cordibus au-
feratur. Idē ſer. xliij. Can̄. Faſciculus mirre di-
lectus meꝰ mihi inter vbera ↄmorabitur. Et ego
fratres ab ineunte mea cōuerſatiōe ꝓ aceruo me-
ritorū que mihi deeſſe ſciebaꝫ. hūc mihi faſcicu
lum colligare ⁊ inter vbera mea collocare curaui
collectū ex om̄ibus anxietatibus ⁊ amaritudini-
bus dei mei. Primū videlicet infantilium illarū
neceſſitatū. deinde laborum quos ꝑtulit in ꝑ̄dicā
do. fatigationū in diſcurrendo. vigiliarū in oran
do. tēptationuꝫ in ieiunādo. lachrymarū in com
paticdo. inſidiarū in colloquēdo. poſtremo peri
culoruꝫ in falſis fratribus. ↄuicioꝝ. ſputoꝝ. cla
uorū. horūqꝫ ſimilium. q̄ in ſalutē nr̄i generis ſil
ua euāgelica copioſiſſime noſcitur ꝑtuliſſe. Hec
meditari dixi ſapiam. in his iuſticie mihi ꝑfectio
nē ↄſtitui. in his plenitudinē ſciētie. in his diui-
tias ſalutꝭ. in his copias meritoruꝫ. ex his mihi
interdū potus ſalutarꝭ amaritudinis. ex his rur-
ſum ſuauis vnctio ↄſolatiōis. Hec me erigūt in
aduerſis. in ꝓſperis repmūt. ⁊ inter leta triſtiaqꝫ
vite pn̄tis via regia incedēti. tutū ꝓbēt vtrobiqꝫ
ducatum. hincinde mala imminētia ꝓpulſando.
hec mihi mūdi iudicē cōciliauit. dn̄ tremēduꝫ po

teſtatibus mitē humilēq̄ʒ figurāt.dum nō ſolum
placabilē ſʒ amicabilē repn̄tant eū qui inacceſſi-
bilis ē pn̄cipib⁹.terribilis apō reges terre. Pro
ptere a hec mihi in ore frequēter ſicut vos ſcitis
hec in corde ſemp̄ ſint deus ſcit.hec ſtilo meo ad
modū familiaria ſicut apparet.hec mea ſubtilior
interiorq̄ʒ p̄hia, ſcire Jeſum ⁊ hunc crucifixum.
Duculſq̄ʒ Bern̄. Et hec de cōtēplatiōe humani-
tatis ſufficiāt q̄ totum hūc librū de ipſa habes.
Scire tn̄ debes q̄ hāc contēplationē nō oportet
q̄ p̄cedat vita actiua quia ō rebus corp̄alib⁹ eſt.
ſcʒ ō actiōibus xp̄i ſm̄ humanitatē.vn̄ tanq̄ faci
lior nō tm̄ p̄fectioribus ſʒ etiā rudib⁹ p̄ponit̄ in-
tuēda.tn̄ quia in ea ſicut in actiua ⁊ a vicijs pur
gamur ⁊ v̄tutibus imbuimur.vn̄ hec cuʒ actiua
cōcurrit. Cum igitur dicitur q̄ actiua debet p̄ce-
dere contēplatiuā.ver̄ eſt in alijs ſublimioribus
ſuis generibus.ſ.celeſtis curie ⁊ maieſtatis dei.
q̄ tm̄ p̄fectis reſeruant̄.⁊ iō iſta ō humanitate xp̄i
rectius ⁊ p̄prius meditatio q̄ contēplatio noia-
ri debet. De p̄dictis autem duabus etiam per au
ctoritates Bern̄. videamus

De ɔtēplatiōe celeſtꝫ curie. Ca. liij

Dicit ergo de celeſti cu-
ria ɔtēplanda hoc mō. lxij. ſmo. Can̄.
Licebit vnicuiq̄ʒ noſtrū in hoc tp̄e mor

talitatis.nūc quidē patriarchas reuiſere, nūc ve
ro ſalutare p̄phetas, nūc ſenatui immiſceri apo-
ſtolor̄, nūc martyrū inſeri choris. ſʒ ⁊ beatarum
virtutum ſtatus ⁊ manſiones a minimo angelo
vſq̄ʒ ad cherubin ⁊ ſeraphin tota mētis alacrita
te p̄currēdo luſtrare prout quēq̄ʒ ſua deuotio fe-
ret apud quos magis afficitur immittēte ſibi ſpi
ritu prout vult. ſi ſteterit ⁊ pulſauerit confeſtim
aperietur ei. Idē. xl. ſmo. de aſcenſione dn̄i. Felix
meditatio in cōſpectu dn̄i eſt ſemp̄. qui in corde
ſuo delectationes dextere dn̄i vſq̄ʒ in finē ſedula
cogitone reuoluit. Quid illi graue poterit videri
qui ſemp̄ tractat mēte q̄ nō ſint ɔdigne paſſiōes
hui⁹ tp̄is ad futuram gl̄iam: Quid cōcupiſcere
poterit in hoc ſeculo neq̄: cui⁹ ocul⁹ ſemp̄ videt
bona dn̄i in terra viuētiū. ſemp̄ videt eterna p̄mia
Quis mihi tribuat vt oēs ſurgētes ſtetis in excel-
ſo ⁊ videatis exultatiōem que vētura eſt nobis a
dn̄o: Quid em̄ tam bonū eſt imo. q̄d aliud bonuʒ
videtur q̄ in bonis animā ōmorari. q̄nquidē ad
huc corpus nō pōt: Quis em̄ ex vobis ſecū cogi-
tās futurā illā vitā ſʒ leticiā, ſʒ iocūditatē, ſʒ bt̄i
tudinē, ſʒ gl̄iam filiorū dei: Quis inq̄ talia tran-
quilla ſecū ɔſcia voluens. non cōtinuo de pleni-
tudine intime ſuauitatis eructat: dn̄e bonum eſt
hic nos eſſe. Non ſane in hac erumnoſa p̄egrina
tione vbi corp̄e detinemur. ſed in ſuaui ac ſalubri

ſlla cogitatōe in qua corde verſatur. Quis dabit
mihi pēnas ſicut colūbe ⁊ volabo ⁊ requieſcā?
Obſecro vos fratres mei nō grauētur corda ve-
ſtra in cogitatiōibus ſecularib⁹. Exonerate obſe-
cro corda veſtra graui mole terrenarū cogitatio-
nū. Formate in cordib⁹ veſtris iam non mō pa-
triarcharū ⁊ ꝓphetarū tabernacula ſed oīs do-
mos illius curie celeſtis ⁊ multiplices māſiōes
ſm eum q̄ circuibat immolās in tabernaculo dn̄i
hoſtiam vociferationis ⁊ pſalmū illū dicēs dn̄o
Quā dilecta tabernacula tue dn̄e ꝟtutū ꝯcu. ⁊ de-
aīa mea in atria dn̄i. Circuite ⁊ vos fratres cum
pietatis ⁊ deuotiōis hoſtia. viſitantes aīo ſedes
ſupnas. ⁊ multas q̄ in domo patris ſunt manſio-
nes. humiliter ꝓſternētes corda veſtra ante thro-
num dei ⁊ agni cū reuerētia. ſupplicātes ſingulis
ordinibus angelorum patriarcharum numerum
cuneos prophetarum.. ſenatū appſtolorum ſa-
lutantes. ꝯſpicientes coronas martyrū purpu-
reis rutilantes floribus. redolētes liliis. choros
virginū admirātes atꝙ ad mellifluū noui canti-
ci ſonum q̄tum ꝑualet infirmitas cordis erigen-
tes auditū. Hec recordatus ſum ꝓpheta loqui-
tur ⁊ effudi in me aīa3 meā. qm̄ trāſibo in locū ta-
bernaculi admirabil' vſꝙ ad domū dei. Hucuſꝙ
Ber. Et h̄ de celeſti p̄rie cōtēplatiōis ſufficiāt.

¶ De contemplatiōe maieſtatis dei

¶ Item quattuor ſunt genera cōtē-plationis. ¶ Capitulum. liiij.

Veniamus autem ad
ſublimiores ad quā credo paucos
attingere. videlicet ad cōtemplatio-
nem dn̄i. Vereamur tn̄ que dicit
Bern̄. vt ab eo aliqualiter introducti tēptemus
ſi qn̄ dn̄s dignetur aliquid gratū inde percipere.
Dicit ergo ſermone. Can̄. xlj. q̄ incipit. collū tuū
loquēs de ſodalibus ſponſi. i. angelis dicētib⁹.
murenulas aureas facien⁹ tibi. vermiculatas ar-
gēto. Aurū diuinitatis eſt fulgor. argētum ſapiē-
tie q̄ de ſurſum eſt. Hoc auro fulgētia quedā qua-
ſi varietatis ſignacula ſpondent ſe figuraturos
hi quib⁹ id miniſterii eſt ſupni aurifices atꝙ in-
ternis aī auribus inſerturos. quod ego nō puto
eſſe aliud q̄ texere quaſdā ſpirītales ſimilitudi-
nes ⁊ in ipis puriſſima dīne ſapiētie ſenſata. aīe
ꝯtēplandis ꝯſpectib⁹ importare vt videat ſal-
tem ꝑ ſpeculum in enigmate qd̄ nō dum facie ad
faciē valet vllatenus intueri. Diuina ſunt ⁊ ni-
ſi expertis prorſus incognita q̄ effamur quō videli-
cet in hoc mortali corꝑe fide adhuc hn̄te ſtatū ⁊
necdum ꝓpalata ꝑſpicui ſubſtātia luminis interni
pure interdū ꝯtēplatio ꝟitatis ꝑtes ſuas agere

ltra nos vel ex pte p̃ſumit. ita vt liceat vſurpare
alicui noſtrũ. cui hoc datũ deſup fuerit illð apli
Nũc cognoſco ex pte. Itez ex parte cognoſcim⁹
⁊ ex parte pphetamus. cũ aũt diuinitus aliquid
raptim. ⁊ veluti in velocitatẽ choruſci lumis in-
terluxerit mẽti. ſpũ excedẽte. ſiue ad tempamẽtũ
nimij ſplẽdoris. ſiue ad doctrine vſuz ↄtinuo ne-
ſcio vñ aſſunt imaginatorie quedã rerũ inferioꝝ
ſimilitudines. infuſis diuinit⁹ ſenſibus accõmo
date. q̃bus quodãmõ adumbratus puriſſim⁹ ille
ac ſplẽdidiſſim⁹ ꝟitatis radius. ⁊ ipi aie tolerabi
lior fiat. ⁊ quibus cõmunicare illum voluerit ca
pabilior. Exiſtimo tñ ipas formari in vobis ſctõꝝ
ſuggeſtiõibus angeloꝝ ſicut ecõtrario cõtrarias
⁊ malas ingeri īmiſſiões p angelos malos dubi
um nõ eſt. Idẽ. lxij. Cañ. ſmo. qui incipit Colũ-
ba mea. Felix mens q̃ ſibi in hac maceria frequẽ
ter cauare ſtuduit. ſed que in petra felicior. Licet
quidẽ cauare ⁊ in petra. ſz ad h̃ puriore mẽtis acie
op⁹ eſt ⁊ vehemẽtiori oĩno intẽtiõe. etiã ⁊ meritis
potioribꝰ ſctitatis Et ad h̃ q̃s idone⁹. Nẽpe ille
qui dicit. In pricipio erat ꝟbũ ⁊ ꝟbuz erat apud
deũ ⁊ deus erat ꝟbum. Nõne tibi videtur ipis ſe
ꝟbi penetralibus ĩmerſiſſe. ⁊ de abditis pectoris
quãdam eius intime ſapie ſacro ſanctam eruiſſe
medullam. Sz in petra quanto difficilius caua-
tur. tanto ſuauius quod inde eruis ſapit. Nec ve
rearis illud qð ſcriptura minatur ſcrutatoribus
maieſtatis. tñ affer purũ ⁊ ſimplicẽ oculũ. nõ op
primeris a glia ſz admitteris niſi nõ dei ſz tuam
queſieris gloriã. Alioq̃n ſua quiſq3 opprimitur.
non dei gloria. dũ pcliuius in iſta ad illã leuare
ceruicẽ non cernit. Nimiꝝ graui cupiditate hac
excuſſa ſecure fodeamus in petra in qua theſau-
ri abſconditi ſapiẽtie ⁊ ſciẽtie ſunt. Sz ſi adhuc
dubitas. audi ipſam petrã. Qui opant in me nõ
peccabunt. Quis mihi dabit pẽnas ſicut colum
be ⁊ volabo ⁊ requieſcã. Ibi inuenit requiẽ man
ſuetus ⁊ ſimplex vbi doloſus opprimit ⁊ elatus
⁊ cupid⁹ inanis glie. nõ opprimit qui nõ ſcruta
tor ẽ maieſtatis ſz volũtatis. Nã qð maieſtati atti
net interdũ quidẽ ⁊ in ipam intẽdere audet. ſz q̃ſi
admirãs nõ quaſi ſcrutãs. ſz ſi qñ p exceſſuz ra-
pi in illã ↄtingat. digit⁹ dñi ẽ iſte. dignãter leuãs
hominẽ. nõ hoĩs temeritas inſolẽter dei alta per-
ſuadens. Cũ ergo apls raptũ ſe memoret vt au-
ſum excuſet. quiſnam alter p̃ſumat mortaliũ huic
ſe diuine maieſtatis horrendo ſcrutinio proprijs
intrare conatibus. ⁊ importuuus contemplator
pauẽda irrumpere in archana. Scrutatores pro
inde maieſtatis tanq̃ irruptores dici reor. non
qui rapiuntur in eã. ſz qui irruũt. Ipi itaq3 oppri
muntur a gloria. ergo formidulosa ſcrutatio ma
ieſtatis. At voluntatis tã tuta q̃ pia q̃d niſi tota

diligētia ſcrutādo in iſtē ſacramēto glīe voluntatꝭ
cui mihi ꝑendum ꝑ om̄ia ſcio. Suauis gloꝛia q̄
nō aliūde ꝙ̄ de ipſius ſuauitatis ꝯtēplatiōe ꝓce
dit ꝙ̄ de diuiciarum bonitate infinite miſeratiōis
intuitu. Deniqꝫ vidim⁹ glīam hāc quaſi vnigeni
ti a patre. totum nēpe benignum ⁊ vere paternū
quod apparuit gloꝛie in hac ꝑte. Non me oppꝛi
met gloꝛia iſta. totis licet viribus intēdentē in ſe
ego potius inp̄mar illi. Etem̄ reuelata facie ſpe
culātes in eandē imaginē trāſfoꝛmamur cū con-
firmamur. Abſit aūt vt in gloꝛia maieſtatis ⁊ nō
magis in voluntatis modeſtia dei ab hoīe cōfoꝛ-
mitas pꝛeſumatur. Gloꝛia mea hec eſt ſi vnꝙ̄ de
me audiero. Inueni hominē ſꝫm coꝛ meū. coꝛ ſpō
ſi, coꝛ patrꝭ ſui. Ip̄m quale? Eſtote ait miſericoꝛ
des ſicͭ pater veſter qui in celis eſt miſericoꝛs eſt.
Hec foꝛma quā videre deſiderat cuꝫ eccl̄ia dicit
Oſtende mihi faciē tuā. foꝛma pietatis eſt ⁊ mā
ſuetudinis. Hāc cū om̄i fiducia leuat ad petraꝫ
cui ſimilis eſt. Accedite inquit ad eū ⁊ illumina-
mini. ⁊ facies veſtre non ꝯfundētur. Quo pacto
humilis ab humili cōfundetur a pio ſancta a mā
ſueto modeſta? Non plane abhoꝛrebit a puritate
petre pura facies ſponſe. non magis ꝙ̄ a virtute
ꝟtus. a lumīe lumē. Idē ſuꝑ h̄ euangelio Intra-
uit Ieſus in quoddā caſtellum ⁊c̄. Due iſte ſoꝛo
res duas vitas amatoꝛis pauꝑtatꝭ ſignāt. Qui-

dam cum martha ſoliciti dn̄o ieſu duo pulmēta
p̄parāt. ſ. coꝛrectionē oꝑis cum ſalſamēto ꝯtritio
nis. ⁊ opus pietatis cuꝫ ꝯdimēto deuotiōis. Ui
ꝟo qui cum maria ſoli deo vacant cōſiderantes
q̄d ſit deus in mūdo, quid in hoībus, q̄d in ange
lis. q̄d in ſeip̄o. q̄d in repꝛobis ꝯtemplātur. quia
deus qꝛ mundi rectoꝛ ⁊ gubernatoꝛ, hoīm libera
toꝛ ⁊ adiutoꝛ. angeloꝝ ſapoꝛ ⁊ decoꝛ. in ſeip̄o p̄n
cipium ⁊ finis. repꝛoboꝛū terroꝛ ⁊ erroꝛ. in crea-
turis immutabilis. in angelis deſiderabilis. in ſe
ipſo incōpꝛehēſibilis. In repꝛobis intollerabilis
Huculqꝫ Bern̄. In hac aūt maieſtatis ꝯtempla
tiōe quattuoꝛ modis ſpeculamur. de quib⁹ idem
Bern̄. ſic dicͭ. Quattuoꝛ ſunt ꝯtemplatiōis ſpēs
Pꝛima ⁊ maxima ꝯtemplatio eſt admiratio ma-
ieſtatis. hoc requirit coꝛ purgatum. a vicio liberꝝ
atꝫ exoneratuꝫ a peccatis vt facile a ſuꝑbia leueꝫ
⁊ interdum quoqꝫ ꝑ aliquas moꝛulas ſtupoꝛe ⁊
extaſi ſuſpenſum teneat adiuuantē. Secunda au
tē neceſſaria eſt huic. Eſt em̄ intuens iudicia dei
qui ſane pauido aſpectu dum vehementius ꝯcu
tit mentē intuētis. fugat vicia, fundit ꝟtutes, in-
itiat ad ſapīam. humilitatē ſeruat. Tertia ꝯtēpla
tio occupatur vel potius ociatur circa memoꝛiā
bonoꝛū ⁊ ne dimittat ingratum. ſolicitat memoꝛā
tē ad amoꝛē bn̄factoꝛis. Quarta eſt q̄ retro ſunt
obliuiſcens in ſola quieſcit expectatiōe repꝛomiſ

foꝛ:que cũ ſit meditatio eternitatis Cſiquidem q̃
ꝑmittũtur eterna ſunt ꝯ longanimitati ac etiaꝫ ꝑ
ſeuerãtie dat vigoꝛẽ. Hucuſqꝫ Bern̄. Et hoc de
ꝯtẽplatione maieſtatis dei ſufficiãt ad pꝛeſens.

¶ De modo viuendi in actiua vita. ¶ Itẽ auc̃itas Bern̄. bona. Cap̄. lv.

POſtq̃ vidimus de ex
ercitio vtriuſqꝫ vite. ſ. pꝛime parti
actiue ⁊ etiã ꝯtemplatiue ⁊ de ge-
neribus ipſius cõtẽplatiue. Reſtat
videre quẽ modũ tenere valeamus
vt in ipſam poſſimus facilius introduci ⁊ eã effi
cacius adipiſci Scire ergo debes ꝙ pꝛima pars
actiue req̃rit ſocialem inter alios ꝯuerſationem.
ſicut ꝯtẽplatio ſolitudinẽ. iõ aũt in actiua cõuer-
ſandum eſt inter alios. qꝛ melius ⁊ citi⁹ quis ꝓ-
poſitũ ſuũ ꝯſeq̃tur. Erubeſcit eñ inter alios de
vicijs q̃ hꝫ. ⁊ d̃ virtutibus quas nõ hꝫ. ⁊ ideo in
vtriſqꝫ ſe coꝛrigit. qđ in ſolitudine nõ ꝯtingit. qꝛ
in ea nec ipſe q̃nqꝫ ꝑpẽderet. nec eſſet q̇ coꝛrigeret
nec coꝛã quo erubeſceret. Propterea pꝛoficit in
coꝛrectiõibus ⁊ moꝛibus alioꝝ cũ eſt in ꝯgrega-
tiõe. conaṫ eñ vitare defectus de q̇bus alij coꝛri-
piũtur ⁊ diſplicẽt. ⁊ adipiſci ꝟtutes in q̇bus alij
cõmendanṫ ⁊ placẽt. Sic ergo te facere opoꝛtet
donec fuerꝭ i actiua vt caute obſues ⁊ vites tua

⁊ alioꝝ vicia ſm̄ modũ ſupꝛadictũ in pluribꝰ lo
cis marie in exercicio actiue. Conſidera diligen
ter q̃ ibi dicta ſunt d̃ ꝟtutibus ⁊ vicijs. ⁊ ſm̄ ea
viuere ſtude quõ teipſam examinare ⁊ ad ꝟtutes
alioꝝ aſpicere debeas ⁊ imitari. ⁊ exinde humili
ari ⁊ in timoꝛe ſꝑ manere. qꝛ tu ſi ſes ꝟtutes non
habes. Sic g̊ docet Ber. ſ. liiij. Can̄. Nõ ſine cã
ab heri ⁊ nudiuſterti⁹ inuaſit me lãguoꝛ animi: ⁊
mẽtꝭ hebetudo inſolita q̃dã inertia ſpũs. Curre-
bã bñ, ſꝫ ecce lapis offenſiõis in via ĩpegi ⁊ coꝛ-
rui. ſupbia inuenta eſt in me. ⁊ dñs declinauit in
ira a ſuo ſuo. Hinc iſta ſterilitas aĩe mee ⁊ deuo-
tiõis inopia quã patioꝛ. Quõ ita exaruit coꝛ me-
um, coagulatũ eſt ſic̃ lac, factũ eſt ſicut terra ſine
aq̃. nec cõpungi ad lachꝛymas q̃o. tãta eſt duri-
cia coꝛdis meditatiões ſolitas nõ inuenio: Ubi
illa inebꝛiatio ſpũs: vbi mẽtꝭ ſerenitas: ⁊ pax: ⁊
gaudiũ in ſpũſctõ: Iõ ad opus manuum piger
ad vigilias ſomnolẽtus. ad irã p̃ceps. ad odiuꝫ
ꝑtinax. lingue ⁊ gule indulgẽtioꝛ. ſegnioꝛ ⁊ obtu
ſioꝛ ad p̃dicatões. heu oẽs mõtes ĩ circuitu meo
viſitat dñs. ad me aũt nõ appꝛopinquat. Nã ali
um q̇dẽ intueoꝛ ſingularꝭ abſtinẽtie. aliũ ꝟo pa-
tiẽtie admirãde. aliũ aũt ſumme hũilitatꝭ ⁊ man-
ſuetudis. aliũ miſe mie ⁊ pietatꝭ. illũ ĩ ꝯtẽplatiõe
frequenṫ excedere, hũc pulſare ⁊ penetrare celos
oꝛonũ iſtãtia. alioſqꝫ ĩ alijſ p̄mĩere ꝟtutibꝰ. hos

inꝙ̄ conſidera oēs feruentes/oēs deuotos/oēs
in xp̄o vnanimes/oēs in donis celeſtibus ⁊ gra-
tia affluentes tanꝙ̄ ſpūales. Reuera montes q̇
a dn̄o viſitantur. ⁊ ſponſum in ſe ſalientē frequē
ter recipiunt. ego autē horū in me inuenio nihil.
Quid me aliud putē ꝙ̄ vnū e montibus gelboe.
quē ꝑterit in ira ⁊ in indignatiōe ſua ille ceterorū
oīm benigniſſimus viſitator. Filioli hec cogita-
tio tollit extollentiam oculorū. cōciliat gratiam.
viā ſponſi ſaltibus ꝓparat. Volo vos non ꝑcere
vobis ſed accuſare voſmetipſos quotiens forte
in vobis vel ad modicum tepere gratiā. virtutes
langueſcere deprehenditis hoc facere hoīs eſt. q̇
curioſus circūſpector eſt ſui ⁊ ſcrutator viarum
ſuarū ac ſtudiorum. atqꝫ in oīnibus ſemꝑ ſuſpe-
ctum habet arrogantie viciū ne ſurrepat. In ve-
ritate didici nil eq̄ efficax eē ad gratiā ꝓmerendā.
retinendā. ⁊ recuperandā ꝙ̄ ſi oī tpe corā deo in-
ueniaris non altuꝫ ſapere ſꝫ timere. Beatus hō
qui ſemꝑ eſt pauidus. Idem in ep̄la ad fratres d̄
monte dei. Diſcito tibi ꝑeſſe ⁊ vitā ordinare. mo
res cōponere te metipſum iudicare. ⁊ temetipſuꝫ
apud temetipſuꝫ accuſare. ſepe etiā ꝯdēnare nec
impunitum dimittere. ſedeat iudicās iuſticia/ ſtet
rea/ ⁊ temetipm̄ accuſans ꝯſcīa nemo te plus di-
ligit/ nemo fidelius iudicabit. Mane preterite no
ctis fac a temetip̄o exactionē ⁊ vēture diei tu tibi

indicito canonē. Veſpere preterite diei rationem
exige ⁊ ſupueniētis noctis fac indictionē. ſic di-
ſtricto nunꝙ̄ aliunde laſciuire vacabit. Singulis
horis ſm̄ cōis inſtituti canonē ſua diſtribue exer
cicia/ cui ſpūalia ſpūalia. cui tꝑalia tꝑalia. in qui
bus ſic exſoluat oīe debitum ſpūs deo/ corpus
ſpūi. vt ſi quid fuerit intermiſſuꝫ. ſi q̇d neglectuꝫ
ſi quid imꝑfectū ſuo mō/ ſuo loco/ ſuo tpe/ nō ha
beat impunitum ſiue irrecōpenſatum. Idē ſermo
ne de tpe. lxxiiij. F. Quātū putas. Ego illos ad-
miror ꝙ̄tuꝫ vereor in corde meo ꝙ̄tū amplector
charitatis affectu. qui velut neſciētes eos quos
ſecū quotidie vidēt vnū forte aut duos vel etiam
plures quos in maiori feruore ſpūs vidēt ſibi ex
oībus eligūt. ⁊ cū ipi fortaſſe meliores ſunt. ſem
per tn̄ ſibi ꝓponūt. ⁊ ꝑponunt ſancta in dn̄o ſtu-
dia ⁊ exercitia corꝑalia ſeu etiā ſpūalia. Ve inq̇t
vnus ex noſtris qꝛ monachū in vigiliis vnū cō-
ſideraui. in quo. xxx. ꝟtutes innumeraui ꝙ̄rū vix
vnā in me īuenio ⁊ fortaſſe nullā. Ille tantā ha-
bebat ꝙ̄tum hic ip̄a religioſe emulatiōis humili
tas. Hic itaqꝫ fructus ſit mei ſermōis vt altiora
ſemꝑ attēdas qꝛ in eo ꝯſtat plenitudo humilita-
tis. Nā ſi forte in re aliqua maior tibi fratre alia
tibi gratia collata videt̄. ſꝫ ſi in multis. ſi bonus
emulator fueris. iudicare te poteris inferiorem.
Quid ſi forte laborare aut ieiunare plus iſto po-

tēs. ⁊ ille patiētia ſupat. hūilitate pcedit. ſupemi-
net charitate. quō tota die circa illud qd videris
hēre inſipiēti cogitatiōe vſaris. Eſto magꝭ ſolici-
tus vt ſcias qd deſit tibi. hoc eñ meliꝰ. Hucuſqꝫ
Bern. Vides ꝗ magnū eſt circūſpicere ⁊ exami-
nare ſeipm ⁊ etiā alios vt in ſuā vtilitatez moꝛes
eoꝝ ꝯuertat. In hoc igit te multū exerceas dum
fueris in actiua ſp tenēdo charitatꝭ. hūilitatis ⁊
pietatꝭ obſeq̄a. Sup oīa vo teneas meditatiōes
vite xpi ⁊ orōnem. qꝛ in vtriſqꝫ miro mō illumia
berꝭ circa vicia ⁊ vtutes. ⁊ ſup oīa alia exercicia
in eis ad puritatē animi pficies. ad quā totꝭ viri
bus te intēdere opoꝛtet. qꝛ oēs vtutes ꝯtinet vt
dixi. s. de ieiunio dñi. Et ſi bñ auctates. s. de ꝯtē
platiōe poſitas intellexiſti. tāto qs maioꝛi purita
te ſe munire dꝫ. ꝗto ad celſioꝛē ꝯtēplatiōez aſcē-
dere cupit. Depurat aūt aīa in meditatiōibus vi-
te xpi. ⁊ marie paſſiōis ſpus. vt habuiſti. s. in ge
neralibus ꝯtēplatiōibus ex ſmone. lxxij. Cantꝭ.
Depurat etiā in orōne q̄ vicina ⁊ pxima eſt ꝯtē-
plationi. ⁊ ꝙ oꝛatio laboꝛioſis ſudoꝛibus impe-
trat. ꝯtēplatio amene quieſcēdo deguſtat Et hec
de modo vite actiue ſufficiant.

¶ De modo viuendi in vita contemplatiua. Capitulum. lvj.

In cōtemplatiua ve-
ro aliter ⁊ lōge aliter te viuere opoꝛ
tet. Contēplatoꝛ eñ ſoli deo vaca-
re debet: ⁊ manere in ſolitudine ſal
tem mētis. de q̄ habuiſti. s. de ieiu-
nio dñi. Nihil igit ad eū de aliquibus rebus cōi-
bus vel ppꝛijs. nihil ad eū de pximis ꝗtum ad
obſeq̄a coꝛpalia p illo tpe. ſꝫ a rōne ⁊ deuotione
⁊ cōpaſſiōe intēdit ad eos. Nihil etiā ad eū de ſe
ipſo. Oīa bꝛeuiter dꝫ poſt tergū pijcere ⁊ tāqꝫ
inſenſibilis ⁊ moꝛtuꝰ eſſe vt ſoli deo vacare poſ-
ſit. niſi eū neceſſitas implicet vel inuitū. Opoꝛtet
eñ ꝙ hāc ſapiam diſcat in ocio. vt habuiſti. s. in
tractatu de ꝯtēplatiōibus ex ſmo. Bern. ſuper
Cañ. xl. Opoꝛtet ꝙ minoꝛet actu. ⁊ taceat exem-
plo Marie ꝗtūcūqꝫ ⁊ quotiēſcunqꝫ interpellet.
⁊ ipſius exēplo dimittat dñm rñdere ⁊ facere. vt
oīa dignatiſſime puidētie ſue cōmittat. Super
his aūt audi Bern. moꝛe ſuo facūde loquētem.
Dicit eñ ſmo. v. de aſſumptiōe dñe ſic: Hꝫ mar-
tha dū agit formā bñ opantꝭ. maria vo ſpeciem
exp̄mit ꝯtēplantis. dū ſedet. dū tacet. dum inter-
pellata nō rñdet. ſꝫ tm̄ in dei vbū toto mentꝭ ſtu-
dio intendit. ac ſolam quā diligit gratiam diuine
cognitionis cetera reſpuens medullitus haurit.
foꝛiſqꝫ vt inſenſibilis redditur dum intus ad cō

tēplanda dei ſui gaudia feliciſſime rapiẗ. Et pau
lopoſt. Non miremur quēpiam laborātez ꝛ bene
operātem ſi aduerſus fratrē vacantē murmura-
re videamus. qꝛ ꝛ hoc in ħ euāgelio legimꝰ mar-
tham feciſſe aduerſus mariā. Mꝫ aūt maria mur-
murauerit aduerſus marthā eo ꝙ eius actiōibꝰ
implicari nollet. nuſꝗ̄ omīno repitur. neqꝫ enim
vtrūqꝫ agere cōpetēter ſufficeret. ꝛ curis exterio-
ribus deſuiſſe. ꝛ interius ſapie deſiderijs vacare
De ipſa quippe ſapia ſcriptū eſt. ꝛ qui minoraẗ
actu ꝑcipiet illā Propterea maria ſedet imotaqꝫ
manet. nec vult interrūꝑe ſilentij quietē ne iocun
dam amittat ꝯtēplatiōis dulcedinē. ꝓſertim cum
ipſum intus audiat dn̄m dicentē. Uacate ꝛ vide
te qm̄ ſuauis eſt dn̄s Itē in ſmōe. iij. de aſſumpti
one eiuſdem. Putas in domo in qua xp̄s ſuſci-
piẗ. vox murmurꝭ audieẗ: Felix domus ꝛ btā ſꝑ
ꝯgregatio. vbi de maria Martha ꝯqueriẗ. Nam
Mariā marthe emulari ꝓrſus indignū prorſus
illicitū eſt. Alioquin vbi legis mariā cauſantem.
qꝛ ſoror mea reliquit me ſolam miniſtrare. Abſit
abſit. vt qui deo vacat. ad tumultuoſam aſpiret
fratrū officialium vitā. Martha ſemꝑ inſuffici-
ens ſibi ꝛ minus idonea videẗ. Alijſqꝫ magis id
oꝑis qđ adminiſtrat optat imponi. Uide aūt ꝑ̄-
rogatiuā Marie ꝙ in om̄i cauſa habet aduoca-
tū. Indignaẗ ſiquidem phariſeus. conq̄ritur ſo-
ror ꝛ etiā diſcipuli murmurāt. vbiqꝫ maria tacet
ꝛ ꝓ ea loquitur xp̄s. Uideat ergo maria quemad
modū vacet ꝛ videat qm̄ ſuauis eſt dn̄s. Uideat
inꝗ̄ ꝙ̄ deuota mēte. ꝙ̄ trāquillo ſedeat aīo. ſecꝰ
pedes Jeſu ꝓuidens aīo ſemꝑ in ꝯſpectu ſuo. ꝛ
verba ex eius ore excipiens. cuiꝰ affectus amabi
lis. ꝛ eloq̇um dulce. Diffuſa eſt em̄ gratia ī labijs
eius. ꝛ ē ſpecioſus forma ꝓ̄ filijs hoīm. imo ſuꝑ
oēꝫ gloriā angelorū. Gaude ꝛ grās age maria q̄
partē optimā elegiſti. Beati em̄ oculi q̇ vident q̄
tu vides. ꝛ aures q̄ merētur audire que tu audis
Beata plane q̄ venas diuini ſuſurrij ꝑcipis in
ſilentio. in quo vtiqꝫ bonū eſt homini dn̄m expe-
ctare. Simplex eſto nō tm̄ ſine dolo. ſꝫ etiā abſqꝫ
multiplicitate occupationū vt tecū ſit ſermocina
tio eius. cuiꝰ ꝛ vox dulcis ꝛ facies decora. Unū
caue ne incipias abūdare in ſenſu tuo ꝛ velis plꝰ
ſaꝑe ꝙ̄ oportet. ne forte duꝫ lucē ſectaris impin
gas tenebras illudente tibi demonio meridiano.
Hucuſqꝫ Bern̄. Uidiſti qm̄ ꝯtēplator debet oīa
dimittere occupatiōes ꝛ exercitia corꝑalia. q̄ oc-
cupatio recte opponiẗ vacatiōi. ꝛ eſt vnū đ maio
ribus impedimētis q̄ poſſit hr̄e cōtēplator. nam
pluribus modis īpediẗ eū. ꝛ nō ſolū cū eſt in oc-
cupatione ſꝫ etiā poſtea. ꝛ primo reddendo men
tem ſolicitā ꝛ inq̇etaꝫ circa id qđ fecit vel facere
habet ꝛ etiam relinquendo imaginationes ꝛ fan

taſmata que multum impediunt contemplātem.

¶ De quatuoꝛ impedimentis contē
plationis. ¶ Capitulum.lvij.

Nunc vtiqꝫ videamꝰ
que impediūt ↄtemplationē. Sūt
aūt īpedimēta eius q̄ttuoꝛ. de qui⸗
bus ſic dicit bern̄.xxiij. Can̄. In h̄
archanū ↄtēplatiōis ⁊ in hoc ſan⸗
ctuariū di/ſi quē forte nr̄m aliqua hoꝛa ſic rapi ⁊
ſic abſcondi ↄtigerit vt mīme aduocet aut ꝑtur⸗
bet vel ſenſus egēs vl' cura pūgēs. vl' culpa moꝛ
dēs /vl' certe ea que difficilius amouētur irruētia
imaginū coꝛpoꝛeaꝝ fantaſmata. poterit q̄dē hic
cū ad nos redierit gl'ari ⁊ dicere. Introduxit me
rex in cubiculū ſuū. Hucuſqꝫ Ber. Primū igit̄
impedimētū dicit. ꝙ eſt ſenſus egēs. ſcꝫ coꝛpis.
Intm̄ em̄ aīa ad coꝛpꝰ afficit̄ ꝙ ea in aliqua ſui
ꝑte vel ſenſu ↄ̄fectū notabilē patiēte ↄtēplari nō
delectat. Tpe igit̄ infirmitat] nō ē locꝰ ↄtēplatio
nis niſi dn̄s faceret d gr̄a ſpēali. Sil'e ↄtīgit cuꝫ
valida fames vl' ſitis vl' frigus īminet vl' aliud
coꝛpis impedimētū Scd̄ꝫ impedimētuꝫ dic̄ ꝙ ē
cura pūgēs. i. ſollicitudo curaꝝ ⁊ occupationū.
⁊ hoc ſat] ꝑt eē claꝝ ꝑ auctates ſupꝛa ꝑrio poſi
tas. Idē etiā Ber. plirioꝛibꝰ ꝯ̄bis narrās īpedi
mēta ↄtēplatiōis in q̄rto ſ̄mōe de aſſūptiōe dn̄e

Inter alia dic̄ ꝙ ſic̄ puluis inlectꝰ ī oculū coꝛpa
lem īpedit viſuꝫ. ſic cura terrenoꝝ actuū ocl'm in
telligentie ↄfundit atꝫ a ↄtēplatōe veri luminis ex
cludit. Tertiū īpedimētū dic̄ ꝙ eſt culpa moꝛdēs
.i. pctm̄ ⁊ h̄ duobꝰ modis ꝑt ↄtigere. Primū cū
pctm̄ eſt ī aīa. Scd̄o cū fuit ⁊ dl'etū ē ꝑ ↄtritōeꝫ ⁊
ↄfeſſionē. ſꝫ in mēoꝛia reuocat̄. vtrūqꝫ em̄ īpedit
ↄtēplationē. vt ī eodē ſ̄mō. refert ſic inter alia di
cēs. Q] ſic tenebꝛe īpediūt viſuꝫ coꝛpalē. ſic pec⸗
catū cū eſt ī aīa īpedit īpaꝫ q2 tenebꝛoſa ē Cꝫ ad
ↄtēplādū req̄rit̄ puritas ⁊ pulcritudo aīe ⁊ ſic
tūc nō ē locꝰ ↄtēplātiōi. Silr ſic ſanguis vl' hu⸗
moꝛ ↄcretꝰ fluens in ocl'm īpedit viſuꝫ. ſic pctm̄
cū redit ī mēoꝛiā influit in aīaꝫ ⁊ īpedit viſuꝫ eiꝰ
⁊ ꝓpterea cauere debes tpe ↄtēplatiōis cogitare
ſuꝑ pctis. Vi q̄dē tpe nos dēmꝰ pctōꝛes reputa
re. ſꝫ ſignāter nō debemꝰ cogitatōꝫ nr̄aꝫ reflectere
ſuꝑ aliquo vl' aliq̄bus pctis tpe quo volumꝰ ↄtē
plari. Et de h̄ ideꝫ Ber. ſic dic̄. lvij. ſ. Can̄. Ha⸗
bemꝰ quoqꝫ mariā ↄtēplātē in ill' qui ꝓceſſu lōgi
oꝛ] tpis coopāte gr̄a dei in aliq̄d meliꝰ ⁊ letiꝰ ꝓfi
cere poterunt q̄n iā d indulgētia ꝑ̄ſumētes. nō tā
ꝯ̄ſari inter ſe ſoliciti ſunt triſtē imaginē pctōꝝ ꝙ
certe in lege dei meditari die ac nocte inſatiabili⸗
ter delectari. interdum etiā reuelata facie gloꝛiaꝫ
ſponſi cum ineffabili gaudio ſpeculantes in eā
dem imagineꝫ trāſfoꝛmātur ⁊ de claritate in cla⸗

ritatem tanq̄ a dn̄i ſpū. Hucuſq̄ Bern̄. Quartū
impedimētū dicit ꝙ ſunt fantaſmata corporeaꝝ
imaginū. ⁊ hoc eſt difficilius alijs ſupradictis ⁊
ꝓpterea cōmēdatur in tm̄ in hoc ſtatu ſolitudo.
Oportet em̄ ꝯtemplantē eſſe mutū ⁊ ſurdum ⁊
cecū vt vidēs nō videat. audiēs nō itelligat nec
loqui dlectetur. hoc ē vt ita ſit abſtractus ab his
trāſitorijs ⁊ ita deo ꝯiūctus ꝙ in audiēdo vidē
do loquēdo nō minuat curſuū ſuū. ſ; fugiat quā
tū pōt. ⁊ ſi qū neceſſitas ad id cogit. nō ſecum re
portet imagines que ꝑ has feneſtras intrant ad
animā noſtrā. Vn̄ nō debet ꝯtemplatiu⁹ ſicͭ acti-
uus obſeruare mores alioꝝ ne inde fantaſmata
reportet. Multo ergo magis tu debes a ſeculari
um collocutiōe ceſſare q̄ntūcūq̄ ꝯiūcti ſint vt in
de te pluries monui. Si qn̄ etiā obediētia vel ne
ceſſitas vel obſequium vel recreatio ad aliquid
laborādum vel operādū te impellit. fideliter faci
as. ſ; nō ſic adhereas voluntate vel delectatiōe
vt inde reportes imagines. ne poſtea deo vacās
impediaris. De quo ſic ait Ber. xxx. c. ad fratres
de mōte dei. Aliquid oꝑandū eſt manib⁹ ꝙ iniū-
gi ſolet. nō tam ꝙ aīm delectādo detineat ad ho
rā: q̄ꝙ qđ ſpūalibus ſtudijs delectationē ꝯfuet ⁊
nutriat in quo ſi remittat ad horā anim⁹ non re-
ſoluatur. vn̄ ſe facile mox vt ad ſeipm̄ redeundū
viſum fuerit expediat abſq̄ cōtrouerſia inherētis

voluntatis abſq̄ cōtagio cōtracte delectationis
vel memorie imaginātis. Nō em̄ vir ꝓpter mulie
rem ſ; mulier ꝓpter virū nō ſpūalia exercitia pro
pter corꝑalia. ſ; corꝑalia ꝓpter ſpūalia. ꝓpterea
ſicut viro creato collatū vel cōꝑatū eſt ei adiuto-
riū ſimile ſibi ex ipā hoīs ſubſtātia. ſic cū in ad
iutoriū ſpūalis ſtudij neceſſaria ſunt corꝑalia. nō
tn̄ in hoc ſemꝑ eque cōuenire videntur ſimilitudi
ne ⁊ affinitate. Sicut meditari qđ ſcribat. vel ſcri
bere qđ legatur. Subdiualia tn̄ exercicia ſic ſepe
etiā ſpiritū exhauriūt vt cum grauiori ruralium
operū exercitio ſit magna contritio corꝑis vſq̄
ad cōtritionē vel humilitatē cordis. ⁊ fatigatio-
nis ſue preſſure exprimūt ſepe vehemētioris affe
ctum deuotiōis. Seru⁹ tn̄ bon⁹ ⁊ prudēs ad oci
um ſepe cōꝑat laborē. nec in eū; diſſoluitur. ſ; ꝑ
eum magis in ſeipſu; colligitur q̄ ſemꝑ pre ocu
lis habuit nō tā; quod agit ſ; qđ agendo intēdit
oīs cōſumatiōis attendēs finem. Hucuſq̄ ber.
Videſq̄ꝙ vigilāter cauere oportet ne in manuali-
bus laboricijs animū occupes. Noui em̄ in hoc
q̄ꝙtum impedimētum ꝯtemplatiōis incurres pro
pter curā ſolitudinū. Et hec de impedimētis cō-
templationis dicta ſufficiant. Ex quibus manife
ſte apparere poteſt q̄ꝙ ſit nociua intricata curioſi
tas. q̄ totā aīam inficit ⁊ facit inquietā ⁊ impurā
Quā etiā nociua ſit cupiditas ⁊ cōgregatio reꝝ

ꝛ per cõſequens ꝙ ſit p̃cioſiſſima bñdicta paupꝫ tas. q̃ aïam expeditã ꝛ purã deo ↄtinue repñtat. Nõ aũt te moueat vt. s̃. dixi. ꝙ ↄtemplatiuꝰ primis nõ intendit. nam intendit deo. ꝛ in eius dilectõe actiuũ excedit ſed actiuꝰ excedit ↄtẽplatiuũ dilectõe primi. De quo dic̃ Bern̄. lx. Can̄. Dico aũt p gr̃am dei q̃ in nob̃ eſt ꝛ ficus non habere ꝛ vineas. Ficus q̃dez q̃ ſuauiores in morib' ſunt Vineas ṽo q̃ ſpũ feruẽtiores. Qĩs q̃ ſe int̃ nos cõiter ſocialiterq̃ʒ habet. ꝛ nõ ſolũ ſine querela cõuerſatur int̃ fratres. ſʒ etiaʒ cum multa ſuauitate fruendũ ſe oĩbus p̃bet in oĩ officio charitati. Quid eñ? Illũ vitẽ agere ficus ↄuenientiſſime dicã. iã q̃ vinee ſunt ſeueriores nob̃ ꝙ ſuauiores ſe exhibẽt in ſpũ vehemẽti agentes zelãtes p diſciplina vicia acerrime corripientes / aptantes ſibi cõuenientiſſime vocem illam. Nonne qui oderũt te dñe oderam. ꝛ ſup inimicos tabeſcebam. Iteꝫ zelus domus tue comedit me. Et mihi quideꝫ illi in dilectione primi. iſti in dilectione dei eminere videntur. Hucuſq̃ʒ Bern̄. Vides q̃m contemplatiui ad quos maxime ſpectat zelare p d̃o. preferũtur actiuis in dilectione dei. hoc t̃n diſcrete intellige. quia nunq̃ ↄtemplatiuus primi charitatem omittit. ſed principalius intendit deo ꝛ ſecundario primo ꝙuis hocipſum determinationẽ recipiat. Nam rudis ꝛ incipientis contemplanti

eſt oĩno ꝙ ſtrictius poteſt ſoli deo vacare ꝛ in ſolitudine mentis ꝛ etiam corporis ſi poteſt manere / vt etiam zelum dei ꝛ ſeipſum ꝛ proximum vel zelo dei negligere videatur. cum ipſa ſolitudinis natura id requirat. ꝛ maxime quãdo ſponſi viſitatione ꝛ frequẽtia iocundatur. alias eñ de facile poſſet eradicari. Cum ṽo iam p̃fectus ꝛ ſublimatus eſt p longũ contemplationis exercitium tũc pro deo fortiter zelat ꝛ p anime ſalute. vt habuiſti ſupra ex ſ̃mone Bern̄. xviij. Can̄. In hoc tractatu. ſcʒ quõ contemplatiua precedit ſecũdã partẽ actiue. Cum ṽo neceſſitas imminet. quilibet contemplatiuꝰ quomõcũq̃ʒ incipiens p charitate primi ocium intermittit. Unde idem Bernardus ſic dicit. l. Can̄. Orantes denicq̃ʒ hominẽ deo loqui quis dubitet? Quotiens tamẽ caritate iubente abducimur ꝛ auellimur propter eos qui noſtra indigẽt opera vel loquela quotiens pie cedit negociorum tumultibus pia quies. quotiẽs bona conſcientia ponitur codex vt operi manuũ inſudetur. quotiens adminiſtrandis terrenis iuſtiſſime ipſis ſuperſedemus celebrandis miſſaꝝ ſolemnijs. Ordo prepoſterus. ſed neceſſitas nõ habet legem. Hucuſq̃ʒ Bern̄.

¶ Vita contemplatiua prefert̃ actiue. Capitulum. lviij.

QUia ergo in precedē
ti auctate Bern̄.et ſmōe.lx. Can̄.
habuiſti ꝙ ꝯtēplantes p̄ferūtur
actiuis in dilectiōe dei videt̄ ꝙ cō
tēplatiua p̄ferat̄ actiue. De quo idē
Bern̄.ſmo.v.d aſſumptiōe dn̄e.ſmo incipit In
trauit Jeſus.ſic dicit.Quid tn̄ ſibi vult fratres
ꝙ optimā partē Maria dr̄ elegiſſe? Ubi iam erit
ꝙ aduerſus eā pferre ſolemus.ſi qn̄ forte admi
niſtrantis Marthe turbationē in equalitate iudi
care voluerit. Melior eſt iniqtas viri ꝙ̄ bn̄faci
ens mulier? vbi erit illud. Si qs mihi miſtraue
rit honorificabit eū pr̄ meus.⁊ illud.Qui maior
eſt veſtrū erit miniſter veſter? Poſtremoqꝫ ꝯſola
tio eſt laborāti quaſi in eius ſuggillationē partē
ſororis attollere. Unum igr̄ arbitror e duob⁹.vt
aut de electione maria laudet̄ ꝙ pars ipſa ꝙ̄tuꝫ
in nob̄ eſt ſit in oīmibus eligēda.aut certe vt neu
trū defuiſſe dicat̄.nec in partē aliquaꝫ p̄cipitaſſe
ſniam.ſꝫ ad obedientiā p̄ceptoris in vtrūlibet ſit
parata. Quis em̄ ſicut dauid fidelis egrediēs ⁊
ingrediēs ad imꝑiū regi? Deniqꝫ inqt. Paratuꝫ
cor meū nō ſemel tm̄.ſꝫ ⁊ ſecūdo: ⁊ vacare tibi ⁊
ꝓximis miniſtrare. Hec plane ps optima q̄ non
auferet̄ hec mens optima q̄ nō mutabit̄ quocun
qꝫ vocaueris eā. Bonū em̄ acquirit graduꝫ qui
bene miniſtrauerit.forte meliores.qui bene vaca
uerit deo: opotimū aūt qui ꝑfectus eſt in vtroqꝫ
Unū autē dico adhuc ſi tn̄ id de martha licet ſu
ſpicari Nonne em̄ quaſi ociosam reputaſſe videt̄
ꝙ̄ ſibi dare petijt adiutricē? Sꝫ carnalis eſt ⁊ oī
no nō ꝑcipit ea que ſint ſpūs dī ſi quis forte va
cantē aīam ſuam de vacatiōe redarguit. Audiat
ergo optimā eſſe hāc ꝑtem que maneat ineternū
Nūquid em̄ nō rudis quodāmō videtur aīa que
diuine ꝯtemplatōis penitus expers illam intra
uerit regionē.vbi hoc vnū oīm opus.vnū ſtudi
um eadē vita? Item.xl. Can̄. Duo quedā in intē
tiōe quā facīē aīe diximꝰ neceſſario requiruntur:
res ⁊ cauſa.id eſt.qd intendas ⁊ ꝓpter quid. Ex
his ſane duobus aīe vel decor vel diſſormitas iu
dicatur. Et infra. Porro intendere in aliudꝙ̄ in
deū.tn̄ ꝓpter deū nō ociū marie ſed marthe nego
ciuꝫ eſt. Abſit aūt vt que hmōi eſt quicꝙ̄ dixerim
illā habere diſſorme. nec tn̄ ad ꝑfectuꝫ aſſeuerim
ꝑueniſſe decoris. Quippe que adhuc ſollicita ē
⁊ turbata erga plurima. ⁊ nō ſīt terrenoꝝ actuū
vel tenui puluere nō reſpergi. Quē tam cito faci
leqꝫ detergeret vel in hora ſctē dormitiōis caſta
intentio ⁊ bone ꝯſcie interrogatio in deū. Igitur
ſolū inquirere deū ꝓpter ipm̄ ſolum hoc plane ē
vtrāqꝫ biꝑtite intentionis faciē habere pulcerri
mā.atꝫ id ꝓximū ac ſpeciale ſpōſe cui merito ſin

gulari ꝓrogatiua audire ꝯueniat. pulcre ſunt ge-
ne tue ſicut turturis. Idē in epl'a ad fratres de
monte dei. Solitudo ⁊ recluſio noīa miſerie ſunt.
Cella aūt nequaꝙ̄ debet eſſe recluſio neceſſitatꝭ
ſ; domiciliū pacis hoſtiū clauſum nō latebre ſ;
ſecretum. Cum quo enī deus eſt. nūꝙ̄ minus eſt
ſolus ꝙ̄ cū ſolus eſt. Tunc enī fruit̄ gaudio ſuo.
tūc ipſe ſuus eſt ad fruendū deo in ſe ⁊ ſe in deo.
Tunc in luce ꝟitatꝭ in ſereno mūdi cordis vltro
patet ſibi pura ꝯſciētia. ⁊ libere ſe infundit affe-
cta ꝺ deo mēoria. ⁊ vel illuminat̄ intellect⁹ ⁊ bo-
no ſuo fruit̄ affectus. vel libere ſeipm̄ deflet hu-
mane fragilitatis defectus. ꝓpter hoc ſm̄ formā
ꝓpoſiti veſtri habitātes ī celis poti⁹ ꝙ̄ in cellis
excluſo a vobis toto ſeculo totos vos incluſiſtꝭ
cū deo. Idē in eadem epl'a. Ocium nō eſt vacare
deo. imo negociū negocioꝝ. Hucuſq; Ber. His
auctatibus videt̄ ꝙ vita ꝯtēplatiua preferatur
actiue: ⁊ etiā alias auctates habuiſti in hoc tra-
ctatu. que ad hoc ipm̄ faciunt. ⁊ etiā ſupra ſub ca
pitulo quō dn̄s fugit oñ turbe voluerūt eū face-
re regē. ex ſmo. xxxii. Cantꝭ. Que aūt ſit maioris
meriti deus nouit. Credere tn̄ ꝙ ꝗ maiori amo-
re fert̄ magis meret̄. ſ; in ꝯtēplatiua videt̄ quis
magis affici ad amorē. ⁊ valde magnū eſt ſpecu
lari deum. frui deo. ꝯuerſari cū deo. ⁊ eius ꝯgno
ſcere voluntatē que ad ꝯtēplatiuū ſpectant. Hec

enī eſt deguſtatio mercedis patrie ꝙuis imꝑfe-
cte ⁊ raro. Et hoc vidētur tenere ſancti. ſ. ꝙ ꝯtē-
platiua ſit maiorꝭ meriti ꝙ̄ actiua. S; quicquid
ſit. dn̄s vult de vtriſq;. ⁊ ſicut multa in vno cor-
pore mēbra nō eūdē actū habēt. ita nos multos
in eccleſia multis modis dn̄o ſuire oportet. ⁊ nō
omibus idē ſpūs dat̄. ſ; alij dat̄ ſmo ſapiētie ⁊c̄
Vnuſquiſq; igr̄ in ea vocatiōe in qua vocat⁹ eſt
maneat: ⁊ ꝗ aptus eſt ꝯtēplatiōi moret̄ in ea. qui
ꝟo miſterio primoꝝ exerceat ſe in ipo. Nā ⁊ dn̄s
ſic hic dixit ꝺ maria. ꝙ optimā partem elegit. ita
cū petro ſuas oues recōmēdauit ſub ſui amoris
examine tribus ei vicibus hoc impreſſit. Et hoc
ſenſu pōt intelligi qꝺ Ber. ſcribit ſmo. iij. in aſ-
ſumptiōe dn̄e dicēs. Suſcipiat Martha dn̄m in
domū cui nimirū credita diſpenſatio eſt domus.
Suſcipiāt ceteri coadiutores eius ſinguli ꝑ q̄li-
tate miniſterij excipiāt xp̄m. ſuiāt xp̄o. miſtrēt ei
in mēbris ſuis. Ille infirmis fratrib⁹. ille paupe-
ribus. ille in ſuſcipiēdis hoſpitib⁹ ⁊ ꝑegrinis. ꝗ-
bus ita ſollicitꝭ circa frequēs miniſteriū. Videat
Maria ꝙ̄tū ad dn̄m vacet ⁊ videat qm̄ ſuauis ē
dn̄s. Hucuſq; Bern̄. Tu igr̄ q; ſtatus tuus illꝺ
exigit. ꝯtēplatiuā totis viribus aſſume premiſſa
actiua moris. ꝑ quā ꝑuenit̄ ad ipam. Et gaude ⁊
gratias age dn̄o Ieſu ꝗ ad hāc te partē vocauit
quā optimā eſſe dixit.

¶ Ex tribus cauſis contēplatoꝛ reducit ſe ad actiuam. ¶ Itez de eo ꝙ fides ſine opib⁹ moꝛtua eſt. Ca. lix.

Quāuis autē pluries
ſupꝛa tactū ſit ꝙ cōtemplatoꝛ ſoli
deo vacare dʒ, ac cetera omittere. h
ſ:ias generaliter eſſe verū. ſʒ nō ſp
Nam tribus ex cauſis a iocunda
ꝯtemplatiōe ſe ad tempus ſeparat ⁊ ſe recipit in
actiuā. Una cauſa eſt ꝓpter lucruʒ animarum vt
habuiſti. ē. quō ꝯtēplatiua pꝛecedit ſecundā ꝑtē
actiue. ex ſmonibus xviij. ⁊. lxij. Cañ. Dicit etiā
idē Berñ. ſic. lxi. Cañ. Surge amica mea ⁊ ſpō-
ſa mea ⁊ veni. Commendat ſponſus multā dile-
ctionē ſuam iterādo amoꝛis voces. Naʒ iteratio
affectionis expꝛeſſio eſt. Et ꝙ rurſum ad laboꝛē
vinearū dilectam ſollicitat. oſtēdit ꝙ ſit de aīarū
ſalute ſolicitus. Nam vineas aīas eſſe iam audi
ſtis. Sponſam tamē nunꝙ̄ vt memini in toto h
opere adhuc nominauit, niſi modo cū ad vineas
itur cū vino charitatis appꝛopinquat. Hucuſqʒ
Berñ. Sciens ergo ſponſa voluntatē ſponſi ze
lantis aīarū ſalutē. exit ad tēpus videlicet cū eſt
neceſſariū ad ipſam operandaʒ. ⁊ poſtea redit ad
ipſam ꝯtemplatiōem. Alia cauſa intermittēde cō-

tēplationis eſt rōne officij imminētis. Nam cuʒ
pꝛelatus ſubditoꝝ neceſſitatibus intēdere habet
omittit tunc ꝯtēplatiōem. De quo idem Berñ. de
ſeipſo loquēs ad monachos ſuos q̇ qñqʒ nimiū
infeſtabāt eū ſic dicit. lxij. Cañ. Rara ſatis mihi
ad feriandū a ſupuenientibus ꝯcedit hoꝛa. ſuple-
deo ne magis impatiētie exemplum videar dare
infirmis. puſillum eñ dñi ſunt in eum credentes
nō patiar vt ex me ſcandalum patiātur. non vtoꝛ
hac poteſtate. magis aūt ipſi me vtātur vt libet.
tantum vt ſalui fiant. parcēt mihi illi non peperce
rint. ⁊ in eo potius requieſcā ſi nō me inquietare ti
muerint ꝑ neceſſitatibus ſuis. gerā eis moꝛē quo
ad potero. ⁊ in ipſis ſeruiam deo meo quādiu fuero
in charitate nō ficta. Non queram q̄ mea ſūt, nec
qḋ mihi eſt vtile iudicabo hoc ſolum depꝛecoꝛ vt
fiat acceptum eis fructuoſumqʒ miniſterium me
um ſi foꝛte mihi ex hoc inueniā in die mala miſe
ricoꝛdiam in oculis patris eoꝝ. Idem ad vtran
qʒ cām de ꝑdictis ſmone. lj. Cañ. ſic ait. Loquoꝛ
vobis expimentum meū qḋ expertus ſum. ſi qñ ſa-
ne comperi ꝑfeciſſe aliquos veſtrū ex meis mo-
nitis. tūc nō piguit fateoꝛ curā ꝑtuliſſe ſmonis
ꝓpꝛio ocio ⁊ quieti. Cum eñ verbi gratia poſt ſer
monē iracundus quiſpiā reꝑitur mutatus in mi
tē, ſupbus in humilem. puſillanimis in foꝛtem.
Poꝛro mitis, humilis, foꝛtis in ſua quiſpiā gra

tia excreuiſſe. ꝛ ſeipſo melioꝛ factus eſſe ꝯgnoſce-
tur. ſ; ꝛ q̄ foꝛte tepebāt ꝛ languebāt circa ſpūale
ſtudiū toꝛpētes ꝛ doꝛmitātes ad ignitū eloquiū
dn̄i referbuiſſe ꝛ euigilaſſe videnť. ꝛ q̄ deſerto fō-
te ſapiētie foderāt ſibi ꝓpꝛie volūtatis ciſternas
nō valentes aquas ꝯtinere. ꝓpterea ad om̄e in-
iunctū grauato coꝛde vel arido murmurabant.
nullum in ſe habētes deuotōis humoꝛē. Ui inq̄
cū de roꝛe celi ꝛ pluuia voluntaria quā ſegrega-
uit deus hereditati ſue refloꝛuiſſe ꝓbanť in ope
obedientie. facti in om̄ibus voluntarij ꝛ deuoti.
Non eſt dico vobis vnde ſubeat mentē quaſi ꝓ
intermiſſo ſtudio iocūde ꝯtēplatiōis triſticia. cū
talibus fuero circūdatus floꝛibus atq; fructibꝫ
pietatis. patiēter auelloꝛ ab infecūde rachel am-
plexibus. vt de Lya mihi exuberēt fructus pꝛofe-
ctuū veſtroꝝ. minime ꝓꝛſus pigebit me intermiſ-
ſe quietis ꝓ cura ſmonis cū video in vobis ger-
minare ſemen meū atq; augeri incremēta frugū
iuſticie veſtre. Charitas eni q̄ nō querit q̄ ſua ſūt
id mihi iam dudum facile pſuaſit. nil. ſ. deſidera-
biliū meoꝝ veſtris pꝛeferre vtilitatibus Oꝛare le
gere ſcribere meditari ꝛ q̄ ſunt alia ſpiritualis ſtu
dij lucra. hec arbitratus ſum ꝓpter vos detrimē
ta. Hucuſq; Ber. ¶ Tertia cauſa intermittēde
ꝯtemplationis eſt quādo moꝛe ſuo recedēte ſpō-
ſo non ſentit anima ſolitas conſolationes. Ua-

dit enim ꝛ redit ſponſus pꝛo ſuo velle pꝛout ha-
buiſti in capitulo. xxxvj. quomodo dominus fu-
git quando turbe ꝛc̄. Cum igitur recedit, anima
languet ex deſiderio eius. ꝛ toto conatu ſuo re-
uocat eum dicens cum ſponſa in cāticis. Reuer
tere dilecte mi. Si nec tunc redit inuocat ſodales
ſponſi id eſt. angelos in auxilium ſuum ꝛ dicit.
Adiuro vos filie hieruſalem. vt ſi videritis dile-
ctum meum nūcietis ei quia amoꝛe langueo. Si
vero nec ſic redire dignatur, aīa ſciens volunta-
tem ſponſi. reducit ſe in actiuam. vt vel ſic fructi
ficet ſponſo. Non enim decet contemplatoꝛē eſſe
deſidioſum. Dicit igitur tunc ſponſa. Fulcite me
floꝛibus. ſtipate me malis. quia amoꝛe langueo.
De hoc ſic ait Bernardus. Fidem floꝛem. fru-
ctum actum intellige. nec incongrue vt oppinoꝛ
tibi videbitur ſi aduertas quomodo inſtar flo-
ris neceſſario pꝛecedentis fructū. bonūq; opus
fide opoꝛteat pꝛeueniri alioquin ſine fide impoſ-
ſibile eſt placere deo. Paulo atteſtāte. magis au
tem eque ipſo docēte. Omne quod non eſt ex fi-
de etiam peccatum eſt. Itaq; nec ſine floꝛe fructū
nec ſine fide opus bonum. ſed ꝛ fides ſine ope-
ribus moꝛtua eſt. ſicut inutiliter quoq; flos ap-
paret vbi non ſequitur fructus. Igitur ex bonis
operibus fides nō ficta radicabitur. recipiet cō-
ſolationem mens aſſueta quietis quotiens ſibi

lux vt aſſolet ꝯtemplatiōis ſubtrahit. Quis enī nō dico ꝯtinue ſ; vel diu du; in hoc corpore manet lumine ꝯtemplationis fruitur? At quotiēs vt dixi corruit a ꝯtemplatiua totiens in actiuā ſe recipiat. Inde nimirū tanq̄ e vicino familiari⁹ reditur in idipſum. qm̄ ſunt inuicem cōtubernales he due. ⁊ cohabitāt pariter. Eſt quippe ſoror marie Martha. Neq; enī ⁊ ſi a ꝯtemplationis lumine cadit. patit tamen vllatenus ſe incidere tenebras peccati ſeu ignauiā ocij Sane in luce bone opationis ſe retinēs/vt ſcias etiā opa lucem eſſe Luceat lux vr̄a inquit coram hominibus qd nō dubium ḋ opibus fuiſſe dictū q̄ homines poterant intueri. Hucuſq; Bern̄. He ſunt igit tres cauſe ꝑpter quas ꝯtemplator a iocūda ꝯtēplatione recedit. ⁊ ſe recipit in actiuā. q̄uis inuitus in hac vltima et diſpenſatione tamē diuina. ⁊ in qualibet earum aduertere potuiſti ex auctatibus Bern̄. ꝙ ad tempus hoc facit ⁊ redit ad ꝯtēplationem. Unde hec ipſa ſunt in argumentū ꝙ contemplatiua prefertur actiue.

Eya deo gratias expediti ſumus de tractatu ꝯtemplationis. Copioſa materia eſt ⁊ vtilis valde. in qua non ſolum de ipa contēplatione/ſ; de multis alijs ⁊ q̄ſi de toto ſtudio ſpiritalis exercitij poteris edoceri. Igitur eam attēte diligere ⁊ diligēter ope adimplere coneris. nec tn̄ credas me tibi oīa in p̄dicto tractatu retuliſſe que bern̄. inde tractat. ſed ſufficiant tibi que dicta ſunt. ⁊c.

¶ Quō dn̄s dixit iudeis ꝙ eccleſia de nolueretur ad gentiles ſub ſimilitudine cultorum vinee qui filiū dn̄i ſui occiderūt. ¶ Capitulum. lx.

Dominus ac redemptor noſter zelās aīarū ſalutē ꝑ quibus venerat poſiturus ⁊ ſuam. oībus modis nitebatur eas ad ſe attrahere. ⁊ ḋ inimicorum faucib⁹ extrahere. Unde q̄nq; vtebat ſmōibus blandis ⁊ humilibus/q̄nq; increpatorijs ⁊ duris/q̄nq; exemplis/⁊ ſimilitudinibus/q̄nq; ſignis ⁊ ꝟtutibus q̄nq; minis ⁊ terroribus. ⁊ variabat modos ⁊ remedia ſalutis ꝓut expedire videbat ꝓ loco ⁊ tpe ac pſonarum audientiū varietate. In hoc aūt loco fuit vſus ꝯtra principes ⁊ phariſeos ꝟbis duri ⁊ exemplo terribili ⁊ adeo iuſto ⁊ ꝟo ꝙ ipi ijdem cōtra ſe tulerūt ſniam. Proponit enī eis pabolā de cultoribus vinee q̄ nūcios dn̄i venietes ꝓ fructibus occiderūt ⁊ etiam filiū eius. Querēs aūt

qua pena digni eſſent puniri ab illo dño rñde-
rũt. Malos male ꝑdet. ⁊ vineã ſuã locabit aliis
agricolis. Jeſus hoc approbãs intulit ſic. Auſe
retur a vobis regnũ dei.i.eccłia. ⁊ dabitur genti
facienti fructuꝫ eius.i gentilibus.ex quibꝰ ſumꝰ
nos ⁊ vniuerſalis eccleſia. Interpoſuit etiã etem
pluꝫ de lapide angulari qui ſignificabat inſuꝫ.⁊
debebat iudeos cõfringere. Et tũc illi intelligen-
tes ꝙ de ipſis ꝑabola eſſet. nõ correcti ſꝫ magis
irati ſunt. qꝛ eos excecauerat eoꝝ malicia. Tunc
aũt ꝯſpice ipſm in p̄dictis humiliter quidẽ ſeden-
tẽ īter illos phariſeos.ſꝫ cũ auctãte loquẽte ⁊ cũ
ꝑtãte ⁊ vigore ꝟtutis enũctiãtẽ eis caſuꝫ ꝓpꝛiũ.

¶ Quomodo voluerunt Jeſum cape re in ſermone. ¶ Capitulum.lxi.

Sicut multis modis
dñs Jeſus nitebat̃ oꝑari iudeoꝝ ſa
lutẽ. ita ecõtrario illi oĩbꝰ quibꝰ po
terãt inõis conabãt̃ ad eiꝰ ꝯtractio
nẽ ⁊ interitũ. Cogitauerũt igit̃ eũ
ꝯcipere ſꝫ ꝯfecerũt ſcrutãtes ſcrutinio. Miſerũt
ãt ex ꝯliberato ꝯſilio diſcipłos ſuos cũ familiari
bꝰ herodis regi vt q̄rerẽt ſi liceat dare cẽſuꝫ ceſa
ri an nõ? Cogitabãt eñ ꝙ ex h̄ eũ redderẽt exoſuꝫ
vel ceſari vł turbe iudeoꝝ. quaſi nõ poſſet niſi cõ
tra ſe rñdere. At ipſe ſcrutatoꝛ coꝛdiũ cognoſcẽs

eoꝝ maliciã rñdit ꝙ q̄ ad deũ ꝑtinebãt deo. ⁊ q̄
ad ceſarẽ ceſari redderẽt̃. vocãs eos ipocritas. q̄
ꝟbis blãdis aĩo fallaci loq̄bant̃. Illi g̊ ſua itẽtio
ne fraudati cũ ꝟecundia receſſerũt. Cõſpice igit̃
attẽte ipſꝫ vt.s̄.i gñali traditõe habuiſti. ⁊ etiã ꝯſi
dera hic ꝙ non vult dñs ꝙ p̄lati ⁊ dñi tꝑales in
ſuo debito ꝯfraudẽtur. vñ pctm̄ eſt ⁊ inhibitũ nõ
ſoluere pedagia ⁊ gabellas ⁊ decimas ⁊ datiua
alia. q̄ ꝑ tꝑales dños debite ⁊ eq̄liter oꝛdinãtur.

¶ De ceco illuminato in hiericho ⁊ multa alia. ¶ Capitulum.lxii.

Benigniſſimus domi
nus qui ex nimia caritate d̄ ſinu pa
tris ꝓ noſtra ſalute deſcẽdit ſciens
ꝙ tp̄s ſue paſſiõis inſtabat ad ean
dem ꝟſus hieruſalem ſe ꝓ ipſa ſu-
ſcipienda parauit. quam ⁊ diuinitus tunc p̄dixit
ſꝫ nõ intellexerũt eũ. Cũ igit̃ appropinq̄ret hieri
cho cecus q̇dã ſedẽs iuxta viã ⁊ mẽdicãs. cũ in-
telligeret a turbis eũ inde trãſire. foꝛtit̃ cepit cla
mare miam. ⁊ licꝫ increparet̃ a turba nõ ꝟecũda
bat̃ nec tacebat. Ad cuiꝰ fidẽ ⁊ feruoꝛeꝫ dñs ihs
reſpiciẽs fec̃ eũ ad ſe adduci ⁊ dixit. q̇d vis vt fa
ciã tibi? O dulciſſimũ ꝟbũ. q̇d vis vt faciã tibi? ⁊
cecus ad eũ. dñe vt videã. Et piꝰ dñs ꝯceſſit di-

ces. Reſpice. ⁊ ſic eum illumiauit. Cōſpice ergo
dn̄m Ieſum ⁊ curialitatē eius diligēter. Et cōſi
dera hic de ꝟtute fidei ⁊ oꝛonis ⁊ ꝙ oꝛonis ipoꝛ
tunitas non diſplicet deo. imo placet. Simile ha
buiſti ꝫ de chananea. ⁊ ipſe docet in hoc codē ca.
ꝙ opꝫtet ſemꝑ oꝛare ⁊ nō deficere. dās exemplum
de iudice a quo vidua ex importunitate impetra
uit qḋ petebat. Alibi etiaꝫ dat exemplū de eo qui
de nocte comodauit panes ex importunitate pe
tētis. Et ſic ꝑſeuerātibus in petitōe facit dn̄s q̇c
quid iuſte ac debite petūt a deo vt dicat ſingulis
quid vis vt faciam tibi. ⁊ fac. imo plus etiā ſepe
fac. ꝙ̄ petat ⁊ ꝙ̄ audeat hō petere. vt habes exē
plū in zacheo. de quo infra ꝓximo dicemꝰ. Igit
ꝓ ꝯſtanti hēas ꝙ q̇cquid fideliter ⁊ ꝑſeueranter
petieris a dn̄o obtinebis. Nec ꝟecūdari debes ſi
cut nec ille cecus nec chananea nec zacheus ve
recundati fuerūt petere grās ⁊ eas obtinuerunt.
Sic nec nos ꝟecūdari debemꝰ ſeruire deo ⁊ pec
catuꝫ deponere. ⁊ grās nobis neceſſarias poſtu
lare. Habere nāqꝫ pudoꝛē ⁊ ꝟecundiaꝫ ꝑtinet qn̄
qꝫ ad magnā ꝟtutē. ⁊ qn̄qꝫ ad magnū vicium de
quo ſic dicit Ber. in li. de laude noue milicie. ca.
xij. Eſt pudoꝛ adducēs pctm̄ ⁊ pudoꝛ adducēs
gl'iaꝫ. Bonus pudoꝛ quo peccaſſe aut certe pec
care ꝯfunderis. Et licet oīs hūanus arbiter foꝛ
te abſit. diuinum tn̄ tanto verecundius reuereris

aſpectū. ꝙ̄to verius cogitas illū plus ꝙ̄ hoīeꝫ
purū eē. tātoqꝫ eū grauius offendi a pctōꝛe. ꝙ̄to
conſtat longius eſſe pctm̄ ab illo. Hmōi ꝓculdu
bio pudoꝛ fugat opꝓbꝛiū. parat gl'iaꝫ. dū pec
catū oīno nō admittit aut certe admiſſum ⁊ peni
tēdo punit ⁊ ꝯfitēdo expellit. Sꝫ cū gl'ia nr̄a hec
eſt teſti. ꝯſcie nr̄e. q̇d ſi quiſq̄ ꝯfiteri ꝯfunditur. ⁊
inde cōpūgit talis pudoꝛ pctm̄ adducit. ⁊ gl'am
de ꝯſcia ꝑdit. qn̄ malū qḋ ex ꝓfundo coꝛdis con
pūctiōe conat expellere ⁊ pudoꝛ ineptꝰ ꝯſtrictoꝛ
labioꝝ oīno nō ꝑmittit exire. O ꝟecūdia expers
rōnis. inimica ſalutꝭ. totiꝰ ignara honoꝝ ⁊ hone
ſtatis. ita ne ꝟecundū eſt hoī vinci a deo: ⁊ ꝓin
de dicit. Hūiliamini ſub potēti manu dī altiſſimi
Summū victoꝛie genus dīne cedere maieſtati. ⁊
auctati in rīs ecclie nō reluctari ſummꝰ honoꝛ ⁊
gl'ia. O ꝑuerſitas non pudet inq̇nari. ⁊ ablui pe
des pudet. ¶ Eſt pudoꝛ iuxta ſapientem addu
cēs gl'iam. ſi videlicꝫ peccare pudeat vl' peccaſſe
⁊ ita vl' certa gl'ia nō carebit reducēte nimirū pu
doꝛe quē culpa fugauerat. Idē. lxxxvj. Can. Ne
ſcio an q̇cq̄ gratius ꝟecundia aduerti in moꝛibꝰ
hoīm queat. q̄ eſt certe oīm oꝛnatus etatū. ſꝫ tene
re grā ꝟecūdie in teneriori amplꝰ ⁊ pulchꝛiꝰ eni
teſcit. Quid amabiliꝰ ꝟecundo adoleſcēte. ꝙ̄ pul
chꝛa hec ⁊ ꝙ̄ ſplēdida gēma moꝝ in vultu ⁊ vi
ta adoleſcētꝭ. ꝙ̄ ꝟa ⁊ minime dubia bone ſpei nū

cla bone indolis index. Uirga diſcipline eſt illi q̄
pudēdis affectibus iminēs lubꝛice etatꝫ motus
actuſqꝫ leues coherceat ⁊ compꝛimat inſolētes.
Quid itaqꝫ turpiloquij ⁊ omīs deinceps turpitu
dinis ꝟba fugitās? Verecūdia ſoꝛoꝛ ꝯtinētie eſt
Nullū eq̄ manifeſtum indicium colūbine ſimpli-
citatis. ⁊ iō etiā teſtis innocētie. Lampas eſt pu
dice mētis iugiter vt lucens nil in ea turpe vꝫ in
decoꝝ reſidere attēptet. quod nō illa illico ꝓdat.
Illa inpugnatrix maloꝝ ⁊ ꝓpugnatrix puritatꝫ
innate. ſpecialis glīa ꝯſcie eſt, fame cuſtos, vite
decus, virtutis ſedes, virtutum pꝛimitie, nature
laus ⁊ in inſignie totius honeſtatatis, ruboꝛ ipē
genarū quē foꝛte inueterit pudoꝛ quantum gra
tie ⁊ decoꝛꝫ ſuffoſſo afferre vultui ſolet? Uſqꝫ adeo
germē animi bonū ꝟecūdia eſt. vt ⁊ qui male age
re non verētur. videri tñ ꝟecundantur. opa nimi-
rū tenebꝛarū ⁊ digna latebꝛis occultātes. Quid
tā amicum ꝟecundo animo ꝙ̄ ſecretum? Deniqꝫ
oꝛare volentes iubemur intrare cubiculum vtiqꝫ
ſecreti gratia. Illud quidem ad cautelam ne pa-
lam oꝛantib⁹ nobis laus humana. oꝛationis fu-
retur ꝯfructum fruſtretur affectum. ſed quid tā ꝓ-
pꝛium ꝟecundie ꝙ̄ pꝛopꝛias vitare laudes. vita
re iactantiam? Quid tam indecoꝛuꝫ. maxime ado
leſcenti ꝙ̄ oſtentatio ſanctitatis? Bona comita-
tio ſecure oꝛationis ſi ꝑmittas ꝟecūdiaꝫ. Duc

uſqꝫ Bernū. Que aūt in hui⁹ ceci cōſideratiōe ve
niunt. potes cōſiderare de duob⁹ alijs cecis tūc
a dño illumiatis. ſ. qñ exiuit de hiericho. Iſte em̄
fuit añ ingreſſum illmiatus. De illis aūt dicitur
Matth. xx. ca. ⁊ Mar. x. vbi ponitur nomē vnius
Nam eodem modo vt iſte clamauerunt ⁊ reſpon
ſum ⁊ lumen a domino receperunt.

Qualiter domin⁹ intrauit domuꝫ zachei. Capitulum. lxiij.

Cum dñs Jeſus in
grediens ciuitatē hiericho ambu
laret ꝑ eā zacheus pꝛinceps pu-
blicanoꝛū hoc audiens ⁊ deſide
rans vehementer eum videre. nec
valēs ꝓpter mltitudinē turbe. qꝛ
ſtatura puſill⁹ erat. aſcēdit in arboꝛē ſicomoꝛuꝫ.
vt vꝫ ſic eū videre poſſet. Jeſus aūt cognoſcēs
⁊ acceptās fidē ⁊ deſideriū ei⁹. dixit. zachee feſti-
nās deſcēde. qꝛ hodie ī domo tua opꝫtet me mane
re. Tūc ille deſcēdit ⁊ euꝫ cū mag̊ gaudio ⁊ reue-
rētia ſuſcepit. ac ei ꝯuiuiū magnū ꝑpauit. Uidi-
ſti curialitatē dñi ieſu. Plus dedit zacheo ꝙ̄ ipē
deſideraſſet. dedit ei ſeipſum. qđ ille auſus petere
nō fuiſſet. Hic igiꝉ habes de ꝟtute oꝛatiōis. Nā
deſideriū maxima vox eſt ⁊ magna oꝛatio eſt. Et
ideo dicit ꝓpheta. Deſideriū pauperū exaudiuit

dñs ppa. cor. eorꝫ audiuit auris tua. Et Moyſi
dixit dñs. Quid clamas ad me/cū ipſe ore tūc ta
ceret ſꝫ corde loq̄ret: Conſpice ergo eū ſedentē
ꝛ comedētē cū illis pctōrib' poſuit ſe in medio
menſe cū zacheo. ꝛ aliquē ex illis honorās poſu
it in capite. familiariter ꝛ domeſtice ꝯuerſabatur
vt eos ad ſe attraheret. Cōſpice etiā diſcipulos
libēter cū eiſdē pctōribus ꝯuerſantes. colloquē
tes cum eis, ꝛ eos ad bona opa ꝯfortātes. Scie
bant enī hāc eſſe voluntatē magiſtri ſui. ꝛ ſalutē
eorum cupiebant.

¶ De ceco a natiuitate illuminato. Capitulum. lxiiij.

Cum iret dñs Jeſus
hieruſalem/vidit cecū a natiuitate
cuius nomē dr fuiſſe Cedonius ꝛ
inclinās ſe humilis dñs fec lutum
de ſputo ꝛ liniuit oculos eius: mit
tēs eū ad natatoriā ſyloe vt lauaret. Iuit ille ce
cus ꝛ oculos lauit ꝛ lumē recepit. Qd miraculū
fuit ſolēniter examinatū ab illis malluolis. ꝛ ceſ
ſit in ꝯfuſionē ipoꝝ. Vide hiſtoriam euāgelij. q
ſatis plana ꝛ pulchra eſt. In pdictis aūt ꝯſpice
dñm ieſum iuxta gnalem traditionē tibi datā. ꝛ
conſidera q magna fuit huius ceci gratitudo. q

ita viriliter ꝛ ꝯſtāter defendit partē dñi ieſu an
te ipos pncipes maiores iudeoꝝ. nec in vno ver
bo pepcit eis cū tñ adhuc nō vidiſſet dñm ihm.
Multū cōmendabilis eſt ꝟtus gratitudinis ꝛ
deo accepta. ꝛ deteſtabile viciū ingratitudinis.
De qua materia ſic dicit Bern. ſmo. l. Can. Di
ſce ad ſingula dona gratias agere. Diligēter in
quit ꝯſidera q̄ tibi apponūtur: vt nulla videlicet
dei dona a debita gratiarū actiōe fruſtrētur Non
grādia. nō mediocria. nō puſilla. deniqꝫ iubemur
colligere fragmēta ne pereāt. i. nō minima benefi
cia obliuiſci. Nunqd nō perit qd donat ingrato.
Ingratitudo inimica eſt aie. exinanitio meritorū
ꝟtutū diſpſio. bonoꝝ pditio. Ingratitudo ē ven
tus vrēs ſiccās ſibi fontē pietatis. rorē miſc̄die.
fluenta gratie. Hucuſqꝫ Bern.

¶ Quomodo dñs fugit de templo ꝛ abſcondit ſe quādo iudei voluerunt eum lapidare. Capitulum. lxv.

Ecce modo incipiūt
myſteria paſſionis dñi. Unde raro
ammodo auctes adducam vt circa
paſſionē ꝛ eius preambula poſſē
cōmodius imorari. Dū ergo qua
dam vice dñs Jeſus predicaret in tēplo. ꝛ dice

ret inter alia. Si q̃s ſmonē meū ſuauerit mortē
nō guſtabit in eternū. Et illis rn̄dētibus ergo tu
es maior prē noſtro abraam q̄ mortuꝰ eſt. Dixit
dn̄s Jeſus. Anteq̄ȝ abraā fieret ego ſuȝ. Ex quo
ꝟbo ſumētes occaſionē quaſi impoſſibile vł mē-
daciū loq̄ret. tulerūt lapides vt lapidarēt eū. Jp̄e
ꝟo abſcondit ſe, ⁊ exiuit d̄ tēplo. Nōdum eñ ve-
nit hora paſſiōis ſue. Conſpice ergo bn̄ hic euȝ
cū dolore vehemēti. quō dn̄s omniū ſic vilipēde
baẗ ab illis nequiſſimis ſuis. ⁊ quō volēs eorȝ
furori cedere abſcondit ſe in aliquo loco templi
poſt aliquā columnaȝ vel inter aliquas pſonas.
Intuere ip̄m ⁊ diſcipulos meſte ⁊ inclinato capi
te tanq̄ȝ imbecilles ⁊ debiles recedētes.

¶ Quō alia vice voluerunt lapidare Jeſum. Capitulum. lxvj.

Cum quadam alia vi
ce in feſto encenioꝝ. i. in feſto dedi-
catiōis tēpli dn̄s Jeſus eſſet i por
ticu ſalomonis: circūdederunt euȝ
lupi illi rapaces cū furore mario
ſtridētes dētibus ⁊ dicētes. Uſq̄ȝquo tollis ani-
mas noſtras? Si tu es xp̄s, dic nobis palam At
mitiſſimus agnus humiliter rn̄dit eis dicēs. Lo
quor vobis ⁊ non creditis mihi. Opera que ego
facio in nomine patris mei teſtimoniū phibēt de
me. Conſpice ipſum nunc bene pro deo ⁊ totum
negocium. Ipſe quidem eis humiliter loqueba-
tur. Illi vero cum furore caninis latratibus per
ſtrepebant in eum ⁊ ex omni parte ſic eum circū
dabant. Tandem non potuerunt occultare vene-
num cordis. Acceperunt igitur lapides vt iace-
rent in eum. Sed dominus Jeſus nihilominus
blando ſermone locutus eſt eis dicens. Multa
bona opera oſtendi vobis: propter quod eorum
opus vultis me lapidare? Et illi inter alia. quia
tu homo cum ſis facis teipſum deum. Vide mi-
rabilem inſaniam. Ipſi volebant eum ſcire chri-
ſtum. ⁊ quia verbis ⁊ operibus hoc comproba-
bat. volebant eum lapidare. nec aliquam excuſati
onem habere poſſunt, quin potuerunt ⁊ debue-
runt credere dominum Jeſum fuiſſe filium dei.
Quia vero necdum venerat hora eius exiuit de
manibus eorum: ⁊ receſſit trans iordanem ad lo
cum vbi Johānes baptizauerat. qui diſtat a hie
ruſalem per. xviij. miliaria. ⁊ ibi ſtabat cum diſci-
pulis ſuis. Conſpice ergo tam eum q̄ȝ diſcipu-
los contriſtatos recedere. ⁊ eis compatere toto
poſſe.

¶ De reſuſcitatione Lazari. Capitulum. lxvij.

PReſens miraclm̄ val
de celebꝛe multūq; ſolenne cū deuo
tione meditandum occurrit. ⁊ ideo
ſic te attentā exhibeas ac ſi pñſens
fuiſſes his q̄ hic dicta vel facta fu
erūt. ⁊ libēter ꝯuerſeris. nō ſolum cū dño Jeſu ⁊
diſcipulis eius. ſ; etiā cū iſta bñdicta familia ſic
dño deuota ⁊ a dño dilecta. ſ. Lazaro. Martha.
⁊ Maria. Languēte igit̄ lazaro ſorores eius p̄-
dicte q̄ familiariſſime dño erāt. ad eū miſerūt ad
locū in quē receſſerat. ſ. trās iordanē. vt in ſupio
ri tractatu ꝯtinet᷑ dicētes. Lazarus frater noſter
quē amas infirmat᷑. Et amplius nō dixerunt. vel
q2 hoc ſufficiebat amāti ⁊ bñ intelligēti. vel q2 ti
mebāt ipm̄ ad ſe vocare cū ſcirēt maiores iudeo
rum inſidiari eidē ⁊ cupe mortē eius. Dñs autē
Jeſus audito nūcio ſiluit p duos dies. ⁊ poſt di
xit diſcipulis inter alia. Lazarus mortuus eſt. ⁊
gaudeo ꝑpter vos. q2 nō eram ibi. Uide mirabi-
lem bonitatē ⁊ dilectiōem dñi. ac ſolertiā circa di
ſcipulos ſuos. Indigebāt adhuc maiori robore
⁊ vͦtute. vnde ipſe libēter opabat᷑ eoꝝ profectum
Redierūt igr̄ ⁊ venerūt ꝓpe bethaniā. Martha
vͦo cū ſciuit. exiuit ei obuiā: ⁊ ꝓcidens ad pedes
eius dixit. Dñe ſi fuiſſes hic. frater meus nō fu-
iſſet mortuꝰ. Dñs vͦo rñdit ꝙ ſurgeret. ⁊ d̄ reſur

rectione ad inuicē tractauerūt. Poſtea vͦo mittit
eā p Maria. Hāc em̄ dñs ſingulariſſime dilige-
bat. Ipa vͦo vt ſciuit. feſtina ſurrexit: ⁊ venit ad
eum. ⁊ ꝓcidēs ſimilia vͦba marthe dicebat. Dñs
aūt Jeſus vidēs dilectā ſuā afflictā. lachrymo-
ſam: ⁊ deſolatā d̄ fratre ſuo. nō potuit etiam ipſe
lachrymas ꝯtinere. Unde tunc lachrymatus eſt
Jeſus. Conſpice nūc bñ ipm̄ ⁊ illas. ⁊ etiā diſci
pulos. An nō credis ꝙ ⁊ ipſi fuerūt lachrymati?
Poſt aliquā morulam ſic plorātibus cūctis di-
xit dñs Jeſus. Ubi poſuiſtis eum? Ipe em̄ hoc
ſciebat. ſ; more humano locutus eſt. Tunc ille di
xerūt. Dñe veni ⁊ vide. ⁊ ducebāt eū ad ſepulchrū
Uadit igit̄ dñs Jeſus medius inter duas ſoro-
res ꝯſolans ⁊ ꝯfortās eas. Ipe vͦo tūc d̄ ſua p̄-
ſentia ꝯſolabātur. ꝙ quaſi omīs doloris ⁊ omīs
rei oblite in eū ſolūmodo intēdebāt. Cūq; ſic in-
cederēt tres ſimul p viam. dicebat Magdalena.
Dñe qualiter fuit vobis ex quo receſſiſtis a nobꝭ
dolor vehemēs fuit mihi de veſtro receſſu. ⁊ nūc
cum vos rediſſe audiui magnū gaudiū habui.
ſ; nihilominus timui ⁊ multū timeo. Scitis em̄
quāta machinant᷑ aduerſum vos p̄ncipes ⁊ ma-
iores noſtri. ⁊ ꝑpterea nō fuimus auſe mittere vt
veniretis. Gaudeo ꝙ veniſtis. ſ; rogo vos pro
deo vt caueatis vobis ab illoꝝ inſidijs. Domi-
nus aūt rñdebat. Non timeatis. q2 pater ſuper

his prouidebit. Et ſic colloquendo adinuicē ve-
nerūt ad monumētuz. Tunc iuſſit dñs Jeſus ele
uari et eo lapidem ſuppoſitum. ſꝫ contendebat
Martha dicēs. Domine, fetet: quadriduanꝰ eñ
eſt. O deus vide mirabilem amorē iſtarū ſororuꝫ
erga dominū Jeſum. nolebant enim ꝙ fetor tan-
geret nares eius. Nihilominus tamē immo mul-
to magis dominus fecit lapideꝫ eleuari. Quo fa
cto ipſe dominus Jeſus eleuatis oculis in celū
dixit: Gratias tibi ago pater quoniā audiſti me.
ego autē ſciebam, quia ſemp̱ me audis. ſꝫ ꝑpter
iſtos dico vt ſciāt, quia tu me miſiſti. Aſpice nūc
dñ ipſum ſic orанteꝫ, ⁊ conſidera zelum eius ad
animarum ſalutē. Deinde clamauit voce magna
dicēs. Lazare veni foras. Et ſtatim reuixit ⁊ pſi
lijt foras. ligatus tamē ſicut fuerat ſepultus. Di
ſcipuli vero ad domini preceptum ſoluerunt eū.
Qui ſolutus ⁊ etiaꝫ predicte ſorores genuflectē
tes gratias egerunt domino Jeſu de tanto bñfi-
cio. ⁊ duxerunt eum ad domum ſuam. Stupuerūt
autē qui ibi fuerant ⁊ hec viderāt ⁊ diuulgatū fu
it miraculum adeo vt multitudo magna a hieru-
ſalem ⁊ alijs partibus venirent ad videnduꝫ la-
zarum ⁊ ꝑncipes iudeorum ſe confuſos reputā-
tes. de ipſo occidendo cogitauerunt.

¶ De maledictiōe ficus. Cap̄. lxviij.

Quāuis ſm̄ fidē hiſto
ric maledictio ficus ⁊ preſentatio
adultere in templo credātur fuiſſe
poſt aduētum dñi Jeſu in hieruſa
lem ſup̱ aſello. qꝛ tamen videt̃ apti
us nil poſt ip̄m aduētum meditari, niſi ꝺ ſua ce-
na ⁊ paſſione. ⁊ earum circūſtantijs. iō cogitaui
iſta duo hic ponere. Cū igit̃ dñs Jeſus vadens
ꝟſus hierl'ꝫ eſuriret vidit ficū ornatā ⁊ pulchrā
ꝺ folijs. ⁊ appropinquās ⁊ nō inueniēs ficꝰ. ma
ledixit ei. ⁊ ſtatiꝫ aruit ita vt mirarētur diſcipuli.
Conſpice igr̃ eū ⁊ diſcipulos in p̄dictis iuxᷓ for-
mā gn̄alē. ſ. traditā tibi. Conſpice etiā qꝛ myſti-
ce hoc factū eſt a dño. cū ſciret nō eſſe tp̄s ficuū.
Per talem igr̃ arborē virentē folijs intelligi pn̄t
ꝟboſi ⁊ loquaces ſine opibus. necnō etiā hypo-
crite ac ſimulati q̄ exteriorē apparentiā habētes
interius vacui ſunt ⁊ infructuoſi.

¶ De muliere in adulterio apprehē ſa. Capitulum. lxix.

Vigilabāt in malicijs ſu
is peſſimi ꝑncipes ⁊ pharſſei ꝯ dñm Je
ſum ⁊ ſollicite ꝯtractabāt quō eū ꝟ aſtu-
cias ⁊ fallacias vincerent. ⁊ odibilem pplo red-

derēt. ſed retorquebātur in eo ſagitte eorum. Cū
igitur q̄dam mulier fuiſſet in adulterio deprehē-
leui. 20. ſa. ꝛ ſm legē deberet lapidari. adduxerūt eam ad
ipſum in templo q̄rētes q̇d de ipſa faciēdū eſſet
quaſi volētes eū ponere in ꝑplexitatē/ vt ſi legeꝫ
ſeruādam diceret notaret̃ de crudelitate ꝛ īmiſe-
ricordia/ ſi nō ſeruādam/ notaretur de iniuſticia.
Sapiens aūt dn̄s eoꝝ reth̄ia cognoſcēs. ꝛ decli-
nare ſciēs īclinauit ſe hūiliter. ꝛ digito ſcribebat
in t̃ra. vt dic̄ glo. ꝙ ſcribebat pctā eoꝝ. Erat igit̃
illa ſcriptura tāte ꝟtutiſ ꝙ quilibꝫ eoꝝ cognoſce
bat in ea pctā ſua. Dn̄s aūt erigēs ſe. dixit. Qui
ſine pctō eſt veſtrū. ꝓm⁹ in illa lapidē mittat. Et
iterū ſe inclinauit curialis dn̄s. etiaꝫ pro emulis
ꝛ aduerſarijs ſuis ne ꝟecūdaretur. At illi diſceſ-
ſerūt oēs ꝛ euanuerūt eoꝝ aſtucie. Mulierē autē
monitā ne ampli⁹ peccaret dn̄s Jeſus licēciauit
Cōſpice igit̃ dn̄ ipm̄ in oībus p̄dict̃is factꝭ ꝛ ꝟbis

¶ De conſpiratione iudeorū contra ieſum. Et de fuga eius in ciuitateꝫ effrem. ¶ Capitulū. lxx.

Appropinquāte tem-
pore quo dn̄s Jeſus diſpoſuerat
noſtram redemptionē ꝑ effuſioneꝫ
ꝓprij ſanguis opari. armauit dia-
bolus ſatellites ſuos ꝛ acuit corda eoꝝ ꝯtra ip̄ꝫ
dn̄m vſqꝫ ad occiſionē ipſius. ꝛ ex bonis opib⁹
dn̄i. marie aūt ꝓpter ſuſcitatiōem lazari magꝭ ac
magis accēdebant̃ tanq̄ magis inuidia tabeſcē
tes. Nō valentes igitur ſuū furorē ꝓtelare colle
gerūt pōtifices ꝛ phariſei ꝯciliū in quo cayph̄a
ꝓph̄etāte deliberauerūt ip̄m agnū innocētiſſimū
occidere. O prauū ꝯciliū. O peſſimi duces ppl̄i
ꝛ ꝯſiliarij nequiſſimi. Quid agitꝭ miſeri. q̇d vos
furor exagitat tātus: q̄ ordinatio eſt hec: que cau
ſa occiſionis dn̄i dei veſtri. Nonne ipſe in medio
veſtrū eſt quē tamē neſcitis ꝛ intelligit oīa ꝟba
vr̄a. ꝛ ſcrutat̃ renes ꝛ corda. Sꝫ ſic fieri oportet
vt deſideraſtis. in manibus vr̄is tradidit eū pat̃
ſuus ꝑ vos occidet̃/ ſꝫ nō ꝓ vob̃. Ip̄e quidē mo-
riet̃ ꝛ reſurget vt ſaluet ppl̄m ſuū/ ꝛ vos ꝑibi-
tis. Diuulgatū fuit iſtud conſiliū. ſꝫ ſapiēs dn̄s
volens dare locū ire. ꝛ etiā q2 nondū erāt omnia
cōpleta. abijt in regionē iuxta deſertū in ciuitatē
effrem. ꝛ ſic fugit humilis dn̄s ante faciē neq̇ſſi-
morū ſuoꝝ. Conſpice ergo predictos nephari
os in ſuo ꝯſilio peſſimo eſtuātes. Conſpice etiā
dn̄m Jeſum: ſimiliter ꝛ diſcipulos recedētes tanq̄
imbecilles ꝛ pauꝑes. Quid tu putas magdale-
nā dixiſſe: Sꝫ ꝛ qualis animi mat̃ dn̄i Jeſu erat
cū ſic eū recedere videret ꝛ audiret cauſam. quia
volebāt eum occidere. Potes hic meditari dn̄aꝫ

⁊ ſorores eius tunc remanſiſſe cum magdalena
et dominum Jeſum eas omnes conſolatas fuiſ-
ſe de cita ſua reuerſione.

¶ Quomodo dominus Jeſus rediit in bethaniam vbi maria magdale-na vnxit pedes eius. ¶ Cap. lxxi.

Sicut in ſuperioribꝰ ad
inſtructionem noſtram dominus ie
ſus fugiendo vſus eſt prudentia.
oſtēdens ꝙ pro loco ⁊ tempore fu
rorem perſequētium caute declina
re debemus. ita nunc vtitur fortitudine. quia de-
bito tempore emminente ſponte redit vt ſe offerat
paſſioni. et ſe in manus ipſorum perſequentium
tradat. ſicut alias fuit vſus temperantia cum fu
git honorē. quādo turbe voluerunt eum facere re
gem. ⁊ econtrario vſus eſt iuſticia cū voluit tan-
ꝙ rex honorari qñ ppls cū ramis arborū occur-
rit eidē. ſatis modeſte tñ ipſum honorē voluit. ⁊
ideo aſellū aſcēdit. vt hic refert Bern̄. in ſermone
diei oliuarum. Iſtis igitur quattuor virtutibus
ſcꝫ prudentia, fortitudine, temperantia ⁊ iuſticia
vſus eſt dn̄s virtutum propter noſtram inſtructi
oneꝫ. Dicunt̄ aūt cardinales eſſe ac principales
quia ab eis oēs alie ꝟtutes morales deſcēdunt.

Nō igit̄ eſtimādus eſt fuiſſe varius vel incōſtās
ſicut nec aliquis alius qui ꝑm diuerſos caſus in
diuerſis ꝟtutibus ſe exercet. Redit igit̄ dn̄s Je-
ſus die ſabbati an̄ diē palmarū in bethaniā que
eſt ꝓpe hierlm quaſi ad duo miliaria. ⁊ ibi fece-
runt ei cenam in domo ſymonis leproſi. ſed ⁊ ibi
fuerūt lazarus, martha ⁊ maria. Erant em̄ forte
ꝯſanguinei vel multū domeſtici eiuſdē ſimonis.
Tūc aūt maria fudit ſuꝑ caput eius librā vnguē
ti ꝑcioſi. ⁊ ex eo vnxit ei caput ⁊ pedes. Et quod
alia vice fecit in eadem domo ex ꝯtritione. nūc fa
ciebat ex deuotione. diligebat em̄ eum ſuꝑ omnia
⁊ de obſequendo eidem ſatiari non poterat. Sed
murmurauit de hoc proditor iudas pro qua do
minus rn̄dit ⁊ eā debito more defendit. nihilomi
nus tm̄ ꝓditor indignatus remāſit. ⁊ inde proditi
onis occaſionem aſſumpſit. ⁊ die mercurii ſeq̄uē
ti dominum Jeſum pro. xxx. argenteis vendidit.
Conſpice igitur eum cenantē cum illis ſuis ami-
cis. ⁊ conuerſantē cum eis. illis paucis diebus.
ſcilicet vſqꝫ ad paſſionē ſuam. Sed amplius in
domo lazari. domus nanqꝫ ipſius ⁊ ſororis eius
erat ſuū refugium generale. ibi comedebat de die
⁊ dormiebat de nocte cuꝫ diſcipulis ſuis. Ibi eti
am mater eius dn̄a noſtra cuꝫ ſororibus quieſce
bat. ⁊ multū honorabant eam omēs. ⁊ maxime

magdalena ſemp̄ ſociādo eā, nec ab ea vllatenus
diſcedēdo. Conſpice ergo ipſam dn̄am. q̄ſ ſtat ti-
more pterrita d̄ dilectiſſimo filio ſuo nec ſe ab il-
lo vllo tp̄e ſeparabat. ⁊ cū dn̄s defendēs magda
lenā a murmure ꝓditoris dixit. Mittens hec vn
guentū hoc in corpus meū ad ſepeliendū me fe-
cit. An nō credis ꝙ huius ỽbi gladius matris
aīam ptranſiret? Quid em̄ de morte ſua poterat
expreſſius dicere? Similiter ⁊ oēs alij ſtabāt per
territi ⁊ anxijs cogitationibus pleni colloquen-
tes adinuicē vnus cū altero hincinde. more illo
rum qui habēt dura ⁊ aduerſa tractare. ⁊ marie
timebant qn̄ ibat in hierlm. qd̄ faciebat quolibet
die. Multa em̄ ab iſta die ſabbati vſq̄ ad diem
cene locutus eſt iudeis. ⁊ operatus eſt palā in hie
ruſalem. de quibus nō intendo referre niſi de ad-
uētu ſup̄ aſello, ne meditatio ipſius impediatᷣ Su
mus em̄ in ianuis paſſionis. Unde totū tuū re-
collige ſpirtū ne ad alia ſis diſtracta. vt tam ad
hec myſteria q̄ precedunt ꝙ̄ ad ipſam paſſionem
mēte vacua curis. ⁊ valde peruigil poſſis intende
re. ⁊ interim libēter conuerſeris in bethania cum
predictis.

¶ De aduentu dn̄i in hieruſalem ſup̄ aſello. ¶ Ibidem quō ieſus dicitᷣ tri-bus modis fleuiſſe. Caplm̄. lxxij.

FRequētabantᷣ myſte
ria iplebātur ſcripture p̄ dn̄z Iſm
appropinquāte tp̄e quo zelabat re-
mediū mūdo ꝯferre p̄ proprij cor-
poris paſſionez. Igitᷣ die ſequenti
ſummo mane. ſ. die dn̄ica parauit ſe ad eundū in
hieruſalem nouo ⁊ inconſueto modo. ſed ſic̄ fue
rat ꝓphetatū. Cūq̄ pergere vellet mater pio af-
fectu retrahebat eū dicēs. Fili mi quo vis ire? tu
ſcis ꝯſpiratiōem contra te factā. quō vadis int̄
eos? Rogo te vt nō vadas. Similiter ⁊ diſcipu-
lis alijs videbatᷣ intollerabile ꝙ ibat ⁊ vt pote-
rāt retrahebāt eū. Dicebat magdalena non eatis
magiſter p̄ deo. Vos ſcitis ꝙ deſiderāt mortem
veſtrā. Si vos itis in manus eoꝝ hodie vos ca
piēt. ⁊ habebūt intētum ſuū. O deus quō dilige-
baut eū. ⁊ quō erat eis amarum quicquid lederet
ipm̄. Ipſe ỽo aliter diſpoſuerat qui vniuerſorum
ſalutē ſitiebat: ⁊ rn̄debat eis. Volūtas pr̄is mei
eſt ꝙ ego vadam. ſinite nō timeatis. q̄ ipe defen
det nos. ⁊ hoc ſero huc redibimus illeſi. Cepit
igitᷣ ire. ⁊ illa parua comitiua ſꝫ fidelis ſecuta eſt
ipſum. Cum autem venit betphage. ſ. in viculuꝫ
quendam in medio itineris miſit duos diſcipu-
los in hieruſalem vt ſibi adducerent aſinā ⁊ pul
lum eius. alligatos ī loco publico ad miniſteria

pauperum deputatos. Quo facto dominus Je-
ſus pꝛimo ſuper aſinam ⁊ parum poſt ſuper pul
lum hūiliter aſcēdit. ſup quos diſcipuli veſtimen
ta ſua poſuerāt. Et ſic equitabat dn̄s mūdi. ⁊ ꝙ
ꝙ iuſtiſſimū foꝛet eum honoꝛari. honoꝛis tn̄ tpe
talibus dextrarijs ⁊ faleris vſus fuit. Conſpice
nūc bene ipſuz. ⁊ vide quō in hoc ſuo honoꝛe vi
tupauit honoꝛabilez pompam mūdi. Nō em̄ fue-
runt hec aīalia frenis ⁊ ſellis deauratis ⁊ faleris
ſericatis oꝛnata moꝛe ſtulticie mūdialis. ſed vili
bus pannis ⁊ duobus funiculis cum eſſet rex re
gum ⁊ dn̄s dn̄oꝛum. Turbe aūt cum ſciuerūt ue
rūt obuiam ei. ⁊ vt regez cum laudibus ⁊ canticl
cū veſtiū ſuarū ⁊ ramoꝛū arboꝛū ſtratione. ac le-
ticia magna ſuſceperūt eum. Immiſcuit aūt cuz
iſta leticia fletū. Nanqz cū vidit hieruſalez fleuit
ſup illā dicens. Quia ſi cognouiſſes ⁊ tu ſupple
fleres. Et debes ſcire ꝙ tribus vicib⁹ legim⁹ do
minū Jeſum fleuiſſe. Una de moꝛte lazari. ſ. hu-
manam miſeriam Alia hic ſcilicet humanam ce
citatem ⁊ ignoꝛantiaz. Hic enī fleuit. quia non
cognouerūt tp̄s viſitationis ſue. Tertia vice fle-
uit in paſſione ſua. ſcz hūamam culpā ⁊ malicia
quia videbat ꝙ paſſio ſua om̄ibus ſufficiebat. ⁊
tn̄ nō om̄ibus ꝓficiebat. quia nō repꝛobis ⁊ dur
coꝛde ac impenitētibus. Et de hac refert aplus
ad Hebꝛ. dicens. de tpe ſue paſſionis. Quia cuz
clamoꝛe valido ⁊ lachꝛymis exauditus eſt ꝓ ſua

reuerentia. De his tribus vicibus habetur in tex
tu. ſz ⁊ alias tenet eccleſia ꝙ fleuit. ſ. infantulus
⁊ ideo cantat. Uagit infans inter arta poſit⁹ pꝛe
ſepia. quod faciebat vt myſteriū incarnatiōis dia
bolo occultaret. Conſpice ergo bene ipm̄ nūc flē
tem. nam ⁊ flere deberes cum eo. Flet em̄ largiter
⁊ foꝛtiter. quia non ſimulate ſz vere dolebat cum
ipſis Unde coꝛde amaro flebat illoꝝ periculum
eternale. Pꝛedixit etiam tunc ipſoꝛum excidium
coꝛpoꝛale. Conſpice etiā diſcipulos qui diligen
ter vadunt iuxta euz cū tremoꝛe ⁊ reuerētia. Ip
ſi ſunt barones ⁊ comites ſui domicelli ⁊ dextra
toꝛes. Conſpice etiā matrē cū magdalena ⁊ alijs
feminabus ſequētes attēte poſt eū. Nec credere
debes ꝙ ipō flēte potuerūt mat̄ ⁊ alij ſui lachꝛy-
mas ꝯtinere Intrauit ergo dn̄s Jeſus cū iſto triū
pho ⁊ honoꝛe turbaꝝ in ciuitatē. de quo ciuitas
cōmota ē. Uenit aūt ad templū ⁊ eiecit emētes ⁊
vendētes. Et hec fuit ſcd̄a eiectio. Et ſtetit dn̄s
Jeſus publice in tēplo pꝛedicās pplo ⁊ rn̄dēs
ꝑncipib⁹ ⁊ phariſeis vſqz ąd ſero. Et licet ſic ho
noꝛat⁹ fuiſſet ab ill̄ nō eſt inuētus aliqs q̄ eū etiā
ad bibendū inuitaret. Tota igit̄ die ipe ⁊ ſui ieiu-
nauerūt. ⁊ ſero cū eis bethaniā redijt. Conſpice
ergo ⁊ nunc bene ipſuz. qꝛ valde humiliter vadit
per ciuitatē cū ill̄ paucis qui ſic honoꝛifice vene
rat mane. Ex quo potes cōſiderare ꝙ parum eſt

de mundano curãdũ honore. qui ſic termiatur in breui. Potes etiã conſiderare quõ magdalena τ alij gaudebãt qñ honorabaƭ a turbis. τ multo magis quando bethaniã redierunt illeſi.

¶ Quomodo dñs Jeſus mortez ſuã predixit matri. ¶ Capitulum. lxxiij.

Hic poteſt interponi meditatio valde pulchra đ qua tñ ſcriptura nõ loqtur. Cenãte nanqȝ dño Jeſu die mercurij cũ diſcipulis ſuis in domo Marie τ marthe τ etiã matre eius cũ mulieribus in alia parte domus. Magdalena miſtrãs rogauit dñm dicens Magiſter ſitis mẽor ꝙ facietis paſcha nobiſcũ Rogo vos vt hoc nõ denegetis mihi. Quo nullatenus acquieſcẽte. ſed dicente. ꝙ in hieruſalem faceret paſcha. Jlla recedẽs miro cum fletu τ lachrymis. vadit ad dñam. τ his ei narratis rogat vt ipa euȝ ibi in paſchate teneat. Cena igiƭ facta vadit dñs Jeſus ad matrẽ τ ſedet cũ ea ſeorſum colloquẽs cũ ea. τ copiã ei ſue pñtie pbens quã in breui ſubtracturus erat ab ea. Conſpice nunc bene ipſos ſedentes. τ quõ dña reuerenter eũ ſuſcipit. τ cum eo affectuoſe moraƭ. τ ſimiliter quõ dñs reuerenter ſe habet ad eam. Jpſis igitur ſic colloquẽtibus. Magdalena vadit ad eos. τ ad pedes eoꝝ ſedẽs dicit. Dña ego inuitabam magiſtrũ vt hic faceret paſcha ipe vero videƭ velle ire in hieruſalem ad paſchãduȝ. vt capiatur ibi. Rogo vos vt nõ pmittatis eum ire. Ad quem mater Fili mi rogo te vt nõ ſic fiat, ſed faciam⁹ hic paſcha. Scis eñ ꝙ inſidie ad te capienduȝ ordinate ſunt. Et dñs ad eã. Mater cariſſima volũtas patris eſt vt ibi faciaȝ paſcha. qꝛ tps redemptionis aduenit. Modo implebuntur oia que de me ſcripta ſunt, τ facient in me quicqd volẽt. At illi cum ingẽti dolore hec audierũt. qꝛ bene intellexerũt ꝙ de morte ſua dicebat. Dicit igiƭ mater vix valens vba formata pferre. Fili mi tota cõcuſſa ſum ad vocẽ iſtam. τ cor meũ dereliquit me. Prouideat pater. quia neſcio quid dicã. Nolo ſibi cõtradicere. ſȝ ſi ſibi placeret. rogo eum vt differat ad pñs, τ faciam⁹ hic paſcha cũ iſtis amicis noſtris. ipe vo ſi ſibi placebit poterit de alio mõ redẽptionis ſine morte tua puidere. quia oia poſſibilia ſunt ei. O ſi videres inter hec vba dñaȝ plorãtem, modeſte tñ τ plane, ac magdalenam tanꝙ ebriaȝ de magiſtro ſuo largiter τ magnis ſingultibus flentẽ forte nec tu poſſes lachrymas continere. Conſidera inquo ſtatu eſſe poterant qñ hec tractabanƭ. Dixit eñ dñs blãde ꝯſolãs eas. Nolite flere. ſcitis ꝙ obedientiam patris me implere

oportet. ſ; pro certo cõfiditeq; q2 cito reuertar ad
vos ꝛ tertia die reſurgã incolumis. In monte igi
tur ſyon ſm voluntatẽ patris faciã paſcha. Dic
aũt magdalena etquo nõ poſſumus eũ hic tene-
re. ſimus ꝛ nos in domo noſtra in hieruſalez. ſed
credo ꝙ nunꝗ̃ habui paſcha ſic amarũ. Acquie
uit dñs: ꝙ ꝛ ipſe in dicta domo faceret paſcha.

¶ De cena dñi. ¶ Itẽ de menſa ꝛ modo ſedendi in menſa. ¶ Exemplum quinqꝫ ṽtutũ chriſti in cena. ¶ Itez quinqꝫ ex ſermone dñi. Cap. lxxiiij.

Aduenĩete iam ꝛ imi-
nẽte tpe miſerationũ ꝛ miſericordi
arũ dñi Jeſu quo diſpoſuerat ſal-
uã facere plebez ſuã ꝛ eã redimere
nõ corruptibili auro ꝛ argẽto ſed ꝑ
cioſiſſimo ſanguine ſuo voluit cenã facere cũ di-
ſcipulis ſuis notabilem anteꝗ̃ ab eis ꝑ mortem
diſcederet in ſignũ memoriale recordationis. ac
etiã vt cõpleret myſteria que reſtabãt cõplenda.
Fuit aũt hec cena magnifica valde. ꝛ magnifica
ſunt q̃ fecit ibi dñs Jeſus. Ad que intuenda te
cum ſumma attẽtione pñtem exhibe q2 ſi hoc di
gne ꝛ vigilanter feceris nõ patietur te curialis do
minus redire ieiunã. ¶ Circa ipã; igit̃ quattuor

ꝑncipaliter q̃ ibi notabiliter facta fuerũt. meditã
da occurrũt. Primo ipſa corpalis cenatio. Se-
cundo pedũ diſcipuloꝝ per dñm ieſum ablutio.
Tertio ſacramenti ſui ſacratiſſimi corpis inſtitu-
tio. Et q̃rto pulcherrimi ſmonis per ipm cõpoſi
tio. De q̃bus ꝑ ordinẽ videamus. ¶ Circa ꝑmũ
attẽde ꝙ petrꝰ ꝛ Johãnes iuerũt iuſſu dñi Jeſu
ad quedã amicũ ſuũ in montẽ ſyon. vbi erat ce-
naculum grãde ſtratũ ad parandu; paſcha. Sz
ꝛ dñs cũ alijs diſcipulis die iouis ad veſperãte
die ciuitatẽ intrauit: ꝛ ad ipm locum iuit. Aſpice
nũc igit̃ eũ ſtantẽ in aliqua parte domus ꝛ collo
quẽtẽ cũ ſuis diſcipulis ſalubria: ꝛ interim in ce
naculo parabat̃ pro eis ꝑ aliquos de. lxxij. diſci-
pulis paſcha. Legit̃ nanqꝫ in legẽda ſcti Mar-
cialis ꝙ ipſe cũ aliq̃bus de. lxxij. diſcipulis fuit
ipſo die ſero ad miniſtrãdũ dño ieſu qñ lauabat
pedes diſcipuloꝝ ſuoꝝ. Cu; aũt eſſent oĩa in
cenaculo parata dilectiſſimus Johãnes q̃ ſolli-
cite ibat ꝛ redibat ad parãdum ꝛ iuuãdu; in pre
paratione prefata. venit ad dñm Jeſum dicens.
Dñe vos poteſtis cenare quando placet vobis.
quia oĩa ſunt parata. Conſpice nũc bene ꝛ mo
roſe oĩa que dicũtur ꝛ fiũt. quia viſceroſa ſunt
valde. nec abbreuiãda ſunt ſic cetera domini Je-
ſu facta. ſ; potius dilatanda. In hoc igitur eſt
maxima vis omniũ meditationum de ipſo. ſed ꝛ

amoris iſtius magis .ſ. ꝑpter exceſſiua inſignia:
que in hac cena facta fuerunt. Surgit ergo dñs
Jeſus ⁊ diſcipuli eius cum eo. Johānes ꝟo ei⁹
lateri ſe iungēs ab eo ſe deinceps nullaten⁹ ſepa
uit. Nullus ei ſic fideliter ac familiariter adheſit
ei ſicut Johānes. Nā cum captus fuit introiuit
cū eo in atrium principis ſacerdotum. nec in cru
cifixione. nec in morte nec poſt mortē dimiſit eū
quouſꝫ fuerat ipſe ſepultus. In hac autē cena
iuxta eū ſedit licet eſſet minor alijs. Intrant aūt
cenaculum oēs. lauāt manus ⁊ circūſtātes men
ſam deuotiſſime benedicūt. Aſpice bene per ſin-
gula. Scire aūt debes ꝙ ipā mēſa erat in terra. ⁊
more antiquorū in terra ſederunt ad cenā. Erat
aūt mēſa quadra vt credit. de pluribus tñ tabel-
lis. quā ego vidi rome in eccl'ia lateranenſi. ⁊ ego
eammet menſuraui. Eſt aūt in vno quadro duo-
rum brachiorū ⁊ trium digitorū vel palmi vel ci
tra. ita ꝙ licet arte tñ in quolibet quadro vt credi
tur tres diſcipuli ſedebāt. ⁊ dñs Jeſus humiliter
in quodā angulo. ita ꝙ oēs ex vno catino comede-
re poterāt. Et ꝑpterea nō intellexerūt eū diſcipu
li qñ dixit. Qui intingit mecum manū in parapſi
de hic me tradet. quia oēs pariter intingebāt. Bñ-
dictione igit facta ꝑ dexterā dñi. ſedēt circa men-
ſam. iohāne ſedēte iuxta dñm Jeſum xpm. Agn⁹
paſchalis tunc eis defertur. Sed attēde ꝙ dupli
citer poteris hoc meditari. Uno mō ꝙ ſedeant ſi
cut iam dixi. Alio mō vt ſtent recti cum baculis
in manibus comedētes agnū cū lactucis agreſti
bus. ⁊ ita obſeruātes q̄ in lege dñi mādant. dum
mō poſtea eos mediteris ſedere ad aliqd mādu-
candum vt ex pluribus locis textus poteſt colli
gi. quia nec iohānes recumbere ſupra pect⁹ dñi
aliter potuiſſet niſi ſedēdo. Delato ergo agno pa
ſchali aſſo. accepit eū verus ⁊ imaculatus agn⁹
ſcē dñs Jeſus qui erat in medio illoꝝ tanꝙ qui
miſtrat. ſciditqꝫ eū in fruſtra. diſcipulis alacriter
porrexit. ⁊ ad comedēdum ꝯfortat. Ipi ꝟo come
debāt. ſed alacritatē nō capiebāt ſemꝑ pauidi ne
nouitas ꝯtra dñm fieret. Cenātibus aūt eis pate
fecit factum aptius ⁊ inter alia ita ait. Deſiderio
deſideraui hoc paſcha māducare vobiſcum ante
ꝙ patiar. Un⁹ aūt veſtrū me traditurus eſt. Hec
vox in corda ipoꝝ vt gladius acutiſſimus intra
uit. ⁊ comedere ceſſauerūt. aſpicientes ſeipos in-
uicē ⁊ dicētes. Nūquid ego ſum dñe? Aſpice nūc
bene ipos ⁊ cōpatere tā dño Jeſu ꝙ ipis. quia in
magno dolore ſunt poſiti. Ipe aūt ꝓditor ne vi-
derētur hec ꝟba ꝑtinere ad ipm comedere nō ceſ-
ſauit. Johānes ꝟo ad inſtātiam petri q̄ſiuit ⁊ dix
it. Dñe quis eſt qui tradet te? Et dñs Jeſus tāꝙ
ſingulari dilecto familiariter ei apuit. Johānes
ꝟo ſtupefactus ⁊ cordialiter gladiatus ꝟſus eſt

ſe inclinauit ꝛ ſuper pectus eius recubuit. Pe-
tro aūt dñs non dixit: quia vt dicit Auguſtin⁹. Si
ip̄m ſciuiſſet, dētibus ꝓditorē diſcerpiſſet. Sed
per petrum ſignātur actiui. ꝑ Johānem contem-
platiui, vt dicit Aug⁹. in eadem Omel. euange.
qḋ legitur in feſto ſancti Johānis. Unde habes
hic argumētum ꝙ ꝯtemplatiuus non intromit-
tit ſe de actibus extrinſecis. de ipſis etiā offenſ
dñi vindictam nō expetit: ſed gemit interius ꝛ ꝑ
orationes ſe ad deū conuertit. ꝛ fortius ei ꝑ con-
templationem approximās, eiq; inherēs. omnia
ſue diſpoſitioni cōmittit. Nam aliquādo ipſe cō
tēplatiuus ex zelo dei ꝛ aiarum exterius exit. vt
ſupra plenius habuiſti in tractatu ḋ vita contem
platiua. Hic etiā habes ꝙ nec ipſe Johānes di-
xit Petro, q̄uis ad ipſius nutū dñm queſiuiſſet.
Ex quo potes colligere ꝙ ꝯtēplatiuus non de-
bet ſecretū ſui dñi reuelare. Legitur aūt de beato
Franciſco ꝙ reuelationes occultas non reuela-
bat exterius niſi quātum fraterne ſalutꝫ vrgebat
zelus. vel ſup̱ne reuelatiōis dictabat inſtinctus.
Nunc igitur ꝯſpice dñi benignitatē quō dilectū
ſuū ſupra pectus ſuū retinet tā benigne. O q̄ te-
nerrime ſe adinuicē diligebāt. Conſpice etiā ali-
os diſcipulos multū meſtos ad hanc dñi voces
nō comedētes. ſꝫ ſeinuicē aſpicientes ꝛ ſup̱ his
ꝯſiliū cape neſciētes. Hec ḋ primo articulo ſuffi

ciant. ¶ Circa ſcḋm vero diligēter attende. His
nanq; ſic ſe habētibus, ſurgit dñs Jeſus a cena
ſurgūt ſtatim ꝛ diſcipuli ignorātes quo ire velit.
Ip̄e aūt deſcendit cū eis in locum aliū inferius
in eadem domo vt dicūt qui locū viderunt ꝛ ibi
oēs ſedere fecit. aquā iubet ſibi afferri. ponit ve
ſtimenta ſua. lintheo ſe precingit. ꝛ aquam mittit
in peluim lapideā vt lauaret ipſoꝝ pedes. recu-
ſat petrus ꝛ totus ſtupefactus rem ſuo iudicio
ſic indecentem declinat. Sꝫ audita xp̄i cōminati
one ſapienter ꝯſiliū mutauit in melius. Conſide
ra nunc bene ſingulos actus. ꝛ cū admiratione
conſpice que geruntur. Inclinat ſe ſumma maie-
ſtas ꝛ humilitatis mgr̄ vſq; ad piſcatorꝫ pedes
ſtat incuruatus ꝛ genibus flexis. corā ip̄is ſedē-
tibus. Lauat ꝓprijs manibus. abſtergit. deoſcu-
laturq; omniū coꝝ pedes. Sꝫ ꝛ illud ſuperexal-
tat humilitatē ꝙ ꝛ ipſi ꝓditori eadem obſequia
ip̄e prebet. Sꝫ o cor nequā ꝛ oīmi duricia durius
ſi ſic ad tantā humilitatē nō emollīris. ſi ſic do-
minū maieſtatis nō vereris. ſi ſic vſq; ad ipſius
ſemꝑ tibi bñfici ſemꝑq; innocētis ſeuis interitū
Sꝫ ve tibi miſer. tu quidem obduratus quod cō
cepiſti parturies. nō tñ ipſe, ſꝫ tu peribis. Admi
randa eſt ergo merito tāta humilitatis ꝛ benigni
tatis ꝓfunditas ꝛc̄. Hoc aūt cōpleto miniſterio
redit ad locū cene. ꝛ iterum recumbens. eos ad

ſuū exemplum imitādum ꝯfortat. Potes autem
hic meditari ꝙ dn̄s Jeſus exemplum dedit nob̄
iſto ſero quinqꝫ magnarū virtutū. ſcꝫ humilitatꝭ
1 vt dictū eſt lauādo Charitatis. in ſacramēto cor
2 poris. ⁊ in ſmone qui eſt monitis charitatis ple
3 nus. Patiētie. in ſuſtinendo proditoreꝫ ſuum. ⁊
multa opprobria qn̄ fuit captus ⁊ ductus vt la-
4 tro. Obediētie. in eūdo ad paſſionē ſuam ⁊ mor-
tem ex obedientia patris. Orationis in orādo in
5 orto tribus vicibus. In his ergo ỽtutibus eum
imitari conemur. Et hec de ſcd̄o articulo ¶ Cir-
ca tertium ỽo meditādo obſtupeſce illaꝫ clariſſi
mā dignationē. ⁊ dignatiſſimā charitatē qua nob̄
tradidit ſemetip̄m. ⁊ reliquit in cibuꝫ. Cum ergo
lotis diſcipuloꝝ pedibus iterꝝ recubuiſſet volēs
finē dare legalibus inſtitutꝭ ⁊ ſacrificijs ⁊ nouū
incipe teſtamētū. ſeip̄m ſacrificiū nouū facit. ⁊ ac
cipiens panē oculos ad patrē eleuās. cōfecit al-
tiſſimū ſacr̄m corporis ſui. ⁊ dās diſcipulis ſuis
dixit. Hoc eſt corpus meū qd̄ ꝑ vobis tradetur.
Similiter ⁊ calicē di. Hic eſt ſanguis meus qui
pro vobis effundet. Aſpice nūc bene ꝑ deo. quō
diligēter fideliter ⁊ deuote p̄dicta facit. ⁊ manibꝰ
ꝓprijs cōicauit illā dilectā ⁊ benedictaꝫ familiā
ſuam. Et tandē in amoris recordationē. ſubiun-
git di. Hoc facite in meā cōmemorationem. Hoc
eſt illud mēoriale qd̄ aīam gratā cū ipſum ſuſci-

pit mādu cando vel fideliter meditādo deberet to
tam ignire ⁊ inebriare. ⁊ in ip̄m dn̄m ꝑ amoris et
deuotiōis vehemētia totaliter transformare. Ni-
hil em̄ maius, carius, dulcius ⁊ vtilius nobis re
linquere poterat ꝙ ſeip̄m. Ip̄e nāqꝫ quē in ſacro
ſumimꝰ ille idē eſt qui de ỽgine mirabiliter incar-
natus ⁊ natus. ꝑ te mortem ſuſtinuit. ⁊ qui reſur
gens ⁊ glorioſe aſcendēs ſedet a dextris dei. Et
ipſe eſt qui creauit celū ⁊ terrā ⁊ oīa. ⁊ qui ea gu-
bernat ac etiā moderat. Ip̄e eſt a quo d̄pendet ſa
lus tua. in cuiꝰ voluntate ⁊ ꝑtāte eſt tibi dare vel
nō dare gl̄iam paradyſi. Ipſe ē qui eſt in tali ho
ſtia modica oblatus. ⁊ tibi exhibitꝰ. Ip̄e eſt dn̄s
Jeſus xp̄us filius dei viui. Et hec de tertio arti
culo. ¶ Circa quartū vero ad oīm cumulū ſuꝑ-
effluentē attēde alia dilectiōis inſignia. Facit eī
eis ſmōꝫ pulcherrimū plenū dulcedine. ⁊ amorꝭ
carbonibus ignitū. Cōicatis nāqꝫ diſcipulis ⁊
peſſimo iuda. (ſm̄ auguſt. ſuꝑ p̄s. xl. licet ſm̄ ali
quos nō fuerit in cōicatione) dicit ipi iude dn̄s
Jeſus. Quod facis fac citiꝰ. Ille aūt infelix egre
diens iuit ad p̄ncipes ſacerdotū. quibus eū pre-
cedenti die mercurij vendiderat xxx. argenteis. ⁊
petijt ab eis cohortē ad ip̄m capiendū. Interim
ỽo dn̄s Jeſus fecit diſcipulis dictū ſmonem.
Ex cuiꝰ ornata, vtili ac veneranda magnitudine
q̄nqꝫ principaliter meditādo aſſumo. ¶ Primū

qualiter ꝑdicẽs eis diſceſſum ſuū eos ꝯfortauit
Dicebat nanq;. Adhuc modicū vobiſcū ſuʒ. ſed
nō relinquam vos orphanos. Vado ꝛ venio ad
vos. Iterū aūt videbo vos/ꝛ gaudebit coꝛ vr̄m.
Hec ꝛ his ſilia q̄ ſuccincte ꝑtrāſeo dicebat eis q̄
corda ipoꝝ totaliter ꝑtrāſibāt ꝛ penetrabāt. No
eni̅ ꝺ ſuo diſceſſu poterant aliq̄d tolerare. ¶ Se-
cūdo circa ſmonē mediteris qualiter cordialiter
ꝛ inſtāter inſtruxit eos ꝺ caritate dicẽs pluribus
vicibus. Hoc eſt mādatū meū vt diligatis inuicē.
Et in hoc cognoſcẽt oẽs ꝙ diſcipuli mei eſtis ſi
dilectionē habueritꝭ adinuicē. Et alia hmōi que
in textu plenꝰ poterꝭ reꝑire. ¶ Tertio circa ſmo-
nē mediteris quō monuit eos ad obſuātiā māda-
toꝝ ſuoꝝ di. Si diligitis me mādata mea ſuate.
ꝛ ſi ꝑcepta mea ſuaueritꝭ manebitꝭ in dilectione
mea. Et alia hmōi. ¶ Quarto circa ſmonē medi-
teris qualiter dat eis ꝯfidētiam cōtra tribulatio-
nes quas eis predicit eſſe venturas. Hoc mō in
mūdo preſſuras habebitis. ſʒ ꝯfidite qꝛ ego vi-
ci mundū. Et iterum ſi mūdus vos odit. ſcitote
qꝛ me priorē vobis odio habuit. Mūdus q̇dem
gaudebit/vos aūt ꝯtriſtabimini. ſed triſticia vr̄a
vtet in gaudiū. ¶ Quinto circa ſmonē ē meditā-
dum qualiter ip̄e dn̄s ieſus tandē aſpiciẽs in ce-
luʒ ſe ꝯuertit ad patrē di. Pater ſua iſtos quos
dediſti mihi. cum eſſem cū eis ego ſuabam eos.

Para despedida

Nunc aūt venio ad te. Pater ſancte ego pro eis
rogo nō ꝓ mūdo/ꝛ nō pro his tantū. ſʒ ꝓ eis om-
nibus q̄ in me credituri ſunt ꝑ eos. Pr̄ quos de-
diſti mihi volo vt vbi ego ſum ꝛ illi ſint mecum.
vt videāt claritatē meā. Et alia hmōi q̄ vere erāt
corda ſcindētia. Mirū certe quō diſcipuli qui tā
vehemēter dn̄m Jeſum amabāt ad hec vba ſub-
ſiſtere potuerūt. Si ergo q̄ in hoc ſmone dicta ſūt
attēte diſcuſſeris ꝛ meditādo ruminauerꝭ dilige-
ter. ꝛ in coꝝ dulcedine requeuerꝭ merito inardeſce-
re poterꝭ ad tantā dignatiōeʒ. benignitatē ꝛ ꝓui-
dētiā. indulgētiā ꝛ caritatē: ꝛ etiā ad alia per euʒ
hoc ſero facta. Conſpice ergo eū dū loquit̄. quō
efficaciter. deuote ꝛ delectabilit̄ loquẽs. imp̄mit
diſcipulis ſuis q̄ narrat: ꝛ paſcit in amenitate a-
ſpectus eiꝰ atq; vboꝝ. Conſpice aūt diſcipulos
quō ſtāt meſti. capitibus inclinatis. lachrymā-
tes. ꝛ ſuſpiria magna dantes. pleni ſunt triſticia
vſq; ad ſummū. ꝛ ꝺ hoc vitas ip̄amet ferebat te-
ſtimoniū di. Qꝛ hec dixi vob̄. triſticia ipleuit coꝛ
veſtrū. Inter alios aūt ꝯſpice iohānez eidē fami-
liarius coherētes. qualiter attēte ꝛ diligēter aſpi-
cit hūc dilectū ſuū. ꝛ tenerius anxiatus oīa ver-
ba eiꝰ recolligit. Ip̄e eni̅ ſolūmodo deſcribẽs ea
tradidit ſic nobis. Int̄ alia quoq; dic̄ eis dn̄s ie-
ſus. Surgite eamus hic. O q̄ntꝰ pauor tunc in
eos intrauit. neſciētes quo vł qualiter ire deberēt

ꝛ de ipſius ſepatiōe plurimū formidātes. ꝛ nihil-
ominus poſtea locut⁹ eſt eis cōplendo ſmonem
in alio loco eundo ꝑ viā. Conſpice nūc diſcipu-
los euntes poſt eū ꝛ cū eo. quō quilibet qui magꝭ
pōt magis ei approximat. ꝯgregatim ꝓgētes. ſi-
cut moris ē pulloꝝ ꝓgere poſt gallinā. impellen-
do eū mō vnus, mō alius ex deſiderio appropīn-
quādi ꝛ audiēdi ꝟba ipſius. Ipſe ꝟo libēter hoc
ſuſtinebat ab eis. Tandē cūctis completis myſte-
rijs vadit cū eis in ortū trās torrētem cedron. ꝛ
ibi ſuum proditorē ꝛ armatos expectauit.

¶ Sexta feria. ¶ Meditatio de paſſiōe dn̄i in generali. ¶ Cap. lxxv.

O Ccurrit nūc vt ď paſ-
ſione dn̄i noſtri Jeſu xp̄i ꝑtractem⁹.
Qui ergo in paſſiōe ꝛ cruce dn̄i glo-
riari deſiderat. ſedula cordis medi-
tatōe debet in ipa ꝑſiſtere. cui⁹ my-
ſteria. ꝛ que circa eā facta ſunt ſi toto forēt ꝑſpe-
cta intuitu mētis. in nouū vt puto ſtatuꝫ adduce-
rēt meditantē. Nā ꝓfundo corde ꝛ totis viſceꝝ
medullis eā ꝑſcrutāti multi aſſunt paſſus inſpe-
rati ex ꝙbus nouā compaſſionē. nouū amorē. no-
uas cōſolatiōes. ꝛ ꝑ ꝯſequēs nouū quēdā ſtatū
ſuſcipet, que ſibi ꝑſagiū ꝛ ꝑticipalia glīe viderē-

tur. Ad hūc aūt ſtatum ꝯſequēdum crederē tāꝙ̄
ignarus ꝛ balbutiēs ꝙ totā illuc mentis aciē vi-
gilantib⁹ oculis cordis. omiſſiſq; alijs curis ex-
traneis dirigi oporteret. ꝛ ꝙ quis ſe p̄ntem exhi-
beret. oīibus ꝛ ſingulis q̇ circa dn̄icā ipam cru-
cē, paſſionē ꝛ crucifixiones ꝯtigerunt, affectuo-
ſe, diligēter, moroſe ꝛ ꝑſeuerāter. Te ergo hortor
vt ſi vigilanter attēdiſti ꝑmiſſa q̄ de ipius vita di-
cta ſunt. hic multū vigilātius totū apponas ani-
mū totamq; virtutem. quia hic maxime appꝫ il-
la caritas ei⁹ q̄ corda nr̄a deberet totaliter cōcre-
mare cūcta ꝟo cū modificatōe ſolita accipe. ſ. q̄
ſic meditari poterunt vt narrabo. Nō em̄ in hoc
opuſculo aliquid affirmare intēdo qđ nō ꝑ ſacrā
ſcripturā vł dicta ſctōꝝ vł opīones approbatas
affirmaꝛ vł dicitur. Videtur aūt mihi non incon-
grue dici ꝙ nō ſolū illa penalis ꝛ mortalis cruci-
fixio dn̄i. ſꝫ ea que p̄ceſſerūt eandē. ſunt vehemē-
tiſſime cōpaſſiōis, amaritudīs ꝛ ſtuporꝭ. Quid
em̄ ē cogitare ꝙ ipe dn̄s nr̄ ſuꝑ oīa bn̄dict⁹ de⁹.
ab hora qua de nocte captus eſt vſq; ad ſextam
crucifixiōis ſue horā. fuit in bello ꝯtinuo, dolori-
bus magnis, obprobrijs, illuſionib⁹ ꝛ tormētꝭ:
nō em̄ ſibi daꝛ vł modica reqes. Sꝫ in quali erat
bello ꝛ ꝯflictu, audi ꝛ vide. Alius ipꝫ dulcē ꝛ mi-
tē ꝛ pium Jeſum app̄hēdit. alius ligat. alius in-
ſurgit, ꝛ alius exclamat, alius impellit, ali⁹ blaſ-

phēnat. alius expuit in euꝫ/ ⁊ alius verat/alius
circumuoluit/alius interrogat/ alius cōtra eum
falſos teſtes inquirit/ ⁊ alius inquirentes aſſoci-
at/alius ꝯtra eum falſum teſtimoniū dicit/ alius
qꝫ accuſat/alius deludit/ ⁊ alius oculos eius ve
lat/alius facieꝫ eius pulcherrimā cedit/alius co
laphiꝫat/alius eū ad columnā ducit/ ⁊ alius ex-
poliat/alius dn̄ūm ducit ꝑcutit/alius vociferatur/ ⁊
alius eū inſultāter ad verandū ſuſcipit/ ⁊ alius
ad columnā ligat/alius in eū īpetuꝫ facit/ ⁊ alius
flagellat/alius eū purpura in cōtumeliā veſtit. ⁊
alius ſpinis eum coronat/alius arundinē in ma
nu eius ponit/alius furibunde reaccipit. vt ſpi-
noſuꝫ caput ꝑcutiat. alius nugatorie genuflectit
alius deridet genuflexionē. ⁊ plura ei intulerunt
obprobria. ducit ⁊ reducit. ſpuit ⁊ reprobat/vol
uit ⁊ circūflectit huc atꝫ illuc tanꝙ̄ ſtult⁹ ⁊ ſtul-
tiſſime ībecill. ſꝫ ⁊ tanꝙ̄ latro ⁊ īp ꝯſſim⁹ malefa-
ctor. mō ad annā/mō ad cayphā/ mō ad pylatuꝫ
mō ad herodē. ⁊ iteꝝ ad pylatū. ⁊ ibidē mō intus
mō forꝭ ducit ⁊ tractat. De⁹ me⁹ qd̄ ē h̄ nōne tibi
videt h̄ duriſſimū/amariſſimū ⁊ ꝯtinuū ⁊ magnū
bellū? Sꝫ expecta parumper ⁊ duriora videbis.
Aſtāt ꝯtra eū ꝯſtāter principes ⁊ phariſei ſenio
res ⁊ milia ppl'i. acclamat ab oībus vnanimiter
vt crucifigat. Crux hūeris iam fractis ⁊ lacera-
tis imponit in qua crucifigit. Cōcurrūt vndiqꝫ

ciues ⁊ aduene. tā maiores ꝙ̄ ribaldi. viniqꝫ po
tatores. nō ad ꝯpatiendū ſꝫ viliſſime deridendū
nemo eſt q̄ eū agnoſcat. ſꝫ luto ⁊ imūdicijs impe
tuoſe eū cōmaculāt ⁊ affligūt. ⁊ dn̄ū ignomiā ſuā
portat fact⁹ ē ill' in ꝑabolā. ꝯtra eū loq̄bant qui ſe
debāt in porta. ⁊ in eū pſallebāt qui bibebāt vinū
īpellit ⁊ anxiat. trahit ⁊ accelerat. ⁊ ſic flagellat⁹
fatigat⁹. tot⁹qꝫ macerat⁹ ⁊ obprobrijs ſaturat⁹.
vſqꝫ ad ſummū nō ſinit reqeſcere. nō eſſe in ocio.
vix pōt refocillarre ſpm̄ quouſqꝫ ꝑuētū ē ad cal-
uarie locū. vtiqꝫ imūdiſſimū. ⁊ fetidiſſimū. ⁊ oīa
cū īpetu fecerūt ⁊ furore. In ipo aūt loco finis ⁊
q̄es bello. inponit de quo tractam⁹. ſꝫ ē illa q̄es
aſꝑior bello. Eſt crucifixio ⁊ lectus doloris. Ec
ce qualis q̄es. Vides ḡ quō vſqꝫ ad ſextā horaꝫ
paſſus ē loguꝫ ⁊ durū bellū. Vere intrauerūt aq̄
vſqꝫ ad aīam ſuā. ⁊ circūdederūt euꝫ canes mul
ti. terribiles/fortes ⁊ feroces. ⁊ conſiluꝫ malignā
tium euꝫ obſedit qui dire ⁊ vt gladius bis acut⁹
exacuerunt in eū linguas ⁊ manus. Ex his ergo
que dicta ſunt expedita videntur que ꝺ paſſione
dn̄i dici poſſent ſummatim in tribus horis p̄ri-
mis vſqꝫ ad ſextam. ſcꝫ matutinali. p̄ma ⁊ tertia
Sed nō ſic nō eſt tāta amaritudo ⁊ pena dn̄i ieſu
ſic leuiter ꝑtractanda. ꝓpter quod reflecte oculos
⁊ intende. Magna eīm ⁊ multiplex conſideratio
ſuper eſt. multumqꝫ penetratiua ⁊ pia dummodo

vt dictū eſt exbibeas te pn̄tem. Hec em̄ in quadā generalitate ſunt dicta. Sed videam⁹ ſingula di diligenter. Nō em̄ debet nos tedere iſta cogitare que ipſum dn̄m nō teduit tollerare.

¶ Meditatio paſſiōis xp̄i ante matutinas. ¶ Capitulum.lxxvj.

REaſſume ergo meditatiōes iſtas a principio paſſiōis ꝛ pſequere p ordinē vſqꝫ in finē. de quibus ſic mihi videtur modū tangā. tu xo vt placet exerciter] in amplioribus. vt ꝛ tibi dn̄s ipe dabit. Attende ergo ad ſingula ac ſi pn̄s eſſes. ꝛ cerne eū attēte. cuꝫ a cena exiēs ſmone cōpleto in ortū cū diſcipulis ſcꝫ vadit. Ultimo nunc intra ꝛ ppende quō affectuoſe. ſocialiter ac familiariter eis loquitur. ꝛ ad orationē hortat. quō etiā ipe puſillum. i. p iactuꝫ lapidis pgrediēs humiliter ac reuerēter poſitis genibus orat patrē. Hic parump ſubſiſte ꝛ mirabilia dn̄i dei tui mēte pia. reuolue. Orat nūc dn̄s Jeſus. Sed hactenus legitur pluries ſic oraſſe. ſed p nobis tunc vt aduocatus noſter. nūc autē p ſe orabat. Cōpatere ꝛ admirare pfundiſſimam ſuam humilitatē. Cum em̄ ſit deus patri ſuo coeternus ꝛ coequalis, oblitus videtur ſe deū eſſe. ꝛ orat vt homo. ſtat tanq̄ quilibet homunculus de pplxo dn̄m orās. Cōſidera etiā pfectiſſimaꝫ obedientiam. Quid em̄ orat? certe orat patrē vt hora mortis ab eo transferatur habet hoc expedire vt nō moreretur ſi ei placeret. ꝛ tn̄ nō exauditur ſm aliquā dico voluntatem que in eo erat. Fuit tn̄ in eo multiplex voluntas. vt iam dicā. Et hic etiaꝫ tu cōpatere qꝛ vult pater vt penitus moriat. ꝛ ei q̄uis vero ꝛ vnico et filio pprio nō pepercit ſed p nobis omībus iſtum ſic tradidit. Sic em̄ dilexit mūdum. vt filium ſuum vnigenitū daret. Dn̄s aūt Jeſus hanc obediētiam ſuſcipit ꝛ exequitur reuerēter. Uide in tertio loco indicibilem ad nos caritatē tā patris q̄ filij: cōpaſſione, admiratiōe, veneratōeqꝫ digniſſima. Propter nos hec mors indicit: ꝛ ſuſtinetur ppter nimiā carriatē ipſorū. Orat ergo dn̄s Jeſus patrē plixe dicēs. Mi pater clemētiſſime, rogo te vt exaudias orationē meam: ꝛ ne deſpexeris depcationē meā. Intēde mihi ꝛ exaudi me, quia cōtriſtatus ſum in exercitatione mea, ꝛ anxiatus eſt in me ſpirit⁹ meus, ꝛ in me turbatū eſt cor meū. Inclina ergo ad me aurē tuā, ꝛ intēde voci depcatiōis mee. Tibi pater placuit me in mūdum mittere vt p iniuria tibi ab homīe facta ſatiſfacerem. ꝛ ſtatim cum voluiſti dixi. Ecce vado. Et ſicut in capite libri ſcriptum ē de me vt facerē voluntatē tuā ſic volui. veritatē tuā

⁊ ſalutare tuū annūciaui. Pauper ſui ⁊ in labo-
ribus a iuuētute mea. faciēs voluntatē tuā ⁊ oīa
que mandaſti feci. Paratus ſum etiā complere
que reſtāt. Si tñ pater mi fieri pōt tolle a me tan
tā amaritudinē ꝙta mihi parata eſt ab aduerſa
rijs meis. Uides eñ pater quāta aduerſant ad-
uerſum me. ⁊ quot ⁊ quāta mihi īponūt ꝓpter q̄
accipe aīam meā ꝯſiliati ſunt. Sȝ pater ſctē ſi fe-
ci ea. ſi ē iniq̄tas in manib⁹ meiſ. Si reddidi retri
buētibus mihi mala decidaȝ merito ab inimicis
meis inanis. Ego eñ q̄ tibi placita ſunt feci ſem
per. Ipſi vō poſuerūt aduerſuȝ me mala ꝓ bonis
⁊ odiū ꝓ dilectiōe mea ⁊ diſcipulū meū corrupe-
rūt. ⁊ ſuū ducē ad me ꝑdendū fecerūt. ⁊ appende
rūt mercedē meā triginta argenteis q̄bus appre
ciat⁹ ſum ab eis. Rogo te pater mi vt trāſferas a
me calicē iſtū. Si aūt aliter tibi videt. Fiat volū-
tas tua ⁊ nō mea. Sȝ exurge pr̄ in adiutoriū me
um. Feſtina vt me adiuues. Dato ei dilectiſſime
pater ꝙ me neſcierūt filiū tuū qꝛ innocētem vitā
cū eis duxi. ⁊ mlta bona eis ꝯtuli. nō deberēt pat
ſic mihi eē crudeles. Recordare nāqȝ ꝙ ſteteri in
ꝯſpectu tuo vt loq̄rer ꝓ eis bonū. vt auerterē in
dignationē tuā ab eis. Sȝ ve. nūquid reddit pro
bono malūȝ. Ipſi autē foderunt foueā aīe mee. ⁊
mortē turpiſſimā parauerunt. Tu vides dñe ne ſi-
leas ne diſcedas a me. qm̄ tribulatio ꝓxima eſt. ⁊

nō eſt qui adiuuet. Ecce in ꝯſpectu tuo ſunt qui
tribulāt me querētes aīam meā. Improperiuȝ ex
pectauit cor meū ⁊ miſeriā. Et rediēs dñs ieſus
ad diſcipulos ſuos excitās eos ⁊ de orādo ꝯfor
tat. Et iterum ſcđo ⁊ tertio ad orationeȝ redijt in
tribus ſcȝ diuerſis locis diſtātibus ab iunicē ꝑ ia-
ctum lapidis. nō ꝙtum quis excutiēs brachium
ꝓijcere poſſet. ſȝ quātum ſine magna violētia la
pidē mitteret forte quāta eſt longitudo domorū
noſtrarū vt habeo a fratre noſtro qui fuit ibi. Et
adhuc in ipſis locis ſunt veſtigia eccliarum que
ibi facte fuerunt. Rediens ergo ad orationem vt
dixi ſecundo ⁊ tertio eundē ſermonē orauit ⁊ ad
didit. Pater iuſte ſi ſic decreuiſti. vt penitus cru
cis patibulum ſubeam. fiat voluntas tua. Sȝ re
commendo tibi dilectiſſimā matrem meam. ⁊ diſci
pulos meos quos huculqȝ ſeruaui. Pater mi ſer
ua eos ammodo. Et interim ſacratiſſim⁹ ille ſan-
guis corporis ſui in modum ſudoris erumpens
in hac agonia ſiue certamie. dum prolixius orat
vſqȝ ad terram abundanter decurrit. Conſide-
ra nunc ergo eum quanta nunc eſt anime ſue an-
guſtia. Sed ⁊ hic illud animaduerte contra im-
patiētiam noſtram. Quia domin⁹ tribus vicib⁹
orauit anteꝙ a patre reſpōſionem acciperet. Cū
autem ſic orat anxiatus dominus Jeſus. Ecce
angelus dñi. princeps militie celeſtis exercitus

Michael ſcꝫ aſtitit ꝯfortās eum ⁊ dicēs. Salue
te deus meus Jeſu. Ego orationē veſtrā ⁊ ſudo
rē veſtrum ſanguineū patri veſtro obtuli in ꝯſpe
ctu totius curie ſuperne. ⁊ oēs ꝑcidētes ſuppli
cauim⁹ vt calicē hunc trāſferret a vobis. ⁊ rn̄dit.
pat. Nouit dilectiſſim⁹ fili⁹ meus Jeſus ꝙ hūa
ni generis redēptio ꝙ̄ ſic optamus. ſine ſanguis
ſui effuſione ſic decēter fieri nō pōt. ⁊ ideo ſi ſalu
tē vult aīaꝝ oportet eū ꝓ eis mori. Quid ergo di
ſcerniti s: Tunc rn̄dit dn̄s Jeſus angelo. Salutē
animaꝝ oīno volo. ⁊ idcirco poti⁹ eligo mori vt
ſaluētur aīe quas ad imaginē ſuam pater creaue
rat. ꝙ̄ velim nō mori ⁊ nō aīe redimātur. Fiat er
go volūtas patris mei. Et angelus ad eū. Con
fortamini ergo ⁊ viriliter agite. excelſum eīn decꝫ
magnifica facere. ⁊ magnanimū ardua tollerare.
Cito ꝑtrāſibūt penalia ⁊ ſuccedūt ꝑpetuo glori
oſa. Dicit pater ꝙ ſemꝑ vobiſcum eſt. ⁊ ꝙ matrē
veſtrā ⁊ diſcipulos ip̄e ſuabit. ip̄oſqꝫ incolumes
vobis reddet. Et humilis dn̄s reuerēter ⁊ humi
liter ſuſcipit hāc ꝯfortationē etiā a ſua creatura
cōſiderās ſe eſſe minoratū paulomin⁹ ab angelis
dum ē in hac valle miſera tenebraꝝ. ⁊ ſic ꝯtriſta
batur vt homo ⁊ valefecit ei. Et ſic ex ꝟbis ange
li fuit cōfortatus vt homo rogans vt eū patri ac
celeſti curie cōmēdarꝫ Surgit ergo tertio ab ora
tione totus ſanguine madefactus. quē conſpice

tergētem ſibi vultum. vel etiā forte in torrēte lauā
tem. totūqꝫ afflictū reuerēter cerne. eiqꝫ intime cō
patere. qꝛ ſine ingenti acerbitate dolorꝭ hō ſibi cō
tingere nullatenus potuit. Dicūt tamē ſapiētes
⁊ expoſitores ꝙ orauit dn̄s Jeſus patrē. nō tā
timore patiēdi. ꝙ̄ miſericordia priorꝭ ppl̄i. qꝛ ꝯpa
tiebatur iudeis quia ꝓ ſua morte ſeuiſſima ꝑderē
tur. Nō eīn ip̄i occidere euꝫ debebāt. quia ex ip̄is
erat ⁊ in lege eoꝝ continebatur. ⁊ tāta eis benefi
cia impēdebat dū orabat patreꝫ ꝓ ſalute iudeo
rum. ⁊ dicebat. vt credat multitudo gentium non
recuſo paſſionē. Si vero iudei excecandi ſunt vt
aliī videant. nō mea volūtas ſꝫ tua fiat. Fuit eīn
in xp̄o tūc quadruplex volūts. ſ. volūtas carnis
⁊ hec nullo mō volebat pati. Voluntas ſenſua
litatis ⁊ hec remurmurabat ⁊ timebat. Volūtas
rōnis. ⁊ hec obediebat ⁊ conſentiebat. Nam iux
ta Jſaiā dicitur. Oblatus eſt quia ip̄e voluit. Et
fuit in eo voluntas diuinitatis. Et hec imꝑabat
⁊ ſn̄iam ip̄a dictabat. Igitur quia verus erat hō
vt homo erat in magna anguiſtia poſitus. Et idō
intime compatere ei. ⁊ cōſidera ⁊ vide diligenter
omnes actus ⁊ ſingulas affectiones dn̄i dei tui.
Venit aūt ad diſcipulos ſuos dicēs. Dormite iā
⁊ requieſcite qui ibi aliquātuluꝫ dormierūt. Bo
nus autē paſtor vigilat ſuper cuſtodiam gregis
ſui puſilli. O grādis amor. Vere in finem dilexit

eos. cū in tāta poſitus agonia eorū ꝓcurat quie
tē. Uidebat aūt a longe aduerſarios ſuos venien
tes cū facibus ⁊ armis. Nec tñ diſcipulos exci
tauit niſi cuꝫ ꝓpe ⁊ iuxta eos erāt. tunc dixit eis
ſufficit. ſatꝭ dormiſtis. ecce q̇ me tradet appropi
quat. Et adhuc eo loquēte venit añ illos nequā
iudas. peſſimꝰ mercatoꝛ. ⁊ oſculatꝰ eſt euꝫ. Dicit
enī ꝙ moris erat dñi Jeſu diſciplos quos emit
tebat in oſculo recipe redeūtes. ⁊ ꝓpterea ꝓditoꝛ
ille in ſignuꝫ ieſuꝫ ꝑ oſclm tradidit. ⁊ p̄cedēs ali
os cuꝫ oſculo redijt. q̄ſi di. Nō ſum ego cuꝫ iſtis
armatis. ſed rediēs moꝛe ſolito te oſculoꝛ ⁊ dico
Aue Rabbi. O vere ꝓditoꝛ Intuere ergo dñ ⁊ ꝑ
ſequens dñm vide quō patienter ⁊ benigne ſuſci
pit ipſius infelicis amplexꝰ ⁊ oſcula ꝓditoꝛꝭ. cuiꝰ
paulo añ pedes lauerat. ⁊ ſummo cibauerat cibo
Et quō ſe patiť capi. ligari. ꝑcuti ⁊ furibunde du
ci. Ac ſi eſſet malefactoꝛ. ⁊ oīno īpotens ad ſe de
fendēduꝫ. Quō etiā cōpatiť diſcipulis ſuis fugi
entibꝰ ⁊ errātibꝰ. Sꝫ ⁊ ipſoꝝ doloꝛes cernere po
tes. quō inuiti ⁊ dolētes gemitꝰ ⁊ ſuſpiria dabāt
⁊ velut oꝛphani ⁊ timoꝛe ꝑterriti recedebāt. ⁊ ma
gis ac magis eoꝝ augebať doloꝛ cuꝫ videbant ⁊
dñm ſuum ſic viliter trahi. ⁊ canes iſtos trahen
tes eū ad victimā. ⁊ illū quaſi agnum māſuetiſſi
mū ſine reſiſtētia ipſos ſequi. Conſpice nunc eum
quō duciť ab illis nequiſſimis de toꝛrēte ſurſum

hierusalem feſtinanter ⁊ anxie. manibus poſt ter
gum ligatis exclamidatus. tunica ſupercinctus
nō curioſe. capite diſcooꝑtus. ⁊ curuus ex fati
gatione ⁊ vehemēti acceleratione incedens. Cū
autem p̄ſentatur pꝛīcipibus ſacerdotum Anne ⁊
Cayphe ⁊ alijs ſenioꝛibus ꝯgregatis illi quaſi
leo capta pꝛeda exultant. ipſm examināt. falſos ꝓ
curant teſtes qui eum ꝯdemnāt. ⁊ expuunt. in eiꝰ
ſacratiſſimā faciē. oculos velant. colaphizāt ala
pis. cedūt. dicētes ꝓphetiza quis eſt q̇ te ꝑcuſſit
⁊ multis obpꝛobꝛijs eū verāt. ⁊ in oībus ſe pa
tienter habebat. Et hic in ſingulis eum ꝯſpice ⁊
compatere. Tandem illi maioꝛes receſſerunt mit
tentes eū in quendam carcerem ibi ſubtus ſolari
um qui adhuc videri pōt. vl̕ eius veſtigium. ⁊ li
gauerunt eum ad quandaꝫ columnam lapideam
cuius pars poſtea comminuta eſt. ⁊ adhuc ap
paret vt habeo ex fratre noſtro qui vidit. Dimi
ſerunt nihilominus aliquos armatos ad tutioꝛē
cuſtodiam qui eum ꝑ totā nocteꝫ reſiduam vexa
uerunt. deriſionibus ⁊ maledictis vacantes. In
tuere ergo qualiter audaces ⁊ peſſimi conuician
tur eidem dicentes. Credebas tu melioꝛ ⁊ ſapiē
tioꝛ eſſe pꝛincipibus noſtris. q̄ ſtulticia erat tua.
non debebas apire os tuum cōtra eos. quō fui
ſti auſus ſic facere. Sꝫ nūc apparet ſapiētia tua
vt ſtes mō ſicut tuis conuenit paribus. dignus

proculdubio es morte.⁊ tu eã habebis.⁊ ſic per totã noctẽ modo vnus ⁊ modo alius inſultabat verbis ⁊ factis ↄtra eũ:quãta credis dicũt ⁊ faciunt hij mercẽnarij obprobrijs viliſſimis ĩdiſcrete ⁊ irreuerẽter ei inſultãt: Intuere nũc dñm verecunde ⁊ patiẽter tacentẽ ad oĩa tanq̃ in culpa deprehenſum.⁊ vultu in terrã demiſſo ⁊ ſibi cõpatere vehemẽter. O dñe ad quoꝝ manus veniſti quãta eſt patiẽtia tua: Vere iſta eſt hora tenebrarũ. Et ſic ſtetit rectus ad illam columnã ligatus vſq; ad mane. Interim aũt iohãnes vadit ad dominã ⁊ ſocias in domũ magdalene congregatas in qua cenã fecerãt.⁊ narrat cũcta q̃ dño ⁊ diſcipulis ↄtigerũt. Tunc indicibilis planct⁹ eiulat⁹ ⁊ clamor factus eſt ibi. Intuere eas ⁊ cõpatere. q2 in afflictiõe ꝑmaxima ⁊ dolore vehemẽtiſſimo ſunt de dilecto dño ſuo.q2 bene vident ⁊ credunt nũc ipm dñm moriturũ. Tandem dña ſecedit ad parietem.⁊ in oratione ſe ↄuertit dicẽs. Pater reuerẽdiſſime.pater piiſſime. pr̃ miſericordiſſime. recõmendo vobis filiũ meũ dilectiſſimũ. Non ſitis ei crudelis:q2 cũctis eſtis benignus. Pater eterne morieť ne filius meus Jeſus: Nihil enim mali fecit. Sꝫ pater iuſte ſi redẽptionẽ vultis humani generis.p aliũ modũ obſecro faciatis. oĩa namq; poſſibilia ſunt vobis. Rogo vos pr̃ ſanctiſſime ſi placet vobis non moriať filius meus Jeſus.liberate ipm de manibus pctoꝝ.⁊ reddite ipm mihi. Ipe ꝑpter obedientiã veſtrã ⁊ reuerẽntiã nõ ſe iuuat. Dereliquit ſeipm ⁊ tanq̃ imbecillis ⁊ impotẽs eſt inter iſtos. Unde vos illũ dñe adiuuate. Hec ⁊ his ſimilia orabat dña cum affectu ſuo toto ⁊ conatu.⁊ cũ magna amaritudine cordis ſui. Compatere nunc ei quam ſic cernis afflictam.

¶ Meditatio paſſionis chriſti hora prima. Capitulum.lxxvij.

Mane aũt tempeſtiue redierũt ꝑncipes ⁊ maiores populi ⁊ fecerũt eum ligari manus poſt tergũ dicẽtes. Ueni nobiſcũ latro, veni ad iudiciũ.hodie cõplebũtur maleficia tua.modo tua ſapiẽtia apparebit.⁊ ducebãt eum ad pylatũ.⁊ ipe tanq̃ innocẽs ſeqbať eos cũ eſſet agnus innocẽtiſſimus. Cũ autẽ mater eius.iohãnes ⁊ ſocie (Nã ⁊ ipſe ſummo mane exierũt foras vt venirẽt ad eũ) occurrerunt ei i biuio ⁊ videtes eũ ſic vituperabiliter.⁊ ſic enormiter a tanta multitudie duci.quãto repleti ſunt dolore dici nõ poſſet. In iſto aũt mutuo ↄſpectu fuit dolor vehementiſſimus vtriuſq;. Nam ipſe dominus multũ affligebatur ex cõpaſſione quã

habebat ad ſuos ⁊ marie erga matrē. Sciebat eñ
ꝙ ꝓpter ipſuꝫ dolebant vſqꝫ ad anime ⁊ corꝑis
auulſionē. Conſidera ergo ⁊ intuere diligenter ꝑ
ſingula. Sunt eñ ꝑmultū. imo ꝑmaxime cōpaſ
ſiua. Ducitur ergo ad pylatū. ⁊ ille mulieres a lō-
ge ſequūtur quia appropinquare nō poſſent. Ac
cuſatur tūc ab illis in multis. ⁊ pylatus ipm̄ mi-
ſit ad herodē. Herodes vero cupiēs videre ď ſuis
miraculis gauiſus eſt. ſed nec miraculum ab illo
habere potuit. neqꝫ verbuꝫ. Igit̃ ex hoc reputās
eū ſtultuꝫ fecit in deriſione ipm̄ indui veſte alba
⁊ remiſit eū pylato. Et ſic vide qualiter nō ſoluꝫ
malefactor. ſed ⁊ ſtultus ē ab om̄ibus illis repu
tatus. Ipſe autem om̄ia patientiſſime tolerabat.
Intuere etiā hic cū dñ̄ ducitur ⁊ reducitur. dimiſ-
ſo vultu ⁊ verecunde incedenteꝫ. ⁊ oīm clamores
cōuicia ⁊ ſubſannationes audienteꝫ. ⁊ forte lapi
dum ꝑcuſſiones ⁊ immūdiciaruꝫ aliarū fetores
ſuſcipientem. Et etiam matrem. ⁊ ſuos intuere di
ſcipulos cum indicibili merore a longe ſtantes
⁊ inde ipſuꝫ ſequentes. Reducto aūt eo ad pyla
tum illi canes cuꝫ audacia magna atqꝫ ꝯſtantia
ꝓſequūtur ſuas accuſatiōes. Sed pylatus cau-
ſam mortis non inueniens in eum. ipſum dimit-
tere nitebatur. Dixit ergo Ipſum corripiam ⁊ di
mittam. O pylate tu dñ̄ꝫ tuū caſtigas: neſcis q̇d
agis quia nec mortem, nec flagella meretur. Re-

cte ageres. ſi te ad ſuum nutū corrigeres. Iuſſit
autem eum duriſſime flagellari. Spoliatur ergo
dñs. ⁊ ad colomnā ligatur ⁊ diuerſimode flagel
latur. Stat nudus coram oībus iuuenis elegās
⁊ verecundus, ſpecioſus forma pre filijs hoīm
ſuſcipit ſpurciſſimoruꝫ flagella dura ⁊ doloroſa
caro illa innocētiſſima ⁊ tenerrima mundiſſima
⁊ pulcherrima. Flos omnis carnis ⁊ totius hu-
mane nature. repletur liuoribus ⁊ fracturis. Flu
it vndiqꝫ regius ſanguis de omnibus partibus
corporis. ſuperadditur. reiteratur ⁊ ſpiſſatur li-
uor ſuper liuorem. ⁊ fractura ſuper fracturā quo
uſqꝫ tam tortoribus ꝙ̄ inſpectoribus fatigatis
ſolui iubetur. Columna autem ad quam ligatus
fuerat veſtigia cruoris oſtēdit ſicut in hyſtorijs
continetur. Hic ergo eum diligenter conſidera ꝑ
longam moram. ⁊ ſi hic non compateris cor la-
pideū puta te habere. Tūc impletū eſt q̄d ait Iſai
as ꝓpha. Vidimꝰ inq̇t eū. ⁊ nō erat aſpectꝰ. ⁊ re-
putauimꝰ eū q̄ſi leproſuꝫ ⁊ hūiliatū a deo. O dñe
ieſu quis fuit ille tā audax ⁊ tā temerarius qui te
ſpoliauit. ⁊ qui illi audaciores qui te ligauerunt
ſed qui illi audaciſſimi qui te tam duriſſime fla-
gellauerūt: Sed tu ſol iuſticie tuos radios ſub-
traxiſti. ⁊ ideo facte ſunt tenebre ac tenebrarum
poteſtas. ¶ Omnes ſunt te potentiores. Amor
tuus ⁊ iniquitas noſtra ſic te imbecillem fecerūt.

Maledicta ſit tāta iniqtas pro qua ſic affligerí.
Soluto dn̄o a columna ducūt eum ſic nudatum
ſic flagellatum. ꝑ domū ſcrutādo pro pānis qui
ſparſim in domo proiecti fuerūt ab expoliatori-
bus. Intuere eū ſic bene afflictū ⁊ trementē du-
riſſime. Erat em̄ frigus ſicut dicit euāgeliū. Cuz
ſe vellet reueſtire ꝯtendūt quidā impiiſſimi dicē
tes pylato. Dn̄e. Hic ſe facit regē. Veſtiemus eū
⁊ more regio coronemus. Et accipiētes quādā
clamidem ſericā, rubeā, ⁊ turpē, veſtierūt eū ⁊ ſpi
nis coronauerūt. Cerne ergo eū in ſingulis acti-
bus ⁊ afflictionibus ſuis. q̄ꝛ om̄ia facit ⁊ ſuſti-
net que ⁊ ipſi volunt. purpuram ſuſcipit. ſuꝑ ca-
put ſpineā coronā portat. arundinē manu tollit.
⁊ ip̄is genuflectētibus ⁊ vt regē ſalutātibus ta-
cet, ⁊ patiētiſſime obmuteſcit. Cerne nūc in ama
ritudine cordis. ⁊ marie caput ipſius plenū ſpi-
nis arundine ſepe ꝑcutitur. Et vide depreſſo col
lo cum dolore tam magno acerbos ictus tūc ſu-
ſcipit. Perforabāt nāq̄ caput eiꝰ ſacratiſſimuz
acerbiſſime ille ſpine ac totuz madere faciebant
ſanguine. O miſeri quō tremendū adhuc appare
bit vobis illud caput regale qd̄ vos nūc percuti
tis. Illudebant em̄ ei tanq̄ regnare volenti ⁊ nō
valenti. Om̄ia aūt ſuſtinet. q̄ꝛ eoꝝ ſeuicia nimia
erat. ſed nec illis ſuffecerat qd̄ ad maiorē illuſio-
nem totā cohortē congregauerāt. ſꝫ ⁊ corā ipſo

pylato ⁊ toto populo adducūt eū foras publice
ſic illuſum ⁊ portantē ſpineā coronā ⁊ purpureū
veſtimentū. Cerne nūc pro deo quō etiā ſtat facie
ad terrā demiſſa coram tanta multitudine vociſe
rante ⁊ clamante. Crucifige eum ⁊ inſuꝑ euz de-
ridēte ⁊ inſultāte quaſi ſapiētiores eo fuerint. ⁊
quō appareat q̄ ipſe ſe inſipiēter habuerit ꝯ pri
cipes ⁊ phariſeos. qui ſic eū aptari fecerūt, ⁊ ad
talē finem ꝑducūt. Et ſic nō ſolum dolores ⁊ pe
nas ſꝫ etiā opprobria ſuſcipiebat ab eis. Hora
Tercia.

Capitulum. lxxviij.

Petit ergo tota multi
titudo iudeoꝝ vt crucifigatꝛ. Et ſic
cōdēnatur a miſero iudice pylato
Nō recordātur bn̄ficioꝝ ⁊ operuz
eius. nec mouētur ꝑpter innocētiaz
eius. ⁊ qd̄ crudele videtꝛ nō retractātur ꝑpꝛ affli
ctionē quā ei prius intulerūt. ſꝫ gaudent princi-
pes ⁊ maiores q̄ intentionē prauā ꝑfecerūt. Ri-
dēt ⁊ derident eū qui eſt verus deus ⁊ eternus. ⁊
mortē accelerant reducitꝛ intus. ſpoliatur purpu
ra. ⁊ ſtat nudus corā eis. ⁊ datur ei reueſtiēdi li-
cētia. Attēde hic diligēter ⁊ conſidera ſtaturam
eius in ſingulis partibus. ⁊ vt intime compatia-
ris ⁊ ſimul paſcaris. Auerte parūper oculos a
diuinitate ⁊ eum purū hoiem conſidera. ⁊ vide-

bis iuuenē elegantem: nobiliſſimū ꝛ innocentiſſi-
mū ꝛ amātiſſimū. totū aūt flagellatum. ꝛ ſangui
ne liuoꝛibuſqꝫ reſperſum pānos ſuos vndiqꝫ ꝓ-
iectos ſparſim de terra colligere. ꝛ cum quadam
verecundia reuerētia ꝛ ruboꝛe ſe coꝛam eis q̄uis
irridentibus reueſtire ac ſi foꝛet oīm infimus. de
relictus a deo ꝛ omni auxilio deſtitutus. Intue-
re etiam eū diligenter ꝛ pietate ac ꝯpaſſione mo
uearis. nā mō colligit vnā. mō aliā. ꝛ coꝛam illis
ſe reueſtit. Redeas poſt ad diuinitatē ꝛ cōſidera
illam immēſam eternam ꝛ incōpꝛehēſibilem ꝛ im
patoꝛiā maieſtatem incarnatā. ſe flectētem humi
liter. ad terram inclinantē ꝛ pannos recolligentē
ſecum reuerētia ꝛ ruboꝛe ſimiliter veſtientem ac
ſi eſſet homo viliſſim⁹ imo ſeruus emptitius ſub
iſtoꝝ dominio ꝯſtitutus. ꝛ ab eis pꝛo aliquo ex-
ceſſu coꝛrectus et caſtigatus. Intuere etiam eū
diligenter ꝛ humilitatem eius admirare. ꝛ eidem
confoꝛma te ipſam. eiſdem etiā conſiderationib⁹
cōpatiens. Intuere potes eundem cū ad colum
naꝫ ligatus ſic enoꝛmiter flagellať. ꝛ eo reueſtito
ducunt eum foꝛas ne moꝛtem vlterius differant.
Et tunc venerabile lignū crucis longum ꝛ groſ-
ſum ꝛ multū graue ponūt ſup humeros eius. qđ
agnus manſuetiſſim⁹ patieter ſuſcipit ꝛ poꝛtat.
Et vt dicitur in hyſtoꝛijs opinio eſt crucem dñi:
xv. pedes habuiſſe in altum. ꝛ tunc ducitur ꝛ ac

celeratur. ꝛ obpꝛobꝛijs ſaturatur vt ſupꝛa in pͥn
cipio tactum fuit hoꝛa matutina. Ductus autem
fuit foꝛas cū ſocijs ſuis duob⁹ vtiqꝫ latronib⁹
Ecce hec eſt ſua ſocietas. ¶ O bone Ieſu quan
taꝫ verecundiā faciūt vobis iſti veſtri amici. latro
nibus vos aſſociāt: ſꝫ ꝛ deterius faciūt qui cru
cem vobis poꝛtādā imponūt. quod de latronib⁹
ipſis nō legitur. Vn̄ nō ſolū iuxta Iſaiā. Cuꝫ ini
quis deputatus eſt. ſed iniquoꝝ iniquioꝛ. Indi-
cibilis eſt dñe patientia veſtra. Cerne igitur hic
eum bene quō vadit curuus ſubtus crucem ꝛ ve
hementer anhelat. Compatere ergo ei quātum
potes in tot anguſtijs ꝛ ludibꝛioꝛum renouatio
nibus poſito. Et quia vere meſta mater eius pꝛo-
pter multitudinem gentiuꝫ ei appꝛopinquare nō
poterat nec videre iuit ꝑ aliam viam bꝛeuiōꝛē cū
iohanne ꝛ ſociabus ſuis vt alios pꝛecedens ei
appꝛoximare valeret. Cum autem extra poꝛtam
ciuitatis in concurſu viarum eum habuit obuiū
cernens eum oneratum ligno tam grandi, quod
pꝛimo non viderat. ſemimoꝛtua facta eſt ꝑ angu
ſtia. nec verbum ei dicere potuit nec dominus ei.
quia acceleratus erat ab eis qui eum ducebāt ad
crucifigendum. Vlterius aūt dn̄s ꝓcedens paꝝ
poſt conuertit ſe ad mulieres flentes. ꝛ dixit eis.
Filie hieruſaleꝫ nolite flere ſuper me ſed ſup voſ-
ipſas flete ꝛc̄. ſicut in euāgelio plenius cōtineť.

Et in his duobus locis apparēt veſtigia eccle-
ſiarū adhuc que ibi facta ſunt in meoriam hoim
vt habui a fratre noſtro qui vidit q etiaz dicit ꝙ
mons caluarie vbi fuit xpus crucifixus ſtabat a
porta ciuitatis quātum locus noſter a porta ſcti
Germani. Vñ nimis longa portatio crucis erat
Cum ergo vlterius pceſſiſſet ⁊ ita eſſet fatigatꝰ
⁊ cōfractus ꝙ amodo portare nō poſſet. crucem
depoſuit. Illi aūt peſſimi differre nolētes mortē
ſuā timētes, ne ſententiā eius reuocaret pylatus
qꝛ oſtēdebat voluntatē dimittēdi eū. cogerūt quē
dam crucē portare Ipſuz aūt ſic exoneratū vt la
tronē ligatū ad caluarie locū duxerūt. Nōne igit
hec que in matutinali. pma ⁊ tercia hora paſſus
eſt videntur tibi ſine iſta crucifixiōe vehēmetiſſi-
mi dolorum eſſe ⁊ amariſſimi ⁊ horrores valde ſtu-
pēdi; Certe ſic puto ⁊ ad cōpaſſionē factētia mo
tiua animo valde inferētia paſſionē. ſic cōpleta
videntur q de his tribꝰ dicēda ſunt ad pñs. Videamꝰ
ergo nūc que cōtigerūt in crucifixiōe ⁊ morte. ſ.
hora ſexta ⁊ nona. Poſtea videbimꝰ de his que
ɔtigerūt poſt mortē. ſ. hora veſptina ⁊ ɔpletorij.

¶ Hora ſexta. ¶ Capitu. lxxix.

Um ergo dominus ie-
ſus ductu impiorum ad caluarie locuz fe-
tidum peruenit. cōſpicere potes opera
rios malos vndiqꝫ nequiter operari. His auteꝫ
toto mētis intuitu te pñtem exhibeas. ⁊ intuere di
ligenter cuncta que ſunt ɔtra dñm tuū. ⁊ que di-
cūtur ⁊ fiunt ab ipo atꝫ p ipm. Videas ergo ocu
lis mentis alios figere crucē in terrā, alios para
re clauos ⁊ martellos, alios parare ſcalas ⁊ alia
inſtrumenta, alios ordinare quis quid facere de-
beat, ⁊ alios ipm ſpoliare. Spoliatur etiam ⁊ nu
dus eſt nunc tertia vice coram tota multitudine.
renouantur fracture p pānos carni applicatos.
Nūc primo mater ɔſpicit filiū ſuum ſicut captū
⁊ aptatū dolore mortis affligi. Triſtatur etiā ſu-
pra modum. ⁊ cum rubore ꝙ videt euz totaliter
nudum. nam ⁊ ei nec femoralia dimiſerunt. Acce
lerat ergo ⁊ approximat filio amplexatur ⁊ cīgit
eū capitis ſui velo. O in quanta amaritudine eſt
nunc anima ſua. nō credo ꝙ ei verbum dicere po
tuit. ſi amplius facere poſſet. vtiqꝫ voluiſſet. ſed
amplius non potuit eum adiuuare. Eripitur enī
filius ſuus de manibus eius furibunde ad pedē
crucis. ¶ Hic modum crucis diligenter attende
Ponūtur due ſcale. vna retrorſum ad brachiuz
dextrum. alia ad ſiniſtruz brachium. ſuper quas
malefici aſcendunt cum clauis ⁊ martellis. Po-
nitur etiā alia ſcala ex parte anteriori. attingens
vſqꝫ ad locū vbi debebāt pedes affigi. Conſpice
nunc bene ſingula. Compellitur dñs Jeſus cru

cē aſcēdere ꝑ hāc ſcalam paruā. Ipſe aūt ſine re
bellione ⁊ ɔ̄dictiōe facit hūiliter quicq̄d volunt.
Cum ergo in ſuꝑiori parte iſtius parue ſcale per
uenit ad crucem. renes ɔ̄uertit. ⁊ illa regalia aperit
brachia. ⁊ extēdens manus pulcherrimas. in ex
celſum eas porrigit ſuis crucifixoribus. Aſpiciē
in celum patri dicēs. Ecce hic ſuꝫ pr̄ mi/vſqꝫ ad
crucē me humiliari voluiſti ꝑ amore ⁊ ſalute ge-
neris hūani: placet accepto ⁊ ꝑ eis me tibi offe-
ro. quos dediſti mihi ⁊ fratres eſſe voluiſti. acce-
pta igr̄ ⁊ tu pr̄ ⁊ deinceps placabilis eſto mei a-
more. ⁊ omniū maculas veteres abſterge ⁊ elon
ga ab eis. me pro eis tibi offero pr̄. Qui aūt re-
tro crucē eſt/accipit manū eius dexterā ⁊ eā for-
titer cruci affigit. Quo facto ille q̄ eſt in latere ſi-
niſtro accipit manū ſiniſtrā ⁊ trahit q̄ꝫtum pōt ⁊
extēdit ⁊ aliū clauū immittit. ꝑcutit ⁊ ɔfigit. De-
ſcendūt poſt hec ḋ ſcalis ⁊ remouētur oēs ſcale.
Pendet dn̄s ex grauedine corpis deorſum tra-
hētis ſolum clauis infixis manibus ſuſtentatur
Nihilominus occurrit ⁊ alius ⁊ ꝑ pedes q̄ꝫtum
pōt eum trahit. ⁊ eo ſic extēto alius ɔfigit eius
pedes clauo duriſſimo. ¶ Sūt tn̄ quidā qui cre
dunt ꝙ nō hoc modo fuerat crucifixus. ſed cru-
ce extenta in terra/eum eleuauerūt ⁊ crucem fixe-
runt in terrā. ¶ Q ſi hoc magis placet. conſpi-
ce quomodo ipſum capiunt deſpicabiliter ſicut

ribaldum viliſſimū. ⁊ proſternūt ſuꝑ crucē in ter
ra furibunde brachia ipius accipiētes. ⁊ poſt vi
olentā extenſionē cruci duriſſime affigentes. Si-
militer ⁊ ḋ pedibus factum intuere quos traxerīt
quantum violentiſſime potuerūt. Ecce crucifixꝰ
eſt dn̄s Jeſus. ⁊ ſic in cruce extenſus ꝙ dinume
rari oīa oſſa eius poſſent/ſicut ipe conqueritur
per prophetam. Fluunt vndiqꝫ ſacratiſſimi ſan-
guinis riuuli ex illis magnis ſciſſuris. Sicqꝫ an
guſtatꝰ eſt ꝙ ſe mouere non poteſt niſi in capite.
Illi tres claui ſuſtinent totius corporis pōdus
dolores acerbiſſimos tolerat. ⁊ vltra q̄ꝫ dici poſ-
ſit vel cogitari affligitur. Pendet inter duos la-
trones. vndiqꝫ pene. vndiqꝫ opprobria. vndiqꝫ
conuicia. Nam ſic coanguſtato a conuicijs non
parcunt. Alij blaſphemant dicentes. Vah qui de
ſtruis templum dei. Alij vero/ſeipſuꝫ non poteſt
ſaluum facere. ⁊ alia dicunt multa conuicia. Si
filius dei eſt/deſcendat de cruce vt credamus ei
Sed ⁊ milites qui crucifixerunt eum. diuiſerunt
ſibi veſtimenta eius in ipſius preſentia. Et hec
omnia dicuntur ⁊ fiunt preſente matre ſua me-
ſtiſſima. Cuius compaſſio multum augmentat
filio paſſionem. ¶ Et econtrario. ipſa cum filio
pendebat in cruce. Et potius elegit mori cum
ipſo q̄ꝫ amplius viuere. Vndiqꝫ ſunt anguſtie/
⁊ tormenta ſentiri poterant. ¶ Narrari vero

nullatenus poterāt. Stabat mater iuxta crucem
filij ⁊ inter cruceꝫ eius ⁊ inter crucē latronis nō
auertebat oculos a filio. anguſtiabatur vt ipē. ⁊
toto corde orabat ad patrē. dicēs. Pater ⁊ de⁹
eterne. placuit vobis vt filius meus crucifigeret
nō eſt tempus vt a vobis repetam. ſed videtis in
quanta anguſtia eſt nūc anima ſua. Rogo vt mi
tigetis ei penam. ſi placet. Pater recōmēdo vo-
bis filiū meum. Et filius ſimiliter orat patrem ꝓ
ea. ⁊ tacite intra ſe dicebat. Pater mi vides quō
affligitur mater mea. Ego debeo crucifigi. nō ip-
ſa. ſed mecū eſt in cruce. Sufficit crucifixio mea.
qui totius ppl'i porto pctā. ipā nihil tale meretur
Vides eam deſolatam. tota die merore ꝯfectam
Recōmendo eam tibi. dolores eius tolerabiles
facias. Erāt aūt iuxta crucē cū dn̄a Johānes ⁊
magdalena ⁊ due ſorores dn̄e. ſcꝫ maria iacobi ⁊
ſalome. ⁊ forte etiam alie. Et de his ſimus contē
ti in hoc noſtro tractatu. que oīs ⁊ maxime ma
gdalena dilecta ieſu diſcipula vehemēter flebāt
Nec de ſuo dn̄o dilecto ac magiſtro poterāt con-
ſolari. Cōpatiebātur dn̄o ⁊ dn̄e ⁊ ſibiipſis. Sepe
renouabatur eis dolor. quia ſemꝑ eis renouabat
compaſſio. cum in conuicijs vel in factis ſuo do
mino noua paſſio addebatur.

¶ Meditatio paſſionis domini ho-
ra nona.

¶ Capitulum. lxxx.

Dominus aūt in cru-
ce pendens. vſqꝫ ad exitū ſpiritus
non fuit ocioſus. ſed faciebat ⁊ do
cebat vtilia pro nobꝭ. ¶ Vn̄ dixit
ſeptē ꝟba q̄ ſcꝑta reputūtur in euā-
gelio. ¶ Primū fuit in ipo crucifixiōis actu cū
orauit ꝓ ſuis crucifixoribus di. Pater ignoſce
illis qꝛ neſciunt quid faciunt. Qd̄ verbū magne
patientie magniqꝫ amorꝭ indiciū preſtat. ⁊ etiā
fuit indicibilis charitatꝭ. ¶ Secūdū fuit ad ma
treꝫ cū dixit. Mulier ecce filius tu⁹. ⁊ ad iohānē
ecce mater tua. Non vocauit eam matreꝫ. ne pre-
amoris vehemētis teneretudine ampli⁹ ipſa do
leret. ¶ Tertium fuit ad latronē penitētem cum
dixit. Hodie mecum eris in paradiſo. ¶ Quartū
fuit Hely hely lama. ⁊c. hoc eſt deus meus. deus
meus. vt quid derelinquiſti me: q. d. pater tm̄ di-
lexiſti mundum vt me pro ipo tradidiſti. ⁊ dereli
quiſſe me videris. ¶ Quintū fuit cum dixit. Si
tio. in quo ꝟbo fuit magna compaſſio matris ⁊
ſociarū ei⁹ ⁊ iohannis. Et illis peſſimis magna
fuit leticia. Nam licet exponi poſſet qꝫ ſitiebat ani
marum ſalutē. tn̄ in veritate ſitiuit. quia ſanguis
effuſione erat totus exciſcatus intus ⁊ etiaꝫ are
factus. Et cum illi maligni cogitare nō poſſent

in quo eum plus nocerẽt. tamẽ vexandi nouam
materiam acceperũt. Unde dederũt ei bibere ace-
tum mixtum cum felle. Maledictus eoꝛuꝫ furoꝛ
quia pertinax ⁊ quantũ poterãt nocuerũt. ¶ Se
xtũ verbũ fuit/ Conſumatũ eſt. q. d. Pater obedi
entiã quã mihi dediſti perfecte compleui. Adhuc
pater etiã quicquid vis mihi filio tuo ꝑcipe. pa-
ratus ſuꝫ q̇cquid reſtat vlterius adimplere: Ego
enĩ in flagella paratus ſum. ſꝫ totũ qđ de me ſcri
ptum eſt. ↄſummatũ eſt. Si tibi placet pater. re-
uoca me modo tibi. Et pater ad eum. Ueni dile-
ctiſſime fili mi. omnia bñ feciſti. nolo ꝙ amplius
anxieri]. Ueni qꝛ in ſinu meo ⁊ inter brachia mea
te ſuſcipiam. Et extunc languere cepit modo mo
rientium. modo claudẽdo oculos. modo aperien
do. ⁊ caput inclinare. modo in vnã parteꝫ/ modo
in aliã. deſicientibus om̃ibus viribus. Tandẽ ad-
didit ſeptimũ verbũ cũ clamoꝛe valido ⁊ lachꝛy-
mis patri dicẽs. Pater in manus tuas cõmẽdo
ſpm̃ meũ. Et hec dicẽs emiſit ſpm̃. inclinato ca-
pite ſuꝑ pectus xp̄us patrẽ. quaſi gratias agẽs ꝙ
ipm̃ reuocabat ⁊ tradẽs ei ſpm̃ ſuũ. Ad hũc cla-
moꝛẽ cõuerſus fuit centurio qui ibi erat: ⁊ dixit.
Uere filius dei erat iſte. audiens ꝙ clamãs expi
raſſet Nam alij homines cũ moꝛiũtur clamare
nõ poſſunt. ⁊ ideo in eũ credidit. Fuit ãt ita ma-
gnus ille clamoꝛ ſicut a ſapientiſſimo viro intel-

lexi. ꝙ vſqꝫ in infernũ fuit auditus. O qualꝭ tũc
erat aĩa matris/ cũ ſic pcõſe videbat eũ deficere/
languere. lachꝛymari ⁊ moꝛi: Credo ꝙ vel ꝓpter
anguſtiarũ multitudinẽ abſoꝛta erat. ⁊ quaſi in-
ſenſibilis facta. vel ſemimoꝛtua facta eſt. nunc q̃
dẽ multomagis ꝙ̃ cũ obuiauit ei crucẽ poꝛtanti.
Quid tũc magdalena fidelꝭ ⁊ dilecta diſcipula:
Quid iohãnes ꝑ om̃ibus dilectꝰ: Quid alie due
ſoꝛoꝛes dñe faciebãt: Sꝫ quid facere poterãt: re
plete erãt amaritudine. cõplete doloꝛibus. inebꝛi
ate abſinthio. irremediabiliter oẽs flebant. Ecce
ergo pẽdet dñs in cruce moꝛtuus. redit tota mul
titudo. remanet mater meſtiſſima cũ illis quatu
oꝛ. ponũt ſe ad ſedendũ iuxta crucẽ. ↄtemplantẽ
dilectũ ſuũ. expectãt a dño auxiliũ. quõ ipm̃ reha
bere ⁊ ſepelire tunc valeãt. At tu ſi ↄtemplatus
bene fueris dñm tuũ. conſiderare potes ꝙ a plã-
ta pedis vſqꝫ ad verticẽ nõ eſt in eo ſanitas. non
eſt in eo membꝛum. nec ſenſus coꝛpoꝛis qui ſum
mam afflictionem infirmitatem ſeu paſſioneꝫ nõ
ſenſerit. ¶ Habes ergo que de crucifixiõe ⁊ moꝛ
te in ſexta ⁊ nona hoꝛa contigerunt. que modici-
tati mee/ vel tue ruditati ſcribenda videntur ad
pꝛeſens. tu autem ſtudeas deuote fideliter ⁊ ſol-
licite his omnibus inherere. nunc de his q̃ poſt
moꝛtem contigerunt dicamus.

¶ De aptione lateris xpi. Cap. lxxxj.

Commorantibus ergo et ſedentibus reuerēda dña nr̃a Maria atq; Johanne. Magdalena et ſororibus matris dñi ab vna parte ppe crucē. et aſpiciētibus q̄ſi ſine intermiſſione dñm Jeſum pēdentē ſic in cruce inter latrones. ſic nudum. ſic afflictū. ſic mortuū. et ſic ab omibus derelictum. ecce armati multi veniebant a ciuitate vſus eos. qui mittebātur vt ipſis crucifixis crura frangerēt. occiderēt eos ac ſepelirent. ne corpora in cruce pēdentia in magno die ſabbati remanerēt. Tunc dña et oēs ſurgunt et aſpiciunt: et vident eos et neſciūt q̇d hoc eſſe poſſit. Renouatur dolor, timor, et tremor creſcit. Multum quidem dña timet et neſcit quid faciat: et vertens ſe ad filium mortuū dixit. Fili mi dilectiſſime quare redeūt iſti. Quid facere amplius tibi volunt? Nonne te occiderunt? Fili mi putabam eos ſatiatos eſſe de te. ſȝ vt video adhuc te mortuū perſequūtur. Fili mi neſcio quid faciā te defendere a morte nō potui: ſed veniam et ſtabo iuxta crucē tuam ad pedes tuos. Fili mi roga patrem tuū vt eos tibi placabiles faciat. ego aūt qđ potero faciā. Et omes tunc quinq; flentes fuerunt et appoſuerunt ſe ante crucē dñi Jeſu. Appropinquāt aūt illi cum furore et ſtrepitu magno et videtes latrones adhuc viuere. frāgūt eis crura et ipos occidunt. deponūt et in aliquaȝ foſſam velociter illos proijciūt. Redeūtib⁹ autē ipis vſus dñm Jeſum. timens mater ne ſimiliter faciant cum filio ſuo. tacta dolore cordis intrinſecus cogitauit ad arma ſua currere. ſ. ad humilitateȝ innatā. et genibus poſitis et brachijs cancellatis vultu lachrymabilit voce rauca. ſic eos alloquit dicēs. Viri fratres rogo vos ppter deū altiſſimū ne amplius me vexare velitis in dilectiſſimo filio meo. Ego em̄ ſum meſtiſſima mater ei⁹ et ſcitis fratres ꝙ nunꝗ vos offendi. nec iniuriā aliquā vobis feci. et ſi filius meus viſus ē vobis ꝯtrarius. ipm̄ pemiſtis et ego vobis remittā omnem iniuriam et offēnſam. et mortē filij mei. Hanc tm̄ miſericordiaȝ mecū facite. ne ipm̄ ꝯfringatis vt ſaltem integrum valeam tradere ſepulture. nō expedit vt eius crura frangantur. videtis eniȝ ꝙ iam mortuus eſt et migrauit. Hora em̄ eſt poſtꝗ diſceſſit. Johannes vero et magdalena et ſorores matris dñi ſtabāt genuflexi cum ea et amariſſime omnes flebāt. O dña q̇d eſt qđ agitis ad pedes nephandiſſimorū ſtatis. ibi oratis inexorabiles pietate creditis flectere crudeliſſimos et impijſſimos. et humiliare ſupbos? Abhominatio eſt ſupbis humilitas incaſſum laboratis. Unus aūt

longin⁹ noīe tūc impius ꝛ ſupbus ſꝫ poſt cōuer
ſus ꝛ martyr ꝛ ſctūs. porrigens lanceam de lon
ge eorūꝫ p̄ces ꝛ rogamína ꝯtēnens. latus dn̄i ſe
ſu dextrū vulnere grādi aperuit. ꝛ exiuit ſanguis
ꝛ aqua. Tūc mater ſemimortua cecidit inter bra
chia magdalene. Johānes vero dolore vrgente
aſſumpto vigore inſurgit contra illos dicēs. Ui
ri nequiſſimi. quare hāc impietatatē facitis? Nō
ne videtis ꝙ mortu⁹ eſt. vultis ēt matrē eius me
ſtiſſimam occidere? diſcedatis. quia nos eū ſepe
liemus. Tunc illi ſicut deo placuit diſceſſerunt.
Excitatur aūt dn̄a ſurgens quaſi euigilans que
rens quid ſit de dilecto filio ſuo. Reſpōdēt ei ni
hil eſſe factū de eo. Poſtea ſuſpirat ꝛ anxiatur ꝛ
reſpicit filiū ſuū vulneratū ꝛ dolore mortꝭ atterit
Uides quotiēs mortua ē hodie. totiēs certe. quo
tiēs ꝯtra filiū ſuū videbat fieri nouitatē. Un̄ ve
re impletū eſt in ea qḋ ſibi dixerat ſymeon. Tuaꝫ
inquit ipſius aīam gladi⁹ ptrāſibit. Sꝫ nūc ꝟe fi
lij corp⁹ ꝛ matris aīam hui⁹ lancee gladius pfo
rauit. Ponūt aūt oēs ſe iterū ad ſedenduꝫ iuxta
crucē. quid facere debeāt neſciētes. Corp⁹ eīn de
ponere ꝛ ſepelire non poſſent. quia vires non ha
bent ſufficientes. nec inſtrumenta quibus depo
nere ipſum poſſent. Recedere autem ſic eo rema
nente nō audent. ꝛ diu ſic remanere nocte appro
pinquāte nō valent. Uides in quāta perplexitate

ſunt? O de⁹ benigne. quō pmittis tuā ex oībus
electā mōi ſpeculū reclinatoriū vr̄m ſic tribula
ri. Tempus aūt eſſet vt aliquātulum reſpiraſſet.

Hora veſprtīa meditatō. Ca. lxxxij.

ITerū autē vidēt ali
os plures p viā venientes qui erāt
ioſeph ab arimathia ꝛ nicodemus
ducentes ſecum alios portantes in
ſtrumēta quibus corpus deponāt
de cruce. ꝛ portabāt ꝗ̄ cētuꝫ libras myrrhe ꝛ alo
es. ꝛ veniebāt ad ſepeliēdū dn̄ꝫ. Tūc ſurgūt oēs
cū timore magno. O de⁹ ꝙ̄ta ē iſta afflictio ho
die. Circūſpiciēs āt iohēs dixit. Ego cognoſco
ibi ioſeph ꝛ nicodemū. Tūc dn̄a reſumptꝭ virib⁹
dic. Bn̄dict⁹ de⁹ nr̄ qui mittit nob auxiliū. mēor
fuit nr̄i. ꝛ nō dereliqt nos. Fili occurras eis. Ua
dit ergo iohēs eis obui⁹ velociter. ꝛ attigētes ſe
ad inuicē amplexant̄ cū fletu magno. nō valētes
p magnā horā ad inuicē ſibi loq̄. ex ꝯpaſſiōis te
neritudine ꝛ abundantia fletus ꝛ doloris. poſtea
veniunt aduerſus cruceꝫ. Querit ioſeph qui ſint
ibi cuꝫ domina. ꝛ quid ſit de alijs diſcipulis. Di
cit illi iohānes iſtas q̄ ibi ſunt. De diſcipulis aūt
reſpōdet ſe neſcire. quia null⁹ ibi fuit hodie. Que
rit etiam de his que circa dn̄m facta ſunt. ꝛ nar

rat ei iohãnes ꝑ ſingula. Cum aũt fuerũt ꝓpe lo
cum. genuflectentes ⁊ flẽtes adoꝛauerunt dñm.
Applicãtes aũt recepti fuerũt reuerenter ꝑ dñaꝫ
⁊ alias ſocias genuflexis inclinãtes vſqꝫ ad ter-
ram. Similiter ipi genuflectentes cũ ploꝛatu ma
gno. ſic ſteterũt ꝑ longã hoꝛã. Tandeꝫ dña dicit.
Benefacitis hñtes memoꝛiã magiſtri veſtri. qꝛ
multuꝫ vos dilexit. ⁊ fateoꝛ ꝙ in aduñctu veſtro
viſuꝫ ẽ mihi nouã oꝛiri lucẽ. Neſciebam⁹ eñ qd
facere deberem⁹. dñs vob̄ retribuat. Et illi. dole-
m⁹ ex toto coꝛde noſtro de his oĩbus q̄ cõtra eũ
facta ſunt. Preualuerũt eñ impij cõtra iuſtum.
libenter eũ eripuiſſem⁹ ò tãta iniuſticia ſi potuiſ
ſemus. ſaltem hoc modicum obſequiũ dño ⁊ ma
giſtro noſtro p̄ſtabimus. Surgẽtes ergo paraue
rũt ſe ad deponẽdum coꝛp⁹ ieſu. Tu aũt vt alijs
locis dixi tibi diligenter ⁊ moꝛoſe moduꝫ depoſi
tiõis attẽde. Ponũtur due ſcale a lateribus cru
cis oppoſite. Joſeph aſcẽdit ſuꝑ ſcalam lateris
dextri. ſatagit extrahere clauũ ipſius manus. Sꝫ
difficile eſt hoc. quia clau⁹ groſſus ⁊ longus eſt
in ligno valde cõfixus. ⁊ ſine magna ſuppꝛeſſio-
ne manus dñi nõ videt̃ poſſe fieri. ſed nõ eſt vis
quia fideliter facit: ⁊ dñs totũ acceptat. Euulſo
illo. iohãnes ãnuit ioſeph dictum clauũ ſibi poꝛ
rigi. ne ipm dña videat. Deinde nicodemus aliũ
extraxit manus ſiniſtre. ⁊ clauum ſimiliter dat io-

hanni. Deſcendit nicodemus ⁊ iuit ad clauũ pe-
dis. Joſeph vero ſuſtentabat coꝛpus dñi. Felix
quippe ipe ioſeph qui coꝛpus dñi meruit ſic am
plexari. Tunc pendẽtem manũ dextraꝫ dña ſuſci
pit reuerẽter. ponit ad vultũ ſuũ. intuetur ⁊ oſcu-
latur cum lachꝛymis validis ⁊ ſuſpirijs doloꝛo
ſis. Euulſo aũt clauo peduꝫ. pauliſper deſcẽdit
ioſeph. ⁊ oẽs accipiũt coꝛpus dñi ⁊ ponũt in ter
ram. Dña ſuſcipit caput cuꝫ ſcapulis in gremio
ſuo. Magdaleua vero pedes apud quos tantaꝫ
gratiam olim inuenerat. Alij circũſtant. oẽs faci
unt planctum magnũ ſuꝑ eũ omnes eñ plangũt
eum quaſi vnigenitum amariſſime.

¶ Hoꝛa cõpletoꝛij. ¶ Capit. lxxxiij.

Poſt aliquam moꝛulã
cuꝫ nox appꝛopiuquaſſet rogat io
ſepp dñam vt ꝑmittat eũ volui lin
theaminibus ⁊ ſepeliri. ipa conten
debat dicens. Nolite amici mei taꝫ
cito filium meũ accipere. vel me cuꝫ ipſo ſepelite
Flebat autẽ lachꝛymis irremediabilib⁹. Aſpicie-
bat vulnera manuũ ⁊ lateris. mõ vnuꝫ. mõ aliud
Aſpiciebat vultuꝫ eius ⁊ caput. ⁊ videbat ſpina
narum puncturas. depilationeꝫ barbe. faciem ex
ſputis ⁊ ſanguine deturpatam. ⁊ caput tonſum.
⁊ de fletu ⁊ aſpectu non poterat ſatiari. Legitur

aūt in quadaꝫ ſcriptura ꝙ dn̄s deuote ſue reuela
uit ꝙ ip̄e tōſus fuit capillis ⁊ depilat⁹ barba. ſꝫ
euāgeliſte nō ſcripſerūt oīa. Et qnidem ꝙ ipſe
fuit tonſoꝛatus. neſcio ꝓbare ꝑ ſcripruram. Sed
de depilatiōe barbe pōt ꝓbari. Dicit eñ Hieremi
as in ꝑſona dn̄i. Coꝛpus meū dedi ꝑcutiētibus.
⁊ genas meas vellētib⁹. Vñ ip̄a mater h̄ fideliter
aſpiciebat ⁊ moꝛoſe videre volebat. Tardante au
tē hoꝛa dic̄ Johes. Dn̄a ꝯdeſcēdam⁹ ioſeph ⁊ ni
codemo ⁊ ꝑmittam⁹ aptari ⁊ ſepeliri coꝛpns dn̄i
noſtri. quia ꝓpter nimiā moꝛā pn̄t pati calūniā
a iudeis. Ad hanc vocē tanꝙ̄ grata ⁊ diſcrcta. ⁊
cogitans ꝙ ip̄i iohāni cōmiſſa eſt ꝑ filiū. noluit
amplius cōtendere. ⁊ ſignans ⁊ benedicens eum
ꝑmiſit aptari ⁊ inuolui. Tunc iohānes ⁊ nicode-
mus ⁊ alij ceperūt iuuoluere coꝛp⁹ ⁊ aptare cuꝫ
lintheaminibus vt mos erat iudeis. Domina ta
men ſemper tenebat caput ipſius iu grmio ſuo
quod ſibi reſeruauit aptandum. ⁊ magdalena pe
des. Cum ergo venerunt ad crura ꝓpe pedes. di
cit magdalena. Rogo vt permittatis me aptare
pedes apud quos ſum miſicoꝛdiā ꝯſecuta. Qui
bus permittentibus illa pedes ipſos tenebat. ⁊
videbatur deficere p̄ doloꝛe. ⁊ quos alias lachꝛy
mis compunctionis rigauit. nunc multo magis
vndis lachꝛymaruꝫ doloris ⁊ compaſſionis lar
giter lauit. Aſpiciebat pedes ſic vulneratos. per
foꝛatos. deſiccatos ⁊ ſanguinatos. amariſſime
multum flebat. Naꝫ vt veritas de ipſa perhibuit
teſtimonium. Dilexit multum. ⁊ ideo fleuit mul-
tum. ⁊ maxime in hoc vltimo obſequio magiſtri
⁊ domini ſni. ſic afflicti. ſic flagellati. ſic vulnera
ti. ſic moꝛtui. ⁊ in nihilū ſic redacti. Vix coꝛ ſibi
in coꝛpoꝛe ſtare poterat pꝛe doloꝛe. ſed bene cogi
tari poteſt ꝙ ſi poſſet. libbenter ad pedes domi-
ni ſui expiraſſet. Non videbat remedium doloꝛi
nec conſuerat ei in talibus obſequi. Nouum ⁊ vl
timum eſt hoc obſequium quod ei nunc pꝛeſtat. ⁊
in hoc pꝛeſtando amaricatur anima ſua. quia nō
poteſt illud facere vt vellet intime. ⁊ deceret. Vel
let enim totum coꝛpus lauare. vngere ⁊ bene ap
tare. ſed non eſt tempus ⁊ locus. Non enim po-
terat plus. non poterat aliud. facit quod poteſt.
ſaltem pedes lauit. cum lachꝛymis. tandem deuo
te abſtergit amplexat. deoſculatur. inuoluit ⁊ ap
tat fideliter quātū melius nouit ⁊ poteſt. Sic er-
go aptato coꝛꝑe. reſpiciūt ad dn̄aꝫ vt ip̄a ꝯpleat
⁊ om̄es planctum reincipiunt. Tunc ip̄a videns
ꝙ amplius differre non poteſt. Ponit vultū ſu-
per faciem dulciſſimi filij ſui. ⁊ dicit. Fili mi in
gremio meo te moꝛtuum teneo. durum eſt valde
diuoꝛtinm moꝛtis tue. Jocunda ⁊ delectabilis
fuit inter nos conuerſatio. et ſine querela et of-

fenſa fuimus inter alios.q̄uis tu dulciſſime fili
mi vt nocens ſis modo occiſus.Fideliter fili mi
fuiui tibi ⁊ tu mihi.ſ; in hac pugna tua doloro⸗
ſa.nec pater tibi auxiliari voluit nec ego potui.
Tu teipm̄ dereliquiſti propter amorē generis hu
mani.qđ redimere voluiſti. Dura pēoſa ⁊ nimis
penoſa eſt iſta redēptio.de qua gaudeo ꝓpter ſa⸗
lute; hominū.S; in tuis doloribus ⁊ morte tua
multū affligor vehemēter.q; ſcio ꝙ nunꝙ pecca
ſti ⁊ ſine cauſa tam amare occiſus es. ta; morte
turpiſſima. Modo ergo fili mi diſiuncta eſt nr̄a
ſocietas.⁊ me a te nūc oportet ſepari. Sepeliam
ergo te/ego mater tua meſtiſſima.S; poſtea quo
ibo? Ubi etiā morabor fili mi? Quō ſine te viuere
poſſim? Tecum ergo libētius ſepelirer vt vbicū⸗
ꝙ eſſes.ego ſimiliter eſſem tecu;.S; exquo non
poſſum corpe.ſepeliar tn̄ mēte.animā meā in tu⸗
mulo ſepeliā cū corpe tuo.eā tibi dimitto.eam ti⸗
bi cōmēdo.O fili mi ꝙ̄ anxia eſt ſepatio iſta. Et
iterū ex abundātia lachrymarū.multo melius la⸗
uit faciē filij/ꝙ̄ magdalena pedes. Abſtergit au⸗
tē faciē eius ⁊ deoſculans os ⁊ oculos eius/in
quodam ſudario caput ipſum inuoluit ⁊ diligen
ter aptauit.Tandē iterū bn̄dixit ⁊ ſignauit eum.
Et tūc oēs adorātes eum flexis genibus ⁊ pe
des eius deoſculātes.accipiūt ⁊ portant ad mo
numētum.Dn̄a tenebat caput ⁊ ſcapulas. Ma⸗

gdalena pedes. Reliq̄ vo ſtabāt in medio. Erat
ꝓpe locū crucifixionis ſepulchꝝ quātū eſt longi
tudo eccl'ie noſtre vel circa in qua ſepelierūt eu;
reuerēter.flexis genibus ⁊ cū fletibus magnis⸗
⁊ ſingultibus ⁊ ſuſpirijs crebris ⁊ multis Quo
ſepulto mater iterū bn̄dicit amplexat eū ⁊ ſtat ſu
p dilecto filio ſuo.S; eleuātes eam poſuerūt ma
gnū lapidē ad oſtiū monumēti.De hoc monumē
to dicit Beda/ꝙ fuit domus rotūda de ſubiacē⸗
te rupe exciſa.tante altitudinis vt vix homo ma⸗
nu extēta culmē poſſet attingere.introitū habēs
ab oriēte.in parte vo aquilonari locus dn̄ici cor
poris ď eadem petra factus eſt.ſeptē pedes hn̄s
longitudinis.

¶ Meditatio poſt completorium. Capitulum.lxxxiiij.

VOlens autē Joſeph
redire in ciuitatē poſt officiū ſic cō
pletum.dicit dn̄e.Dn̄a mea vos de
pcor ꝓpter deum ⁊ ꝓpter amorem
filij veſtri ⁊ magiſtri mei ſi placet vt diuertatꝭ in
domū meā.ſcio eīn ꝙ domū propriā nō habetis.
vtamini mea vt veſtra.q; oīa mea veſtra ſunt.
Similiter ⁊ Nichodemus. O qualis cōpaſſio?
Regina celi nō habet vbi caput ſuum reclinat.⁊

hos dies lugubꝛes ⁊ viduitatis ſue ſub alieno te-
cto ducere opoꝛtebit. Uere dies viduitatis ſtis iſti.
qꝫ dñs Jeſus erat ei filius ⁊ ſponſus. pr̄ ⁊ mat̄
⁊ om̄e bonū: ⁊ om̄ia ſimul eo moꝛtuo ꝑdidit. Ue-
re vidua eſt ⁊ derelicta: ⁊ quo diuertat nō habet.
Tunc ip̄a ſe inclinās humiliter ⁊ gratias agens
rn̄dit ſe eſſe cōmiſſaꝫ iohāni. Quib⁹ iohānes ad
huc eā rogātibus rn̄dit ꝙ volebat eam ducere in
montē ſyon in domū in qua mgr̄ cenauit heri ſe-
ro cū diſcipulis. ⁊ ibidē ſtare cū ea volebat. Illi
xp̄o inclinātes ſe dn̄e. ⁊ adoꝛātes ſepulchꝝ abie-
rūt. Et iſti vt euāgeliū dicit remāſerunt ſedentes
ꝯ ſepulchꝛū. ¶ Appꝛopinquāte aūt nocte dic̄ io
hānes dn̄e. Nō eſt honeſtū hic nimis moꝛari vel
de nocte in ciuitatē redire. ⁊ ideo ſi vobis placet
dn̄a recedamus Tunc dn̄a ſurgēs ⁊ genuflectēs
ad ſepulchꝝ amplerat̄. bn̄dicēſqꝫ ſepulchꝛuꝫ di-
cit. Fili mi non poſſum amplius ſtare tecū. ego
recōmendo te patri tuo. Sublevatis etiā oculis
in celū dicit cū lachꝛymis ⁊ affectu magno. Pa
ter eterne recōmendo vobis filiū ⁊ meā aīaꝫ quā
dimitto. Et recedere tūc ceperūt. Cū aūt venerīt
ad crucē. ibi genuflerit ipſa ⁊ adoꝛauit crucē di-
cēs. Hic requieuit filius meus: ⁊ hic eſt pꝛecio-
ſiſſimus ſanguis eius. Similiter ⁊ oēs fecerunt
Cogitare nanqꝫ potes ꝙ ipſa p̄ma fuit q̄ crucē
adoꝛauit. Erinde recedūt xp̄ſus ciuitatē. ⁊ ꝑ viā

ſe ſepe xp̄tebat retroſpiciens. Cū aūt fuerūt in lo
co vltra quē ſepulchꝝ ⁊ crucem amplius videre
nō poterāt. xp̄tit ſe inclinauit. genuflexit, ⁊ deuo-
tiſſime adoꝛauit. ſimiliter ⁊ om̄es fecerīt. Appꝛo-
pinquātes ad ciuitatē ſoꝛoꝛes dn̄e. velauerūt eā
tanꝙ viduā. coopientes quaſi totū vultū ſuum.
⁊ p̄cedebāt. Dn̄a aūt inter iohānem ⁊ magdale-
nā ſeq̄batur meſtiſſime ſic velata. Tūc magdale-
na volens in ingreſſu ciuitatis ſumere viaꝫ que
ducit ad domū ſuā. ⁊ illuc eos ducere. ꝓuidit ſibi
ante. ⁊ dicit. Dn̄a mea p̄coꝛ vos amoꝛe mgr̄i mei
vt eamus ad domū nr̄aꝫ. ⁊ ibi melius ſtabimus.
ſcitis em̄ quō libenter veniebat ad eā. Ipſa vr̄a
eſt ⁊ om̄ia mea vr̄a ſunt. Rogo vt veniatis Et hic
plangere inceperunt. Dn̄a autē tacente ⁊ annuen
te xp̄ſus iohānem adhuc illa rogat iohānē. Ipſe
xp̄o rn̄dit. Decētius eſt vt eamus vſqꝫ ad mōtem
ſyon. ⁊ maxime quia ſic rn̄debamus amicis nr̄is
tu potius venias cū ea. Tunc magdalena rn̄dit.
Bene ſcis ꝙ veniā cū ea quocūqꝫ ierit. ⁊ nunꝙ̄
dimittā eam. Intrātibus aūt illis ciuitatē. cōcur
runt vndiqꝫ xp̄gines ⁊ matrone bone cū perpen-
dere eam potuerunt ⁊ aſſociāt eam ꝑ viam conſo
lando. ſꝫ magis vtiqꝫ fit ploꝛatus ſed ⁊ boni ho
mines cōpatiebātur eidē ꝑ quos tranſibāt ⁊ mo
uebātur ad fletū dicētes Certe magna iniuſticia
eſt facta hodie per pꝛincipes noſtros. cōtra fili-

um iſtius dñe.ꝛ deus pꝛo eo magna ſigna oſten
dit.caueāt quid fecerint.Cum autem venerūt ad
domū.tunc ip̄a ſe vertens ꝟſus dñas. ꝛ gratias
agens deuotiſſime inclinauit.Jp̄e ꝟo inclinātes
ſe ꝛ genuflectētes oēs ceperūt facere planctū ma
gnū. Jntrauit ḡ dña domuꝫ ꝛ magdalena.ꝛ due
ſoroꝛes ſue. Johānes vero ponens ſe ſuꝑ oſtio.
rogauit oms vt redirēt ad domos ſuas.quia tar
da hoꝛa erat.ꝛ gratias agens eis.oſtiū ille clau
ſit.Tunc dña ꝑ domū circūſpiciēs ſic dicebat.Fi
li mi dulciſſime vbi es.qꝛ hic te non video:O io
haunes vbi eſt filius meus:O magdalena vbi
ē pater tuus qui te ſic tenerrime diligebat:O di
lecte ſoroꝛes vbi eſt filius noſter. Receſſit a no
bis gaudium noſtrum.dulcedo noſtra.ꝛ lumen
oculoꝛum noſtroꝛū:Receſſit aūt cum magna an
guſtia vos audiſtis.Et hoc eſt qḋ mihi magꝭ au
get doloꝛē:qꝛ receſſit totus afflictus.totus lace
ratus.totus anxius ꝛ ſitibundus.coactus.op
preſſus ꝛ violētus.nec ei potuim⁹ in aliquo ſub
uenire.oēs reliquerunt eum. ꝛ pater eius omni
potens deus.noluit eum iuuare. Et ꝙ cito facta
ſunt iſta.vos vidiſtis.Cuius vnꝙ vel ſceleratiſ
ſimi hoīs fuit ſic accelerata ꝛ fulminata dānatio
O fili hac nocte captus fuiſti.ꝑfide tradit⁹.ma
ne in tertia ꝯdemnat⁹.ꝛ in ſexta crucifixus ꝛ ita
moꝛtuus es. O fili ꝙ amara eſt iſta ſeꝑatio tua.

ꝛ memoꝛia turpiſſime moꝛtis tue. Tandē Johā
nes rogās vt deſiſteret:ꝯſolatus eſt eā.Tu autē
ſi vires tuas experiaris.ſciēs vtiqꝫ eis parare ꝛ
ſuire.ꝯſolare ꝛ confoꝛtare eam ꝙ parūper come
dat.ꝛ alios ad comedendū confoꝛta.qꝛ adhuc ie
iuni ſunt.Et poſtea bñdictione a dña ꝛ a ſingu
lis alijs ſuſcepta diſcedas.

¶ Meditatio de domina ꝛ ſociabus die ſabbati. Capitulum.lxxxv.

Mane aūt ſabbati.ſta
bant in domo ianuis clauſis domi
na ꝛ alie ſocie vna cū Johāne af
flicte ꝛ doloꝛoſe tanꝙ oꝛphane ꝛ
plene meroꝛe.nō loquētes ſꝫ mēo
rantes ſedebant ſimul.aſpiciētes ſe mutuo rapti
ſicut ꝯtingere ꝯſueuit magna preſſura ꝛ calami
tate grauatis.Pulſatū aūt fuit ad oſtiū ꝛ time
bant.quia oīa timuerūt.ſecuritas eñ eoꝛuꝫ di
ſceſſerat.Tamen Johānes ibat ad oſtiū.ꝛ aſpici
ens cognouit petrū:ꝛ dixit.Petrus eſt.Et dña.
Aperias ei.Ingredit̃ igit̃ Petrus ꝟecunde cū
ſingultibus magnis ꝛ fletibus.ꝛ tūc oēs plo
rare ceperūt.nec ꝑaum loqui poterant ꝑ meroꝛe.
Poſtea veniūt ſucceſſim ꝛ alij diſcipuli etiā plo
rātes.Tandem ceſſantes a fletu incipiunt ḋ dño

ſuo loqui. Dicit ergo petr⁹. Ego verecundor in meipſo. nec debere in ↄſpectu veſtro loq̄ vel homi nibus apparere. qꝛ dn̄m meum qui me tm̄ dilige- bat. ſic reliqui ꝛ negaui. Similiter ꝛ alij cū ꝑcuſſi one palmarū lachꝛymarūq́ꝫ effuſione. ſeipſos re- darguebāt: qꝛ dn̄m ſuū dulciſſimū ſic reliquerant Tūc dicit dn̄a. Magiſter bonus ꝛ paſtoꝛ fidelis receſſit a nobis. ꝛ nos remanemus velut oꝛpha- ni/ſed ſpero firmiter/ꝙ cito rehabebimus ipſuꝫ. ꝛ vos ſcitis/quia benignus eſt fili⁹ meus ꝛ vos multum diligebat. Non dubitetis/quia bene recō ciliabitur ꝛ libenter remittet omnem offenſam ſi- ue culpam. Tantus autem fuit permiſſione pr̄is furoꝛis impetus cōtra eum. ꝛ ita pꝛeualuit ma- loꝝ audacia. ꝙ non potuiſſetis eum iuuare. etiaꝫ exiſtentes cum eo. ꝛ ideo nolite turbari. Reſpon- dit petrus. Vere domina mea ita eſt vt dicit]. naꝫ ꝛ ego qui tantū initia vidi. tanto fui timoꝛe per- cuſſus in atrio cayphe ꝙ vix credebam me poſ- ſe euadere ꝛ eum negaui. nec fui memoꝛ verboꝝ quibus hoc pꝛedixerat mihi. quouſq́ꝫ me reſpexe rat. Tunc magdalena querit quid ei pꝛedixerat. ꝛ reſpondit ꝺ negatione. ꝛ narrat ei totum. Et ad- didit ꝙ eis alia plura dixit in cena de paſſiōe ſua Tunc dicit domina. Vellem l. ꝓire de his que di cta ꝛ facta fuerunt in cena per eum. Et Petrus annuit iohanni vt ipſe referat. Johānes ꝟo inci

pit ꝛ narrat totū. ꝛ ſic tam de his ꝙ̄ de alijs que fecerat dn̄s ieſus cum eis. narrant adinuicē. mo do vnus. modo alius. Sicq́ꝫ totam diem de ipſo ſermocionando ꝑcurrunt. O ꝙ̄ attēte auſcultabat magdalena/ſꝫ multum attētius ipſa domina. O quotiens in ipſa die dicebat in narratiōe geſtoꝝ Bn̄dictus ſit filius meus Jeſus. Intuere ergo eos diligēter ꝛ compatere/quia ſunt in afflictio- ne magna. imo ꝑmaxima hodie conſtituti. Quid em̄ eſt videre ꝙ domina celi ꝛ terre. ꝛ pꝛinceps ec- cleſiarū ꝛ omniū populoꝝ. ꝛ duces totius diui- ni exercitus ſic timoꝛoſi ſtant recluſi in domūcu la quadam/neſciētes quid facere debeāt. niſi ꝙ ſe confoꝛtant. conferētes ꝺ factis ꝛ ꝟbis dulciſſi- mi domini ſui: Domina tamē ſtabat mēte tranq̄l la ꝛ pacata. quia certiſſimam ſpem habebat ꝺ re ſurrectione filij ſui. Et in ea ſola remanſit fides in ipſa die ſabbati. ꝛ pꝛopterea dies ſabbati at- tribuitur ei. Non tamē poterat ipſa dn̄a gauden ter ſtare pꝛopt̄ moꝛtē filij ſui dulciſſimi ieſu chri ſti. Sero autem facto poſt ſolis occaſum cum li- cuit operari: Maria magdalene ꝛ altera maria iuerunt emere aromata pꝛo faciendis vnguētis. Sero etiam pꝛecedēti cum redierant a ſepultura domini. ceperunt parare vſq́ꝫ ad ſolis occaſum. Poſtea ſiluerunt. Nam ſabbatum obſeruare o- poꝛtebat a ſolis occaſu diei Veneris/vſq́ꝫ

ad alium occaſum. Nūc ergo vadunt emere aromata. Intuere tu illas diligēter incedētes meſti vltibus more viduarū. ⁊ ſe applicātes ad aliquā apothecā alicuius forte deuoti dñi eis cōpatientis. ⁊ libēter ſatiſfacientis volūtati earū. Ipe vo poſtulant aromata ⁊ eligūt quātū poſſunt meliora ⁊ precio ſoluto redeūt. parātes ſe ad facienda vnguenta dño ſuo. Conſpice ergo diligēter quō humiliter ⁊ deuote ⁊ fideliter laborāt pro domio ſuo cuꝫ lachrymis magnis ⁊ ſuſpirijs intimis. Dña vero ⁊ apoſtoli aſpiciunt ⁊ forte adiuuant. Quibus factis nocte ſiluerunt. Et hec quidē eſt meditatio die ſabbati de dña. ſociab⁹ ⁊ diſcipul.

¶ Sabbato die. ¶ Meditatio de domino Jeſu die ſabbati deſcendenti ad infernum. Capitulum. lxxxvj.

VEnit etiā hoc in conſiderationem nunc. quid ſcꝫ fecerit dñs ipſa die ſabbati. Statim cum mortuus fuerat deſcendit ad inferos ad ſanctos patres. ⁊ ſtabat cū eis. ⁊ tunc fuerunt in gloria. nam viſio dñi gloria eſt pfecta. ¶ Conſidera hic ergo ⁊ attēde quanta fuerit eius benignitas in infernuꝫ deſcendere: quāta caritas: quātaqꝫ humilitas. Poterat enim

vnuꝫ angelum ad eos mittere ⁊ oēs ſeruos ſuos liberare ⁊ ſibi pñtari vbi voluit. Sed hoc nō ſuſtinuiſſet amor ſuus infinit⁹. ⁊ hūilitas ſua. Per ſemetipm ergo deſcendit. ⁊ nō vt ſeruos. ſed ⁊ vt amicos viſitaret dñs oīm. ⁊ ſtetit cū eis ibidem vſqꝫ ad diem dñicam ppe auroraꝫ. Cogita bene de his ⁊ admirare ⁊ imitari coneris. Jubilauerūt aūt ſancti patres in ſuo aduētu. ⁊ repleti ſunt iocunditate immenſa. omī diſplicētia pcul expulſa ⁊ ſtabāt in laudibus ⁊ canticis coram eo. Quas laudes potes hoc modo meditari. Imaginando eos ac ſi eſſent cū corporibus ſuis. ſicut poſt reſurrectionē erūt. Similiter ⁊ aīam illaꝫ benigniſſimā domini noſtri ieſu xpī. Cum ergo pſenſerūt eius ſaluberrimū aduētuꝫ. occurreūt ei gaudēter ſeipſos exhortātes atqꝫ dicētes. Benedictus dominus deus iſrael: quia viſitauit. ⁊c̄

¶ Canticum ſanctorū de lymbo. ¶ Capitulum. lxxxvij.

LEuate capita veſtra quia ecce venit redēptio vr̄a. Conſurge. conſurge hieruſalē ſolue vincula colli tui. ecce ſoluator venit ſoluere nos a vincul. Tollite portas principes vr̄as. ⁊ eleuamini porte eternales ⁊ in

troſbit rex glorie. Adoram⁹ te xp̄e ꝛ bn̄dicim⁹ ti-
bi amātiſſime de⁹ nr̄. Et ꝓcidētes adorauerūt eū
cū gaudio ꝛ leticia magna. Ipſos aūt conſidera
quia cū reuerētia ꝛ ingenti exultatiōe ꝛ vultibus
iocūdis ſtāt ꝛ dicūt p̄dicta corā eo. ꝛ in hmōi lau
dibus ꝛ canticis ꝛ iubilatiōibus ſteterūt in hym-
bo. vſqꝫ ꝓpe aurorā diei dn̄ice. in ꝯſpectu etiam
multitudinis angelorꝫ ibidē exiſtentiū. ꝛ cuꝫ eis
iubilantiū. Tunc accepit eos dn̄s educens ab in
feris in exultatōe. ꝛ an̄ eos glioſe ꝓcedēs poſuit
in pardyſo deliciarꝫ. Aliq̄ ꝟo morula fctā cū eis
iocunde. ꝛ cū helya ꝛ enoch cuꝫ recognoſcentib⁹
dixit eis. Temp⁹ ē vt excitē corpus meū. vadā ꝛ
reaſſumaꝫ illud. q̇ oēs ꝓcidētes dixerūt. Ite dn̄e
rex glorie ꝛ cito redite ſi placet. qꝛ glorioſiſſimū
corp⁹ vr̄m videre plimū affectam⁹. ❡ Habes er
go q̄ circa dn̄m ieſum ꝛ matrē ei⁹. ꝛ diſcipulos ꝛ
ſctōs p̄res meditari poſſis ī die ſabbati an̄ reſur
rectionē. Verꝫ qꝛ totaꝫ paſſionē dn̄i ieſu tibi ſine
auctoritatū interpoſitōe tranſcurri. ne animꝰ ad
aliud q̄ꝫ ad ip̄am paſſionē ſe cōuerteret. cogitaui
vl̄ nn̄c auctates aliquas tibi referre vt earꝫ lectio
mētem excitet ad ip̄am feruētius ꝛ d̄uotius me-
ditandā. ❡ Accipe ergo Bern̄. more ſolito in q̇-
buſdā ſententiis ſic dicentē. Ieſu criſto debes to
tā vitaꝫ tuā. qꝛ ip̄e vitam ſuā poſuit ꝓ vita tua. ꝛ

cruciatus amaros ſuſtinuit. ne tu ꝑpetuo ſuſtine
res. Si eīn̄ cōferrētur in me oēs dies filiorꝫ adā:
ꝛ oēs dies ſcl̄i ꝛ labores oīm hoīm q̇ fuerūt ꝛ qui
ſunt. ꝛ qui erūt. nihil eſſet ad cōꝑationē illius cor
poris. qd̄ ſpectabile ꝛ ſtupēdū eſt. ꝟtutibus etiā
ſuꝑnis. in ꝯceptu de ſpū ſctō. in ortu de ꝟgine in
vite innocētia. in doctrine affluētia. in chorusca-
tiōe miraculorꝫ. in reuelatiōib⁹ ſacramētorꝫ. Sic
igit̄ exaltant̄ celi a t̄ra. ita exaltata ē vita ſua. a vi
ta nr̄a q̄ t̄n̄ poſita eſt. Et ſic nihil ad aliq̄d nullā
habet ꝯꝑationē. ita vita nr̄a nullā habet ad vitā
illius proportionem. cum illa dignior. iſta miſe-
rior eſſe non poſſit. Cum ergo deuonero quicq̄d
ſum. quicquid poſſum non eſt ſicuti ſtella ad ſo-
lem. gutta ad flumen. lapis ad montem. granuꝫ
ad aceruum. ❡ Idem. xj. Canti. Nō ſimplex aut
modica xp̄i exinanitio fuit. ſed ſeip̄m exinaniuit
vſqꝫ ad carnē. ad mortē. ad cruceꝫ. Quis digne
penſet quante fuerit humilitatis. manſuetudinis
dignitatis. deū maieſtatis carne indui. multari
morte. turpari cruce. Sed dicit aliquis. Non va
luit opus ſuum reparare creator abſqꝫ iſta diffi-
cultate. Valuit. ſꝫ maluit cum iniuria ſui. ne peſ
ſimum atqꝫ odioſiſſimuꝫ vicium ingratitudinis
occaſionem vltra reperiret in homine. Sane mul
tum fatigationis aſſumpſit. quo multe dilecti-

onis hoīez debitorē. teneret. ꝯmoueretqȝ ad gra-
tiarū actiōes difficultas redēptiōis queȝ minus
deuotuȝ eſſe fecerat cōditiōis facilitas. Quid em̄
dicebat hō creat⁹ ⁊ ingratus. Gratis quidē cōdi
tus ſuȝ. ſȝ nullo ꝯditorꝭ grauamie vꝉ laborꝭ. Si
quidē dixit ⁊ factus ſuȝ queādmodū ⁊ vniuerſa
Sed obſtructū ē os loquētiū iniqua. Luce clari⁹
patȝ q̄ntū mō ꝺ hō ꝓ te diſpendium fecit. de dn̄o
ſuus. ꝺ diuite paup. caro ꝺ v̄bo ⁊ de dei filio. ho
minis fieri filius nō deſperit. Memēto ſā te. ⁊ ſi
de nihilo factū. nō tn̄ de nihilo redēptū. Sex die
bus ꝯdidit oīa. ⁊ te inter oīa. At v̄o ꝑ totos tri-
ginta annos. opat⁹ ē ſalutē noſtrā in medio terre
O quātū laborauit ſuſtinēs carnis neceſſitates.
hoſtis temptationes Nonne ſibi crucis aggrega
uit ignomiam. mortis ſibi accumulauit horro-
rem. ¶ Item. xx. Cantic. Sup oīa reddit te ama
bilem mihi ieſu bone calix quem bibiſti. opus
nr̄e redēptiōis. Hoc oīno amorē noſtrū facile vē
dicat totū ſibi. Hoc inq̄ eſt qꝺ noſtrā deuotionē
⁊ blandius allicit. ⁊ iuſtius exigit. ⁊ artius ſtrin-
git. ⁊ afficit vehemētius. Multū q̇ppe laborauit
iu eo ſaluator nec in om̄i mūdi fabrica tantū fati
gatiōis auctor aſſumpſit. Illac deniqȝ dixit ⁊ fa
cta ſunt. mādauit ⁊ creata ſūt. At v̄o hic. Et i di
ctis ſuis ſuſtinuit ꝯtradictores. ⁊ in factis obſer
uatores. ⁊ in tormētꝭ illuſores. ⁊ in morte expro

brātores. ¶ Idē. xxij. Cant. Ad cumulū pietatꝭ
tradidit xp̄s in mortē aīam ſuam ⁊ de ꝓprio late
re ꝓtulit p̄ciū ſatiſfactiōis quo placaret patrem.
Per quod plane ad ſe v̄ſiculū illū traxit. Apud
dn̄m miſc̄ordia ⁊ copioſa: apud eum redemptio.
Prorſus copioſa. quia non gutta ſed vnda ſan
guinis largiter ꝑ quiqȝ partes corꝑis emanauit.
Quid tibi debuit facere ⁊ uon fecit: Illuminauit
cecnm. ſoluit vinctū. reduxit erroneū. reconcilia-
uit. reum. Quis non poſt illū libenter alacriterqȝ
currat. qui ⁊ ab errore liberat ⁊ errata diſſimulat
⁊ qui deinde viuendo merita tradit. p̄mia morien
do conquirit: Quā excuſationē habȝ qui in odo-
re horū vnguētorum nō currit. niſi ad queȝ forte
mime odor ꝑuenit: Sed etn̄ in oēm terrā exiuit
odor vite. Qm̄ mīa dn̄i plena ē terra. ⁊ miſ̄atio-
nes ei⁹ ſup oīa opa ei⁹. Ergo q̇ vitalē hāc ſpar-
ſaȝ vbiqȝ fragrantiā nō ſentit. ⁊ ob hoc nō currit
aut mortuus eſt. aut putridus ¶ Idē. xxv. Can.
Non erubeſcit ſponſa nigredinē quaȝ nouit ꝑce
piſſe a ſponſo. cui ſimilari quāte etiā glīe eſt. Nil
ergo ꝓinde glorioſius ē q̄ xp̄i portare obprobri
um. Vn̄ vox illa prorſus exultationis ⁊ ſalutis.
mihi abſit gl̄iari niſi in cruce dn̄i noſtri Ieſu xp̄i.
Grata ignominia crucꝭ ei qui cruci ingratus nō
eſt Nigredo ē. ſed forma ⁊ ſimilitudo dn̄i. Vade

ad ſctm̄ Iſaiam. ⁊ deſcribet tibi qualem illum.in
ſpiritu viderat. Quē nanqꝫ alium dixit viruꝫ do-
loris ⁊ ſcientem infirmitatē. ⁊ quia nō erat ei ſpe-
cies neqꝫ decor: Et addidit. Nos putauim⁹ euꝫ
quaſi lepꝛoſum ⁊ ꝑcuſſum a deo ⁊ humiliatum
Ipſe aūt vulnerat⁹ eſt ꝓpter iniquitates noſtras
Attritus eſt ꝓpter ſcelera noſtra. ⁊ liuore eius ſa
nati ſumus. Deniqꝫ ſeipm̄ fecit pctm̄. ⁊ nigrū di-
cere verear: Intuere ſane pānis ſordidū. plagis
liuidum. illitum ſputis. palliduꝫ morte. ¶ Ideꝫ
xxviiij. Canti. Quid em̄ magis deforme ⁊ nigruꝫ
oculis ſpectantium occurrebat: ꝙ cuꝫ expanſis
in cruce manibus medius duoꝝ nequā riſuꝫ ma
lignātibus daret fletū fidelibus. ⁊ ſolus erat ri-
ſui q̇ ſolus poterat eē terrori. ſolus honori eſſe
debuerat ¶ Idē lxj. Cant. Petra refugium heri
nacijs. ⁊ vbi tuta firmaqꝫ infirmis reqes niſi in
vulneribus ſaluatoꝝ: Tanto illuc ſecurior habi-
to. quāto ille potentior eſt ad ſaluanduꝫ. Fremit
mūdus, ꝑmit corpus, diabolus inſidiatur. Non
cadā. fundatus enim ſum ſupꝛa firmam petram.
Peccaui peccatuꝫ grande, turbabit cōſciētia. ſꝫ
nō ꝑturbabit, q̄m vulnerū dn̄i recordabor. Nem
pe vulnerat⁹ eſt ꝓpter iniq̇tates noſtras. Quid
tā ad mortē qđ non xp̄i morte ſaluatur. Et infra
Clamat clauus, clamat vulnus. ꝙ verus deus
ſit in chꝛiſto mundū reconcilians ſibi ferrum per

tranſijt animā eius. ⁊ appꝛopinquauit cordi. vt
nō iam neſciat compati infirmitatibus noſtris.
Pateꝫ archanū cordis ꝑ foramina corpoꝝ. Pa-
tet illud magnū sacr̄m. Patēt viſcera miſericor-
die dei noſtri inquibus viſitauit nos oriēs ex al-
to. Quid em̄ viſcera ꝑ vulnera pateant: In quo
em̄ clari⁹ ꝙ in vulneribus tuis eluxiſſet. ꝙ tu dn̄e
ſuauis ⁊ mitis es ⁊ multe miſericordie: Maiorē
em̄ miſeratione nemo habet ꝙ vt aīam ſuaꝫ po-
nat quis ꝓ addictis morti ⁊ dānatis. ¶ Idem
quoqꝫ vt credit in quodā ſmone de cruce. Medi
tare inq̇t paſſionē crucifixi corꝑis. ⁊ vide ſi ali-
q̇d eſt ī eo qđ nō poret ad ꝓſem ꝓ te: diuinū illō
caput multiplici ſpinarū denſitate denſatū. vſqꝫ
ad cerebꝛi teneritudinē confixū eſt. dū cōfigit ſpi
na. Spinis pctōꝝ ſuoꝝ ait dn̄s ꝑ ꝓphaꝫ. circūde
dit me popul⁹ iſte. ne doleret caput tuum. ne tua
vulneretur intentio. Caligauerūt in mortem ocu
li ſui. ⁊ illa luminaria que illumināt orbem ad ho
ram extincta ſunt. Nonne illis obtenebꝛantibus
tenebꝛe facte ſunt ſuper omneꝫ terram. ⁊ illa duo
magna luminaria cuꝫ alijs luminaribus ſubmo-
ta ſunt: Hoc auteꝫ totum factum eſt vt auerterē
tur oculi tui ne videant vanitatem. ⁊ ſi viderent.
non attraherent. Aures ille que in celis audiūt
ſanctus, ſanct⁹, ſanct⁹, dn̄s de⁹ ſabaoth: audiūt
in terris. demonium habes. et crucifige crucifi-

ge eũ. Et quid illud: ne aures tue obſurdeſcerẽt ad clamorẽ paupis. ne recipent auditũ vanũ. ne detractionis virus apertis ppiciſq ſuſciperẽt. Speciosa illa facies. ſpecioſa forma p̄ filijs hominũ. ſputis illita. afflicta colaphis. addicta deluſionibus eſt. Sic nanq ſcriptũ eſt Ceperũt cõſpuere in eũ et pcutere faciẽ eius. et illudere ei dicẽtes. Prophetiza quis eſt qui te pcuſſit quare hoc: vt facies tua illuminaret. illuminata confirmaretur. et diceret ð tc. Vultus eius nõ ſunt amplius in diuerſa mutati. Os illud qð docet angelos. et homines inſtruxit qð dixit et factũ eſt. felle potatum eſt et aceto. Sz hoc factum eſt vt veritatẽ et iudiciũ loqretur os tuũ. et confiteretur dominũ deum deũ ſuũ. Manus ille q̃ fundauerunt celos extenſe ſunt in cruce. clauiſq verberate duriſſimis vt manus tue extẽderent ad inopẽ: et dicere poſſes. Anima mea in manib' meis ſemp. Qð tenemus in manibus nõ ð facile obliuiſcimur. Sic et qui aĩam ſuam bone operationi imprimit nõ tradit eam obliuioni. Pectus illud in quo ſunt omnes theſauri ſapiẽtie et ſciẽtie dei abſcõditi lancea militari pforſſum eſt. vt pectus tuum a prauis cogitationibus mũdaretur. mundatũ ſanctificaretur conſuaretur ſanctificatum. Pedes illi quorum ſcabellum adorare debemus. qr ſanctuz eſt. dura tranſfixione ꝯfoſſi ſunt vel confixi. ne pedes tui

feſtinarẽt ad malum. ſz currerẽt ad viã mãdatorum dñi. Quid plura: Foderũt manus meas et pedes meos. dinumerauerũt omnia oſſa mea. Pro te carnẽ et aĩam ſuã poſuit. vt corpus et ſpm̃ tuuz ſibi vendicaret. toto ſe totũ recupauit. ¶ Idẽ in ſermone ſup mirãdis bñficijs humane redẽptiõis. Expgiſcere nũc aĩa mea. excutere ð puluere. et cõtẽplare virũ hunc mẽorabilẽ quẽ in ſpeculo euãgelici ſmonis quaſi preſentẽ intuearis. Attende aĩa mea. Quis eſt ille qui ingredit habẽs imaginẽ regis. et nihilominus ſui deſpectiſſimi confuſione repletus. coronatus incedit: Sz ipa eius corona etiã cruciatus eſt illi. et mile puncturis ſpecioſum eius caput diuulnerat. Regali purpura induitur. ſz potius in ea deſpicitur q̃ honoratur ſceptrũ in manu geſtat. ſz eoipſo reuerẽduz eius caput ferit. Adorãt corã ipſo poſitis in terra genibus et regẽ clamãt. et ꝯtinuo ad ꝯſpuẽdũ amabiles eius genas ſubſiliũt. Maxillas palmis cõcutiunt. et honorabile collum exhonorãt. ¶ Vide aĩa mea: quõ vir ille p oĩa coartat et ſpernit. Sub crucis onere dorſum incuruare iubet: et ſuã portare ignominiã ad locũ deductus ſupplicij. Myrrha potat et fellle. In cruce ſubleuat. et dic. Pater dimitte illis. quia neſciũt q̃d faciũt. Qualis eſt hic qui in omnibus preſſuris ſuis nec ſemel os ſuum aperuit. vt aliquid querele aut excu

ſationis.aut cōminationis.aut maledictiōis ad
uerſus maledictos canes illos ꝑferret.Sed no-
uiſſe ꝟbum bn̄dictiōis ſup iniuſtos ſuos. quale
a ſeculo nō eſt auditū.Quid hoc viro manſueti-
us:q̄d benignius aīa mea vidiſti:¶ Adhuc au
tē atētius intuere q̄ grādi admiratiōe ⁊ teneri
ma cōpaſſiōe dignus appareat. Uide nudum ⁊
vulneribus laceratū.ī medio latronū. cruci igno
minioſe ferreis clauis affixū.aceto in cruce po-
tatū:⁊ poſt mortē lancea in latere vulneratum.⁊
copioſos ſanguinis riuos ex q̄nq; vulnerib⁹ ma
nuū/pedū/⁊ lateris effundentē. Fletum deducite
oculi mei:⁊ liqueſce aīa mea.ſup contritiōe ama-
bilis viri huius quē in tanta amaritudine tot vi-
des affectū doloribus. Reſpice dn̄e ſancte pater
de ſanctuario ⁊ ð excelſo celoꝝ habitaculo.⁊ in-
tuere hanc ſacroſanctā hoſtiā quā tibi offert ma-
gnus pontifex noſter/ſctūs puer tuus dn̄s Jh̄s
pro pctīs fratrū ſuoꝝ.⁊ eſto placabilis ſup mul
titudine malicie noſtre.Ecce vox ſanguinis fra-
tris noſtri ieſu clamat ad te de cruce. Ecce glo-
ria ⁊ honore coronatus ſum. In dextera maieſta
tis tue aſtat vultui tuo pro nob̄.caro eñ ⁊ frater
noſter eſt.¶ Reſpice dn̄e in faciē xp̄i tui.qui tibi
obediens vſq; ad mortē factus eſt.nec recedant
ab oculis tuis cicatrices eius in ꝑpetuū vt me-
mineris q̄tā ab eo ꝑ peccatis noſtris ſatiſfactio-

nē recepis.Utinā dn̄e appēdanť in ſtatera pctā:
q̄b⁹ irā meruim⁹.⁊ calamitas quā ꝑ nob̄ paſſ⁹ ē
inocēs fili⁹ tu⁹. Certe h̄ grauior apparebit ⁊ h̄
magis digna vt ꝑpter ip̄am effundas ſuper nos
miſcd̄iam q̄ fuit illa.vt pro pctīs noſtris conti-
neas in ira miſcd̄ias tuas. Gr̄as tibi pr̄ referat
oīs lingua ſup abūdantia bonitat͛ tue qui vni
co filio cordis tui nō pepciſti.ſ3 ꝑ nobis illū tra
didiſti in mortē.vt ip̄m tanq̄ fidelē aduocatum
hrēm⁹ in celis corā te.Et tibi dn̄e ieſu fortiſſime
zelotes q̄d gr̄aꝝ retribuā:vt digne retribuā:Ego
hō puluis ⁊ cinis ⁊ vile figmentū.q̄d eñ ꝑ mea
ſalute facere debuiſti ⁊ nō feciſti:Ab imo pedis
vſq; ad ſummū ꝟticis totū in aq̄s paſſionum te
demerſiſti.vt me totū de illis extraheres. Et itra-
uerūt aq̄ vſq; ad aīaz meā. Nā ⁊ aīaz tuā in mor
tē ꝑdidiſti.vt meā ꝑditā mihi redderes.Ecce me
duplici debito obligaſti. Nā ⁊ ꝑ eo q̄d dediſti de-
bitor tibi ſum.⁊ pro mea q̄dem aīa bis a te mihi
data.ſemel in creatiōe.⁊ ſemel in redēptiōe.Quid
magis iuſte tibi reddā q̄ ip̄am.non habeo.Pro
tua autem precioſa anima ita contribulata quid
ab homine digne rependi poſſit nō inuenio. Nā
⁊ ſi celum ⁊ terram ⁊ omnem ornatum eorum ꝑ
ea poſſem rependere.certe vſq; ad menſuram de-
biti nullatenus attingere poſſem. Ut autem id-
ipſum quod ⁊ debeo ⁊ poſſibile mihi eſt retri-

buam tibi.tui dñe muneris eſt.Diligēdus es mi-
hi toto corde.tota mēte.tota anima.tota ꝟtute.⁊
tua mihi ſequēda veſtigia.qui ꝑ me mori digna-
tus es Et quō fiet illud in me niſi ꝑ te: Adheret
anima mea poſt te.quia tota ꝟtus eius pēdet ex
te. Hucuſqꝫ Bern̄.more ſuo mellifluo eructuan
tē ꝺ dñi ieſu paſſione melliflua ⁊ pulcherrima.
Videas ne ī vacuū ea recipias. Sꝫ toto corde.
totoqꝫ affectu ipſius auctoritatibus incitata in
dñica paſſione ꝟſeris.quia ipſius paſſiōis medi
tatio ſuꝑ oēs alias q̄ ꝺ vita ipſius occurrere pñt
noſcitur eminere.De cetero ad reſurrectionē ipſi
us dñi Jeſu accedamus.

¶ Dñica die. De reſurrectione domi ni.⁊ quomodo primo apparuit ma tri dominica die.Capitulū.lxxxviij.

VEniens dñs Jeſus
cum honorabili multitudine ange
loꝝ ad monumētum die dñico ſum
mo mane.⁊ reaccipiēs corpus iſtō
ſanctiſſimū.⁊ ipō monumēto clau
ſo proceſſit ꝓpria ꝟtute reſurgēdo.Eadem autē
hora.ſ.ſummo mane Maria magdalene ⁊ iaco-
bi ⁊ ſalome.licētia petita ꝑus a dña ceperunt ire
cum vnguētis ad monumētum.Dña autē domi

remanſit.⁊ orabat dicēs.Pat̄ clemētiſſime. pat̄
piiſſime.ſicut ſcitis/mortuus eſt filius meꝰ.inter
duos latrones cruci fuit affixus.⁊ ego eum ſepe
liui manibus meis.Sꝫ potēs eſtis dñe eū mihi
reſtituere incolumem. Rogo maieſtatem vr̄am:vt
eū mihi reddatis.Quare tardat tm̄ ad me venire:
remitte obſecro eum mihi.quia non quieſcit aīa
mea/niſi videam ipſum. O fili mi dulciſſime q̇d
eſt ꝺ te:quid agis:quid morā contrahis: rogo
te ne amplius differas venire ad me.Tu em̄ dixi-
ſti/tertia die reſurgam. Nōne fili mi eſt hodie ter
tia dies.nō heri.ſꝫ prius heri.ſ.nudiuſtertius fu
it dies:illa magna ⁊ amara valde.dies illa cala-
mitatis ⁊ mortis.tenebrarū ⁊ caliginis.ſeꝑatio-
nis ⁊ mortis tue.ergo fili mi eſt hodie tertia di-
es.Exurge ergo gloria mea ⁊ om̄e bonum meuꝫ
⁊ redi.ſuꝑ omnia deſidero te videre. conſolet̄ me
tuus reditus quā ſic contriſtauit diſceſſus. Re-
uertere ergo dilecte mi.Veni dñe Jeſu.veni ſpes
mea vnica.veni ad me fili mi. ¶ Ea ergo ſic orā
te ⁊ lachrymas dulciter emittēte.Ecce ſubito do
minus Jeſus venit in veſtibus albiſſimis. vul-
tu ſereno.ſpecioſus.glorioſus.⁊ gaudens. ⁊ di-
xit ei quaſi ex latere.Salue ſancta parens.At il-
la ſtatim ſe vertens.Es tu inquit filius meus Je
ſus: Et genuflexit adorans.Cui filius. Mater
mea dulciſſima/ego ſuꝫ. Reſurrexi ⁊ adhuc tecū

ſum. Eis autem ſurgētibus ipſa cum lachrymis
p̄ gaudio amplexans eū. ⁊ vultum vultui appli-
cās fortiter ſtringebat requieſcēs totaliter ſuper
eum. ⁊ eam alacriter ſuſtētabat. Poſt conſedenti
bus eis pariter diligēter ⁊ curioſe intuebat eun-
dē in vultu ⁊ cicatricibus manuū ⁊ p totū. Que-
rens ſi oīs dolor ab eo diſceſſerat. Et ille. Re-
uerēda mater. omnis a me dolor abſceſſit. ⁊ mor-
tem ⁊ dolorē ⁊ oēs anguſtias ſuperaui. nec de
cetero inde aliquid ſentiam. Et illa. Benedictus
ſit pater tuus qui te mihi reddidit. Exaltatus ⁊
laudatum ſit nomen eius ⁊ magnificatū in ſecu-
la. Stant ergo ⁊ colloquūtur adinuicē gauden-
tes. ⁊ paſca ducētes delectabiliter ⁊ amāter. Et
narrat ei dñs Jeſus qualiter populum ſuum li-
berauit de inferno. ⁊ omnia que fecit in iſto tri-
duo. Ecce nunc ergo magnum paſca.

¶ Quomodo Maria ⁊ alie dne marie venerunt ad monumentum. Capitulum. lxxxix.

Magdalena vo ⁊ alie
due Marie ibant vt dixi ad monu
mentum cum vnguentis. Dum er-
go fuerunt extra portam ciuitatis
reuocabant ad memoriam afflictiones ⁊ penas
magiſtri ſui. ⁊ in omnibus locis in quibus ali-
quid notabiliter contra ipſum vel per ipſum fa-
ctum fuerat aliquātulum ſubſiſtebāt genuflectē-
tes ⁊ oſculantes terrā. gemitus ⁊ ſuſpiria dātes
⁊ dicētes. Hic obuiauimus ei cum cruce ſup col
lo quādo mater ei⁹ ſemimortua eſt. Et hic ſe ver-
tit ad mulieres. Hic crucem depoſuit fatigatus.
Et ſuper iſto lapide ſe appodiauit paruper. Hic
fuit ſic crudeliter ⁊ fortiter impulerūt eum vt ve
locius ambularet. ⁊ quaſi eum currere coegerūt.
Hic ſpoliauerūt eū ⁊ totū nudū fecerunt Et hic
eum crucis patibulo affixerunt. Et tūc cum ma-
gno clamore ⁊ inundatiōe lachrymarū prociden
tes in facies ſuas adorauerūt cruces. ⁊ oſculate
ſunt eā. precioſo adhuc dñi ſanguine rubricatas
Deinde ſurgentes ⁊ euntes verſus ſepulchrum
dicebant. Quis reuoluet nobis lapidem ab oſtio
monumenti? Et aſpicientes viderunt reuolutum
lapidem ⁊ angelum domini ſedentem ſup eum q
dicit eis. Nolite timere ⁊c. vt in euangelio conti-
netur. Ille autē fraudate ſpe ſua quia putabant
corpus domini inuenire nō attēdētes ad verba
angeli cōterrite redeunt ad diſcipulos dicentes
corpus domini eſſe ſublatum.

¶ Quomodo domin⁹ apparuit Marie magdalene. Capitulum. xc.

Tunc ergo petrus et
iohannes cucurrerūt ad monumē-
tum. Conſpice bene eos currūt ipſi
currūt magdalene ⁊ ſocie poſt eos
oēs currūt ad querēdū dn̄m ſuū
coꝛ ſuū ⁊ aīaꝫ ſuam. Currūt multū fideliter mul
tum qꝫ feruenter. multum qꝫ anxie. Cum aūt ꝑue-
nerunt ad monumentū reſpicientes in ipſo nō in
uenerūt coꝛpus. ſꝫ viderūt lintheamina ⁊ ſudari
um ⁊ receſſerūt. Compatere ipſis quia in afflictio
ne magna ſunt. Querunt dūm ſuum ⁊ nō inueni
unt. ⁊ neſciunt vbi euꝫ amplius querere debeant
ergo dolentes ⁊ flentes diſceſſerunt.

¶ Qꝫ dn̄s apparuit tribus marijs.

¶ Capitulum. xcj.

Marie autē remanſe-
runt ibidem. ⁊ reſpiciētes in monu-
mentum viderūt duos angelos ſtā
tes in albis qui dicūt eis. Quē que
ritis. viuentē cū moꝛtuis? Ille aūt
nec tūc attenderūt ad verba eoꝝ. nec aliquam cō
ſolationen acceperūt de viſione angeloꝛum. quia
non querebant angelos ſꝫ dn̄m angeloꝝ. Iteruꝫ
ille due marie conterrite ⁊ quaſi abſoꝛte elōgaue-
runt ſe inde aliquantulum. ⁊ ſedebant dolentes.

Ioh. xx. Magdalena vero neſciens quid aliud
facere deberet. quia ſine magiſtro ſuo viuere non
poterat. ⁊ ibi euꝫ nō inueniebat, ⁊ vbi eū quereret
ignorabat, ſtabat ad monumētum foꝛis ploꝛans
Iterū ergo reſpiciēs in monumētum. quia ſemꝑ
ſperabat ibi eum reuidere vbi eum ſepelierat. Vi
dit ipſos angelos ſedentes qui dicūt ei. Mulier
quid ploꝛas? quē queris? Et illa tulerūt dn̄ꝫ me
um ⁊ neſcio vbi poſuerūt euꝫ. Vide mirabilē ope
rationē amoꝛis. Paulo an̄ audierat ab vno an-
gelo ꝙ reſurrexerat. ⁊ poſtea a duobꝰ qꝛ viuebat,
⁊ nō recoꝛdabatᷣ. ſꝫ dicit neſcio. Amoꝛ hoc facie-
bat. Quia vt dicit hic oꝛigenes. Aīa ſua nō erat
vbi ipſa erat, ſed ibi erat vbi magiſter ſuus erat.
Neſciebat cogitare, loq̄ nec audire niſi ꝺ ipſo. Cū
aūt iſta ſic ploꝛaret nec de angelis aliq̄d curaret.
amoꝛe ſuo: magiſter ſuus nō poterat ampliꝰ ſe te
nere. Dn̄s ḡ Ieſus refert hᵒ matri et dicit ꝙ vult
ire ad ꝯſolandam eam, que hoc multuꝫ acceptat
⁊ dicit filij mi benedicte. Vade in pace ⁊ conſo-
leris eam. qꝛ multū te diligit. ⁊ de tua moꝛte mul
tum doluit. ⁊ memento redire ad me ⁊ amplexās
dimiſit eum

¶ Iterum de eodē. ¶ Cap. xcij.

Enit ergo ad monumē-
tum in oꝛto vbi erat magdalena. ⁊ dicit ei

Mulier quē queris: quid ploras: Et illa eū non
cognoſcens adhuc. vt ebria rn̄dit dicens. Dn̄e ſi
tu ſuſtuliſti eū. dicito mihi vbi poſuiſti euꝫ. ⁊ ego
tollam. Conſpice bene eam q̄ non nō lachrymabi-
li vultu ſuppliciter ⁊ deuote eum exorat vt doce-
at eam illum quē querit. ſemp̱ eñ̄ ſperabat audi-
re aliqua noua de ſuo dilecto. Tūc dn̄s ad eā dix
it. Maria: Ipſa vero quaſi reuiuiſcens ⁊ cogno
ſcens eum ad vocem. cum indicibili gaudio dixit
Rabbi id eſt magiſter: Dn̄e vos eſtis quē quere
bam. quare tamdiu vos mihi celaſtis: ⁊ currens
ad pedes oſculari volebat. Dn̄s vero volens ani
mū ſuum eleuare ad celeſtia. vt non q̄reret eū am
modo in terra dixit. Noli me tangere. Nō duꝫ eñ̄
aſcendi ad patrē meū. ſed dic fratib⁹ meis. Aſcē-
do ad patrem meū ⁊ patrē veſtruꝫ ⁊c̄. ⁊ addidit.
Nōne p̄dixi tibi q̄ tercia die reſurgerem. quomō
igitur me ī ſepulchro querebas: Et illa Dico vo
bis magiſter q̄ tantus dolor de acerbitate paſſi-
onis ⁊ mortis veſtre cor meum repleuerat. q̄ om
nium oblita de nihilo recordabar niſi de corpore
veſtro mortuo. ⁊ de loco vbi ſepelieram ipſum
⁊ ideo vnguentum hoc mane detuleram. Bene-
dicta ſit magnificentia veſtra que reſurgere ⁊ ad
nos redire dignata eſt. Stant ergo ſimul dilecti
cuꝫ iocumditate ⁊ gaudio magno. Ipſa vero cu
rioſe aſpicit eū. ⁊ interrogat de ſingulis. ⁊ reſpō-

ſum alacritatis recipit. Nunc ergo ⁊ hic eſt ma-
gnum paſca. licet auteꝫ ſic a principio dominus
ei reſpōderet. vix credere poſſum quin eum fami
liariter tangeret anteq̄ inde diſcederet. oſculan-
do pedes ⁊ manus ſed diſpēſatiue ſic fecit a prin-
cipio vel quia talem ſe oſtendebat qualis erat in
corde ſuo. ſm̄ communem expoſitioneꝫ. vel quia
vt dixi volebat animum ſuum erigere ad celeſtia
ſm̄ q̄ Bernard. innuere videtur. Pie nanq̄ cre-
di potes. q̄ quam ſic amanter ⁊ ſingulariter ante
omnes qui ſcripti reperiuntur viſitabat. ad leti-
ficandam eam non turbandam faciebat. Myſte-
rialiter ergo non pertinaciter dixit illud verbum.
quia nō pertinax neq̄ durus benigniſſimus do-
minus eſt ⁊ maxime diligētibus ſe. Poſt aliqua
lem vero morulam diſceſſit domin⁹ dicēs. quia ⁊
alios oporteret eū viſitare. ¶ Tunc magdalena
quaſi alterata ſicut nolens ab eo vnq̄ diſcedere
dicit. Dn̄e vt video veſtra conuerſatio non erit
ām̄odo uobiſcum ſicut cōſueuerat. Rogo ne ob
liuiſcamini mei. Memētote domine tot bonoruꝫ
quot mihi cōtuliſtis. ⁊ familiaritatis et dilectio-
nis quaꝫ habuiſtis ad me. ⁊ recordamini mei do
mine deus meus. Et dominus ad eaꝫ. Noli time
re. confide ⁊ conſtans eſto. quia ſemper ero tecuꝫ
¶ Tunc ipſa benedictione ab eo recepta et chri-
ſto diſcedente venit ad ſocias. Et nunciat hoc

eis. Ille vero ꝺ reſurrectione domini gaudentes
ſed ꝙ nō viderāt eum dolentes recedūt cum ea.

¶ Iterum de eodē. ¶ Capit. xciij.

CUm ergo iſte tres ma
rie in ſimul ꝑgerēt añq̄ venirēt ad
ciuitatē apparuit eis dñs ieſus di
cēs. Auete. Ille vero vltraq̄ dici poſ
ſet exhylarate ꝓcidentes tenuerūt
pedes eius. Hic ergo ſimiliter ꝛ querūt ꝛ aſpici
unt. ꝛ rīſum iocunditatis accipiūt. ꝛ faciūt ma
gnū paſcha. Dicit aūt eis dñs Jeſus. dicite fra
tribus meis vt veniant in galyleam. ibi me vide
bunt ſicut prediri eis. Uides ꝙ magiſter humili
tatis vocat diſcipulos ſuos fratres. Nūqd hac
virtutes dimiſit? Tu autem ſi in ꝑdictis vis intel
ligentiam ꝛ conſolationem habere. recordare de
his que ſuperius tibi dixi. vt ſcʒ in omnibus locis
ꝛ factis ita ſis animo ac ſi preſens eſſes corpore
Et idem de infra dicendis.

¶ Dominns apparuit Joſeph.

¶ Capitulum. xciiij.

Aſcedens ergo dñs Je
d ſus ab eis apparuit ioſeph qui eum ſepe
lierat. Captus em̄ erat ꝓpterea a iudeis
ꝛ recluſus in quodam cubiculo diligenter ſigilla
to ꝛ poſt ſabbatum eū interficere volebant. Ap
paruit ergo ei dominus ieſus ꝛ faciē eius exter
ſit. ꝛ oſculum dedit. ꝛ inde ſaluis ſigillis in pro
priam domum reportauit.

¶ Dñs apparuit Jacobo minori.

¶ Capitulum. xcv.

APparuit etiam dñs
ieſus iacobo minori. qui vouerat ſe
non comeſturum niſi videret dñm
reſuſcitatum. Dixit ergo ei ꝛ his q̄
cum eo erant. Ponite menſam. De
inde panē accipiens. benedixit ꝛ dedit ei dicens.
Comede dilecte frater mi. quia fili⁹ hominis ſur
rexit a mortuis. Iſta vero refert Hieronymus.

Q̄ʒ dominus apparuit petro.

¶ Capitulum. xcvj.

CUm autē magdale
na ꝛ ſocie redeuntes domū narran
tes diſciplis reſurrexiſſe dñm: Pe
trus merens ꝙ dñm ſuum nō vide
rat. nec quieſcere valēs ꝓpter amo
ris vehemētiam. Diſceſſit ab eis ꝛ ſolus ibat ver
ſus ſepulchrum. Neſciebat em̄ vbi euʒ alibi que

reret. Dum ergo pergeret dominus ieſus appa-
ruit ei dicens. Pax tibi ſimon. Tunc petrus per
cutiens pectus ſuum & procidens in terram cum
lachrymis dixit. Domine dico meam culpam. q2
te dereliqui & pluries negaui & oſculatus eſt pe
des eius. Dominus autem ipſum erigens oſcu-
latus eſt eum dicens. Pax tibi. noli timere om-
nia peccata ſunt tibi dimiſſa. ego bene ſciebam &
pdixi tibi. Nūc ergo vade & ꝯfirma fratres tuos
& confide quia mortem & omnes inimicos vros
& aduerſarios deuici. Hic ergo ſiliter fit magnum
paſca. Stant & colloquūtur adinuicem. & diligē-
ter petrus aſpicit eum & ſingula notat. Benedi-
ctōe ho accepta rediens ad dominā & ad diſcipu
los omnia narrauit. Scire aūt debes ꝙ de appa
ritione facta dñe nihil cōtinetur in euange. ideo
aūt ipam poſui. & añ alias pmiſi. q2 de ipſa videt
tenere eccia. vt in legēda de reſurrectione dñi ple
nius habetur.

¶ De reditu dñi ad ſctōs pres poſt reſurrectionē. ¶ Capit. xcvij.

D Ominus ergo ieſus cū
diſceſſit a petro q2 nondum viſitauerat
ſctōs patres poſt reſurrectionē ſuā quos
in paradyſo deliciarū dimiſerat. redijt ad

eos procedēs in ſtola cādida cū multitudine an
gelorū. Quē ipſi in tanta gloria ꝯſpicientes a lō
ge cū indicibili exultatiōe & iubilo canticis & lau
dibus ſuſcipiūt eum dicētes. Ecce rex noſter. Ve
nite occurram⁹ ſaluatori nro. Magnū princip-
ium & regni eius nō erit finis. Dies ſanctificatus
illuxit nob. Venite oēs & adorem⁹ dñm. & pciden
tes in terrā adorauerunt eū. & ſurgentēs & ſtātes
cū eo reuerēter & iocunde ꝯpleuerūt laudes ſuas
dicētes. Vicit leo de tribu iuda. refloruit dñe ca-
ro mea. adimples nos leticia cum vultu tuo. dele-
ctatiōes in dextera tua vſq3 in finē. Reſurrexiſti
glia nra exultabim⁹ & letabimur i te. Regnū tuū
regnum omnium ſeculorum. & dominatio tua vſ-
q3 ingeneratione & generationem. Et nos nō di-
ſcedimus a te reſuſcitabis nos. & nomen tuum ex
ultabimus. ¶ Precurſor pro nobis ingreſſus ē
pontifex factus incternum. Hec eſt dies quam
fecit dominus. exultemus et letemur in ea. Ho-
die illuxit nobis dies redemptionis reparatiōis
antique felicitatis eterne. Hec eſt dies quam fe-
cit dominus &c. Hodie per totum mundum mel
lifluī facti ſunt celi. quia dominus regnauit a li-
gno. Dominus regnauit decorē indutus ē: indu
tus eſt dñs fortitudinem & pcinxit ſe. Cantate ei
canticū nouū. quia mirabilia fecit. Saluauit ſibi
dextera eius & brachium ſctm̄ eius. Nos aūt po

pulus eius ⁊ oues paſcue eius. venite adorem⁹
eū. Appropinquāte aūt hora veſptina dicit eis
dn̄s ieſus. cōpatior fratribus meis/ qꝛ ꝓpt̄ mor-
tē meā ꝯtriſtati ⁊ ꝯtriti diſꝑgūtur ſicut oues er-
rātes. ⁊ multū deſiderāt me videre. Vadā ergo ⁊
oſtendā me ipſis, ꝯfortabo ⁊ ꝯſolabor eos ⁊ ci-
to reuertar ad vos. At illi ꝓcidētes dixerūt. Sic
fiat dn̄e vt dixiſtis.

¶ Q̄ꝫ dn̄s apparuit duobus diſcipu-
lis eūtibus in emaus. Caplm̄. xcviij

CUm ergo duo ex di-
ſcipulis eius irēt ꝟſus caſtellū
emaus quaſi iā deſperati d̄ ipſo
⁊ irēt triſtes. d̄ his q̄ acciderant
ꝯferētes. venit dn̄s Jeſus ⁊ iū-
xit ſe ipſis in ſpecie peregrini. ⁊
ibat cū ipſis interrogās eos/ ⁊ r̄ndēs. ⁊ ꝯferens
ꝟba ſalubria. vt in euāgelio habes. Tandeꝫ coa-
ctus ab eis itrauit cū illis ⁊ manifeſtauit ſe ipſis
Hic aūt diligēter attēde ⁊ cōſidera bonitatem ⁊
benignitatē dn̄i tui. ¶ Primo qꝛ nō potuit eius
feruens amor ſuſtinere ſuos ſic errare ⁊ triſtari.
Vere fidus amic⁹ eſt ⁊ fidelis comes. Et beni-
gnus dn̄s iungit ſe ipis q̄rit triſticie cauſaꝫ ⁊ ex-
ponit eis ſcripturas. inflāmās corda eoꝝ ad om-
nē rubiginē extirpandā. Sic quotidie nobiſcum

facit ſpiritualiter. Si eñ grauati aliqua perplexi-
tate vel accidia d̄ ipō loq̄mur. ſtatim adeſt ꝯfor-
tans ⁊ illuminās corda nr̄a ⁊ etiā inflamans in
amorē ſui. Optimū eñ eſt ꝯtra tales peſtes loq̄
de eo. Unde dicit ꝓpheta. Quā dulcia faucibus
meis eloq̄a tua dn̄e. ſup mel ⁊ fauuꝫ ori meo. Et
iterū. Ignitū eloquiū tuū vehemēter ⁊ ſer. tu. di-
lexit illud. Similr̄ etiā cogitare d̄ deo. Un̄ idem
ꝓpheta. Concaluit cor meū intra me: ⁊ in medi-
tatione mea exardeſcet ignis. ¶ Secundo ꝯſide-
ra bonitatē eius nō ſolum ex amore vt dixi. ſꝫ eti-
am ex humilitate profunda. Conſpice nanq̃ ipſ
quō humiliter vadit cū eis. Vadit nanq̃ cuꝫ ſu-
is quaſi vnus ex eis dn̄s omniū. Nōne tibi vide-
tur ad primordia humilitatis rediſſe: Exemplū
nobis eſt ſimile faciendi. Sed ⁊ in alio attēde do-
mini humilitatē. qꝛ nō eſt dedignatus hos diſci-
pulos inferiorꝫ gradus. Nō eñ erant iſti d̄ apo-
ſtolis. ſꝫ d̄ aliis minoribus diſcipulis. ⁊ tñ fami-
liariter iungit ſe ipſis. vadit ⁊ loquitur. Non ſic
elati. Nollent eñ niſi cum precipuis viris ⁊ ma-
gnarū opū ꝯuerſari ⁊ ambulare. Item in alio re-
lucet hic ſua humilitas. Nam ſi conſideras ela-
tos. videbis ꝙ nolunt ampulloſa ꝟba ſua ſpar-
gere inter paucos. ſꝫ dn̄s etiam cū duobus loq̄-
tur archana ſua. nō vilipēdit paucos. immo nec
etiā vnum ſicut fecit olim cū ſamaritana. ¶ Ter-

tio considera domini bonitatē quātū ad presens
negociū quō instruit discipulos suos in moribꝰ,
reficit ꝛ ꝯsolatur. Conspicias ergo eum quomo
do fingit se longius ire/ vt eoꝝ augeat desideriū
ꝛ inuitetur ꝛ teneatur ab eis. ꝛ quō postea beni-
gne intrat cū eis. Panem accipit ꝛ bn̄dicens su-
is sacratissimis manibus frangit ꝛ porrigit. ꝛ se
ipsum eis reuelat. Et quotidie hoc fac̄ nobiscū
inuisibiliter. Nā teneri vult ꝛ inuitari ꝑ desideria
orones ꝛ sanctas meditatōes. Et ideo semꝑ ora
re oportet ꝛ non deficere vt ipse docuit qualiter
ista fecit ad nostrā eruditiōem. vt. scʒ attendamꝰ
ad opa pietatis ꝛ hospitalitatis. Et quō nō suf-
ficit diuina eloquia legere vel audire nisi ope cō-
pleātur. De hoc in Omel. Greg. super hoc euan
gelio poteris plenius edoceri. Non aūt dedit isti
suis discipulis magnā sui copiā. sʒ statim porre-
cto eis pane euanuit ab oculis eoꝝ. Nam etiam
alios consolari volebat cum quibus tamen etiā
istos est consolatus.

¶ Qꝫ dn̄s dominus apparuit reclusis in die resurrectionis. Cap. xcix.

r REdierūt autē predicti
duo discipuli statim in hierusalem. ꝛ iue
niētes alios discipulos ꝯgregatos. ab-
sente Thoma eis ista narrauerūt. At pariter audi
erūt. Qꝛ surrexit dn̄s ꝛ apparuit simoni. Tūc do-
minus iesus intrās ad eos ianuis claus. stetit ī
medio eoꝝ. ꝛ dixit eis. Pax vob. Discipuli ꝟo ꝑ
cidētes in terrā: ꝛ suā culpā dicētes/ qꝛ sic eū de-
reliq̄rāt: ipm alacriter susceperūt. Dn̄s ergo. Sur-
gite inq̄t fratres mei: qꝛ oīa pctā sūt vob dimissa.
Stat ḡ familiariter inter eos. ꝛ ōndit eis manꝰ ꝛ
latꝰ. ꝛ apit eis sensum vt itelligāt scpturas ꝛ co-
gnoscāt resurrectionē suā. Petit ab eis si hēant
aliq̄d ad mādūcādū. ꝛ māducat corā eis partē
pisc assi. ꝛ fauū mell. Insufflat in eos. ꝛ dic̄ eis.
Accipite spm̄sctm̄. Vides quō ista sūt plena oīi
iocūditate ꝛ leticia: Gauisi sūt ergo discipuli vi-
so dn̄o. Letātur corā eo q̄ an̄ erāt pauefacti. O qꝫ
libēter eidē illa porrexerūt vt comederet qꝫ fideli
ter ei mistrabāt. ꝛ qꝫ iocūde assistebāt ei. Cōspice
etiā dn̄am ibidē eē. qꝛ discipuli ꝯgregabāt se ad
eā. Vide ergo eā indicibili gaudio ista ꝯspicere.
ꝛ iux filiū familiariter sedere. ꝛ sic expedit seruire
alacriter. Dn̄s etiā iesus libēter suscipit oīe ful
ciū de manibꝰ eius ꝛ eā reuerēter honorat corā
discipul. Nō aūt omittas magdalenā dilectā di-
scipulā ꝛ aploꝝ apostolā. Conspice etiā qualit
more solito sedet ad pedes mgr̄i sui. diligent au-
dit ꝟba eiꝰ. ꝛ si q̄d pōt etiā ipa gaudiose ac toto
affectu eidem ministrat. O q̄lis tūc est domuncu

la iſta. ⁊ q̄ gratioſum habitare in ea. Nonne tibi
videt̄ etiā nūc hic eſſe magnum paſca ſi aliquid
deuotōis habes: puto q̄ ſic. Sȝ parū ſtetit tunc
dn̄s cum eis. qꝛ iam erat quaſi ſero. Tamē forte
etiā ipſi coegerūt eum aliquantulum plus ſtare.
rogātes ne ſic cito recederet An nō credis q̄ ma
gdalena ſedēs ad pedes iuxta eum. teneret ꝑ pā
nos eum ꝯfidēter ⁊ cū reuerēti audacia. ne diſce-
deret ita cito: Erat em̄ indutus veſtiment] albiſſi
mis. veſtibus glorie ſue. Sic em̄ eū tenebat. non
preſumptuoſe/ ⁊ confidēter faciebat ſic diligens
ſic dilecta. nec dn̄o diſplicebat. Teneri vult dn̄s
vt patet in duobus diſcipulis ſupra eūtibus in
emaus. Tandē dn̄s reuerētia matri exhibita/ ſilr
⁊ ab ea recepta licētia. bn̄dicēs om̄es receſſit ab
eis. Ipſi vero ꝑcidētes d̄ cita reuerſiōe rogauert
eundē. Remanſerūt aūt famelici ⁊ ſitibundi de
dn̄o de quo tantā copiam habere conſueuerant.
eum ſepe ſuſpiriȷ̄s ⁊ deſideriȷ̄s reuocātes. Vidi-
ſti quotiens hodie habuiſti paſca: naȝ om̄es iſte
apparitiōes in die paſcatis fuerūt. Sȝ forte au-
diſti ſȝ nō ſenſiſti/ qꝛ nec forte in paſſione habui-
ſti. Credo em̄ q̄ ſi in paſſione cōpati ſcires ⁊ mē
tem haberes vnitā ⁊ nō ſparſam ad ſecularia vl̄
ſuꝑflua vel curioſa. in qualibet vice ſentires pa-
ſca. Et hoc de quolibet die dn̄ico ꝯtingere poſſet
ſi mente integra diebus venēris ⁊ ſabbati te cuȝ

paſſiōe dn̄i prepararares. Maxime dicēte apoſto-
lo. Si fuerimus ſociȷ̄ paſſionū/ erimus ⁊ conſo-
lationum.

¶ Qr̄ dn̄s apparuit diſcipulis in oc-
taua paſce ⁊ erat cum eis thomas.

Capitulum. c.

A Duenīete autē die
octaua reſurrectionis. iterū ap-
paruit dn̄s Jeſus diſcipulis ia
nuis clauſis. ⁊ erat thomas cū
eis qui prima die cum eis nō fu
erat. ⁊ cum aliȷ̄ narraſſent ei. quia viderant dn̄m:
rn̄dit. Niſi videro in manibus eius fixuraȝ cla
uorum ⁊ mittā digitū ⁊c̄. vt in euāgelio ꝯtinetur
nō credam. Dicit ergo paſtor bonus ⁊ de puſil-
lo ſuo grege ſollicitus. pax vobis. Deinde dicit
thome. Infer digitū tuū huc ⁊ vide manus me-
as. ⁊ affer manū tuā ⁊ mitte in latus meū ⁊ noli
eſſe incredulus ſȝ fidelis. Tunc thomas ꝑcidēs
tetigit cicatrices dn̄i: ⁊ dixit. Dn̄s meus ⁊ deus
meus. Hominē em̄ vidit ⁊ deū credidit. Dixit eti
am ſuā culpam d̄ hoc q̄ ipē dereliquerat eum. ſic
⁊ aliȷ̄ dixerūt. Dn̄s aūt erigēs eū dixit. Noli time
re. om̄ia pctā ſunt tibi dimiſſa. Hoc aūt de tho-
me dubitatiōe diſpenſatorie ꝑmiſſum eſt vt cui-

dentioribus argumẽtis reſurrectio dñi probaret
Conſpice aũt hic diligẽter eum: ⁊ conſidera ſoli-
tam benignitatẽ. humilitatẽ: ⁊ amorẽ feruentem
ipĩus. quõ ſcʒ thome monſtrat ⁊ aliis diſcipulis
vulnera ſua. vt tolleret omnẽ obſcuritatẽ de cor-
dibus eorum. ad ipſorum ⁊ noſtraʒ vtilitatem. Re
ſeruauit quoqʒ ſibi dñs cicatrices vulnerũ ma-
xime ꝓpter tria .ſ. vt faceret apl'is fideʒ de ſua re
ſurrectiõe. Et vt ipſas oſtẽdat patri quãdo vult
placare eũ ⁊ interpellare ꝓ nobis. Eſt eñ noſter
aduocatus. Et etiã vt eas monſtret reprobis in
die iudicii. Stat ergo dominus Jeſus cũ matre
⁊ diſcipulis ſuis per aliquam morulam loquẽs
de regno dei. ⁊ ipi cum eo in leticia magna audi-
entes iſta ṽba excelſa ⁊ aſpicientes faciem eius
plenã gaudio ⁊ decore. Attẽde bene eos circum
circa ſtãtes. ſʒ dñam familiarius iux eum. Ma-
gdalenã vero ſemꝑ ad pedes eius ꝯſidera. Sta
⁊ tu reuerẽter a longe tñ. ſi forte miſcdia motus
faciat te vocari. Tandem dicit eis ꝙ vadãt in ga
lyleam in montẽ thabor vt dr. ⁊ ibi apparebit eis
Et benedictione data diſceſſit ab eis. Ipſi vero
remanſerunt vt prius famelici ⁊ ſitibundi de eo.
ſed plurimũ confortati.

¶ Qʒ dñs apparuit diſcipulis in ga- lilea. Capitulum .ci.

Poſt hec diſcipul' ad
dictũ locum pergentibus iterũ ap
paruit eis dominus ieſus dicens.
Data eſt mihi oĩs poteſtas in ce-
lo ⁊ in terra. Ite docete oẽs gen-
tes baptizantes eos in noĩe patris ⁊ filii ⁊ ſpũs
ſancti docẽtes eos ſuare quecũqʒ mandaui vob
⁊ ꝯfortamini. qr ego vobiſcũ ſum oĩbus dieb'
vſqʒ ad ꝯſummatiõem ſeculi: adorauerũt autem
eũ in ſuo aduentu ⁊ ſtãt etiã nũc cũ magna iocũ-
ditate cũ eo. Conſidera bñ eos ⁊ ea q̃ dicta ſunt
modo ipſis. Nã magnifica ſunt valde. Manife-
ſtat eis qualr eſt dñs omniũ. dat eis mãdatuʒ de
ꝑdicãdo. dat formã baptizãdi. dat etiã vigorem
eis ꝓmaximũ. dũ dicit ꝙ ſemper erit cum eis. Vi
des quãtam iocunditatẽ dat eis. ⁊ quot oſtendit
eis inſignia charitatis. His ergo dictis ꝑ dñm
data eis benedictiõe diſparuit ab eis.

¶ Qʒ dñs apparuit diſcipul' ad ma- re tyberiadis. Capitulum .cii.

Diſcipuli vero adhuc
remanſerunt in galilea. Fuerũt au-
tem quadam vice piſcatum ad ma
re tyberiadis ſeptẽ ex ipis ⁊ ꝑ totã
noctẽ nihil ceperũt Mãe facto domi-

nus iterū apparuit eis τ ſtetit ī littore maris. At
tende aūt hic q̄ acta ſunt quia iocūdiſſima ſunt.
Querēs ergo dn̄s ſi aliquid cepiſſent. rn̄dentib⁹
nō. dixit. Mittite in dexterā nauigij rethe τ inue
nietis. Miſerūt ergo τ multitudinem magnā ce
perūt. Dixit itaq̄ȝ iohānes petro. dn̄s eſt. Tūc pe
trus nudus exn̄s ſuccinxit ſe tunica τ feſtin⁹ ve
nit per mare. alij ꝟo nauigio venerūt. Et cum de
ſcendiſſent viderūt piſcē poſitum ſuꝑ pruuas τ
panē paratū. Dn̄s eni͞ h̄ eis parauerat. Fecit eti
am accipi de piſcibus eorū τ aſſari τ ſimul cum
eis comedens fecit cōuiuiū τ feſtuȝ magnū cuȝ
eis in littore maris. E conſuete humilitatis ſue
more miniſtrans eis panē eis porrexit. fregit pi
ſcem τ ſimiliter dedit eis. Stāt ergo reuerenter τ
multum alacriter iſti ſepteȝ diſcipuli cū dn̄o ſuo
pariter cum eo comedentes. Aſpiciūt faciem ei⁹
deſiderabilem τ iocundā τ exultant in cordibus
ſuis. Accipiūt de ſacratiſſimis manib⁹ ei⁹ eſcas
delectabiles τ reficiunt non minus ſpūaliter ꝙ̄
corꝑaliter. O quale cōuiuiū eſt illud. Conſpice
bene ſingula τ ſi potes paſcaris cum eis. Atten
de nihilominus que ſequūtur. quia pulcherrima
ſunt τ vtiliſſima. Nam completo iſto ſolēni cōui
uio dicit dn̄s petro. Diligis me plus his. τ pe
trus. Dn̄e tu noſti q2 amo te. dicit ei dn̄s. Paſce
agnos meos. τc̄. Sic ter interrogans recōmēda

uit ei gregem ſuum. In quo dn̄i benignitatē ſoli
tam conſidera. charitateȝ τ humilitatem. Aperte
eni͞ vides quō diligēter τ affectuoſe imprimit rei
terat τ reconmēdat petro aīas noſtras. Iterū aūt
dn̄s poſt hec ꝑ̄dixit petro mortem ipſius dicēs.
Cū eēs iunior cingebas te τc̄. ſignificās ꝙ ꝑ paſ
ſionē crucis clarificaturus eſſet deū. Et cum de
iohāne petrus quereret. hic aūt quid. Dn̄s rn̄dit
Sic eū volo manere donec veniā. q. d. Nolo ꝙ ꝑ
viā paſſionis me ſequatur. ſȝ in ſenio τ contem
platione requieſcet. ꝙ̄uis alij diſcipuli intellige
rent ꝙ non moreretur. ſȝ non erat hoc magnū do
nū cū melius ſit diſſolui τ eſſe cū xp̄o. Attendiſti
ꝙ̄ mlta τ ꝙ̄ magnifica fctā τ dctā ſunt ī hac ap
paritione. Poſt hec diſparuit dn̄s ab eis τ mo
re ſolito redijt ad ſctōs patres. Diſcipuli ꝟo cū
magno gaudio remāſerūt τ poſtea redierūt in hie
hieruſalem. τc̄

¶ Qȝ dn̄s apparuit plus ꝙ̄ quingen tis fratribus ſimul. ¶ Capit. ciij.

I Terū aūt apparuit
dn̄s plus ꝙ̄ q̊ngentis fratribus ſi
mul. vt dicit apoſtolus. Sȝ quo lo
co aut quando non eſt ſcriptum. ſȝ
ſtans benign⁹ dn̄s inter eos predi
cans τ loquens de regno dei. magna eos iocun

τ

ditate repleuit.

¶ De duodecim apparitionibus. ¶ Capitulum.ciiij.

HAbes ergo duodeci apparitiōes dñi poſt reſurrectionē vſq ad aſcēſonē abſq duabus cū aſcēſiōe, primo dicēdis. ⁊ ſic fuerūt q̄ttuordecim. Scire tñ debes ꝙ in euāgelio nō ſunt ſcripte niſi decē. Nā quō appa ruit mr̄i nō ē ſcp̄tū in aliquo loco. ſ; ſic pie credit Quō aūt apparuit ioſeph dr in euāgelio nicode mi. Quō ēt iacobo ſcp̄ſit ap̄ls ad Chor. ⁊ etiā re fert beat⁹ Hiero. De iſta ēt q̄ngētis fratrib⁹ ſcri bit beat⁹ ap̄ls ibidē. Alie xͦo ſcp̄te ſunt in euāge lio. Potes ēt meditari ꝺ plꝛibus. Nā veriſile ē ꝙ beīgniſſim⁹ dñs ſepe mr̄em ⁊ diſcip̄los viſitabat ⁊ magdalenā dilectā diſcipulā ꝯfortās ⁊ ex hila rās eos q̄ ſic vehemēter ꝺ ſua paſſiōe fuerāt ꝯtri ſtati ⁊ ꝯterriti. Qꝺ etiā beat⁹ auguſt. ſentire vide tur dicēs ꝺ tp̄e poſt reſurrecciōem. Nō oīa inquit ſcp̄ta ſunt. crebra erat ei⁹ cū eis ꝯuerſatio. Et eti am forte ipſi ſcti p̄res marie abraam ⁊ dauid ad quos ſpēaliter fctā fuit ꝓmiſſio ꝺ filio dei venie bāt cū eo ad vidēdam illā ſuā excellētiſſimā filiā matrē dñi. q̄ pre eis oīb⁹ grām inuenit ⁊ genuit

redēptorē. O ꝙ̄ letāter eā reſpiciebāt ⁊ reuerēter ſe inclinabant eidem ⁊ omni qua poterant bene dictione replebāt ꝙ̄uis nō viderētur ab ea. Po tes etiam conſiderare in hoc benignitatem cha ritatem ⁊ humilitatē domini more ſolito. de qui bus ſepe fecimus mencionē ⁊ in omnibus factis eius relucent. ꝙ etiam poſtꝙ̄ glorioſe vicerat et reſurrexerat peregrinari adhuc voluit per q̄dra ginta dies vt ſuos diſcipulos confirmaret ⁊ ro boraret. Digne nanq poſt tot annorum curricu la. poſt tot labores ⁊ afflictiones. poſt tam igno minioſam ⁊ acerbam mortem poterat triumpha tor ad ſuam gloriam remeare ⁊ ꝑ ſuos angelos confirmari ⁊ confortare apoſtolos pro ſuo nutu Sʒ q; hoc non patiebat̄ charitas ſua. ꝑſonaliter voluit cōuerſari cū eis apparēs eis per quadra ginta dies in multis argumētis. ⁊ loquens de re gno dei. Pro eis fecit hoc ⁊ ꝑ nobis ſʒ nō aduer timus. Dilexit ⁊ diligit te vehemēter ⁊ non diligi tur cum ad talē ac tm̄ ignē non ſolū calefieri ſed ardere debeamus. Nūc ad aſcēſionē veniamus.

¶ De aſcēſione dñi. Capit.cv.

CIrca dominicam aſcē ſionē te vigilē eē oportet vt ſi vnꝙ̄ toto mētꝭ conatu te p̄ntē; exhibui ſti xͦbis ⁊ factꝭ ei⁹. nūc faciaſ mlꝉto magꝭ. nā h̄ ſolēnitas oēs ſup̱at alꝉ

as vt clari⁹ infra tibi oſtēdas. Et ſaltē hoc te ani
met ad attentionem ꝙ nūc dn̄s diſceſſur⁹ eſt cor-
pali pn̄tia. ꝯpleto ſue ꝑgrinatōis curſu. Un̄ ꝟba
ꝛ fctā ipſius ſunt attētius ꝯſideranda. Quelibet
em̄ aīa fidelis debet ſponſum ſuū, dn̄m ſuū, ꝛ de
um ſuū in eius diſceſſu vigilātiſſime obſeruare.
ꝛ que ꝑ eū dicunt̄ ꝛ fiūt viſceroſius mēte ample
cti. ꝛ eidem ſe deuotius ꝛ hūilius recōmēdare. ꝛ
totaliter aīm ſuū ab alijs abſtrahere. Quadrage
ſimo itaqꝫ die reſurrectōis ſciēs dn̄s ieſus qꝛ ve
nit eius hora vt tranſeat ex hoc mūdo ad patrē
cnꝫ dilexiſſet ſuos nūc ꝟo in finē dilexit eos. Ac
cipiens ergo de paradyſo terreſtri ſctōs patres
ꝛ alias aīas ſtās ꝛ benedicēs helye ꝛ enoch ibi
remanētibus ꝛ adhuc viuētibus. venit ad diſci-
pulos ſuos qui erant in cenaculo in monte ſyon
cū matre ipſius ꝛ alijs ꝛ apparēs eis. voluit etiā
an̄ diſceſſum ſuum prandere cū ipſis in ſignum
mēorialis dilectiōis ꝛ gaudij. Omībus ergo ſi-
mul comedentibus cū leticia magna in hoc vlti-
mo cōuiuio dn̄i ſui. Dicit eis dn̄s ieſus. Temp⁹
eſt vt reuertertar ad eū qui miſit me. vos aūt ma
nete hic in ciuitate quouſqꝫ induamī ꝟtute exal-
to qꝛ infra paucos dies replebimī ſpū ſctō ꝓut
vobis ꝓmiſi. Poſtea ibitis per vniuerſuꝫ mūdū
ꝑdicātes euāgeliū meū baptizando credentes. ꝛ
eritꝭ mihi teſtes vſqꝫ ad vltimū terre. Exprobra

uit etiā eis incredulitaīē eoꝝ qꝛ his qui viderant
eū reſurrexiſſe. ſ. angelis ſuiſ nō crediderūt. Hoc
nūc marie facit cū deꝑcando dicebat quaſi daret
eis intellegere. multo magꝭ debebatis vos ange
lis credere etiā an̄ꝙ me videretis ꝙ gentes qui
credēt voƀ ꝑdicantib⁹. ꝛ me nō videbūt. Fecit ēt
hoc vt cognoſcentes defectuꝫ ſuum remanerent
humiliores. oſtn̄dens eis in ſuo diſceſſu ꝙtuꝫ pla
cebat ei hūilitas. ꝛ q̄ꝫ eā peculiariter reconmēda
ret eiſdē. Querētib⁹ āt eis de tꝑibus fututis no-
luit rn̄dere. qꝛ nō expediebat eis. Stāt ergo come
dūt ꝛ loquūtur ꝛ gaudēt ꝓpter pn̄tiaꝫ dn̄i ſui. ſꝫ
nihilomin⁹ turbati ꝓpter diſceſſuꝫ. Tāta ei amo
ris teneritudine diligebāt eū ꝙ etiā ꝟba diſceſſ⁹
ſui nō poterāt equo aīo ſuſtinere. Quid āt dicā ꝺ
mr̄e iuxta eū prādēte q̄ ſuꝑ oēs ſic intēſe eū ama
bat: An nō credis ꝙ ad ƀ ꝟda diſceſſus filij. ma
terne dilectōis tacta ꝛ ꝯmota dulcedīe: reclinaret
caput ſuū ſuꝑ filiū. ꝛ recūberet ſuꝑ pect⁹ ei⁹: Nā
ſi iohēs ƀ fecit in cena. nūc multo magꝭ meditari
potes ꝺ ipā. Un̄ ſuſpirās cū lachrymis eū roga-
bat dicēs. Fili mi ſi diſcedere vis ducas me tecū
Dn̄s aūt cōſolat⁹ eā dicebat. Rogo mater cariſſi
ma ne feras moleſte diſceſſuꝫ meū qꝛ vado ad pa
trē. Te auteꝫ remanere hic expedit ad tēp⁹ ꝓpter
ꝯfirmādos credētes poſtea veniā ad te ꝛ aſſumā
te ad gliam meā. Ad quē mater. Fili mi dilectiſſi

me. fiat voluntas tua. nam nō ſolū remanere ſʒ ⁊
mori parata ſum ꝑ aīabus pro quibus ⁊ mortu⁹
fuiſti. ſʒ eſto memor mei. Dn̄s aūt eam ⁊ diſcipu-
los ⁊ magdalenā ⁊ alias ꝯſolabatur dicens. Nō
turbetur cor veſtrum neqꝫ formidet. nō relinquā
vos orphanos. vado et venio ad vos et ſemper
ero vobiſcum. Tandē dicit eis ꝙ exeāt in monteꝫ
oliueti. quia inde volebat aſcendere. ⁊ tūc diſpa-
ruit ab eis. Mater ergo ⁊ oēs alij ſine mora iue-
runt ad dictū montē qui eſt ab hieruſaleꝫ ad vnū
miliare. ⁊ ibidem iterum apparuit eis dn̄s. Ecce
quomodo habes hodie duas apparitiones. Tūc
amplexatus eſt matrem valefaciens ei. ⁊ mater
eum tenerrime. Diſcipuli aūt ⁊ magdalena ⁊ om-
nes alij procidentes ⁊ lachrymantes deoſculati
ſunt pedes eius. Ipſe vero ſuos apl̄os erigens
benigne oſculatus eſt. Conſpice nūc eos bene. ⁊
cuncta que fiunt. Conſidera nihilominus ſctōs
patres ibidem exiſtentes. inuiſibiliter tamen quo
modo libenter ⁊ reuerenter intuentur dominam.
⁊ affectuoſe benedicunt. ꝑ quam tantum benefi-
cium conſecuti ſunt. Quomodo etiam intuētur
illos excelſos pugiles ⁊ duces diuini exercitus.
quos inter omēs elegit dn̄s ad expugnādum et
vincendum vniuerſuꝫ mūdum. Tādeꝫ completꝭ
cunctis myſterijs cepit dominus Jeſus eleuari
ab eis ⁊ aſcendere virtute ſua. Tunc mater ⁊ om-

nes alij procidebant in terrā. Et dicebat domina
Fili mi benedicte memor eſto mei. ⁊ ꝓpter diſceſ-
ſum nō poterat lachrymas continere. gaudebat
tamen multum ꝙ filium ſuum ſic glorioſe cerne-
bat petere celum. Similiter ⁊ diſcipuli eius dice-
bant. Dn̄e pro te dimiſim⁹ omnia eſto memor no-
ſtri. Ipē vero eleuatis manibus. facie ſerenus ⁊
gaudens regio more coronatus ⁊ ornatus triū-
phaliter ferebatur in celum. ⁊ benedicēs eis dix-
it. Conſtantes eſtote ⁊ viriliter agite quia ſemper
vobiſcum ero. Aſcendebat autē ſecum ducens il-
lam nobilem multitudinem iter pandens añ eos
vt dixerat. Micheas ꝓpheta. Dn̄s itaqꝫ glorio-
ſus candidus ⁊ rubicundus. ſplēdens ⁊ gaudio-
ſus p̄cedebat eos viā eis oñdēs. ⁊ ipi cātantes
⁊ iubilātes letiſſimi ſeq̄bant̄ eū dicētes. Cantem⁹
dn̄o q̄ aſcēdit ſuꝑ occaſuꝫ. dn̄s nomē illi. Confi-
teāiur dn̄o miſcordie ei⁹ ⁊ mirabilia ei⁹ filijs ho-
minū. Bn̄dict⁹ es dn̄e de⁹ nr̄ qui ſaluos facꝭ ſpe-
rantes in te deducens populū tuum in exultatio-
nes ⁊ electos tuos in leticia. Exaltare ſuꝑ celos
de⁹ ⁊ ſuꝑ oēꝫ terrā gl'ia tua vt liberent̄ dilecti tui
Aſcēdens in altum ꝓſperū iter faciēs nobis per-
ducens nos in refrigerium. educis vinctos tu-
os in fortitudine. deſiderium noſtruꝫ tribuēs no-
bis. Intrabimus in domuꝫ tuam ⁊ in conſpectu
angeloꝝ tuorū tibi pſallemus. Gloria laus ⁊ ho

nor tibi ſit rex chriſte redēptor. Regna terre can-
tate deo pſallite dño. Interim aūt michael ꝑpoſi-
tus paradiſi ꝑgēs ad patriā nunciauerat ꝙ dñs
aſcendebat. Ecce oēs ſpirituū ordines ſeriatiꝫ
ꝑ acies ſuas occurrerūt eideꝫ: vnus ex eis nō ꝑ-
manſit q̇ nō veniret obuiā dño ſuo. ⁊ inclinātes
ſe cum oīni qua poterāt reuerētia ducebāt eū cuꝫ
hymnis ⁊ canticis ineffabilibus. Quis eñ poſ-
ſet cantus ⁊ iubilos qui ab ipſis fiebāt explica-
re: Aduenerūt ergo ꝑncipes ꝯiūcti pſallentes ⁊
dicebāt. Alľa. alľa. alľa. noīe q̇ in dñi rex bñdicte
venis: Nunc tibi regnāti pangimus ecce melos
Alľa. alľa. alľa. Bñdictus es dñe qui ſedes ſuꝑ
cherubin ⁊ intueris abyſſos. alľa. alľa. Dign⁹ es
dñe oīni laude ⁊ honore alľa. Quia victoriā glo-
rioſe feciſti. alľa. Confiteātur celi mirabilia tua
dñe alľa. ⁊ ꝟtutē tuā. Ecce nūc aſcendunt tribus
tribus dñi alľa. vt ꝯfiteātur ⁊ dicāt tibi alleluia.
Ad letandum in leticia gentis tue. vt lauderꝭ cuꝫ
hereditate tua alľa alľa alľa. In huiuſmodi can-
ticis ⁊ ꝯfeſſionibus dñm honorabāt vtrimqꝫ co-
ram ipſo exultātes. ⁊ eidem feſtū honorificū cuꝫ
oīni reuerētia faciētes: Et quis poſſet hoc gau-
diū enarrare. Sꝫ ⁊ illud quis dicere poſſet q̄d tā
beatiſſimi ſpūs ꝙ̄ ſanctiſſimi patres ſimul habu-
erūt cum ſibi adinuicē occurrerunt: Suꝑni ergo
ſpūs reuerētia prius dño exhibita ⁊ canticꝭ eius

expletis. illis cum magna iocunditate dicebant.
Principes populoꝝ bñ vos venire gratulamur
alľa. Congregati eſtis cū deo veſtro alľa. ⁊ vehe-
mēter eleuamini alľa. Pſallite ei q̇ aſcēdit ſuper
celum celi alľa alľa. Et ſancti pr̄es alacriter rñde-
bant. Pricipes populi dñi. alľa. Cuſtodes ⁊ ad-
iutores noſtri alľa. Gaudiū vobis ⁊ pax alleluia
Pſallite ⁊ vos regi noſtro alľa. Exultate d̄o ad-
iutori noſtro alľa alľa alľa. Simul etiā ſe adinui-
cem adorātes dicebāt. In domū dñi letātes ibi-
mus alľa alľa. Simul nos capiet vrbs veneran-
da dei alľa. Oues paſcue dñi portas ei⁹ ⁊ atria
intremus alľa. in hymnis ⁊ cāticis alľa. Domin⁹
eñ ꝟtutū nobiſcū alľa. ſuſceptor nr̄ eſt alľa alľa:
¶ Uides ergo ꝙ omnes iubilabāt ⁊ pſallebant
Nam iuxta ꝓphetā. Aſcendit deus in iubilatiōe
⁊ dñs in voce tube. Aſcēdit aūt dñs Jeſus pla-
ne ꝓpter ꝯſolatiōeꝫ matrꝭ ⁊ diſcipuloꝝ quouſqꝫ
eum poterāt videre. Extunc autē nubes ſuſcepit
eum ab oculis eoꝝ. ⁊ in momēto cū oībus an-
gelis ⁊ predictis patribus ſanctis fuit in patria
Sic eñ dicit predictus ꝓpheta. Ponis nubem
aſcenſum tuū qui ambulas ſuꝑ pēnas ventoruꝫ
Pēne vētoꝝ dicunt̄ ſummitates vētoꝝ. i. partes
ille q̄ precedunt ⁊ velociores ſtꝭ. Et ipſe adhuc
velocius aſcēdit ex quo nubem interpoſuit. Sta-
bant ergo mater ⁊ diſcipuli ⁊ Magdalena ⁊ alie

flexis genibus ⁊ intuebant in celuȝ euntem illum
quouſq; poterāt. O quid erat videre dn̄m ſic glo
rioſe aſcedētem ⁊ quid ſi quis potuiſſet videre ⁊
audire beatiſſimos ſpiritus ⁊ aīas ſanctas cū eo
pariter incedentes: forte p̄ gaudio ſeparata fuiſ
ſet anima talis a corpore. ⁊ cū eis etiā aſcēdiſſet
Cū ergo ſic vultibus adhuc eleuatis aſpicerent
ecce duo angeli ſteterunt iuxta illos in veſtibus
albis dicētes. Viri galilei quid ſtatis aſpiciētes
in celū: Hic ieſus qui a vobis aſſumptus eſt in
celum. ſic veniet quēadmodū vidiſtis eū euntem
in celum. Redite ergo in ciuitatē ⁊ expectate ſic
dixit vobis. Conſidera hic quomodo de ipſis do
minus fuit ſollicitus. Nam ſtatim cū euanuit ab
ocul' eoꝝ miſit angelos ſuos ne nimiū ibidē ſtā
tes fatigarent. ⁊ vt cōfortarent audiētes angeli-
cum teſtimoniū cōcordare ſecū de aſcenſione do
mini ſui. Auditis ergo his verbis domina hūi-
liter rogauit angelos illos vt eam recōmendarēt
filio ſuo. Illi vero ſe vſq; ad terram inclinantes
eidem libenter ſuſceperrunt mandatum eius. Si
militer apoſtoli magdalena ⁊ omnes alij dixerūt
eis. Illis itaq; diſparentibus ipi redierunt in ci
uitatem ad monteȝ ſyon. ibiq; morabantur expe
ctantes vt dominus ieſus mandauerat eis. Do-
minus autem Jeſus cum vniuerſa predicta feli
ci ⁊ magnifica multitudine aperiens ianuas pa

radiſi vſq; tunc humano generi clauſas trium-
phaliter intrauit. ⁊ gaudenter patri genuflectēs
ait. Pater gratias ago tibi qui mihi dediſti vi-
ctoriam de oībus aduerſarijs noſtris. Ecce ami
cos noſtros qui captiui tenebantur eos tibi pre
ſento. Sed ⁊ fratribus ⁊ diſcipl'is meis quos in
mundo reliqui. promiſi mittere ſpiritum ſanctuȝ
Rogo te pater mi vt impleas promiſſionē. ⁊ eos
recōmendo tibi. Tunc pater erigens euȝ fecit eū
ſedere a dextris ſuis et dixit. Benedicte fili mi
omnem poteſtatem ⁊ iudicium dedi tibi. De iſtis
diſcipl'is ⁊ de miſſione ſpiritusſancti pro tuo vel
le diſponas. Omnes autem ſancti patres ⁊ bea-
tiſſimi ſpiritus qui adorantes prociderant in fa
cies ſuas coram patre ſurgētes reinceperūt cāti
ca ſua ⁊ iubilabant corā deo laudes. Si eñ moy
ſes ⁊ filij iſrael poſt tranſitū maris rubri cecine
rūt carmē domino dicētes. Cantemus dn̄o glo-
rioſe ⁊c. Et maria ꝓphetiſſa ſoror eius ⁊ reliq̄ue
mulieres eaȝ ſequentes in tympanis ⁊ chori do
mino deo canebāt. quāto magis nūc cūcti aduer
ſantibus ſuperatis: Similiter cum dauid dedu-
cebat archam federis domini in hieruſalem tot'
populus canebat legitime. ⁊ dauid cum cantori
bus cytharam percutiebat. ⁊ oēs laudabant co-
rā domino in cytharis ſuis ⁊ tympanis. ⁊ Dauid

ſaltauit totis viribus corā dn̄o.quāto nūc magꝭ
id faciebāt qui ꝟe ſunt cū dn̄o in tāto gaudio cō
ſtituti: Et ſi Johānes vt in Apocal̄.refert.audi
uit vocē in celo cētum quadragintaquatuoꝛ mili
um cytharedoꝝ cytharizantiū in cytharis ſuis.
⁊ cātabāt quaſi cāticū nouū ante ſedē dei ⁊ agni
Quodcūq; gaudium illud ſignificet.ego multo-
magis ipm̄ hodie ꝯtigiſſe meditaboꝛ. Om̄es er-
go ibidē ꝯſtituti pſallūt.oēs exultāt. oēs letātur
oēs cantāt.oēs gaudēt.oēs iubilāt.oēs manibꝰ
plaudūt.oēs choꝛizant.oēs iocūdant̄.oēs tripu
diāt.Vere nūc in ſupna hieruſalē audit̄ canticuꝫ
leticie ⁊ p omnes vicos eius ab vniuerſ dr̄ Alla.
Nunq̄ ab oꝛigine mūdi tale feſtū ⁊ tam ſolenne
paſca celebꝛatū eſt.nec vnq̄ erit foꝛte niſi in die
iudicij.cū oēs ibi pꝛeſentabunt̄ electi cū coꝛpoꝛi
bus gloꝛioſis. Et ꝑpterea tibi dixi in pncipio q̄
hec ſolennitas om̄ibus ꝯſideratis cunctis ſup-
eminet alijs. Percurras ſingulas ⁊ videbis ſi
verū loquoꝛ.magnū paſca ⁊ ſolenne feſtuꝫ eſt in-
carnatio dn̄i.⁊ initiū om̄is noſtri boni.ſꝫ hoc no
bis nō ſibi. Nā ipe tūc in thalamo ꝟginali inclu
ſus eſt. Magnū etiā paſca eſt natiuitas eius. ſꝫ
⁊ illō nobis. Nam ſibi cōpatiēdum eſt.qꝛ ad tan
tam pauptatē.vilitatē ⁊ penuriā natus eſt. Ma
gnū ſimiliter quo ad nos feſtū eſt paſſio eius. qa
tūc om̄ia noſtra pctā deleta ſunt. Nihil em̄ vt ait
Gregoriꝰ nobis naſci pfuit.niſi redimi pfuiſſet.

ſꝫ ꝑpter toꝛmēta duriſſima ⁊ moꝛtē turpiſſimam
quā ſuſtinuit.nec ſibi fuit nec nobis eē debet ma-
teria gaudij ⁊ leticie. Magnuꝫ inſup ⁊ ſolenne ⁊
verū paſca eſt reſurrectio ipſius dn̄i Jeſu.taꝫ pꝛo
ſe q̄ pꝛo nobis.qꝛ ipe gloꝛioſus triūphatoꝛ ap-
paruit.⁊ nos iuſtificati ſumus. venerabilis ita-
q; multū.⁊ ideo ſingulariter in ipo cantat eccl̄ia.
Hec dies quā fecit dn̄s ⁊c̄. Et ſm btm̄ Auguſt.
in ſmone ſuo. Hec dies ſanctioꝛ vniuerſis.quod
exponi pōt d̄ pꝛecedētibus. Nam hec dies aſcē-
ſiōis maioꝛ ⁊ ſanctioꝛ videt̄. quia licet reſurrxit
dn̄s.adhuc tn̄ pegrinat̄ in terris.adhuc eſt clau-
ſa paradiſi poꝛta.adhuc ſancti pres non iuerunt
ad patrē. q̄ oīa in aſcēſione cōpleta ſit. ⁊ ſi bn̄ in-
ſpicias quicq̄d deus fecit vſq; modo. fecit vt p-
ueniret ad hunc finē.⁊ ſine hoc om̄ia ſua opera
erāt impfecta. Nam celum ⁊ terra ⁊ om̄ia que in
eis ſunt.facta ſunt ꝑpter hominē. hō aūt ꝑpter
gloꝛiā habendā. Ad ipam ꝟo vſq; hodie nullus
q̄tūcunq; iuſtus ptingere poterat poſt peccatuꝫ
Vides q̄ magnificus ⁊ mirificus ſit iſte dies ⁊
Similiter magnū paſca valde dies pēthecoſtes
⁊ eū multū ſolennziat eccleſia ⁊ recte. quia tunc
donū ſummū recepit.ſcꝫ ſpm̄ ſctm̄.ſꝫ ⁊ illud no-
bis nō ſibi. Sꝫ hodiernus aſcēſionis dies eſt p-
pꝛie feſtū ſolenniſſimū dn̄i ieſu.qꝛ hodie incipit
ſedere ad dexterā patris ⁊ requiē capit a peregri
natiōe ſua. Et etiā ꝑpꝛie feſtū eſt oīm ſupnoꝛum

ſpirituū. quia nouū gaudiū ſuſcipiūt a dn̄o ſuo
quē an̄ ibi in hūanitatꝭ forma non viderāt. Et qꝛ
hodie p̄mo reſtaurari incipiūt ruine ipōꝝ in tāta
mltitudine beatoꝝ ꝛ ꝓprie illoꝝ egregioꝝ p̄riar
chaꝝ ꝓphetaꝝ ꝛ aīaꝝ ſctāꝝ qui ad ſupnā p̄riaꝫ
hodie p̄mitus intrauerūt. Si ergo feſtū facim⁹ de
aliquo ſancto migrante ad celos. quanto magis
de tot milibus. et quanto magis de ſancto ſan-
torū? Eſt ēt feſtū dn̄e q̄ filiū ſuū regali dyadema
te ſblimatū ſic vidit tāq̄ dn̄ꝫ verū ſup excelſa cō
ſcendere. Eſt etiā nihilomin⁹ ꝓprie feſtū nr̄m. qꝛ
hūana natura hodie ſup celos ē exaltata. Et qꝛ
niſi xp̄⁹ aſcēdiſſꝫ. illō ipm̄ ēt donū ſpūſſcti ꝑ q̄ ſic
merito ſolennizam⁹ recipere neq̄bam⁹. Un̄ ip̄e di
cebat diſcipl'is ſuis. Expēdit vob̄ vt ego vadā ſi
ēi nō abiero ꝑaclit⁹ nō veīet ad vos Ad robur āt
dcti mei adduco. Bern̄. q̄ de hac die ſic loq̄t̄ i. ſ.
de aſcenſiōe dn̄i. Solēnitas iſta cariſſimi g'lioſa
eſt. Cōſumatio eiꝰ ꝛ ad ipletio eſt reliq̄ꝝ ſolēnitatū
ꝛ felix clauſula ē toti⁹ itinerarij ieſu xp̄i fili dei vi
ui. Merito q̄dē ſolēnitatis ꝛ leticie dies agit̄. qn̄
ſol ille ſupceleſtis ſol iuſticie noſtris ſe p̄ſentauit
obtutib⁹. Magna quoq̄ꝫ leticia ꝛ exultatio mul
ta nimis quādo cōciſſo ſacco leticia circūdatus
eſt ꝛ noſtre dedicauit p̄mordia reſurrectiōis Ue-
rūtamē quid mihi ꝛ ſolēnitatibus iſtis ſi conuer
ſatio mea vſq̄ adhuc detinetur in terris? Dico er

go non multo minus mihi tollerabilior videtur
exilij hui⁹ habitatio q̄ gehenna. Deniq̄ꝫ niſi ego
abiero paraclit⁹ nō veniet ad vos. Uides ne quē
admodum ceterarū ſolēnitatū ea quam hodie ce
lebramus ꝛ conſumationē habeat ꝛ fructum de-
claret ꝛ augeat gratiā. Sicut enim cetera omnia
pro nobis fecit qui pro nobis natus eſt. ita quo-
q̄ꝫ ipſius aſcēſio propter nos facta eſt. ꝛ facit ꝑ
nobis. Hucuſq̄ꝫ Bernardus. Manifeſte ergo
videas q̄ ſolennior eſt dies iſta oībus alijs. Et
anima que bene diligeret dominū Jeſum magis
hodie exultaret q̄ in aliquo die anni. Un̄ ip̄e di-
cebat diſcipulis. Si diligeretis me gauderetis
vtiq̄ꝫ quia vado ad patrem. Et propterea credo
me recte dixiſſe q̄ nunq̄ in patria fuit aliqua di-
es adeo ſolennizata vt iſta. Durauit autem gau-
dium ꝛ exultatio tanti feſti vſq̄ꝫ ad diem penthe-
coſtes. ꝛ per hunc modum poteſt meditari. Aſcē
ſio enim domini fuit hora ſexta. Nam primo co-
mederat hora tertia cum diſcipulis ſuis. Quam-
uis ergo omnes in patria vltra q̄ dici poſſet ex-
ultarent. tn̄ prima die vſq̄ꝫ ad aliā ſextā ſequētis
diei angeli fecerūt ſingulariter feſtuꝫ ꝛ dominus
Jeſus oſtendit vel fecit aliquam ſingularem fa-
miliaritatem ꝛ conſolationem. Secunda die fece
runt archangeli. Tertia principatus. Quarta po
teſtates. Quinta virtutes. Sexta domiuationes

Septima throni. Octaua cherubin. Nona ſera‑
phin. ¶ Hi ſunt nouē oꝛdines angeloꝝ. Et ſic hꝰ
durauerūt vſq; ad ſextā ſabbati vigilie pēthecoſ‑
ſtes. Et tunc feſtum fecerunt ſancti p̄res vſq; ad
hoꝛam tertiam diei dominice.

¶ De miſſiōe ſpūſſcti. ¶ Capi. cvj.

t **Unc his complet̄. dixit**
dn̄s ih̄s p̄ri. Pater mi recoꝛdare ꝓmiſſi
mei qđ feci de ſpūſctō fratribꝰ meis. Cui
pater. Fili mi mltū gratū habeo qđ ꝓmiſiſti. tēpꝰ
ē vt ipleatur ꝓmiſſuȝ tuū. Dic ergo ad ſpm̄ſctm̄
Rogamꝰ te vt ꝺſcēdas ad diſcipl̄os nr̄os. ⁊ eos
repleas, ꝯſoleris, roboꝛes, īſtruas. ⁊ cumulū ꝟtu‑
tū ⁊ gaudioꝝ ꝯferas eis. Et ſtatī Veīt ⁊ deſcēdit
in linguis igneis ſuꝑ cētū ⁊ viginti diſcipl̄os ſi‑
mul cōgregatos ⁊ eos repleuit oī gaudio. Cuiꝰ
ꝟtute diſcpl̄i vigoꝛati docti ⁊ accēſi ac illumīati
totū mūdū circūcucurrerūt. ⁊ ꝑ magna ꝑte ſibi ſb
iecerūt. Nihilominꝰ tm̄ ſuꝑni ciues etiā poſtea lau
dauerut ⁊ ſꝑ laudāt dn̄m ⁊ hn̄t dies leticie ⁊ nū‑
q̄ deeſt ibi ſolemnitas ⁊ gratiarūactio ⁊ vox lau
dis Scꝛ̄ptū ē ēm̄. Bti q̄ hitāt ī domo tua dn̄e: in
ſcl̄a ſcl̄oꝝ laudabūt te. Feſtinemꝰ itaq; ⁊ nos in‑
gredi in illā requiē vbi tāta ſuꝑ abundat indefe‑
ctibiliter leticia. ⁊ ad patriā nr̄am totis conatibꝰ
ſuſpiremꝰ. Odiamꝰ huiꝰ miſeri ⁊ putridi coꝛꝑis
nr̄i ꝯpagē. ⁊ eiꝰ curā nō faciamꝰ indeſiderijs qđ
nos hic detinet carceratos ⁊ ꝑegrinos a tāto bo
no. Dicamꝰ ḡ cū apl̄o. Infelix hō q̄s me libera‑
bit de coꝛꝑe moꝛtis huiꝰ. Et iterū. Quādiu in hoc
coꝛꝑe ſumꝰ ꝑegrinamur a dn̄o. Et iterū. Cupio
diſſolui ⁊ eſſe cū chꝛiſto. Deſideremꝰ eiꝰ diſſoluti
onē. ⁊ eaȝ cōtinue poſtulemꝰ a dn̄o. qꝛ ꝑ nos eaȝ
cū ſalute ꝯſequi nō valemꝰ. Et iteꝝ. Saltē moꝛi
amur mūdo ⁊ pōpis ⁊ ꝯcupiſcētijs eiꝰ. Abſtra‑
hamꝰ nos coꝛde foꝛti ⁊ ꝑſeuerāti ab his rebꝰ ca‑
ducis ⁊ a miſerijs ⁊ bꝛeuibꝰ cōſolatiūculis haꝝ
viſibilium rerū q̄ inficiunt ⁊ vulnerāt aīas nr̄as
Aſcēdamꝰ aūt mente cuȝ dn̄o vł potiꝰ ad dn̄m ⁊
cū ip̄o in celis ſit cōuerſatio nr̄a. Et ſic faciētes
nō ex toto ſimꝰ ꝑgrini ⁊ aduene vt in tp̄e viſitati‑
onis nos ad ſe dignet̄ aſſumere ip̄e de quo loqui‑
mur dn̄s noſter Jeſus xp̄s q̄ eſt ſuꝑ om̄ia deus
benedictꝰ ⁊ laudabilis in ſcl̄a ſeculoꝝ. Amen.

¶ Excitatio deſiderij ad p̄riam per mortis appetitū. ¶ Cap̄. cvij.

h **Abes ergo ex predictis**
dilectiſſima filia vitā dn̄i ieſu tibi ꝑ ma‑
ioꝛi ꝑte in meditatiōibus traditā. Suſci
pe reuerēter libēter ⁊ gaudēter p̄dicta. ⁊ in eis to

ꝯ

ta deuotiõe. hilaritate ac ſolicitudĩe ꝯuerſari nõ
pigriter]. qꝛ h̃ eſt via tua ⁊ vita tua. h̃ ẽ fundamẽ
tũ ſup quo poter] magnũ edificiuꝫ cõſtruere. Ab
hoc te incipere opoꝛtet ſi vis ad ſublimioꝛa aſcẽ
dere. put in plurib⁹ loc] ſuperi⁹ habuiſti. Nam h̃
vite xp̃i meditatio nõ ſolũ ꝑ ſe dulciter paſcit. ſed
ad maioꝛẽ cibũ trãſmittit. Hec eñ ſunt q̃ dñs geſ
ſit in carne ſed lõge ſublimius eſt eũ in ſpũ intue
ri ad qđ ꝑ hãc ſcalã ꝑuenire poter]. ſꝫ in hac inte
rim ĩmoꝛãdũ. De quo ſic ait Ber. xx. Cant. Ego
hãc arbꝛitroꝛ p̃cipuã inuiſibili deo eſſe cauſaꝫ ꝙ
voluit in carne videri. ⁊ cuꝫ hoibus ꝯuerſari hõ
vt carnaliũ videlicꝫ q̃ nõ niſi carnalit̃ amare po
terãt cũctas p̃mo ad ſue carnis amoꝛẽ affectões
retraheret atqꝫ ita gradatĩ ad amoꝛẽ ꝑduceret ſpi
ritualiũ. Et infra. Mõſtrabat diſcipulis altioꝛis
amoꝛ] gradũ cũ diceret. Spũs eſt q̃ viuificat. ca
ro nõ ꝓdeſt q̃cq̃. In carnis igit̃ deuotõe interim
ꝯſoletur q̃ viuificantẽ ſpm̃ nõ habꝫ. eo dũtaxat
mõ quo hñt illi q̃ aiũt. Spũs añ faciẽ nr̃am xp̃s
dñs. Et item. Si cognouim⁹ xp̃m ſꝫm carnẽ. ſed
nunc iã nõ nouim⁹. Nã alias quidẽ nequaq̃ ſine
ſpũ ſctõ vl̃ in carne diligit̃ xp̃s. ⁊ ſine illa plenitu
dine. cui⁹ tñ mẽſura deuotiõis hec ẽ vt totũ coꝛ il
la ſuauitas occupet. totũ ſibi ab amoꝛe vniuerſe
carnis ac carnalis illecebꝛe vẽdicet. Hoc q̃ppe to
to coꝛde diligere ẽ. Alioq̃n ſi carnis mee q̃nalibꝫ

ꝯſanguinitatẽ vl̃ voluptatẽ foꝛte p̃fero carni dñi
mei Cꝑ qđ me videlicꝫ min⁹ ea ĩplere ꝯtĩgat q̃ in
carne manẽs v̾bis ⁊ exẽplis me docuit) nõne li
q̃de ꝯſtat ꝙ toto nequaq̃ diligo coꝛde cũ illũ di
uiſũ habẽs. ꝑtẽ impẽdere videar carni ei⁹. ꝑtem
ĩtoꝛq̃re ad ꝓꝓꝛiã: Deniqꝫ ait. Qui amat p̃rẽꝫ aut
matrẽ pluſq̃ me: nõ eſt me dign⁹. Ergo vt bꝛeuit̃
dicã. Toto coꝛde diligere ẽ omẽ qđ blãdit̃ de car
ne ꝓꝓꝛia vel aliena. ſacroſctẽ carnis amoꝛe poſt
ponere. in quo ⁊ mũdi eq̃ gl̃iam ꝯpꝛehẽdo. qꝛ gl̃ia
mũdi eſt gl̃ia carnis. ⁊ q̃ ea dlectant̃. carnales eẽ
nõ dubiũ eſt. Vides quõ ẽt carnalis ẽ hec medita
tio reſpectu ſpũal̃. hoc nõ accipias vt minuat̃ de
uotio. ſꝫ vt feruoꝛ creſcat ad maioꝛa. ad que tñ ꝑ
hãc trãſeundo te venire opoꝛteat. In hac ẽt fer
ueat tu⁹ affect⁹. vt in eaꝫ te totã ĩmergas. Bona
eſt eñ h̃ meditatio carnal̃ ꝑ quã vita carnalis ex
cludit̃ ꝯtẽnit̃ ⁊ vincit̃ mũd⁹. Sꝫ ⁊ ſic faciẽdo ſta
bilies mẽtẽ. erudiẽs ad v̾tutes. et animi robur ac
cipies. vt in ꝓlogo tibi dixi. Hec ergo meditari.
ſit tota ⁊ vna intentio tua. reqes tua. cib⁹ tuus.
⁊ ſtudiũ tuũ. Nã ex his nõ ſolũ p̃dicta bona ꝯſe
q̃ris. nec ſolũ erũt tibi grad⁹ ad celeſtis p̃ris ⁊ ad
maieſtat] ꝯtẽplatiões. ſꝫ ẽt erit ꝯtinua ⁊ ꝑpetua
ꝯſolatio tua. Nõ eñ q̃ ad maioꝛẽ ꝯtemplationeꝫ
aſcẽdunt hãc dimittere debent ꝓ loco ⁊ tpe alio
q̃n videretur hãc q̃ſi vileꝫ ꝯtẽnere. qđ eſſet magne

ſupbie. Vñ recordare qđ habuiſti ſupra in tracta tu hmõi ↄtẽplatiõis ſcʒ đ hũanitate xp̃i ex ſmõe lxiij. Canti. q̃liter beatꝰ Ber. q̃ fuit altiſſimꝰ ↄtẽplator hãc nũq̄ dimiſit. Et reuide q̃ ibi de hac di cunt ab eo. ⁊ quomodo eam extollit.

¶ De mõ meditãdi vitã xp̃i. ⁊ ↄcluſio libri. ¶ Capitulum. cviij.

Volo autem tibi tradere modũ quẽ teneas in meditãdo p̃dctã ne ſi forte teipſam crederes ↄtingere ⁊ extẽdi ad oĩa q̃ ſupra repies p q̃ſi molẽ grauẽ negligeri mar͛e cũ credã meditatõibꝰ p̃dictis vniꝰ hebdo mode ſpaciũ cõuenire. Igit̃ ſcire debes q̄ medi tari ſufficit ſolũ factũ qđ dñs fecit. vl̃ circa eum ↄtigit fieri vl̃ dici ſm hiſtoriã euãgelicã te ibidem p̃ſentẽ exhibẽdo. ac ſi in tua p̃ñtia fierẽt put ſimpliciter aĩmo in dicti cogitãdi occurrit. Moralitates aũt ⁊ auctates q̃s ad tuã inſtrucitonẽ in h ope poſui. nõ expedit in meditationẽ adduci. niſi ſi qua v̓tus amplectẽda vl̃ viciũ deteſtãdũ ipa p̃ ma facie cogitatiõis occurrat. Eliges ergo i his meditãdis aliquã horã q̇etã. poſtea infra diẽ poteri diſcere moralitatẽ ⁊ auctates ⁊ eas ſtudioſe

meorie ↄmẽdare. qđ oĩno te facere cõuenit q2 pulcherrime ſunt ⁊ q̃ te quaſi in tota vita ſp̃ũali valeãt iformare. Meditatões v̓o ſic diuide. vt die lune incipiens percurras vſq; ad fugam domini in egyptum. ⁊ eo ibi dimiſſo die martis pro eo rediens mediteris vſq; ad apertionem libri in ſynagoga. Die mercurij exinde vſq; ad miniſterium marie ⁊ marthe. Die iouis abide vſq; ad paſſionẽ. Die veneris ⁊ ſabbati vſq; ad reſurectionẽ Die vero dominica ipſaʒ reſurrectionẽ ⁊ vſq; in finẽ Et ſic p ſingl̃as hebdomodas facias vt ipſas meditationes tibi reddas familiares. Quod quãto magis facies tãto facilius tibi occurrent atq; iocundius. Libenter conuerſeris cum domino ieſu. ⁊ vitaʒ ipſius tanq̄ euangelium ad imitationem beate cecilie in corde ſtudeas inſeparabiliter collocare.

¶ De cetero tempus eſt ſignãdi librum. ſʒ ne meis verbis illud fiat: de vberibus patris. Ber. di. de quibus tibi tot flores et tam pulchros decerpſi. fiat concluſio in nomine illius qui eſt liber ſignatus. dominus noſter Jeſus chriſtus. Ad cuius laudem totus eſt liber. qui beatus bernardꝰ quantum ad preſentem materiã ſpectat ſic ait ſuper Cantic. ſermone. xv. ſuper illo verbo. Oleum effuſum nomen tuum. Eſt proculdubio inter oleum ⁊ nomẽ ſponſi ſimilitudo. nec ocioſe ſpiritus

ſanctus alterutrum comparauit. Ego autem di-
co in triplici q̄litate olei. qȯ lucet, paſcit ⁊ vngit.
ſi vos nō melius habeatꝫ fouet ignē nutrit carnē
lenit dolorē. lux, cibus, medicina. Uide ideꝫ nūc
⁊ de ſponſi nomine. Lucet predicatuꝫ. Paſcit re
cogitatū, Inuocatum lenit ⁊ vngit. Et percurra
mus ſingula. Unde putas in toto orbe tāta ⁊ tā
ſubita fidei lux. niſi p̄dicatio ieſu? Nonne in hu-
ius nominis luce deus nos vocauit in admira-
bile lumen ſuū. quibus illumiatis ⁊ in lumie iſto
videntibꝰ lumen dicat merito Paulus. Fuiſtis
aliquando tenebre nūc autē lux in domino? Nec
tantum lux eſt nomen Ieſus. ſed ⁊ cibus eſt. An
nō totiens cōfortaris quotiēs recordaris? Quid
eque menteꝫ cogitantis impinguat. quid ita exer
citatos reparat ſenſus v̄tutes roborat ⁊ vegetat
bonos mores atꝫ honeſtos, caſtas fouet affecti-
ones? Aridus eſt omnis anime cibus. ſi nō oleo
iſto infunditur. Inſipidus eſt ſi nō hoc ſale con-
diatur. Si ſcribas. nō ſapit mihi niſi ſonuerit ibi
ieſus. Ieſus mel in ore, in aure melos, in corde
iubilus. Sed ē ⁊ medicina. Triſtatur aliquis ve
ſtrum. veniat in cor ieſus. ⁊ inde ſaliat in os. Et
ecce ad exortum nominis huius quod eſt lumen
nubilum om̄e diffugit. redit ſerenuꝫ. Labitur q̇s
in crimen, currit inſuper ad laqueum mortis de-
ſperando nonne ſi inuocet nomen Ieſus confe-

ſtim reſpirabit ad vitam? Cui aliquando ſi ſte-
tit ante faciē ſalutaris huius nominis infuit do
ricia vt aſſolet cordis, ignauie torpor, ⁊ rancor
anime languor accidie? Cui fons forte ſiccatus
lachrymarum inuocato Ieſu non continuo eru-
pit vberior, fluxit ſuauior? Cui in periculis pal-
pitanti ⁊ trepitanti. inuocatum virtutis nomen
non ſtatim fiduciam preſtitit, depulit metū? Cui
queſo in dubijs eſtuanti ⁊ fluctuanti non ſubito
ad inuocatōeꝫ clari nōis emicuit certitudo? Cui
in aduerſ diffidēti ſi nomē adiutorij ſonuit ꝯfuit
fortitudo. Nimirꝫ morbi ⁊ lāguores animi iſti iſ
illud medicina. Deniqꝫ ⁊ pbare licet. Inuoca in-
quit me in die tribulationis ⁊ eruam te ⁊ honori-
ficabis me. Nihil tam ire impetum cohibet. ſupe-
bie tumorem ſedat. ſanat liuoris vulnus. reſtr
git luxurie fluxum. extinguit libidinis flam
ſitim temperat auaricie. ac totius indecor
pruriginem. Siquidem cum nomino Ieſu
minem mihi prepono mitem ⁊ humilem ⁊
benignum, ſobrium, caſtum, miſericordem ⁊ o
ni deniqꝫ puritate ac ſanctitate conſpicuum. eun
dem ipſum deuꝫ om̄ipotentē qui ſuo me ⁊ exem-
plo ſanet ⁊ roboret adiutorio. Hec omnia mihi
ſonāt cū inſonuerit Ieſus. Sumo itaqꝫ mihi ex-
emplum de homine ⁊ auxilium a potente. illa. tā-
q̄ pigmentarias ſpecies, hec tanq̄ vnde acuam

tas ⁊ facio confectionem cui ſimilem mediteris
nemo facere poſſit. Hoc tibi electuarium habes,
o anima mea reconditū in vaſculo vocabuli hu-
ius quod eſt ieſus. Jeſus ſalutiferuꝫ certe quia
nulli vnq̄ peſti tue inueniat̄ inefficax. Semꝑ tibi
in ſinu ſit. ſemper in manu quo tui omnes in Je-
ſum ⁊ ſenſus dirigantur ⁊ actus. Deniqꝫ inuita-
ris. Pone me inquit ſignaculum in corde tuo. ſi-
gnaculum in brachio tuo. ſed hec alias. Nūc ve-
ro habes vnde ⁊ brachio medearis ⁊ cordi. Ha-
bes inq̄ in nomine ieſu vnde actus tuus vel pra-
uos corrigas vel minus perfectos adimpleas.
Itemqꝫ tuos ſenſus aut ſerues ne corrumpant̄,
aut ſi corrūpantur ſanes. Idem. xlv. Canticorū
Quā pulcer es angelis tuis domine Jeſu in for-
ma dei in die eternitatis tue in ſplendoribus ſan
ctorum ante luciferum genitus: Splēdor ⁊ figu
ra ſubſtantie patris, ⁊ quidem perpetuus. mini-
meqꝫ fucatus candor vite eterne. q̄ mihi decor?
es domine mi in ipſa tui huius poſitiōe decoris!
Etenim vbi te exinaniſti vbi naturalibus radijs
lumen indeficiens exuiſti. ibi pietas magis emi-
cuit. ibi charitas plus effulſit. ibi amplius gra-
tia radiauit. q̄ clara mihi oriris ſtella ex iacob. q̄
lucidus flos de radice ieſſe egrederis. q̄ iocun-
dum lumen in tenebris viſitaſti me oriens ex al-
to. q̄ ſpectabilis ⁊ ſtupendus etiam virtutibus

ſupernis in conceptu de ſpirituſancto in ortu de
virgine in vite innocētia. in doctrine fluentis. in
choruſcationibus miraculorum. in reuelationibꝰ
ſacramentorum. q̄ deniqꝫ rutilans poſt occaſuꝫ
ſol iuſticie de corde terre reſurgis. q̄ formoſus in
ſtola tua. demum rex glorie in alta celorum te re-
cipis? Quomodo non pro omnibus his omnia
oſſa mea dicent. Domine quis ſimilis tui? Hec
ergo ſimiliaqꝫ puto de dilecto intuentē ſponſam
aduertiſſe cum diceret. Ecce tu pulcer es ⁊ deco-
rus. neqꝫ hec ſola. ſed inſuper aliquid proculdu-
bio de natura decoris ſuperioris. quod noſtrum
omnino preteruolat intuitum. ⁊ effugit experimē
tum. Ergo iteratio vtriuſqꝫ decorem ſubſtātie de
ſignauit. Hec Bernardus. Deo gratiarū actio ⁊
beato Bernardo ſeruo ſuo dulci ⁊ fideli. Amen.

¶ Expliciūt meditatiōes quas ſan-
ctus ſcripſit Bonauētura de vita et
paſſione domini noſtri Jeſu chriſti.
ad permaximā vtilitatē in vita ſpi-
rituali proficere cupiētium, in Mo
naſterio beate Marie de monteſer-
rato, ordinis ſancti Benedicti ꝺ ob-

ſeruantia Impreſſum. per Johãnez
luſchner alamanum/Sub impenſis
eiuſdem monaſterij. Anno dñi. M°.
cccc°. lxxxxviiij. xvj. menſ Aprilis.
Deo gratias.